Årsredovisning 2017

Konsten att pressa ner
40 druvor i ett glas

Innehåll

3 OM ALFA LAVAL

Alfa Laval i korthet 3
Året i korthet 5
Koncernchefen har ordet 6
Vision, affärsidé, mål och strategi 8
Aktien 12
Nyckelteknologier 14
Värmeöverföring 15
Separering 16
Flödeshantering 17
Utveckling 18
Divisioner 20
Food & Water 22
Energy 26
Marine 30
Operations 34
Service 36
Medarbetare 38

40 HÅLLBARHET

Hållbarhet och rapportering 40

41 BOLAGSSTYRNING

Styrelseordförandens inledning 42
Bolagsstyrningsrapport 2017 43
Styrelse och revisorer 50
VD och verkställande ledning 52
Styrelsens rapport om intern kontroll 54
Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten 56

57 FINANSIELLA RAPPORTER

Förvaltningsberättelse 58
Koncernens kassaflöden 70
Kommentarer till koncernens kassaflöden 71
Koncernens totala resultat 72
Kommentarer till koncernens totala resultat 73
Koncernens finansiella ställning 76
Kommentarer till koncernens finansiella ställning 78
Förändringar i koncernens egna kapital 78
Kommentarer till förändringar i koncernens egna kapital 79
Moderbolagets kassaflöden 80
Moderbolagets resultat 80
Moderbolagets finansiella ställning 81
Förändringar i moderbolagets egna kapital 82
Kommentarer till boksluten 83
Redovisningsprinciper 83
Mål, riktlinjer och processer för förvaltning av kapital 92
Finansiella risker 93
Operationella risker 97
Noter 100
Revisionsberättelse 131
Tioårsöversikt 136
Definitioner 138

Finansiell information 139
Årsstämma 139

Vin.
Kunskapen att tillverka denna ädla dryck har funnits i 8 000 år. Idag produceras det årligen nästan 28 000 miljoner liter vin runt om i världen. Till detta går det åt fler än sju tusen miljarder druvor. (Ett enda glas innehåller saften från 40 druvor!)

Tillverkningen är mestadels traditionell och baseras på konventionella metoder för pressning och sedimentering. Alfa Lavals utrustning spelar såklart också en viktig roll. Men vi tillför nu en ny bouquet till vinbranschen genom att introducera ett helt nytt system för kontinuerlig dekantercentrifugering. Detta ger en betydligt bättre kontroll över hela tillverkningsprocessen. Resultatet är effektivare produktion, mindre restprodukter och minskad påverkan på miljön. Detta ändrar spelreglerna och skapar helt nya möjligheter för vintillverkarna.

Pure Performance. Livsmedel. Energi. Miljö. Marin. Verkstad. Kemi. Ta nästan vilken bransch som helst. Alfa Laval kan hjälpa de flesta att rena och förädla sina produkter. Om och om igen.

Vi finns på plats i över 100 länder med vår expertis, våra produkter, system och vår tekniska service. Drivkraften är alltid densamma: att skapa en renare miljö och ett bättre och bekvämare liv för människor. Och att då och då ge dem möjlighet att avnjuta ett glas välsmakande vin, dekanterat på vårt sätt.

Att optimera prestanda i våra kunders processer – om och om igen

Alfa Laval är en ledande, global leverantör av förstklassiga produkter inom värmeöverföring, separering och flödeshantering. Med dessa som grund ska Alfa Laval bidra till att lyfta produktivitet och konkurrenskraft hos kunder i olika industrier, världen över. Vi definierar deras utmaningar och levererar produkter och lösningar som svarar mot deras behov – främst inom energi, miljö, marin och livsmedel.

Faktureringstillväxt, %*

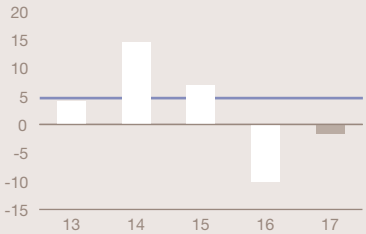

Målet är att växa minst 5 procent i genomsnitt över en konjunkturcykel.

* Exklusive växelkursdifferenser

Rörelsemarginal, %

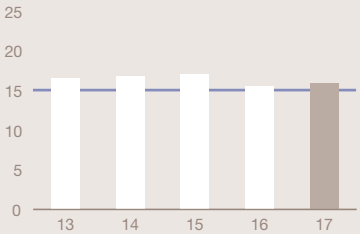

Målet är en rörelsemarginal på 15 procent över en konjunkturcykel.

Avkastning på sysselsatt kapital, %

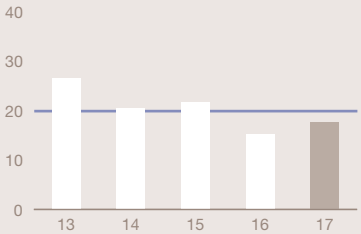

Målet är att ha en avkastning på sysselsatt kapital på minst 20 procent.

ERBJUDANDE

Tre nyckelteknologier som passar i de flesta industrier

Värmeöverföring

Alfa Lavals värmeväxlare överför värme eller kyla från, till exempel, en vätska till en annan. Företagets kompakta värmeväxlare kan återvinna värme, optimera kundernas energianvändning, reducera kostnaderna och minska de negativa effekterna på miljön.

Separering

Tekniken används för att separera vätskor från andra vätskor samt fasta partiklar från vätskor eller gaser. Erbjudandet omfattar separatorer, dekantercentrifuger, filter, silar och membran.

Flödeshantering

Alfa Laval erbjuder pumpar, ventiler, tankrengöringsutrustning och installationsmaterial för industrier med stränga hygienkrav samt pumpsystem specifikt för den marina industrin och offshoremarknaden.

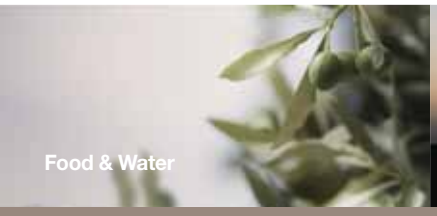

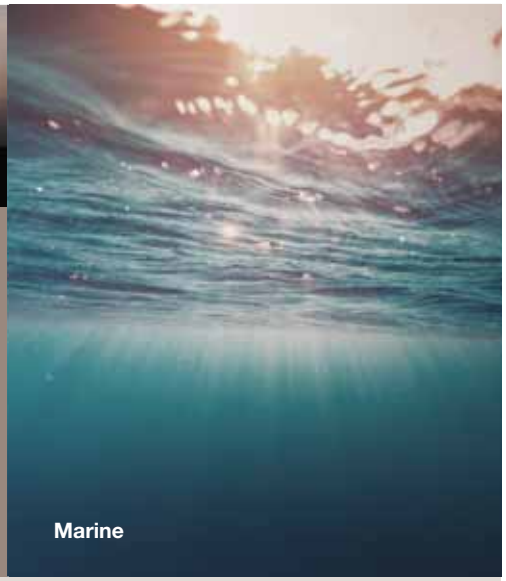

MARKNADEN

Tre industribaserade divisioner: Food & Water, Energy och Marine, med en gemensam försörjningskedja

Operationsdivisionen

Divisionen ansvarar för koncernens produktionsrelaterade inköp, tillverkning, distribution och logistik. Denna centraliserade, koordinerade och globala försörjningskedja skapar de nödvändiga förutsättningarna för en tillförlitlig tillgång till företagets produkter, världen över.

Global närvaro

Alfa Lavals försäljnings- och eftermarknadsorganisation verkar, direkt eller tillsammans med externa partners, i fler än 100 länder. Även produktionsstrukturen är global med 40 större anläggningar fördelade över Europa, Asien, USA och Latinamerika. Samtidigt har Alfa Laval fler än 100 servicecenter, globalt spridda, för att möta kundernas behov. Under 2017 stod Service för 29,8 procent av gruppens totala orderingång.

De 10 största marknaderna (orderingång, MSEK)

	MSEK	%*
USA	6 082	16,6%
Kina (inkl. Hong Kong)	5 104	13,9%
Norden	3 270	8,9%
Sydkorea	2 918	8,0%
Region Tyskland, Österrike, Schweiz	1 784	4,9%
Japan	1 753	4,8%
Adriatiska regionen	1 700	4,6%
Sydostasien	1 576	4,3%
BeNeLux	1 243	3,4%
Indien	1 217	3,3%

* Andel av total orderingång

Året i korthet

– Orderingången uppgick till 36,6 miljarder jämfört med 32,1 miljarder 2016.

– Omsättningen sjönk med 1 procent till 35,3 miljarder.

– Den justerade EBITA-marginalen, rörelsemarginalen, uppgick till 15,9 procent. Det kan jämföras med 15,6 procent 2016.

MSEK om inget annat anges	+/- %[6]	2017	2016	2015	2014	2013*
Orderingång	+14	36 628	32 060	37 098	36 660	30 202
Omsättning	-1	35 314	35 634	39 746	35 067	29 801
Justerad EBITDA [1]	+1	6 239	6 196	7 478	6 456	5 360
Justerad EBITA [2]	+1	5 610	5 553	6 811	5 891	4 914
Rörelsemarginal (justerad EBITA [2]), %		15,9	15,6	17,1	16,8	16,5
Resultat efter finansiella poster	+31	4 371	3 325	5 444	4 117	4 172
Avkastning på sysselsatt kapital, %		17,7	15,3	21,6	20,5	26,4
Avkastning på eget kapital, %		13,9	11,8	21,7	17,6	20,4
Vinst per aktie, SEK	+30	7,09	5,46	9,15	7,02	7,22
Utdelning per aktie, SEK		4,25 [3]	4,25	4,25	4,00	3,75
Eget kapital per aktie, SEK	+1	48,87	48,34	43,92	41,01	38,53
Fritt kassaflöde per aktie, SEK [4]	-11	8,92	9,97	12,25	-23,48	7,82
Soliditet, %		39,0	38,0	35,5	30,8	46,3
Nettoskuld jämfört med EBITDA, ggr		1,31	1,81	1,56	2,46	0,49
Antal anställda [5]	-3	16 367	16 941	17 417	17 753	16 262

* Omräknad till IFRS 11.

1) Justerad EBITDA – Rörelseresultat före avskrivningar och goodwillavskrivningar samt avskrivningar på övriga övervärden, justerat för jämförelsestörande poster.
2) Justerad EBITA – Rörelseresultat före goodwillavskrivningar och avskrivningar på övriga övervärden, justerat för jämförelsestörande poster.
3) Styrelsens förslag till årsstämman.
4) Fritt kassaflöde är summan av kassaflödena från rörelse- och investeringsverksamheterna.
5) Antal anställda i slutet av perioden.
6) Procentuell förändring mellan 2016 och 2017.

Orderingång

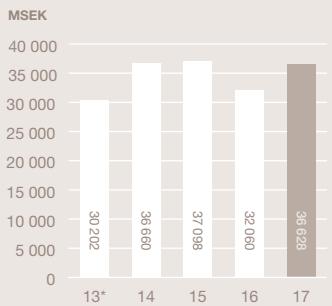

Orderingången uppgick till 36 628 MSEK 2017, en ökning med 14 procent jämfört med 2016. Exklusive växelkursdifferenser ökade orderingången med 13 procent.

Fritt kassaflöde

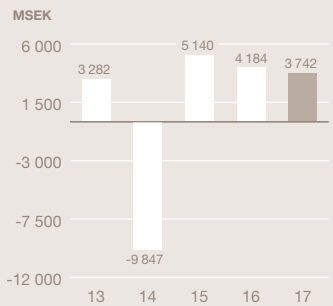

Alfa Laval genererade ett fritt kassaflöde på 3 742 MSEK (4 184) under 2017.

Justerad EBITA

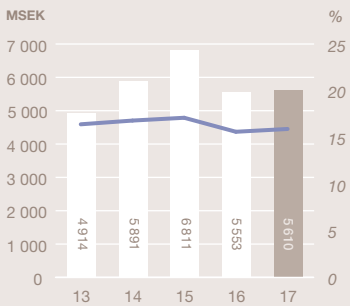

Justerad EBITA uppgick till 5 610 MSEK och den justerade EBITA-marginalen var 15,9%.

Förbättrat affärsklimat och interna satsningar började bära frukt

Tecken på återhämtning
Världsekonomin utvecklades positivt under 2017, med tydlig tillväxt i nästan samtliga viktiga geografiska marknader. Efter flera år av återhållsamhet ökade även investeringarna inom industrin generellt, vilket var viktigt för de flesta av Alfa Lavals slutmarknader.

Återhämtningen var särskilt betydelsefull inom oljesektorn och efter flera år med låga oljepriser skedde en gradvis uppgång. Mot slutet av året nåddes en prisnivå som återigen möjliggjorde lönsamma nyinvesteringar – både på land och offshore. Även varvskontrakteringen av nya fartyg steg avsevärt, från ett 30-årslägsta på knappt 600 fartyg under 2016, till cirka 900. Återhämtningen var mycket stark för tankerfartyg, vilket är ett viktigt segment för Alfa Laval.

Sammantaget gynnades vi av det förbättrade sentimentet och vår orderingång växte med 14 procent jämfört med 2016. Uppgången hann inte slå igenom på försäljningen som slutade på 35,3 miljarder kronor – i stort sett oförändrad från föregående år. Samtidigt var vår lönsamhet stabil, med en rörelsemarginal på 15,9 procent, delvis som en följd av de strukturförändringar och det kostnadsbesparingsprogram vi genomförde under året.

Tillväxt präglade samtliga divisioner
Den positiva utvecklingen genomsyrade samtliga tre divisioner. Marine, Energy samt Food & Water visade alla god organisk tillväxt. Orderingången inom Marine växte med 30 procent jämfört med 2016, delvis drivet av den förbättrade fartygskontrakteringen. Ytterligare stöd till orderingången kom från det kommersiella genombrottet för våra marina miljöapplikationer inom ballastvattenrening och svavelreduktion. Båda såg en kraftigt ökad efterfrågan i spåren av nya miljöregler som kräver att fartygs ballastvatten renas från organismer och avgasernas svavelinnehåll minskas. Tillsammans nästan trefaldigades orderingången för Alfa Laval PureBallast och PureSOx och utgör därför nu en betydande andel av den marina divisionens totala orderingång, med fortsatt goda tillväxtmöjligheter.

Orderingången inom divisionen Food & Water växte med drygt 9 procent, med en positiv utveckling inom divisionens samtliga delar. Trots en skärpt fokusering på projekt med applikationer där Alfa Laval är ledande, visade även projektaffären en betydande tillväxt. Som en följd av den goda orderingångsutvecklingen ökade även faktureringen något vilket – tillsammans med en god kostnadskontroll – ledde till en förbättrad lönsamhet och en stark plattform inför kommande år.

Även Energy såg förbättrad efterfrågan jämfört med föregående år, delvis hjälpt av ett högre oljepris, och orderingången växte med cirka 10 procent. Fortsatt god organisk

tillväxt i volymsegmentet för lödda värmeväxlare samtidigt som investeringsviljan ökade inom flera energirelaterade områden bidrog till den positiva utvecklingen under året. Faktureringen steg något jämfört med 2016 och rörelsemarginalen förbättrades. Bidrog gjorde en god kostnadskontroll samt att vi lyfte ut produkter, som inte helt passat in i Alfa Lavals affärsmodell och därför kämpat med lönsamheten, till en fristående enhet – Greenhouse.

Ett år med den nya strategin

Vi inledde året med att implementera en ny strategisk inriktning för att lyfta den organiska tillväxten. Strategin fokuserar på tre områden, bland annat ett förstärkt kundfokus. Det är glädjande att vid årets slut kunna konstatera att vår nya organisationsstruktur lett till en mer fokuserad säljorganisation och kortare offerttider till kund – i linje med vår ambition att det ska vara lätt att göra affärer med Alfa Laval.

Det andra området handlar om att säkerställa ett tydligt teknikledarskap och utveckla våra framtida affärer. Med ett ökat produktfokus som bas, skärpte vi processen inom forskning och utveckling samtidigt som vi investerade kraftigt i utveckling för att kunna öka nylanseringstakten framöver. Under de kommande fyra åren kommer därför en betydande del av dagens produktplattformar att ersättas av nya, mer konkurrenskraftiga. Totalt satsade vi nästan 900 miljoner kronor på forskning och utveckling – den högsta nivån i Alfa Lavals historia och en 6-procentig ökning jämfört med föregående år. Redan i november såg vi resultat, då vi påbörjade lanseringen av den nya produktplattformen för plattvärmeväxlare. Årets satsningar lade även grunden för alla de nyheter som gradvis kommer att rullas ut framöver.

Det tredje området vi arbetade med under året var Service – en nyckelfaktor om vi ska upprätthålla vår ambition om nära kundrelationer. Vi adderade ytterligare servicecenter, färdigställde vårt automatiserade distributionscenter i Kolding, Danmark och fortsatte att utveckla vårt erbjudande, inte minst inom digitalisering. Även om vi är i början av vår digitala resa kan vi idag erbjuda uppkopplade produkter med konstant övervakning av prestanda. Målet är att vi, från och med 2018, ska erbjuda uppkopplingsmöjligheter till samtliga nya roterande produkter.

Ytterligare ett led i arbetet med att skärpa vår konkurrenskraft var den del som omfattade en strukturförändring av våra produktionsenheter. Detta arbete initierades under 2017 och kommer att fortsätta även under kommande år. Målsättningen är att koncentrera produktionen av våra stora produktgrupper till färre enheter för att säkerställa årliga produktivitetsförbättringar. Denna konsolidering är en naturlig följd av att teknknivån ökar, både för våra egna produkter och även för våra tillverkningsteknologier. Ett antal produktionsenheter i Kina, Indien, USA, och Europa kommer att ha stärkts när programmet är genomfört under början av 2019.

Vår vision: att bidra till att förbättra förutsättningarna för människors vardag

Alfa Lavals teknologier är betydelsefulla för att världen skall klara framtida utmaningar inom energieffektivitet, vattenförsörjning, och säkra livs- och läkemedel. Förutom att kraven och efterfrågan på lösningar inom dessa områden sannolikt fortsätter att öka, ger det en särskild mening för oss på Alfa Laval när vi går till jobbet. Några exempel på viktiga projekt under 2017 kan få illustrera vad jag menar.

Energiomställningen i Tyskland har lett till ett intensivt arbete med att förbättra energieffektiviteten. Alfa Laval är delaktigt inom flera områden och under 2017 bokades en större order för att omvandla spillvärme från ett smältverk till att värma upp cirka 3 500 bostäder i ett nytt område i Hamburg. Systemet omfattar Alfa Lavals packningsförsedda värmeväxlare och beräknas sänka CO_2-utsläppen med 20 000 ton årligen. Detta enstaka projekt – vi genomför många liknande runt om i världen varje år – motsvarar cirka 30 procent av Alfa Lavals egen årliga CO_2 påverkan.

Återvinning av avloppsvatten och industriellt processvatten är viktiga områden för Alfa Laval. Under året tog vi bland annat vår största order hittills för membranbioreaktorer för avloppsvattenåtervinning. Ordern innefattar 150 moduler, för installation i ett helt nytt reningsverk som ska byggas i Finland. På sikt kommer allt avloppsvatten vara så rent efter behandling, att det kan återbördas till naturen.

Bioläkemedel blir allt viktigare inom global hälsovård. I dessa läkemedel ingår aktiva substanser som produceras i celler. Alfa Lavals unika Culturefuge separatorer är världsledande inom bioläkemedelstillverkning då de på ett effektivt sätt kan skilja aktiva substanser från cellmaterial. Vi tog ett antal olika order för denna typ av projekt under året – bland annat i Kina, Taiwan, Schweiz och Ungern. Dessa projekt kommer att producera nästa generations läkemedel mot till exempel cancer, reumatism och blodsjukdomar.

Med 2017 bakom oss

I kort sammanfattning ser vi positivt på de kommande åren. Alfa Laval är väl positionerat inom viktiga tillväxtområden. Fokuseringen på organisk tillväxt har gett tidiga resultat i form av ökad orderingång. Produktportföljen som lanseras under 2018 och framåt är mycket lovande.

Viktigast av allt, vi har en organisation som blivit än mer kundorienterad. Arbetet med kortare ledtider, snabbare svarstider, och leverans enligt överenskommelse har bidragit positivt till årets resultat. Jag vill avslutningsvis passa på att tacka alla våra medarbetare för den stora förändring vi har genomfört under 2017!

Lund i februari 2018

Tom Erixon
VD och koncernchef

Vision, affärsidé, mål och strategi

Vision och drivkraft

Att bidra till att skapa en bättre vardag för människor genom att erbjuda effektiva och miljömässigt ansvarsfulla produkter och lösningar inom värmeöverföring, separation och flödeshantering.

Affärsidé

Visionen är kärnan i arbetet att realisera affärsidén: ”att optimera prestanda i kundernas processer – om och om igen.” Detta uppnås genom att hjälpa kunderna bli mer produktiva och konkurrenskraftiga genom att leverera högkvalitativa produkter och lösningar inom de tre nyckelteknologierna.

Finansiella mål

Verksamheten styrs för att realisera affärsidén och samtidigt nå de finansiella mål som fastställts för tillväxt, lönsamhet och avkastning. Genom att uppnå eller överträffa målen ges utrymme för en fortsatt utveckling av bolaget. Dessutom bidrar det till att generera ett ökat värde för aktieägarna, både genom en årlig utdelning och även genom att bolagets värde ökar.

Tillväxt

5% Alfa Lavals mål är att nå en genomsnittlig årlig omsättningstillväxt på minst fem procent över en konjunkturcykel. Detta bedöms som ett realistiskt mål, sett mot rådande affärsläge samt mot bakgrund av vad Alfa Laval har presterat de senaste åren.

Lönsamhet

15% Alfa Laval ska nå en rörelsemarginal – justerad EBITA – på 15 procent över en konjunkturcykel. Detta mål är satt utifrån historiska marginaler samtidigt som det tar hänsyn till bolagets tillväxtambitioner.

Kapitalanvändning

20% Målet är att uppnå en avkastning på sysselsatt kapital på minst 20 procent, en realistisk ambition baserad på en kombination av organisk och förvärvad tillväxt.

Utfall

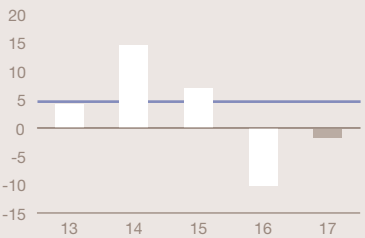

Under 2017 sjönk faktureringen med -1,7 procent*.

*Exklusive växelkursdifferenser

Utfall

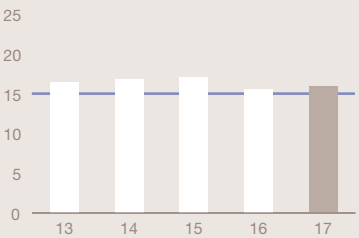

Under 2017 uppnåddes en justerad rörelsemarginal på 15,9 procent jämfört med 15,6 procent för helåret 2016.

Utfall

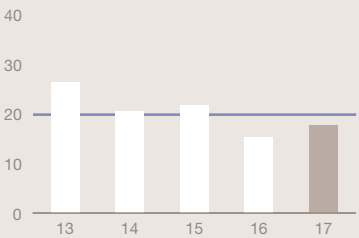

Under 2017 nåddes en avkastning på sysselsatt kapital på 17,7 procent.

Hållbarhetsmål

Vid sidan om de rent finansiella målen har Alfa Laval även en rad icke-finansiella mål. Dessa speglar bolagets ambitioner inom miljö, hälsa och säkerhet. Målen omfattar bland annat ökad energieffektivitet, minskad vattenförbrukning, minskad användning av kemikalier och minskade utsläpp av växthusgaser. För mer information kring dessa mål samt Alfa Lavals hållbarhetsarbete läs den Hållbarhetsrapport som finns tillgänglig på: www.alfalaval.com

Finansiella riktvärden

Förutom de finansiella målen har styrelsen även fastställt riktvärden för tre finansiella nyckeltal, vilka ytterligare fastställer ramarna och målsättningen för företagets verksamhet.

Nettoskuld jämfört med EBITDA

2x Nettoskulden i förhållande till EBITDA, eller rörelseresultat före avskrivningar samt avskrivningar på övervärden, ska långsiktigt vara högst 2. I samband med större förvärv kan skuldsättningen överstiga målet, men detta ska ses som en övergående situation då kassaflöden förväntas korrigera detta.

Investeringar

2% Riktvärdet är att 2 procent av omsättningen ska gå till investeringar. Mot bakgrund av de investeringar och den kapacitetsutbyggnad som genomförts de senaste åren, bedöms denna nivå ge utrymme för såväl ersättningsinvesteringar som en kapacitetsutbyggnad som matchar den organiska tillväxten för koncernens nyckelprodukter.

Kassaflöde från rörelseverksamheten

10% Kassaflödet från rörelseverksamheten ska ligga på 10 procent av omsättningen, inklusive investeringar i anläggningstillgångar. Nivån är satt lägre än målet för rörelsemarginalen eftersom organisk tillväxt normalt kräver en ökning av rörelsekapitalet. Dessutom sker betalning av skatter motsvarande cirka 28 procent av resultatet före skatt.

Utfall

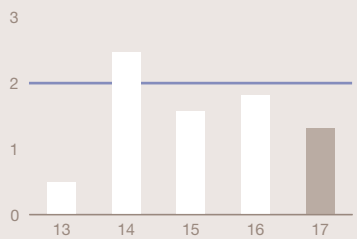

Vid utgången av 2017 låg nettoskuld/EBITDA på 1,31.

Utfall*

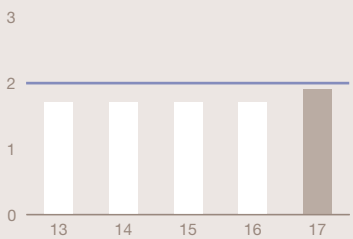

Under 2017 låg investeringarna på 1,9 procent.

* I procent av omsättningen

Utfall*

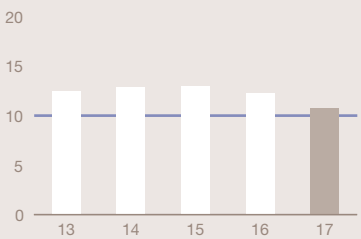

Under 2017 blev kassaflödet från rörelseverksamheten 10,7 procent**.

* I procent av omsättningen
** Inklusive investeringar i anläggningstillgångar

En strategi som vilar på tre pelare

Strategi

För att uppfylla visionen, fullfölja affärsidén och uppnå målen för tillväxt, lönsamhet och kapitalavkastning har Alfa Laval lagt fast strategiska prioriteringar som omfattar samverkan med kunder, fokuseringen på produkter samt arbetet med att ytterligare stärka eftermarknadserbjudandet.

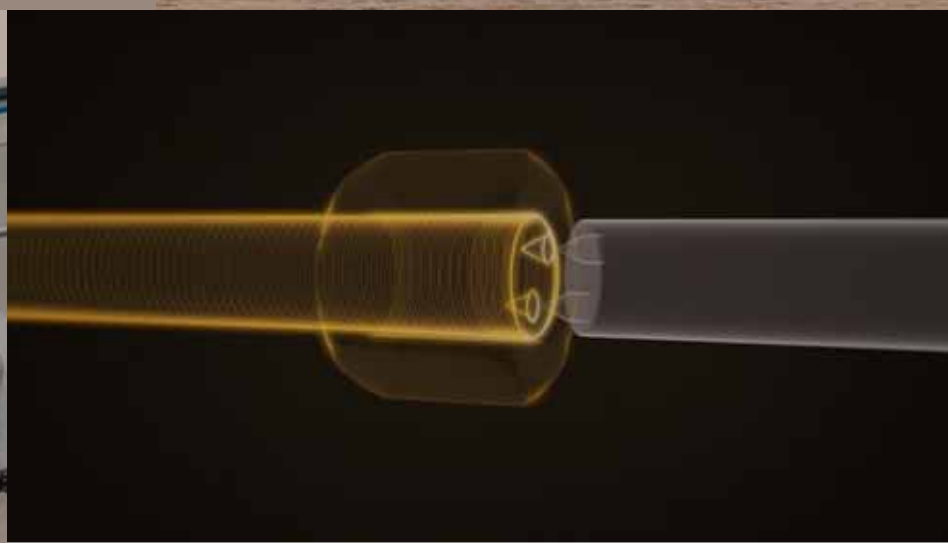

KUNDER

Förbättra interaktionen med våra kunder

PRODUKTER

Dra nytta av vår tekniska kompetens

SERVICE

Fortsätta utveckla vårt service-erbjudande

Kunder

Alfa Laval strävar efter att optimera kundernas processer. I samband med den strategiska översyn som genomfördes 2016, identifierades emellertid ytterligare områden som är viktiga att satsa på för att förbättra kundernas totala upplevelse och därmed säkerställa att Alfa Laval förblir deras förstahandsval, även när kriterierna sätts något bredare.

Ett sådant område avser behovet av att förenkla samverkan med kunden. Detta möjliggörs genom den nya, lättare organisationsstruktur som trädde i kraft i januari. Den nya organisationen definierar tydliga roller, befogenheter och ansvarsområden, vilket ger kortare beslutsvägar och därmed högre tempo i kontakten med bolagets kunder. Samtidigt fastställdes tre standardiserade affärsmodeller som tar fasta på kundernas varierande behov, utmaningar och inköpsprocesser:

1. Standard – försäljning av standardiserade komponenter via kanaler och online, med fokus på lättillgänglighet och ledtid.
2. Konfigurerad – standardiserade komponenter med viss anpassning till specifika applikationer, kapaciteter etc.
3. Projekt – anpassade system och lösningar för kunder med specifika behov.

Produkter

Grunden för att nå målet om lönsam, organisk tillväxt är Alfa Lavals produkterbjudande inom de tre nyckelteknologierna, värmeöverföring, separering och flödeshantering. Dessa produkters effektivitet och kvalitet bedöms vara och förbli viktiga kriterier för kunder som vill förbättra sin konkurrenskraft, reducera sin energiförbrukning och minska sin miljöpåverkan. Årligen investeras mellan 2 och 2,5 procent av omsättningen i forskning och utveckling för att säkerställa att Alfa Lavals produkterbjudande kontinuerligt ligger steget före konkurrenterna. Detta kan resultera i helt nya produkter liksom vidareutvecklade, än mer effektiva, versioner av befintliga. Att finna nya användningsområden för befintliga produkter och nyckelteknologier är en annan viktig riktning för utvecklingsarbetet.

Även på produktsidan skruvades tempot upp, genom mer fokuserade insatser som säkerställer att tiden från idé till produktlansering förkortas väsentligt. Detta omfattar bland annat höghastighetsseparatorer, där det satsas på nya, differentierade plattformar för olika tillämpningsområden. Som ett led i arbetet har det skapats nya kompetenscenter. Ett exempel är det center inom Food & Water, som etablerades i Söborg, Danmark under året, ämnat att stärka bolagets globala position inom livsmedel och vatten – två viktiga tillväxtområden. Med fokus på snabbare produktlanseringar under kommande år lyftes riktvärdet för investeringar i FoU till 2,5 procent av omsättningen eller något lägre.

Ytterligare ett steg i arbetet med att stärka produkternas konkurrenskraft omfattar den förändring som påbörjades med att konsolidera tillverkningen till färre enheter i Europa.

Samtidigt kan produkterbjudandet givetvis förstärkas och breddas genom förvärv – främst av kompletterande produkter inom de tre nyckelområdena men även av, för bolaget, nya produkter som kompletterar erbjudandet inom applikationsområden där Alfa Laval redan är representerat.

Service

Eftermarknaden, det vill säga service och reservdelar, är en mycket väsentlig del av företagets verksamhet. Det är en lokal aktivitet med global närvaro genom fler än 100 servicecenter, världen över. Alfa Lavals produkter har en lång livslängd vilket lägger grunden för en stor installerad bas, som i varierande utsträckning och med varierande periodicitet behöver såväl reservdelar som service. Den installerade basen har en inneboende intäktspotential som bolaget siktar på att fånga upp ännu bättre genom olika förstärkta satsningar. Dessa kan omfatta utbyggnaden av ytterligare servicecenter eller införandet av ytterligare automatisering och standardisering vad gäller utförandet.

Alfa Laval har en omfattande eftermarknadsportfölj och kan skräddarsy erbjudandet till den enskilda kunden. Arbetet med att ytterligare förädla denna paketering av eftermarknadsprodukter kommer att fortsätta – med stor sannolikhet med inslag av digitalisering.

Samtidigt går fokuseringen på Service hand i hand med de övriga två strategierna – att vara snabb i dialogen och samverkan med kunden och att stödja utbudet av högkvalitativa produkter med ett lika högkvalitativt erbjudande av reservdelar och service. Det ska vara lätt att göra affärer med Alfa Laval.

Förvärv

Under åren 2013–2017 förvärvade Alfa Laval fyra bolag, med en sammanlagd omsättning på 4 115 miljoner kronor, motsvarande en genomsnittlig, årlig tillväxt på 823 miljoner kronor.

ÅR	FÖRVÄRV	AVYTTRINGAR	MOTIV	OMSÄTTNING MSEK*
2013	Gasförbränningsenhet		Produkt	40**
	Niagara Blower Company	–	Produkt	425
2014	Frank Mohn AS	–	Produkt	3 600
2015	Service Multibrand	–	Kanal	50***
2016	–	–	–	–
2017	–	–	–	–

* Avser omsättning året före förvärv eller avyttring. ** Förväntad omsättning för 2013 vid tidpunkt för förvärvet.
*** Förväntad omsättning 2015 vid tidpunkten för förvärvet.

God utveckling för Alfa Lavals aktie under 2017

Utvecklingen för Alfa Lavals aktie var god under 2017. Aktiekursen noterades till 193,80 kr (150,80) vid stängning på årets sista handelsdag, vilket innebar en uppgång om totalt 28,5 procent. Inräknat utdelningen om 4,25 kronor per aktie så var totalavkastningen för Alfa Laval-aktien 31,3 procent.

Årets högsta stängningskurs för aktien, 213,90 kronor, noterades den 3 november. Årets lägsta stängningskurs, 152,60 kronor, noterades den 30 januari. Alfa Lavals börsvärde var vid årets utgång 81,3 (63,3) miljarder kronor.

OMX Stockholm Industrials, det branschindex för industriaktier i vilket Alfa Laval ingår, steg 15,6 procent under 2017 medan Stockholmsbörsen som helhet steg 6,4 procent. Alfa Laval-aktien är noterad på Nasdaq Stockholm och ingår också i börsens Large Cap-segment i Stockholm och Norden, samt OMXS30 som omfattar de 30 mest omsatta aktierna i Stockholm.

Långsiktigt god avkastning

Sedan Alfa Laval åternoterades på Stockholmsbörsen den 17 maj 2002 har aktien, inklusive återinvesterad aktieutdelning, avkastat 1 073 procent. Mätt över noteringsperioden så ger detta en genomsnittlig årlig effektiv avkastning på 16,3 procent. Detta kan jämföras med 8,4 procent i effektiv årlig avkastning för Stockholmsbörsen (SIX Return Index) under samma period.

Aktiens omsättning

Alfa Lavals aktie handlas inte bara på Nasdaq Stockholm utan också på Cboe European Equities (tidigare BATS), Turquoise och London Stock Exchange för att nämna några av de större alternativa marknadsplatserna. Under 2017 svarade Stockholmsbörsen för 37,3 (35,0) procent av all handel i aktien. Handeln på Cboe European Equities var störst med 39,2 procent (34,8). Likviditeten i Alfa Lavals aktie är fortsatt god även om den minskade något under 2017. Antalet aktier som omsattes minskade till 887,3 (1 092,9) miljoner, vilket motsvarade ett sammanlagt värde om 160 (147) miljarder kronor, inräknat samtliga marknadsplatser. Denna handel innebär att aktiens omsättningshastighet uppgick till 2,1 (2,6) gånger antalet utestående aktier. Under 2017 ökade det genomsnittliga antalet avslut i Alfa Lavals aktie till 8 467 (8 268) per handelsdag.

Utdelningspolicy

Det är styrelsens målsättning att regelbundet föreslå en utdelning som speglar koncernens utveckling, finansiella status, samt nuvarande och förväntade kapitalbehov. Med beaktande av koncernens förmåga till kassagenerering är målet att utdelningen över en konjunkturcykel ska motsvara 40–50 procent av justerad vinst per aktie. För 2017 har styrelsen föreslagit årsstämman en utdelning om 4,25 (4,25) kronor. Den föreslagna utdelningen motsvarar 48,0 (50,1) procent av vinst per aktie, justerat för övervärden.

Aktiekapitalet

Kvotvärdet uppgick vid årets utgång till 2,84 (2,84) kronor per aktie. Alla aktier har lika röstvärde och ger lika rätt till andel i bolagets tillgångar. Det finns inga utställda optioner eller annat som kan innebära utspädning för aktieägarna. Det totala antalet aktier, 419 456 315, har varit oförändrat under året.

Aktieägare

Vid 2017 års utgång hade Alfa Laval 32 967 (35 840) aktieägare, vilket innebär en minskning med 2 873 aktieägare (-1 257). De 10 största ägarna kontrollerade 47,9 (54,0) procent av aktierna vid utgången av 2017, exklusive förvaltarregistrerade aktier. Största aktieägare är Tetra Laval B.V., som under året bibehöll sitt innehav oförändrat på 29,1 procent. Den femte största ägaren under 2016, FAM AB (Foundation Asset Management), avyttrade hela sitt aktieinnehav på 3,0 procent under 2017. SPP Fonder AB och Nordea Investment Funds fanns vid årsskiftet inte längre med bland de tio största ägarna, medan Norges Bank, Blackrock Global Funds och Livförsäkringsbolaget Skandia under 2017 tagit plats som femte, sjätte respektive tionde största aktieägare.

Kursutveckling 2 januari – 29 december 2017

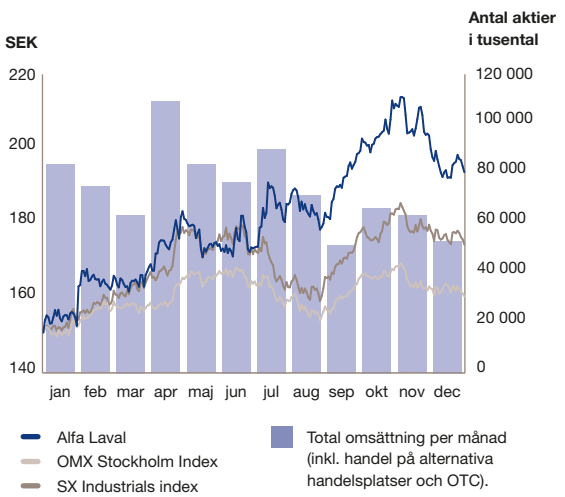

Källa: SIX / Fidessa

Totalavkastning 17 maj 2002 – 29 december 2017

Källa: SIX

Ägarstorleksfördelning per 29 december 2017

	Antal aktieägare	Antal aktie-ägare, %	Antal aktier	Ägar-andel, %
1 – 500	23 910	72,5	3 549 778	0,8
501 – 1 000	3 850	11,7	3 200 920	0,8
1 001 – 5 000	3 640	11,0	8 422 640	2,0
5 001 – 10 000	557	1,7	4 104 375	1,0
10 001 – 20 000	319	1,0	4 700 873	1,1
20 001 – 50 000	276	0,8	8 984 150	2,1
50 001 –	415	1,3	386 493 579	92,1
Totalt	**32 967**		**419 456 315**	

Källa: Euroclear

Ägarkategorier per 29 december 2017

	Antal aktier	Ägarandel, %
Finansiella företag	84 057 907	20,0
Övriga finansiella företag	366 422	0,1
Socialförsäkringsfonder	5 052 162	1,2
Staten	305 049	0,1
Kommunal sektor	35 420	0,0
Intresseorganisationer	3 767 533	0,9
Övriga svenska juridiska personer	5 256 553	1,3
Utlandsboende ägare (juridiska och fysiska)	300 185 192	71,6
Svenska privatpersoner	19 345 195	4,6
Ej kategoriserade juridiska personer	1 084 882	0,3

Källa: Euroclear

Data per aktie

	2017	2016	2015	2014	2013
Börskurs vid årets slut, SEK	193,80	150,80	155,00	148,30	165,00
Högst betalt, SEK	213,90	154,40	176,90	187,00	167,00
Lägst betalt, SEK	152,60	121,30	126,10	138,70	133,00
Eget kapital, SEK	48,87	48,34	43,92	41,01	38,53
Vinst per aktie	7,09	5,46	9,15	7,02	7,22
Utdelning, SEK	4,25[1]	4,25	4,25	4,00	3,75
Fritt kassaflöde, SEK [2]	8,92	9,97	12,25	-23,48	7,82
Kursförändring under året, %	29	-3	5	-10	22
Utdelning som andel av vinst per aktie, %	59,9	77,8	46,0	57,0	51,9
Direktavkastning, % [3]	2,2	2,8	2,7	2,7	2,3
Börskurs / eget kapital, ggr	4,0	3,1	3,5	3,6	4,3
P/E-tal [4]	27	28	17	21	23
Antal aktieägare	32 967	35 840	37 097	40 505	36 212

Källa: SIX

[1] Styrelsens förslag till årsstämman.
[2] Fritt kassaflöde är summan av kassaflödena från rörelse- och investeringsverksamheten.
[3] Räknat som föreslagen utdelning i förhållande till slutkurs sista börsdag.
[4] Slutkurs sista börsdag i förhållande till vinst per aktie.

De tio största ägarna per 29 december 2017*

	Antal aktier	Andel kapital/ röster, %	Förändring ägarandel under 2017, %-enheter
Tetra Laval BV	122 037 736	29,1%	0,0
Alecta	22 809 962	5,4%	-1,7
Swedbank Robur fonder	17 870 549	4,3%	-1,2
AMF Försäkring och Fonder	11 535 792	2,8%	-2,4
CBNY – Norges Bank	10 935 895	2,6%	0,0
Blackrock Global Funds	3 595 583	0,9%	0,0
SEB Investment Management	3 578 829	0,9%	0,1
Fjärde AP-fonden	2 959 120	0,7%	-0,9
Folksam	2 826 729	0,7%	0,0
Livförsäkringsbolaget Skandia	2 709 678	0,6%	0,4
Summa de 10 största	**200 859 873**	**47,9%**	

Källa: Euroclear

* Tabellen är justerad för aktier som är förvaltarregistrerade. Om dessa inkluderas står de för ett sammanlagt innehav om 12,4 procent.

Utdelning och andel av justerad vinst/ aktie**

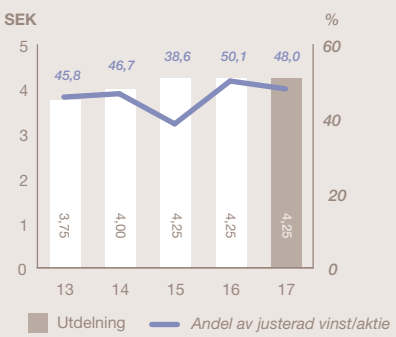

* Styrelsens förslag till årsstämman.
** Justerat för övervärdesavskrivningar.

Geografisk fördelning av det fria flödet, % av kapital och röster

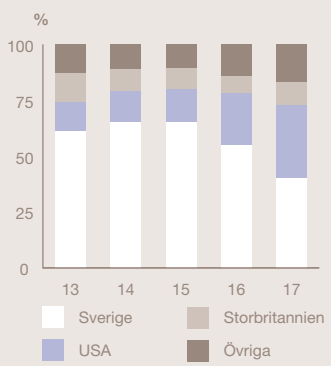

Exklusive Tetra Laval (Nederländerna) 29,1%.

Källa: Euroclear

Aktiens omsättning på olika marknadsplatser

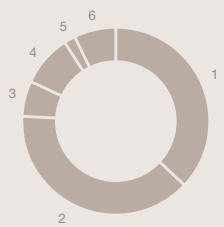

1	Nasdaq OMX	37%
2	CBOE	39%
3	Turquoise	6%
4	London Stock Exchange	9%
5	Aquis	2%
6	Övriga	7%

Källa: Fidessa

Världsledande inom tre nyckel-teknologier

Alfa Lavals verksamhet baseras på tre nyckelteknologier – värmeöverföring, separering och flödeshantering. Dessa teknologier spelar en viktig roll inom en rad industriella processer och Alfa Laval har en världsledande position inom samtliga.

Värmeöverföring

Värme och kyla är grundläggande behov både för individen och även för de flesta industriella processer. Det finns idag ett stort antal industrier där värmeöverföringslösningar behövs för uppvärmning, kylning, ventilering, indunstning och/eller kondensering. Allt detta kan en värmeväxlare effektivt uppnå. Därför kan man idag hitta värmeöverförings-produkter från Alfa Laval på ett stort antal områden – inom allt från livsmedelsproduktion och petrokemi till att skapa ett behagligt inomhusklimat eller värma kranvatten i det privata hushållet, för att ge några exempel.

Nyckelordet är effektivitet
Värmeväxlare överför värme eller kyla, ofta från en vätska till en annan. Huvudprodukten i Alfa Lavals erbjudande – den kompakta plattvärmeväxlaren – gör detta mer effektivt än alternativa lösningar vilket innebär att den kan spela en avgörande roll för den totala effektiviteten i kundens tillverknings-process. Energieffektivitet ger lägre kostnader samtidigt som det reducerar påverkan på miljön. Plattvärmeväxlare består av metallplattor som är monterade tätt intill varandra. Mellan plattorna finns två kanaler som innehåller medium med olika temperaturer – ofta vätskor. Dessa passerar på var sin sida om de mycket tunna plattorna och i motsatt riktning mot varandra, med värme- eller kylaöverföring som resultat.

Ett komplett erbjudande
Det finns olika sorters plattvärmeväxlare – bland annat packningsförsedda, lödda och svetsade – designade för att klara olika tryck och temperaturer. Dessutom omfattar Alfa Lavals erbjudande luftvärmeväxlare, spiralvärmeväxlare, tubvärmeväxlare, hetoljesystem och ångpannor, för att nämna några exempel. Med branschens bredaste produktportfölj erbjuder Alfa Laval effektiva och kompakta produkter, som är lätta att ge service och underhåll, till de flesta industrier – världen över.

Affärsenheter med värmeöverförings-produkter i sortimentet

ENERGYDIVISIONEN
– Brazed & Fusion Bonded Heat Exchangers
– Gasketed Plate Heat Exchangers
– Welded Heat Exchangers

FOOD & WATERDIVISIONEN
– Food Heat Transfer
– Food Systems

MARINEDIVISIONEN
– Marine Separation & Heat Transfer Equipment
– Boilers & Gas Systems

Konkurrenter

- Kelvion (Tyskland)
- HISAKA (Japan)
- SPX FLOW/APV (USA)
- SWEP (USA)
- KANGRIM (Korea)
- SAACKE (Tyskland)
- MIURA (Japan)
- HEATMASTER (Nederländerna)
- OSAKA (Japan)
- Danfoss A/S (Danmark)

Marknadsposition

Mer än 30 procent av världsmarknaden

Försäljning

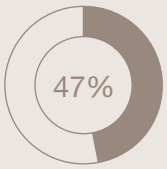

Andel av koncernens försäljning

Separering

Separering är den teknologi som utgör ursprunget för det Alfa Laval vi ser idag. Verksamheten startade 1883, baserad just på separering, och även idag utgör denna teknologi en central del. Med precision och hög tillförlitlighet separeras vätskor, fasta partiklar och gaser från varandra, något som behövs inom en lång rad industrier.

Höghastighetsseparatorer och dekantercentrifuger
Alfa Lavals produkter inom separering domineras av höghastighetsseparatorer och dekantercentrifuger. Separatorer har en hög rotationshastighet, är generellt vertikalt monterade och kan skilja ut mindre partiklar från vätskor och gaser. Dekantercentrifuger är vanligtvis horisontellt monterade, arbetar med lägre hastighet och skiljer ut något större partiklar från vätskor. De används till exempel för att avvattna rötslam i reningsverk. Ytterligare separeringsprodukter är membranfilter, den etablerade lösningen för att separera mycket små partiklar, samt silbandspressar för mekanisk avvattning av framförallt kommunalt avloppsvatten.

Viktiga för en rad processer
Separatorer och dekantercentrifuger spelar en avgörande roll i en mängd industriella processer, såsom:

- livsmedels-, läkemedels-, bioteknik-, kemi- och petrokemiprocesser
- utvinning och produktion av råolja, samt för rening och återvinning av borrlera
- behandling och rening av bränsle och smörjoljor på fartyg och i diesel-/gaskraftverk
- avvattning av rötslam och rening av processvatten i privata och kommunala anläggningar.

Affärsenheter med separationsprodukter i sortimentet

ENERGYDIVISIONEN
– Energy Separation

FOOD & WATERDIVISIONEN
– High Speed Separators
– Decanters
– Food Systems

MARINEDIVISIONEN
– Marine Separation & Heat Transfer Equipment

Konkurrenter

Separatorer
- GEA (Tyskland)
- MITSUBISHI KAKOKI KAISHA (Japan)
- PIERALISI (Italien)
- SPX FLOW/Seital (USA)

Dekantrar
- GEA (Tyskland)
- GUINARD/ANDRITZ (Frankrike, Österrike)
- Flottweg (Tyskland)
- PIERALISI (Italien

Marknadsposition

25–30 procent av världsmarknaden

Försäljning

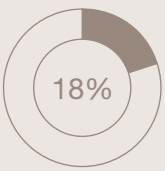

Andel av koncernens försäljning

Flödeshantering

Att transportera och reglera flöden på ett effektivt och säkert sätt är av central betydelse för många industrier. Alfa Laval fokuserar på flödeshanteringsprodukter, såsom pumpar och ventiler, för industrier där de hygieniska kraven är höga samt på pumpsystem för den marina industrin och offshoremarknaden.

Effektivt och exakt
Företagets pumpar, ventiler och installationsmaterial används i produktionsprocesser med stränga hygienkrav, som till exempel drycker, mejeriprodukter, livsmedel och läkemedel.

Pumparna driver förflyttningen av vätskor medan ventilerna styr flödet genom att öppnas eller stängas. För hygieniska applikationer erbjuder Alfa Laval i huvudsak, centrifugal-, membran- och lobrotorpumpar. Bland ventilerna är de vanligaste typerna reglerventiler, konstanttrycksventiler, vridspjällsventiler och membranventiler. Vidare omfattar erbjudandet hygienisk tankutrusning, allt från blandare till rengöringsutrustning. Blandarna kan mixa både trög- och lättflytande vätskor såsom mjölk, vin, juice, yoghurt, desserter och fruktdrycker.

För den marina sektorn erbjuds dränkta, hydrauliska pumpsystem till produkt- och kemikalietankers. Dessa system möjliggör en säker och flexibel lasthantering vilket ger kortare tid i hamn och färre resor utan kommersiell last. Till offshoreindustrin erbjuds pumpsystem för att få upp havsvatten till olika applikationer ombord, för vatteninjektion i borrhål och för brandsläckning, vilka bidrar till en säker och effektiv drift.

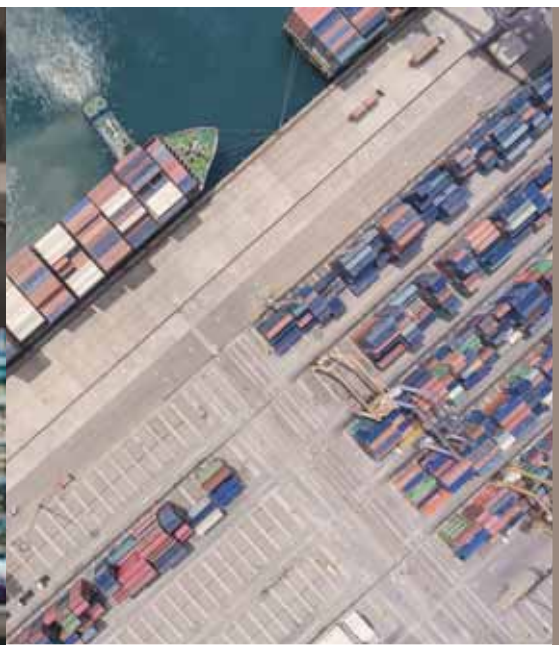

Affärsenheter med flödeshanteringsprodukter i sortimentet

FOOD & WATERDIVISIONEN
– Food Systems
– Hygienic Fluid Handling

MARINEDIVISIONEN
– Pumping Systems

Konkurrenter

- GEA (Tyskland)
- SPX FLOW/APV/Waukesha Cherry-Burrell (USA)
- Fristam (Tyskland)
- Hamworthy/WÄRTSILÄ (Finland)
- SULZER (Schweiz)

Marknadsposition

10–12 procent av världsmarknaden

Försäljning

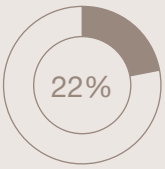

Andel av koncernens försäljning

Med utveckling på agendan

Alfa Laval levererar förstklassiga produkter och lösningar till en stor mängd industrier; ett resultat av bolagets kontinuerliga satsningar på forskning och utveckling. Nu skruvas tempot upp ytterligare för att säkerställa bolagets fortsatta ledarskap inom de tre nyckelteknologierna värme-överföring, separation och flödeshantering.

2,5%

Satsningarna inom forskning och utveckling ska ligga på 2,5 procent av omsättningen, eller något lägre, per år.

35–70

Varje år hanterar patentavdelningen en stor mängd interna rapporter om nya uppfinningar, varav cirka 35–70 leder till nya patentansökningar.

>3 000

Vid utgången av 2017 hade Alfa Laval fler än 3 000 patent i portföljen.

Alfa Laval är ett ingenjörstätt bolag, som konstant ifrågasätter det befintliga erbjudandet för att se om det kan göras bättre. Detta har varit sant under decennier och varje dag läggs grunden för att det ska förbli så även framöver. Inte bara erbjudandet ifrågasätts, utan även processen för hur forskning och utveckling bedrivs. I samband med bolagets strategiska översyn 2016, identifierades det möjligheter till förbättring även inom detta område. Bolagets starka position på marknaden är grunden arbetet börjar från, men kan det göras snabbare och effektivare? Kan det bli än mer fokuserat, med mer selektiva satsningar på de områden som verkligen kan göra skillnad för kunderna och därmed bolagets framtida utveckling?

Svaret blev ja och arbetet är redan igång. I Tumba, Sverige, resulterade det i ett nytt center för utveckling av höghastighetsseparatorer – i Söborg, Danmark fattades det beslut om att omvandla produktionsanläggningen för stora dekantrar till ett center som fokuserar på utveckling av produkter och system för livsmedelsindustrin, liksom för vattenrening och i test- och träningscentret i Aalborg, Danmark, sker det avsevärda satsningar på vidareutveckling av marina produkter. Satsningarna på produktnivå ska bland annat resultera i nya plattformar för både separatorer och värmeväxlare, samtidigt som det sker satsningar på serviceerbjudandet, liksom de möjligheter som finns inom digitalisering. Detta är bara början, Alfa Laval kommer att fortsätta ifrågasättandet av det egna erbjudandet – inom område efter område – för att säkerställa att de produkter som utvecklas och lanseras även i fortsättningen kan göra skillnad för våra kunder.

Inom Alfa Laval finns det teknologifokuserade produktcenter, ansvariga för vidareförädling av existerande produktplattformar, forskning och utveckling av nya produkter samt lanseringar och uppföljning av hur dessa tagits emot i marknaden. Det finns ett antal produktcenter, med fokus på olika teknologiportföljer såsom till exempel luftvärmeväxlare, kompakta värmeväxlare, flödeshantering, ångpannor, dekantercentrifuger, höghastighetsseparatorer och svetsade värmeväxlare.

Att skydda affären

Satsningarna inom forskning och utveckling kommer framöver att ligga på 2,5 procent av omsättningen, eller något lägre, per år. Med årliga investeringar på många hundra miljoner kronor är det viktigt att produkterna som blir det slutliga resultatet, verkligen är skyddade så att intäkterna kommer bolaget till godo. Stödet står patentavdelningen för. Denna organisation verkar för att skydda och försvara bolagets teknologier och därmed dess affär. Varje år hanterar patentavdelningen en stor mängd interna rapporter om nya uppfinningar, varav cirka 35–70 leder till nya patentansökningar. Vid utgången av 2017 hade Alfa Laval fler än 3 000 patent i portföljen.

Utveckling är mer än nya produkter

Utveckling handlar inte bara om FoU-processen och nya produkter och tjänster, det handlar även om det utvecklingsarbete som sker inom försörjningskedjan, drivet av en enhet som heter Operations Development. Dess uppgift är att bidra till utveckling och optimering av försörjningskedjan, vilket omfattar utvärdering och utveckling av inköp, produktion, distribution och logistik. De vidareutvecklar inköpsprocesserna och undersöker, utvecklar och utvärderar nya kostnadseffektiva produktionsteknologier. Deras arbete är förändring, vilket kan omfatta allt från stora strukturella ingrepp, till mindre justeringar.

En annan enhet som också arbetar med utveckling är Corporate Development. Denna intar en strategisk långsiktig syn på teknisk utveckling avseende potentiella framtida tillväxtområden och nya marknadskoncept för företaget som helhet.

Operations Development

Bidrar till utveckling och optimering av försörjningskedjan. Vidareutvecklar inköpsprocesserna och undersöker, utvecklar och utvärderar nya kostnadseffektiva produktionsteknologier.

Corporate Development

Intar en strategisk långsiktig syn på teknisk utveckling avseende potentiella framtida tillväxtområden och nya marknadskoncept för företaget som helhet.

Food & Water

Divisionen riktar sig bland annat till kunder inom följande branscher: livsmedel, läkemedel, biotech, vegetabiloljor, bryggeri, mejeri samt kroppsvårdsprodukter. Dessutom fokuserar den på offentlig och industriell vattenrening liksom vatten- och avfallsbehandling.

Energy

Divisionen riktar sig till kunder inom: olja- och gasutvinning, olja- och gasbearbetning och transport, raffinaderi, petrokemi samt kraftgenerering. Vidare arbetar divisionen med byggrelaterade applikationer såsom uppvärmning, ventilation och kylning och den har även ett erbjudande till kunder inom gruv- och metallindustrin samt lättare industri, för att ge några exempel. Energieffektivitet är ett fokusområde då divisionen hjälper kunder minska sin energikonsumtion, vilket är såväl ekonomiskt som miljömässigt gynnsamt.

Marine

Divisionens kunder inkluderar redare, varv, tillverkare av diesel- och gasmotorer liksom bolag som arbetar med utvinning av olja och gas till havs.

Tre industribaserade divisioner och en gemensam försörjningskedja

För att förverkliga Alfa Lavals affärsidé, som är att optimera prestanda i kundernas processer – om och om igen, behövs ett solitt produkterbjudande, hög teknologisk kompetens samt en struktur som är snabbrörlig och med god insikt i kundernas behov, köpbeteende och processer. Därför har Alfa Laval etablerat tre industribaserade försäljningsdivisioner: Energy, Food & Water och Marine, vilka stöds av Operations, koncernens gemensamma försörjningsorganisation med ansvar för inköp, tillverkning och distribution.

Affärsenheter	Andel av koncernens orderingång	Eftermarknadens andel av divisionen
– High Speed Separators – Food Heat Transfer – Food Systems – Decanters – Hygienic Fluid Handling	34%	31%

Affärsenheter	Andel av koncernens orderingång	Eftermarknadens andel av divisionen
– Energy Separation – Welded Heat Exchangers – Brazed & Fusion Bonded Heat Exchangers – Gasketed Plate Heat Exchangers	31%	26%

Affärsenheter	Andel av koncernens orderingång	Eftermarknadens andel av divisionen
– Pumping Systems – Boilers & Gas Systems – Marine Separation & Heat Transfer Equipment	31%	35%

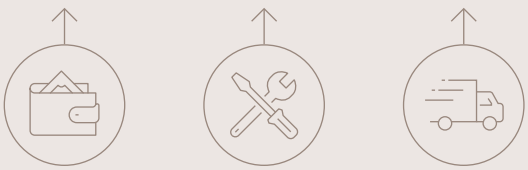

Operations

Divisionen ansvarar för koncernens produktionsrelaterade inköp, tillverkning, distribution och logistik. Denna centraliserade, koordinerade och globala försörjningskedja skapar de nödvändiga förutsättningarna för en tillförlitlig tillgång till företagets produkter, världen över.

Food & Water

Utvalda industrier

Divisionen riktar sig till kunder inom följande branscher: livsmedel, läkemedel, biotech, vegetabiloljor, bryggeri, mejeri samt kroppsvårdsprodukter, för att ge några exempel. Dessutom fokuserar den på offentlig och industriell vattenrening liksom vatten- och avfallsbehandling.

Erbjudande

Erbjudandet omfattar samtliga tre nyckelteknologier. Det innebär olika typer av värmeöverförings- och separationsprodukter liksom flödeshanteringsprodukter såsom pumpar och ventiler.

Sätt att nå marknaden

Affären omfattar försäljning av komponenter, konfigurerade produkter och projekt. Det innebär att divisionen både har en direkt kundbearbetning och även når slutkunderna via systembyggare, entreprenadföretag, återförsäljare, agenter och distributörer.

Affärsenheter

Inom divisionen finns det fem teknologibaserade affärsenheter. Dessa har fullt ansvar för resultatutvecklingen samt för att driva den globala affären för en definierad grupp av produkter – allt ifrån produktutveckling till marknadsföring, försäljning och service.

Omsättning och rörelseresultat

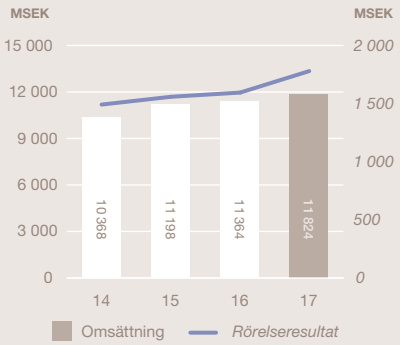

Orderingång

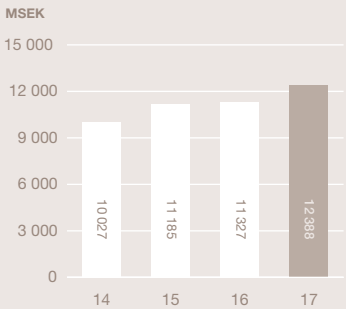

Sverige	4%
Övriga EU	26%
Övriga Europa	6%
Nordamerika	26%
Latinamerika	7%
Asien	28%
Övriga	3%

High Speed Separators

Höghastighetsseparatorer för bryggerier, mejerier, raffinering av vegetabiloljor samt för tillämpningar inom läkemedel, biotech, etanol, stärkelse och socker.

Food Heat Transfer

Levererar bland annat packningsförsedda, lödda och svetsade värmeväxlare liksom tubvärmeväxlare – för att ge några exempel – till en lång rad industrier såsom livsmedel, bryggeri, mejeri, läkemedel, etanol, socker och stärkelse.

Food Systems

Denna affärsenhet kombinerar Alfa Lavals nyckelteknologier för att kunna erbjuda processlösningar till livsmedelssektorn, med särskilt fokus på bryggeri, vegetabiloljor, processer inom kött, fisk, frukt och grönsaker, liksom för jäsning, stärkelse- och sockerprocesser.

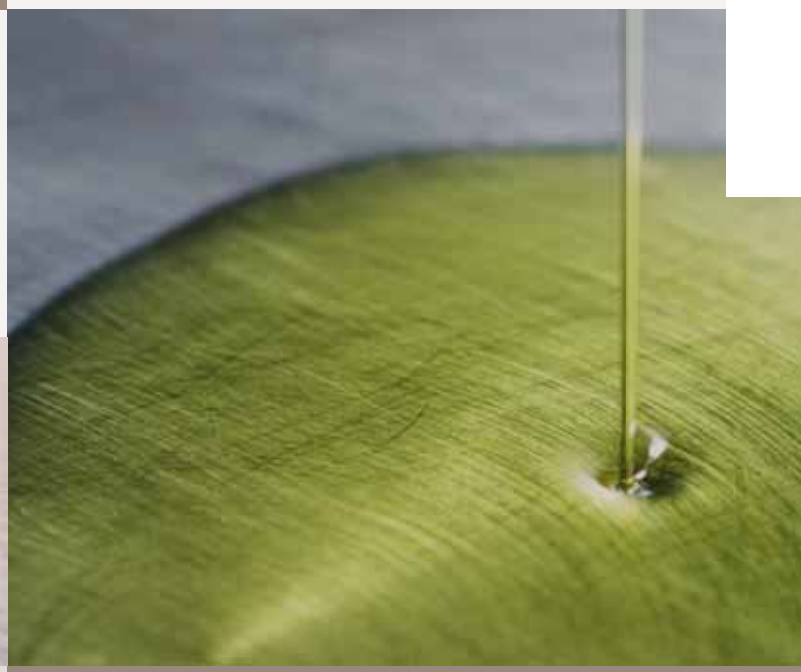

Decanters

Dekantercentrifuger, pressar, filter och membran som komponenter eller moduler för tillämpningsområden inom livsmedel eller life science, liksom för avfallshantering såsom avvattning av rötslam i offentliga reningsverk eller för hantering av industriellt avloppsvatten.

Hygienic Fluid Handling

Komponentförsäljning av pumpar, ventiler, installationsmaterial eller tankutrustning för hygieniska tillämpningar i livs- och läkemedelsindustrin.

Viktiga händelser under 2017

Nish Patel
Direktör, Food & Waterdivisionen

– Divisionen gynnades av gedigen tillväxt i flera slutmarknader, såsom vegetabilolja, stärkelse, etanol, industriell fermentering samt vatten & avfallshantering, för att ge några exempel. Drivkrafter såsom en växande befolkning och medelklass gav starkt stöd till läkemedels- och biotechsektorerna, speciellt i Asien. Samtidigt lyftes efterfrågan från kunder inom livsmedel samt vatten & avfallshantering av striktare reglering på dessa områden.

– Ett starkt fokus på nyckelindustrier, produkter samt expansion av nätverket av säljkanaler med ytterligare distributörer och systembyggare, bidrog till att skapa tillväxt. Samtidigt medverkade den fortsatta utvecklingen av e-handeln till att lyfta basaffären. Visionen om att ytterligare förenkla kundernas interaktion med Alfa Laval genom e-handelsplattformen, ledde till fortsatt utveckling av konfigureringsverktyg.

– Slutkundernas investeringar i kapacitet, processeffektivitet och förbättrad produktionsavkastning lyfte efterfrågan för allt från komponenter till system och lösningar.

– Service visade stabil tillväxt, dels genom ett utökat erbjudande – specifikt riktat mot vissa produkter och industrier – och dels som ett resultat av de fortsatta ansträngningarna att kapitalisera på den installerade basen.

Kina säger ja till yoghurt

Strukturella drivkrafter för affären inom Food & Water

Livsmedel
En växande andel människor tillhör medelklassen samtidigt som urbaniseringen fortsätter i oförminskad takt och andelen kvinnor som arbetar utanför hemmet ökar. Detta bidrar till att driva efterfrågan på färdigmat samt utbyggnaden av effektivare försörjningskedjor som minskar spillet.

Alfa Lavals historia startade 1883 med separatorn för att skilja grädden från mjölken. Sedan dess har erbjudandet för livsmedelsindustrins hygieniska applikationer breddats till att även omfatta värmeväxlare, pumpar och ventiler. Dessa produkter möter de striktaste hygienkrav samtidigt som de kan bidra till att man får ut mer av råvaran. Alfa Laval kan även hjälpa till med att minska spillet genom att erbjuda kyllösningar för transport och lagring.

Miljö
Människans påverkan på miljön står i fokus, med nya och allt skarpare lagar som följd. Parallellt har det vuxit fram ett hållbarhetstänkande som får företag att frivilligt ta egna steg för miljömässiga förbättringar.

Alfa Laval har ett stort utbud av produkter för hantering av olika miljöproblem. Inom Food & Water erbjuder bolaget bland annat dekantercentrifuger som kan avvattna rötslam i offentliga reningsverk samt vara delaktiga i hanteringen av industriellt avloppsvatten eller industriellt avfall. Inom livsmedelsindustrin bidrar Alfa Lavals processer och lösningar till minskat spill, genom att öka mängden man kan utvinna ur råvaran.

Det faktum att en klar majoritet av en population på 1,35 miljarder människor är laktosintoleranta, innebär att den kinesiska mejerimarknaden, ur ett historiskt perspektiv, varit relativt liten. Hur kan det då komma sig att efterfrågan på yoghurt plötsligt tagit fart?

Trots en civilisation som är flera tusen år gammal med en mycket förfinad kokkonst, har mejeriprodukter lyst med sin frånvaro på kinesiska bord ända fram till de senaste årtiondena. Förutom bland nomadiska och djurhållande folkslag i Mongoliet och Tibet, är tanken på att använda mjölk i matlagning så okinesisk som den kan bli.

Den enkla förklaringen är att en klar majoritet av den kinesiska befolkningen är laktosintolerant, vilket innebär att den inte kan smälta laktos - mjölksocker. Men, det finns mejeriprodukter som till och med laktosintoleranta kan äta och en av dem är yoghurt.

När man tillverkar yoghurt omvandlas laktosen till mjölksyra vilket gör yoghurt lättsmält – även för personer med laktosintolerans. Detta faktum, kombinerat med den förändring som skett vad gäller människors smak och vanor under Kinas 30-åriga reformperiod – har öppnat en stor ny marknad för mejeriprodukter – speciellt yoghurt.

Enligt data från Euromonitor värderas redan Kinas yoghurtindustri till mer än 10 miljarder dollar och den förväntas växa snabbare än någon annan mejerikategori på kort sikt med en årlig genomsnittlig tillväxttakt på 14 procent. Detta kommer att gå hand i hand med investeringar i ytterligare produktionskapacitet. En av Kinas största mejeriproducenter, Bright Dairy, investerade CNY 1,2 miljarder (USD 179 miljoner) i en fabrik i Wuhan för att producera Zhiwu Huoli pre/probiotisk drickyoghurt. Fabrikens 64 produktionslinjer förväntas tillverka 360,000 ton årligen. Men vad är det som eldar på Kinas växande yoghurttörst?

Andrei Soroka, direktör inom Tetra Paks verksamhet i Kina, Sydostasien, Östra Asien och Oceanien, menar att det beror på ett skifte i kundpreferenser, vilket drivs av hälsomedvetenhet.

”Med högre disponibel inkomst kan människor ställa sig frågan: ”Har jag råd att dricka något bättre?” Han tillägger att västerländska varumärken, såsom Yoplait och Danone, har gynnats av detta förändrade tankesätt.

Vid sidan om högre inkomster och ett växande hälsofokus spelar en gradvis förbättring av de yoghurtprodukter som finns tillgängliga för kinesiska konsumenter också en roll. En annan viktig faktor är den växande urbaniseringen. Som Soroka noterar, en majoritet av den yoghurt som konsumeras, konsumeras i städer. ”Den urbana populationen i Kina växer,” säger han. ”Just nu är den 52 procent, vilket kan jämföras med Ryssland, där den är 75 procent, eller Europa, där den är 80 procent.” Idag lever cirka 700 miljoner kineser i städer och FN förutspår att denna siffra kommer att ha ökat med upp till 70 procent till år 2035.

Med möjligheter kommer emellertid även risker förknippade med livsmedelssäkerhet. Efter ett antal livsmedelsskandaler har fler än 2 000 livsmedelsregleringar implementerats och regeringen har gjort stora ansträngningar för att förbättra både säkerhet och kvalitet. Men även med legala ramverk på plats, finns det mycket kvar att göra för att stärka dess tillämpning och även skapa en bredare medvetenhet kring en säker och hygienisk livsmedelsproduktion.

”Livsmedelsproducenter är i allmänhet mycket noggranna med livsmedelssäkerheten – de försöker verkligen hålla en mycket hög standard,” säger Soroka. ”Att bygga moderna fabriker och köpa den rätta utrustningen är viktigt, men man behöver även förändra folks syn (på livsmedelssäkerhet), vilket är svårare.”

Laktosintolerans

- Laktosintolerans innebär att man har en minskad förmåga att ta upp laktos (mjölksocker) i mjölk och mejeriprodukter. Detta beror på lägre nivåer av det enzym – laktas – som behövs för att kunna bryta ner mjölksockret.
- En laktosintolerant individ, som intar mjölk eller mejeriprodukter, kan drabbas av gaser, diarré, uppsvälld mage och magknip.
- Laktosintolerans är mindre vanligt i kulturer med tradition av mejeriprodukter. I norra Europa är därför endast 5 procent av populationen laktosintolerans, jämfört med cirka 90 procent eller mer i vissa asiatiska och afrikanska länder. I Sydeuropa är cirka hälften av populationen laktosintolerant.

Energy

Utvalda industrier

Divisionen riktar sig till kunder inom: olja- och gasutvinning, olja- och gasbearbetning och transport, raffinaderi, petrokemi samt kraftgenerering. Vidare arbetar divisionen med byggrelaterade applikationer såsom uppvärmning, ventilation och kylning och den har även ett erbjudande till kunder inom gruv- och metallindustrin samt lättare industri, för att ge några exempel. Energieffektivitet är ett fokusområde då divisionen hjälper kunder minska sin energikonsumtion vilket är såväl ekonomiskt som miljömässigt gynnsamt.

Erbjudande

Värmeöverföring är den huvudsakliga teknologin som divisionen erbjuder, vilket omfattar allt ifrån packningsförsedda plattvärmeväxlare för mindre krävande tillämpningsområden till svetsade värmeväxlare för tillämpning i mer utmanande processer. Separation är den andra teknologin, såväl höghastighetsseparatorer som dekantercentrifuger ingår i erbjudandet.

Sätt att nå marknaden

Energydivisionens affär omfattar försäljning av komponenter, konfigurerade produkter och projekt. Det innebär att divisionen har en direkt kundbearbetning och att den även når kunderna via systembyggare, entreprenadföretag, återförsäljare, agenter och distributörer.

Affärsenheter

Divisionen har fyra teknologibaserade affärsenheter. Dessa har fullt ansvar för resultatutvecklingen samt för att driva den globala affären för en definierad grupp av produkter – allt ifrån produktutveckling till marknadsföring, försäljning och service.

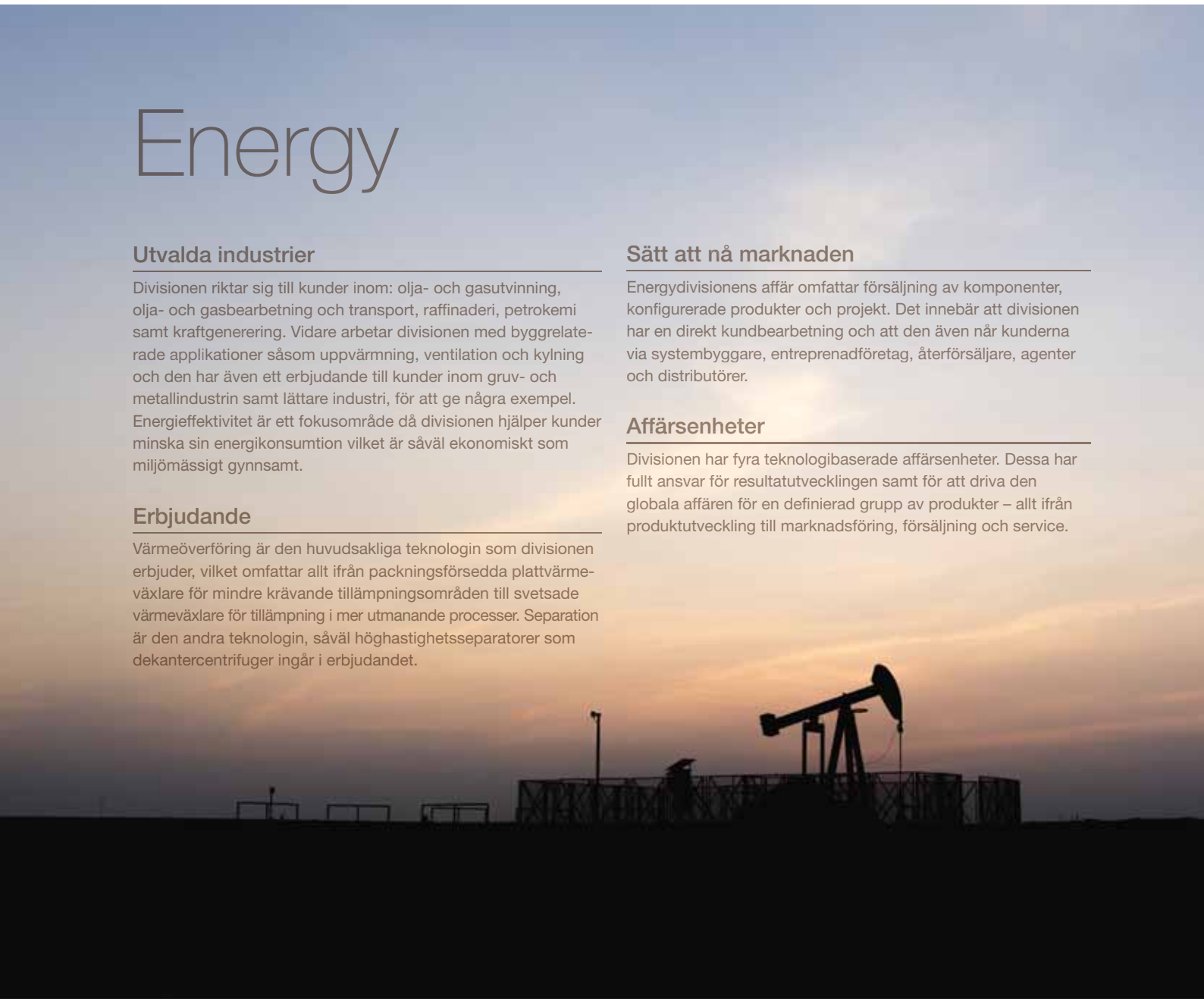

Omsättning och rörelseresultat

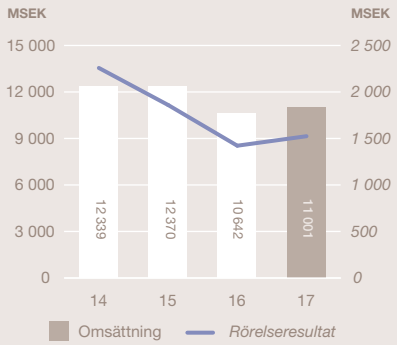

Orderingång

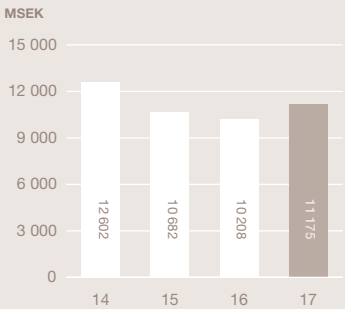

Sverige	2%
Övriga EU	25%
Övriga Europa	6%
Nordamerika	25%
Latinamerika	3%
Asien	36%
Övriga	3%

Brazed & Fusion Bonded Heat Exchangers

En majoritet av denna affär går till tillämpningar inom HVAC såsom ventilation, luftkonditionering och kylning. Därmed är denna enhet i stor utsträckning exponerad för byggindustrin, liksom för offentliga investeringar i fjärrvärme. En mindre del av affären utgörs av applikationer för motorer, såsom kylning av motorer på offroadfordon eller fritidsbåtar, samt kylning och rengöring av vätskor inom den lätta, tillverkande industrin.

Energy Separation

Separationsutrustning och separationslösningar för: kolvätekedjan – såväl uppströms som nedströms, för kemiindustrin, kraftproduktion, gruvindustrin, mineraler, massa, papper samt en rad andra industrier. Erbjudandet utgörs främst av höghastighetsseparatorer och dekantercentrifuger, men det omfattar även blandningsutrustning samt färskvattengeneratorer.

Gasketed Plate Heat Exchangers

Även om denna affärsenhet ansvarar för att stödja samtliga divisioner, vilket innebär att den har ett mycket omfattande produkterbjudande, är dess fokus inom Energydivisionen på att förse tillämpningar inom HVAC, kylning, motorkylning, kemiprocesser, oljeproduktion och kraftgenerering med packningsförsedda plattvärmeväxlare.

Welded Heat Exchangers

Alla typer av svetsade värmeväxlare: kompakta plattvärmeväxlare, spiralvärmeväxlare, platt- och rörvärmeväxlare, speciella luftkylare för förångning, Packinox, rör- och tubvärmeväxlare liksom luftvärmeväxlare. De levereras främst till tuffa processapplikationer med höga tryck och temperaturer inom raffinaderi, petrokemi, gasbearbetning, massa, papper och gruvindustrin.

Viktiga händelser under 2017

Susanne Pahlén Åklundh
Direktör, Energydivisionen

- Divisionen såg som helhet ökad orderingång under 2017, delvis till följd av en generellt god konjunktur och delvis på grund av att olja- och gasindustrin såg en förbättrad aktivitetsnivå jämfört med 2016.
- Satsningar på energieffektivitet, inom raffinaderi och petrokemisk industri, bidrog till att generera en rad stora order på svetsade värmeväxlare under året. Även en kinesisk nysatsning på att bygga ut landets kapacitet på just dessa områden, resulterade i ett antal större projekt.
- Inom lödda värmeväxlare såg vi också en god tillväxt, med ökad orderingång från de flesta av våra nyckelkunder. Lödda värmeväxlare har utvecklats väl under lång tid och vi kommer därför att bygga ut vår kapacitet under kommande år, bland annat i USA.
- Även försäljningen via kanaler utvecklades mycket väl under året. Vi fortsatte att rulla ut våra e-handelslösningar till ytterligare geografier och kunde därför vid årets utgång erbjuda digital handel av våra standardprodukter till kunder globalt.
- Sammantaget var utvecklingen inom de flesta av våra huvudindustrier god. Service visade samtidigt en blygsam övergripande tillväxt på helåret. Detta reflekterade en varierad underliggande utveckling där ett flertal områden karaktäriserades av en god till mycket god efterfrågan, vilket dämpades av att divisionen bokade ett antal stora serviceprojekt under 2016, vilka inte upprepades.

Världens tak får en unik upp-värmningslösning

Strukturella drivkrafter för affären inom Energy

Energi
Världens energibehov fortsätter att öka, mer i vissa delar av världen än i andra. Det finns två sätt att hantera detta. En ökning av den totala energi-produktionen samt genom att öka användningen av teknologier som möjliggör en mer effektiv användning eller återvinning av den energi som genereras.

Alfa Lavals erbjudande omfattar produkter och lösningar för olje- och gasutvinning, elkraftproduktion, förnybara bränslen, raffinering och mycket, mycket mer. Dessutom spelar företagets produkter en viktig roll i ansträngningarna att göra industriella processer mer energieffektiva, med de kompakta värmeväxlarna som själva hjärtat i lösningarna.

Miljö
Människans påverkan på miljön står alltmer i fokus, med nya och allt skarpare lagar som följd. Parallellt har det vuxit fram ett hållbarhetstänkande som får företag att frivilligt ta egna steg för miljömässiga förbättringar.

Alfa Laval har ett stort utbud av produkter för hantering av olika miljö-problem. Divisionens effektiva värmeväxlare samt dess fokus på att ta hand om spillvärme skapar stora möjligheter till energibesparingar, vilket i förlängningen innebär minskade koldioxidutsläpp för kunden.

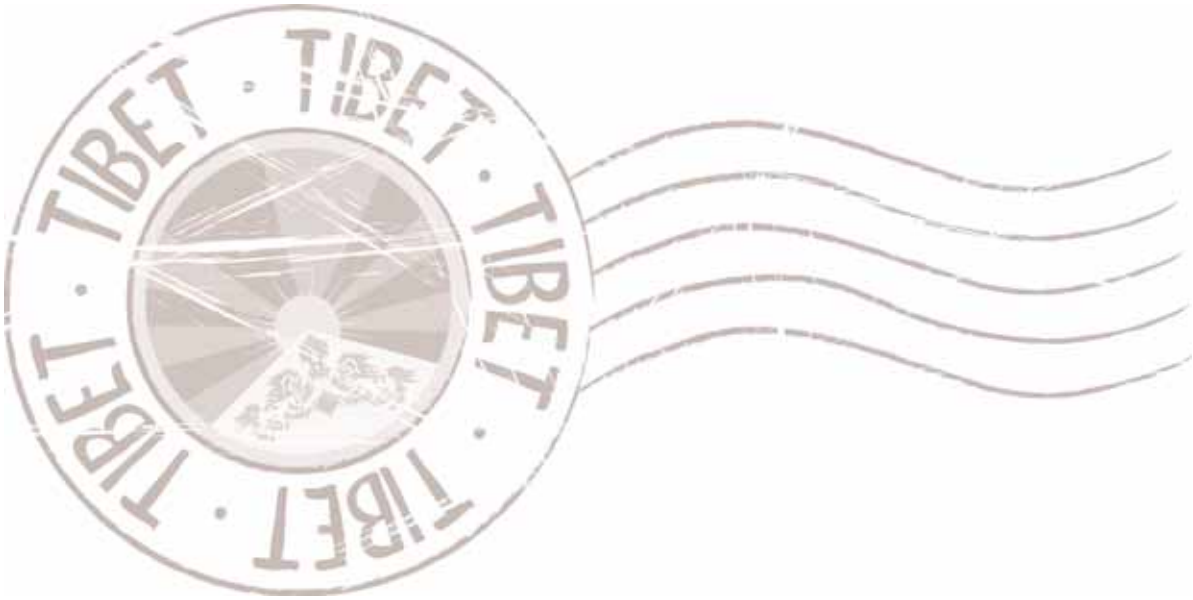

Trots att den ligger närmare solen än de flesta andra platser på jorden har Tibets huvudstad Lhasa ett kallt klimat, vilket ställer krav på effektiva uppvärmningslösningar. Stadens första centraliserade uppvärmningssystem förlitar sig på packningsförsedda plattvärmeväxlare från Alfa Laval för att hålla invånarna varma.

Mitt i det spektakulära Himalaya, på 3 600 meters höjd, ligger staden Lhasa – känd som världens tak. Med en kulturell och andlig historia som sträcker sig över mer än 1 000 år, var Lhasa länge center för den tibetanska buddismen och idag är den även huvudstad i den Autonoma Republiken Tibet i Folkrepubliken Kina. Lokaliserad på hög höjd har Lhasa ett kallt/halvtorrt klimat med kalla vintrar och milda somrar. Uppvärmning av byggnader är därför nödvändig.

För första gången i Kina har ett centraliserat uppvärmningssystem installerats på så hög höjd. I ett distrikt i staden, som omfattar skolor, universitet, andra utbildningsinstitutioner samt bostäder, finns ett värmesystem som använder packningsförsedda plattvärmeväxlare. Distriktet, som började uppföras 2012 och som färdigställdes 2015, hyser 50 000 människor. Stadens allmännyttiga företag inom gasuppvärmning, Lhasa Nuanz, valde Alfa Laval för att säkerställa säker drift och högeffektiva prestanda.

”Det är inte lätt att ge service på så hög höjd, så kunden behövde välja en produkt med stabila och goda prestanda,” säger Ryan Guo, projektledare för värmeväxlarsystem hos Alfa Laval i Kina. ”Eftersom basstationerna ligger långt ifrån varandra, behövdes det även ett avancerat kontrollsystem med en webbaserad lösning. Det gör att kunden lätt kan läsa av data på avstånd, genom en terminalenhet på en dator eller smarttelefon.”

Motorn och de elektriska komponenterna behövde anpassas för att arbeta under de förhållanden som råder på hög höjd. ”På grund av det låga trycket behövde vi justera beräkningarna för den packningsförsedda plattvärmeväxlaren samt cirkulationspumparna för att säkerställa att komponenterna skulle uppnå högsta prestanda,” säger Guo. Avgörande för kunden var att Alfa Lavals kontrollsystem har kunnat bevisa att det kan reducera den årliga energikonsumtionen med mellan 10 och 15 procent.

Från en extrem till en annan

Alfa Laval är världsledande inom värmeväxlarsystem som kan klara de tuffaste klimat.

Nära stadskärnan i Qatars huvudstad Doha ligger en artificiellt skapad ö, Pearl Qatar, som sträcker sig över nästan 4 miljoner kvadratmeter. Området steker i temperaturer på upp till 50 grader och öns olika områden kyls därför av det största integrerade fjärrkylaverket i världen. Pålitlighet och prestanda är avgörande för denna anläggning, med fler än 120 plattvärmeväxlare från Alfa Laval som nyckelkomponenter.

I delar av Sibirien kan temperaturen falla långt under minus 50 grader samtidigt som regionens infrastruktur för uppvärmning ofta har varit i stort behov av renovering. Investeringar i offentliga uppvärmningsprojekt har omfattat hundratals värmeväxlare från Alfa Laval för individuella termala basstationer, små pannor liksom centrala basstationer för uppvärmning. Resultatet: betydande energibesparingar och förbättrad pålitlighet.

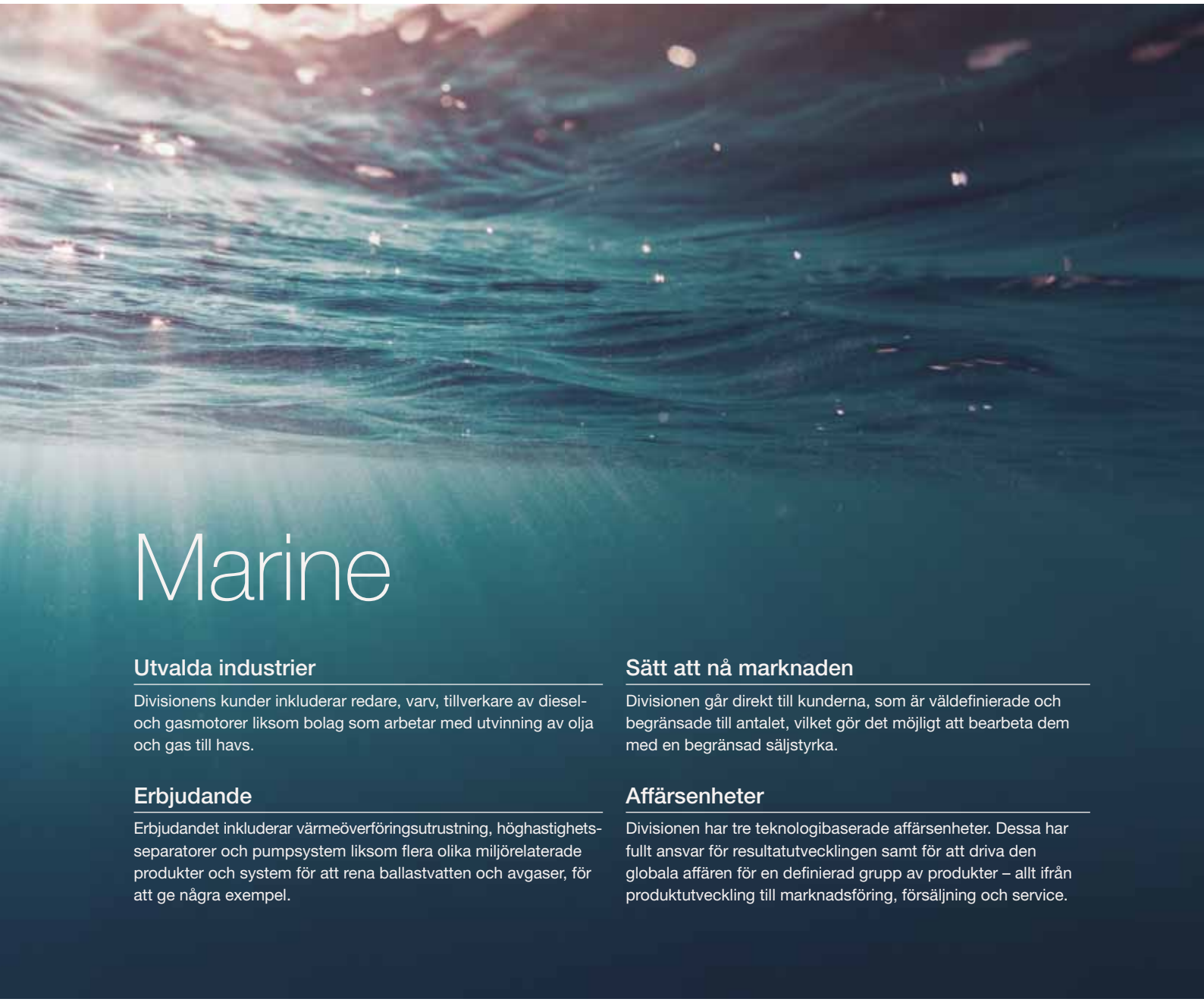

Marine

Utvalda industrier

Divisionens kunder inkluderar redare, varv, tillverkare av diesel- och gasmotorer liksom bolag som arbetar med utvinning av olja och gas till havs.

Erbjudande

Erbjudandet inkluderar värmeöverföringsutrustning, höghastighets-separatorer och pumpsystem liksom flera olika miljörelaterade produkter och system för att rena ballastvatten och avgaser, för att ge några exempel.

Sätt att nå marknaden

Divisionen går direkt till kunderna, som är väldefinierade och begränsade till antalet, vilket gör det möjligt att bearbeta dem med en begränsad säljstyrka.

Affärsenheter

Divisionen har tre teknologibaserade affärsenheter. Dessa har fullt ansvar för resultatutvecklingen samt för att driva den globala affären för en definierad grupp av produkter – allt ifrån produktutveckling till marknadsföring, försäljning och service.

Omsättning och rörelseresultat

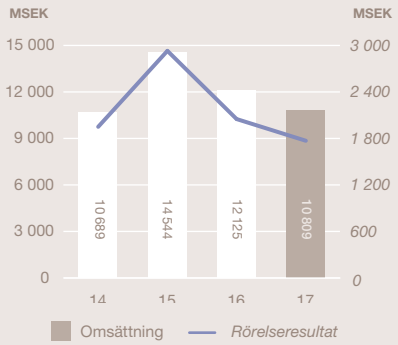

Orderingång

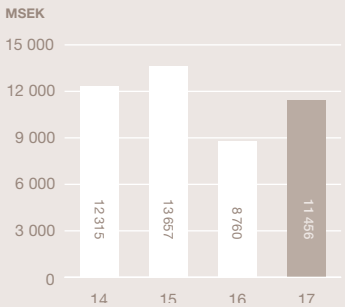

Sverige	0%
Övriga EU	27%
Övriga Europa	9%
Nordamerika	5%
Latinamerika	3%
Asien	54%
Övriga	2%

Pumping Systems

Pumpsystem till produkt- och kemikalietankers, samt pumpsystem för olika drifts- och säkerhetsapplikationer ombord på offshoreplattformar.

Boilers & Gas Systems

Denna enhet levererar ångpannor, värmeåtervinningssystem, inerta gassystem, gasförbränningsenheter samt hetoljesystem till kunder inom den marina industrin och offshoresektorn.

Marine Separation & Heat Transfer Equipment

Höghastighetsseparatorer, värmeväxlare, ballastvattensystem och filter är några av de produktgrupper som denna enhet levererar till kunder inom den marina industrin, liksom till producenter av diesel- och gasmotorer.

Viktiga händelser under 2017

Peter Leifland
Direktör, Marinedivisionen

– Fartygskontrakteringen ökade något från en historiskt mycket låg nivå. Fartygstyperna som ökade var framförallt tankers och kryssningsfartyg. Dessa byggs med en hög andel av lösningar från Alfa Lavals marina portfölj och kontrakteringsökningen lyfte därför efterfrågan på Alfa Lavals produkter.

– Under 2017 fastställdes implementeringen av barlastvattenkonventionen. Trots att kravet på retrofitinstallationer flyttades fram två år, till 2019, skapade den ökade tydligheten en ökad efterfrågan på Alfa Laval PureBallast.

– IMO:s globala regelverk för att begränsa svavelutsläppen från fartyg till 0,5 procent från och med år 2020 bidrog till ökad efterfrågan på Alfa Laval PureSOx.

– Under 2017 firade Alfa Laval 100 år i marinbranschen. Alfa Lavals långa och nära relation med skeppsbyggare och rederier resulterade under året i ett antal nya, värdeskapande produkter och tjänster såsom digital övervakning.

Strukturella drivkrafter för affären inom Marine

Världshandeln – globalisering
Handeln är det som knyter samman en värld som idag karaktäriseras av råvaruutvinning i ett land, förädling i ett annat varpå slutprodukterna fraktas till globalt spridda kunder. Den mest effektiva och samtidigt mest ekonomiska transportlösningen är sjöfart vilket fått till följd att cirka 90 procent av handelstonnaget idag skeppas på fartyg.

Alfa Laval har levererat utrustning till den marina industrin sedan 1917. Det startade i maskinrummet med separatorer för rening av smörjoljor och har sedan utvecklats till att omfatta allt ifrån värmeväxlare för färskvatten-produktion och pumpsystem för effektiv lastning och lossning till ett stort antal ytterligare produkter.

Miljö
Människans påverkan på miljön står i fokus, med nya och allt skarpare lagar som följd. Parallellt har det vuxit fram ett hållbarhetstänkande som får företag att frivilligt ta egna steg för miljömässiga förbättringar.

Alfa Lavals Marinedivision har en rad lösningar som kan bidra till att minska påverkan på miljön. Bland dessa finns system för ballastvatten-rening, för att sänka svavelhalterna i fartygens avgaser eller för att rena slagvatten ombord.

1917

Den marina separatorn som startade allt

1917 kontaktade den amerikanska marinen Alfa Laval med en utmaning. Vattenemulsion i smörjoljan skapade problem för de ångturbindrivna fartygen. Skulle Alfa Lavals separator kunna vara en lösning?

Gustaf de Lavals separeringsteknologi hade gjort stora framsteg sedan dess introduktion för mejeriapplikationer på 1870-talet. Adderandet av plåtsatser hade ökat kapaciteten och arbetet med oljeseparation hade påbörjats. Men den amerikanska marinens förfrågan om en pålitlig emulsionsbrytare skulle komma att påverka både separatorns utveckling och även sjöfartshistorien. Den nya marina separatorn var ett banbrytande sätt att försöka lösa kundens utmaning. Men framför allt, den banade vägen för 100 år av samarbete mellan Alfa Laval och den marina industrin.

Fler än 2 000 patent senare finner Alfa Laval fortfarande nya lösningar till en industri som är i konstant förändring. Idag kan Alfa Laval hjälpa de flesta fartyg med produkter och lösningar inom oljebehandling, för att uppfylla lagkrav på miljöområdet och mycket mer.

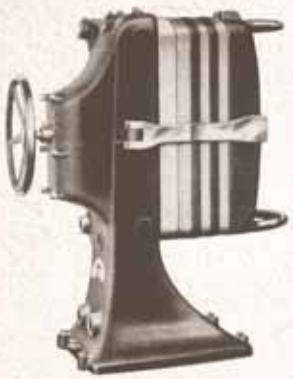

Ett teknologiskifte inom värme

1952 beställde Eriksbergs Verkstäder en P12 plattvärmeväxlare från Alfa Laval för att kyla hjälpmotorerna på M/S Markland. Ett ovanligt val vid den tiden och ett val som skulle komma att utlösa ett teknologiskifte inom den marina industrin.

Vid tiden för ordern till M/S Markland var den marina industrin beroende av stora rör- och tubvärmeväxlare. Plattvärmeväxlare användes främst för pastörisering och deras utveckling drevs därför av mejeriindustrin. Men order som denna, och även andra, fick Alfa Laval att undersöka saken och slutsatsen blev att det fanns en mycket stor potential för att använda plattvärmeväxlare för kylningsapplikationer ombord på fartyg.

Alfa Lavals första helt marina plattvärmeväxlare, specialiserad för arbete till havs, lanserades 1959. Detta ledde till ytterligare marina innovationer de kommande decennierna såsom korrosionshärdiga titanplattor samt plattdesign som minimerar nedsmutsning.

Idag är plattvärmeväxlare norm ombord på fartyg och Alfa Laval fortsätter att leda utvecklingen av marin värmeöverföringsteknologi.

En självrengörande revolution

Att använda en separator till havs 1917 var något helt nytt. Men aktörerna inom den marina industrin skulle komma att se ännu mer dramatiska förändringar under 1940-50 talen. Under denna period gjorde Alfa Lavals självrengörande separatorer det möjligt för fartyg att börja använda destillationsrester (bunkerolja) som bränsle, något de gör ännu idag. Idén om en separator som automatiskt kunde mata ut fasta partiklar, istället för att göras rent manuellt, var inte ny. Flera producenter hade gjort försök på området under 1920 och 30-talen, men resultatet var alltid en mycket komplex separator.

Vid slutet av 1940-talet hade Alfa Laval löst problemet. Genom att förse kulan med en rörlig mekanism för tömning kunde utseparerade partiklar avlägsnas under drift. En prototyp installerades på M/S Svealand 1950 och under det kommande årtiondet sålde Alfa Laval 600–700 PX separatorer per år.

Den nya teknologin gjorde mer än att reducera behovet av arbetskraft. Den möjliggjorde användning av bunkerolja, vilken nu effektivt kunde renas utan att lämna några rester i kulan, vilket kan skapa obalans och motorhaveri. Därmed kunde fartyg med dieselmotorer undvika att köpa mer raffinerade bränslen som, då liksom nu, såldes till höga priser.

2017

Ren hängivenhet för miljölagstiftning

Miljölagstiftning har haft en stor inverkan på den marina industrin. Alfa Lavals koncept Pure Thinking minimerar dess effekter för de marina kunderna.

Behandling av ballastvatten och regler vad gäller utsläpp är angelägenheter som påverkar en redan komplicerad affär. I över ett decennium har Alfa Lavals koncept Pure Thinking hjälpt fartygsägare och operatörer genom att erbjuda produkter som säkerställer regelefterlevnad samtidigt som de är lätta att hantera och ger en god driftsekonomi.

Pure Thinking startade som en vision 2004. Idag representerar det ett växande omfång av lösningar: Alfa Laval PureBallast, PureBilge, PureDry, PureNOx, PureSOx och PureVent. Redan 2004 började PureBallast, till exempel, att testas till havs. Systemet har nu typgodkännande från såväl IMO som från den amerikanska kustbevakningen.

En gemensam försörjningskedja – från start till mål

Operationsdivisionen är Alfa Lavals koncerngemensamma försörjningsorganisation, ansvarig för allt från tillverkningsrelaterade inköp och produktion till logistik och distribution av de produkter som säljs av de tre divisionerna: Marine, Food & Water samt Energy. De säljande divisionerna är nyetablerade och deras struktur vilar på produktbaserade affärsenheter – ett resultat av den strategiska översyn som genomfördes under 2016. Denna översyn fick även effekter på Operations, som vidareutvecklade en redan produktbaserad struktur för ett sömlöst gränssnitt mellan försäljning och försörjning. Den nya strukturen förväntas bidra till att skapa ett ännu starkare, mer snabbrörligt och flexibelt Alfa Laval.

Tillverkning

För Operations resulterade den strategiska översynen i ytterligare förändringar. Med målet att koncentrera tillverkningen till färre enheter startades ”Footprint” – ett flerårigt förändringsinitiativ. Inom ramen för detta aviserades bland annat följande under 2017:

En förändring av enheten i Söborg, Danmark, från produktion till att istället bli ett kompetenscenter inom Food & Water. Därmed flyttas tillverkningen av såväl ballastvattensystem och dekantercentrifuger till befintliga anläggningar i Aalborg, Danmark, respektive Krakow, Polen.

Tillverkningen av luftvärmeväxlare i Krakow flyttas till anläggningen i Alonte, Italien.

Stängning av tubvärmeväxlarproduktionen i Indien och i USA.

Stängning av en enhet i Pennsylvania, USA, och flytt av produktionen av spiralvärmeväxlare till en befintlig anläggning i Oklahoma. Denna anläggning kommer att bli ett kompetenscenter för såväl spiralvärmeväxlare som luftvärmeväxlare.

Arbetet med att justera tillverkningsstrukturen, inom ramen för Footprintprogrammet, förväntas vara slutfört vid utgången av 2018.

Stora strukturförändringar till trots – kunderna får inte påverkas och inom Operations löpte det dagliga arbetet oförtrutet vidare, med fortsatt fokus på säkerhet, kvalitet, ledtider och kostnad. Även i tider av stor förändring måste leverans av rätt produkt, med rätt kvalitet, på rätt plats, med rätt dokumentation och med kort ledtid säkerställas. Divisionen är hjärtat i den process som bidrar till att Alfa Laval lever upp till de löften som getts till kund.

Själva tillverkningsstrukturen är organiserad för att ge en så jämn beläggning som möjligt i Alfa Lavals produktionsenheter. Separatorer och värmeväxlare, till exempel, säljs inom samtliga tre divisioner och till en stor mängd olika applikationsområden. Genom att fabrikerna är gemensamma – oavsett vilken industri eller applikation produkten slutligen ska verka i – möter den enskilda fabriken den totala efterfrågan från flera slutmarknader, snarare än bara en, vilket har en klart utjämnande effekt på beläggningen.

Inköp

Även inköpsorganisationen påverkades av det förändringsarbete som initierades efter den strategiska översynen. Bland annat inlemmades samtliga inköpsenheter i den nya divisionsstrukturen. Samtidigt fortsatte

Produktionsenheter

Inom Alfa Lavals produktion finns 40 större tillverkningsenheter:

- USA (7)
- Brasilien (2)
- Sverige (4)
- Norge (3)
- Danmark (3)
- Finland (1)
- Ryssland (1)
- Indien (4)
- Korea (2)
- Kina (4)
- Japan (1)
- Storbritannien (1)
- Frankrike (4)
- Italien (2)
- Polen (1)

Distributionscentra

- USA (2)
- Sverige (2)
- Danmark (1)
- Kina (1)
- Singapore (2)
- Japan (1)
- Indien (1)
- Nederländerna (1)
- Norge (1)

Distribution 2017

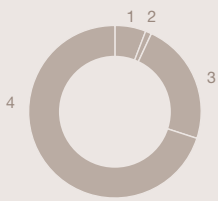

1	Flyg	6%
2	Järnväg	1%
3	Fartyg	23%
4	Lastbil	70%

de dagliga ansträngningarna med att effektivisera inköpsprocessen ytterligare. För Alfa Laval utgör direkt material cirka 70 procent av kostnader för sålda varor, så det är avgörande att det sker ett kontinuerligt förbättringsarbete för att säkerställa bolagets konkurrenskraft. Att se över kostnadsbasen, täcka allt större del av de totala inköpsvolymerna med globala kontrakt och minska antalet leverantörer är väsentliga faktorer för att få ner kostnaderna och minska komplexiteten. Samtidigt drivs interna projekt för att hitta nya vägar till att minimera såväl materialkonsumtion som spill.

Alfa Laval har ett stort fokus på inköp – då ett strukturerat sätt att arbeta kan generera avsevärda besparingar. Därför rullades ett utbildningsprogram ut under året som ska säkerställa att all utbildning för personer inom inköp ser likadan ut – oavsett i vilken del av världen man befinner sig.

Men inköp handlar om så mycket mer än kronor och ören, det handlar om att hitta och kontinuerligt utvärdera att bolagets leverantörer även kan garantera kvalitet och ledtider. Dessutom utvärderas de avseende hur väl de lever upp till Alfa Lavals affärsprinciper inom miljö, hälsa, säkerhet och etik. Alfa Laval har därför en plattform för revision av leverantörer, vilket ger en enhetlig revision med jämförbara resultat.

Distribution

Logistik och distribution av komponenter och reservdelar omfattar allt från orderhantering och lagerhållning till lagerplock, leverans och fakturering. Detta hanteras av centra lokaliserade i Sverige, Danmark, Norge, Nederländerna, USA, Singapore, Indien, Japan och Kina. Dessa centra hanterar några miljoner order varje år, totalt omfattande flera miljoner komponenter och reservdelar. Samtidigt ansvarar de för Alfa Lavals totala transportbehov, vilket ger skalfördelar och därmed en effektiv och kostnadsmedveten lösning.

Miljöhänsyn är ett av kriterierna som präglar valet av transportlösning, med målet att skeppa så lite som möjligt med flyg och därmed kunna sänka Alfa Lavals koldioxidutsläpp från frakt. Det finns emellertid tillfällen då organisationen har begränsade möjligheter att påverka valet, till exempel när kunden har ett akut behov av en vara eller produkt – vilket i praktiken gör flyg till den enda möjliga lösningen. Någon enstaka extra flygfrakt kan stjälpa hela årets ansträngningar vad gäller utsläpp och göra det omöjligt att nå miljömålen. Alfa Laval har därför även en roll i att förklara för kunderna vad effekterna blir vid olika transportval, för att så långt som möjligt undvika flygfrakt. Under 2017 fraktades 6 procent med flyg, 70 procent med lastbil och 23 procent med fartyg.

Under året färdigställdes det nya distributionscentret i Kolding, Danmark. Centret är ett resultat av ett expansionsbeslut sedan verksamheten vuxit ur de gamla lokalerna. Det nya centret håller en hög automatiseringsnivå samtidigt som organisationen byggts upp för att kunna korta ledtiderna för orderhantering och offertgivning.

Investeringar per geografisk marknad, %

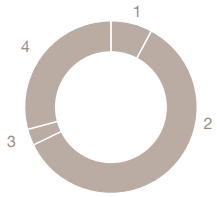

1	Nordamerika	8%
2	Västeuropa	60%
3	Central- och Östeuropa	3%
4	Asien	29%

Inköp per geografisk marknad, %

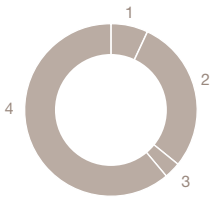

1	Nord- och Latinamerika	7%
2	Asien	29%
3	Central- och Östeuropa	3%
4	Västeuropa	61%

Geografisk fördelning av antalet direkta arbetade timmar i produktionen, %

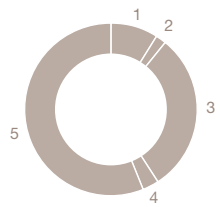

1	Nordamerika	9%
2	Latinamerika	2%
3	Västeuropa	30%
4	Central- och Östeuropa	3%
5	Asien	56%

Viktiga händelser under 2017

Mikael Tydén
Direktör, Operationsdivisionen

- Under året fortsatte vi arbetet med att ytterligare stärka vår konkurrenskraft och leveransförmåga för att kunna tillfredsställa våra kunder på ett allt bättre sätt.
- Den goda utvecklingen inom inköpsverksamheten fortsatte att leverera bra resultat för att säkra material- och komponentförsörjning
- Vi investerade i kapacitets- och produktivitetsförbättrande utrustning för såväl våra distributionscenter som för produktionen av bland annat lödda och packningsförsedda värmeväxlare, ångpannor och separatorer.
- Utöver de strukturella förändringarna inom ramen för Footprintprogrammet tog vi, som en del av den strategiska översynen, fram en plan för ökad automatisering och digitalisering av våra produktions- och distributionsenheter. Samtidigt satte vi ännu högre fokus på att minska energiförbrukningen i våra produktionsenheter och vi ökade användningen av förnybar energi.
- Vi fortsatte vårt kontinuerliga arbete med att genomföra förbättringar inom hälsa och säkerhet, kvalitet, ledtider och ökad produktivitet. Detta skedde genom ett ökat medarbetarengagemang – inom ramen för vårt produktionssystem – fokus på Lean Six Sigma samt medarbetar- och ledarskapsutveckling.

Service, alltid till er tjänst!

Med snabb tillgång till reservdelar, ett väl utbyggt servicenätverk och en stab av kompetenta medarbetare har Service-organisationen ett oöverträffat erbjudande till alla de kunder som vill säkerställa höga prestanda och oplanerade driftstopp. Att välja Service från Alfa Laval är en god investering, som betalar sig i form av effektiva processer och lägre driftskostnader över tiden.

Lika stor skillnad som eftermarknadsorganisationen kan göra för kunderna, lika stor skillnad gör den för Alfa Laval. Med 25 till 30 procents andel av gruppens försäljning, begränsad konjunkturkänslighet och god lönsamhet har den en stabiliserande effekt på bolagets fakturering och resultat. Samtidigt spelar dess frekventa kundkontakter en viktig roll när det gäller att fånga upp information om kundernas kommande behov, eller tecken på nya trender, som förmedlas till företagets forsknings- och utvecklingsenheter. Den fyller även en funktion som draglok till nyförsäljningen; servicepersonalen är viktiga ambassadörer som kan bli tungan på vågen när kunden planerar nästa nyinvestering och utvärderar den totala upplevelsen av vad Alfa Laval levererat. Sammantaget är Service av stor betydelse för bolaget och hur det uppfattas, något som accentuerades ytterligare i samband med sjösättandet av Alfa Lavals nya strategi, vilken betonar vikten av Service.

Närhet på global basis

Service är en lokal verksamhet som bedrivs genom ett globalt nätverk; fler än 100 servicecenter med kapacitet att leverera servicetjänster i fler än 160 länder och som involverar mer än tusen servicetekniker och fältserviceingenjörer. Närhet är en avgörande faktor för att kunna tillfredsställa kundernas förväntningar och bygga förtroende. Under året fortsatte satsningarna på servicenätverket med expansion av vissa befintliga center samtidigt som det invigdes nya i bland annat Algete, Spainien och Fresno, Kalifornien – USA. Det nya amerikanska centret öppnades för att kunna ge ännu bättre stöd till Alfa Lavals kunder på västkusten. Centret kan bland annat hantera värmeväxlare, separatorer och dekantercentrifuger.

Samtidigt introducerades det ett nytt servicekoncept, specifikt riktat till kunder inom den marina industrin. Alfa Laval har sedan många decennier närvaro i de flesta större hamnar, världen över. Under 2017 togs ett nytt, mer sammanhållande grepp genom utvecklandet av tre specialiserade marina servicenav, fördelade över Nordamerika, Europa/Mellanöstern/Afrika och Asien. Dessa ska ytterligare förbättra tillgängligheten genom en sömlös överföring av kundtjänst över tidszoner och landsgränser, där operatörerna kan boka in serviceuppdrag på global basis.

Serviceuppkoppling 24/7

Erbjudandet handlar emellertid inte bara om att kunna reagera snabbt vid akuta behov. Det handlar även om att utveckla digitaliserade tjänster, som kontinuerligt läser av produkternas prestanda och gör det möjligt att rycka ut i förebyggande syfte och därmed förhindra akuta situationer. Alfa Lavals affärsidé är att optimera kundernas processer, vilket också betyder ”inga driftstopp”.

För Service är därför digitala lösningar redan ett faktum och ett erbjudande som gradvis utvecklas. Ett exempel är den separeringsutrustning som arbetar vid borrtorn där man borrar efter olja eller gas. Borrtorn kan vara spridda över stora avstånd, vilket genererar avsevärda resekostnader för kunden i samband med att man ska inspektera den installerade utrustningen. Med ett system för fjärravläsning kan man styra separeringsprocessen från en kontrollpanel på kontoret vilket minskar antalet resor, förebygger driftstopp, förbättrar rapporteringen av data samt gör det möjligt för kunden att optimera såväl bemanning som dekantercentrifugens process – på avstånd. Diagnosen erhålls på kontoret vilket eliminerar behovet av en fysisk inspektion. Istället kan man, vid eventuella problem, åka raka vägen med rätt reservdel i bagaget.

Många alternativ på menyn

Alfa Lavals verksamhet är mycket diversifierad och omfattar försäljning av produkter som kan gå till allt från HVAC-applikationer och kommunala reningsverk till raffinaderier och läkemedelsproduktion. Det betyder att bolagets produkter verkar i så varierande miljöer att det återkommande behovet av reservdelar och service kan vara allt ifrån några få månader till ett decennium – eller mer. Serviceerbjudandet måste kunna tillfredsställa de bägge ytterligheterna, liksom allt där emellan. Därför är portföljen omfattande och täcker bland annat: hjälp vid uppstart och installation, kalibrering, underhåll, rengöring, uppgradering, rekonditionering, reparation, reservdelar, teknisk support, utbildning, övervakning och problemsökning. Kunden kan sedan välja fritt vad de vill ha för en skräddarsydd lösning som passar just deras behov.

Servicecenter

Fler än 100 servicecenter med kapacitet att leverera servicetjänster i fler än 160 länder

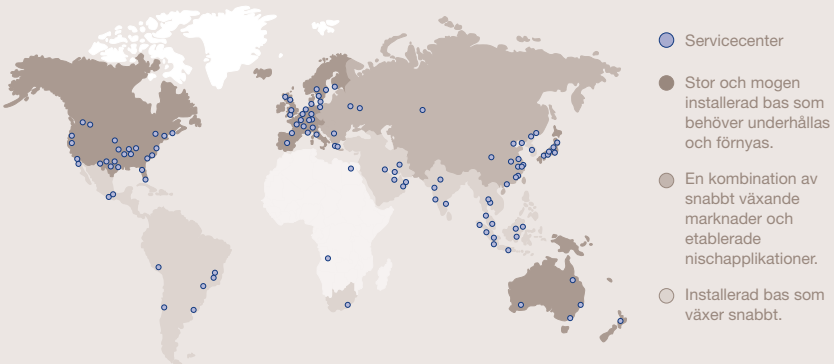

Med ett system för fjärravläsning kan man styra separeringsprocessen från en kontrollpanel på kontoret vilket minskar antalet resor, förebygger onödiga driftstopp, förbättrar rapporteringen av data samt gör det möjligt för kunden att optimera såväl bemanning som dekantercentrifugens process – på avstånd.

Under 2017 togs ett nytt, mer sammanhållande grepp genom utvecklandet av tre specialiserade marina servicenav, fördelade över Nordamerika, Europa/Mellanöstern/Afrika och Asien. Dessa ska ytterligare förbättra tillgängligheten genom en sömlös överföring av kundtjänst över tidszoner och landsgränser, där operatörerna kan boka in service-uppdrag på global basis.

Orderingång, MSEK

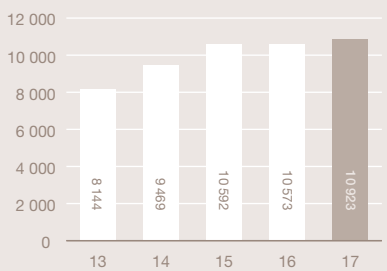

Långsiktig potential – värdet på eftermarknaden i förhållande till nyförsäljning

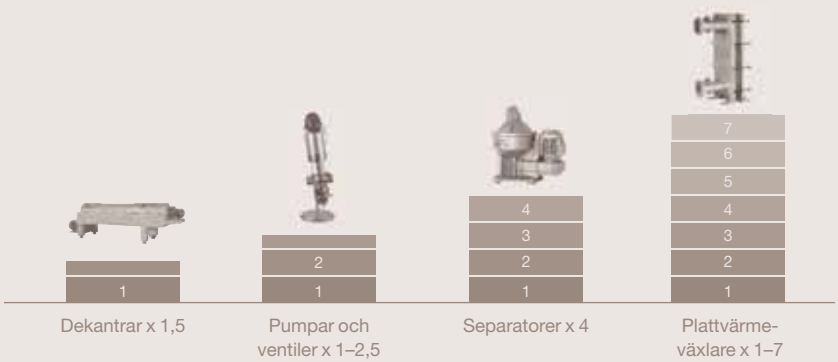

Medarbetare

Alfa Laval är ett globalt bolag – verksamt i ett stort antal länder – med ett skandinaviskt påbrå vilket genomsyrar dess kultur. Med en ny strategi på plats per den första januari, som fokuserar på organisk tillväxt, sjösattes även en ny struktur för att stödja strategin. Målet var att skapa en ny, mer snabbfotad, organisation med tydliga ansvarsområden och med fokus på kunden. Alla dessa förändringar; ny organisation, med många medarbetare i nya positioner, behövde under året smältas och falla på plats för företaget som helhet och även för individen. Medarbetarna är företagets viktigaste resurs och de som i slutänden ska leverera det som kunderna vill ha. För att nå dit behövs en väl sammansvetsad organisation av kollegor som strävar åt samma håll – tillsammans.

För att möjliggöra detta behöver Alfa Laval skapa de nödvändiga förutsättningarna för att medarbetarna ska kunna hantera alla de utmaningar som verksamheten kontinuerligt ställs inför. De ska kunna känna sig trygga i en säker arbetsmiljö, som präglas av jämställda karriärmöjligheter och är fri från diskriminering. Alfa Laval uppmuntrar till mångfald eftersom det skapar dynamik och ökar chanserna att se saker och ting ur olika vinklar, vilket bättre speglar komplexiteten i omvärlden och gör organisationen bättre rustad för att kunna förstå kunderna och erbjuda dem det de faktiskt vill ha. Till stöd ska bolaget även se till att skapa en stimulerande arbetsmiljö, med möjligheter för individen att växa och utvecklas.

En säker arbetsplats

Grunden till framgång ligger hos medarbetarna. Det är därför självklart att värna om deras säkerhet. Alfa Laval arbetar för att skapa en hälsosam, säker och attraktiv miljö – såväl för de anställda, som för de personer som av någon anledning befinner sig på ett av företagets verksamhetsställen. Visionen är en arbetsplats fri från olyckor och arbetsrelaterad ohälsa så att alla anställda kan återvända hem säkert, varje dag.

Det sker ett omfattande arbete för att säkerställa att arbetsmiljön är utformad för att minimera risken för olyckor. Samtidigt handlar det om att utbilda medarbetarna så att de själva har rätt inställning till säkerhetsfrågor. Eftersom den vanligaste orsaken till en olycka är den mänskliga faktorn är individens inställning också en av de viktigaste byggstenarna i arbetet med att eliminera hälso- och säkerhetsrisker.

Arbetet inom hälsa och säkerhet är kontinuerligt och stöds av ett program som heter OHS (Occupational Health & Safety), utvecklat för att förankra säkerhetsfrågor och säkerhetstänkande i de dagliga rutinerna. Det är inte bara Alfa Lavals medarbetare som berörs utan även besökare, entreprenörer, kunder och leverantörer – personer som av någon anledning befinner sig i företagets anläggningar. OHS utvecklar riktlinjer, globala prioriteringsområden och åtgärdsplaner, vilket innebär att man inte bara anger riktningen utan även bidrar med

Arbetet inom hälsa och säkerhet är kontinuerligt och stöds av ett program som heter OHS (Occupational Health & Safety), utvecklat för att förankra säkerhetsfrågor och säkerhetstänkande i de dagliga rutinerna. Det är inte bara Alfa Lavals medarbetare som berörs utan även besökare, entreprenörer, kunder och leverantörer – personer som av någon anledning befinner sig i företagets anläggningar.

Medarbetarnas utbildning och utveckling – 70-20-10

70 procent av det en medarbetare lär sig ska komma från det dagliga arbetets konstanta utmaningar.

20 procent ska man tillägna sig via olika typer av relationer, det vill säga det man kan lära sig av chefer, äldre kollegor eller mentorer.

10 procent ska komma från specifika utbildningstillfällen, oavsett om dessa är internetbaserade eller äger rum i ett klassrum.

Under året deltog cirka 7,500 medarbetare i någon av de kurser som erbjöds via portalen. Det totala antalet utbildningsdagar uppgick till cirka 13,500.

de verktyg som ska stödja förverkligandet av visionen. Varje enskild Alfa Lavalanläggning ska följa lokala lagar och regler på området och ha en organisation som säkerställer att de obligatoriska kraven från OHS möts.

Världen utvecklas och vi med den

Världen förändras kontinuerligt. Nya krav, nya önskemål, nya lagar och regler, nya preferenser. Som medarbetare måste man få de verktyg man behöver för att kunna hantera detta för att säkerställa Alfa Lavals fortsatta utveckling, med siktet inställt på organisk tillväxt. HR-organisationen fokuserar därför bland annat på ledarskapsutveckling, talangutveckling samt identifiering av kompetensgap inom organisationen, för att ge några exempel. Vidare ansvarar den för utveckling och underhåll av utbildningar för de anställda.

Inom Alfa Laval används generellt modellen 70-20-10 när det gäller medarbetarnas utbildning och utveckling. 70 procent av det en medarbetare lär sig ska komma från det dagliga arbetets konstanta utmaningar. Tjugo procent ska man tillägna sig via olika typer av relationer, det vill säga det man kan lära sig av chefer, äldre kollegor eller mentorer och 10 procent av vad en individ lär sig ska komma från specifika utbildningstillfällen, oavsett om dessa är internetbaserade eller äger rum i ett klassrum. Alfa Laval har ett brett utbud av utbildningar, där vissa sköts lokalt medan andra ingår i ett centralt program. Navet för dessa är en inlärningsportal, tillgänglig på bolagets intranät. Här erbjuds ett stort antal kurser, varav många är internetbaserade (e-learning). Dessa kan bedrivas i grupp i realtid, eller genomföras på egen hand i den takt och vid den tidpunkt som passar deltagaren bäst. Utbudet utvecklas kontinuerligt för att reflektera såväl de anställdas som företagets behov. Det finns ett stort intresse för att delta i dessa utbildningar och kurser. Under året deltog cirka 7,500 medarbetare i någon av de kurser som erbjöds via portalen. Det totala antalet utbildningsdagar uppgick till cirka 13,500.

Mångfald – en bra bas för tillväxt

Alfa Laval har skandinaviska rötter men är ett internationellt företag med global närvaro. Mångfald är i mångt och mycket därför en självklarhet, om man ser till nationalitet. Alfa Lavals lokala organisationer ska spegla de marknader man verkar i och därför fanns det vid utgången av 2017 medarbetare av 93 (89) olika nationaliteter i bolaget. Men mångfald är så mycket mer än nationalitet, det handlar om att sammanföra individer som är olika, som tänker olika och har olika perspektiv, är av olika kön, ålder och med olika erfarenheter. Alfa Laval strävar efter denna variation, som i sig utgör en bas för nytänkande, flexibilitet, kreativitet och en förmåga att förändras tillsammans med de drivkrafter som påverkar affären.

Med fokus på variation måste alla medarbetare känna att de möter lika villkor och att det finns karriärvägar öppna för dem. Därför arbetar Alfa Laval med öppen internrekrytering. Samtliga lediga positioner annonseras på intranätet och alla anställda är välkomna att söka. En öppen rekryteringsprocess kombinerat med ett uttalat fokus på prestation, skapar en inkluderande arbetsmiljö med lika möjligheter till utveckling. Det uppmuntrar till mobilitet och företaget kan därmed behålla individer med hög kompetens, som annars kanske valt att sluta för att anta en extern utmaning. Att skapa en inkluderande arbetsmiljö, som stimulerar individens utveckling, är ett viktigt steg för att nå företagets övergripande mål.

Medelantal anställda

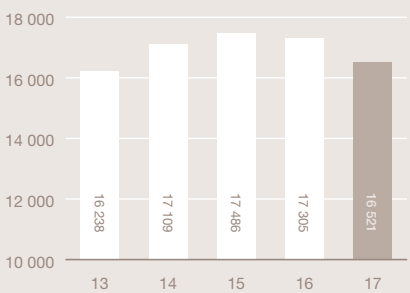

Omsättning per anställd, MSEK

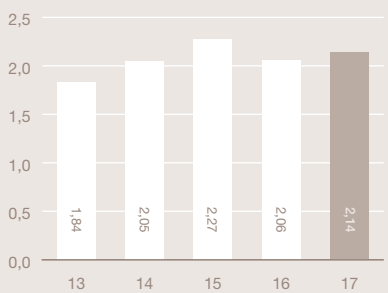

Anställda per region

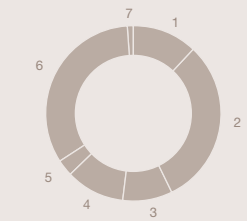

1	Sverige	13%
2	Övriga EU	31%
3	Övriga Europa	8%
4	Nordamerika	11%
5	Latinamerika	3%
6	Asien	33%
7	Övriga	1%

Hållbarhet och rapportering

Alfa Lavals årsredovisning har sedan många år omfattat en sektion om hållbarhet. Denna har kompletterats av ytterligare hållbarhetsinformation som har publicerats på bolagets hemsida.

I och med årsredovisningslagens nya krav har Alfa Laval valt att från och med denna årsredovisning publicera en separat Hållbarhetsrapport. Den följer svenska lagkrav och FN:s Global Compact. Rapporten finns endast tillgänglig på engelska och ni finner den här: **www.alfalaval.com/about-us/sustainability.**

Nedan följer en kort introduktion av grunderna för Alfa Lavals hållbarhetsarbete, samt några ord om årets fokusområden.

Alfa Lavals affärsprinciper

Alfa Lavals fyra affärsprinciper utgör grunden för företagets hållbarhetsarbete. De är inriktade på att kontinuerligt förbättra Alfa Lavals sociala, miljömässiga och etiska arbete samt transparens. Affärsprinciperna har införlivat ramverket ”skydda, respektera och åtgärda”, som ingår i FN:s vägledande principer om företag och mänskliga rättigheter, samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

Socialt Ansvar – respekt för mänskliga rättigheter är grundläggande
En av våra främsta prioriteringar är att förhindra förekomsten av arbetsplatsolyckor. Visionen är en arbetsplats fri från olyckor och arbetsrelaterad ohälsa. Vi har under året även prioriterat att verka för förbättrade arbetsvillkor hos våra leverantörer.

Affärsintegritet – vårt uppträdande styrs av högt ställda etiska krav
Principen har sin bas i att företaget följer de lagar som råder i länder där vi är verksamma. Principen innefattar bland annat arbete mot mutor och korruption. Under året har vi tagit fram en utbildning inom anti-korruption för alla tjänstemän.

Miljö – vi optimerar användningen av naturresurser
Det är viktigt att vår produktion och serviceverksamhet kontinuerligt effektiviserar användningen av energi och vatten. Under året har vi fokuserat på att förbättra rapporteringen och kartlägga förbättringsområden. Lika viktigt som Alfa Lavals interna arbete – och med oändligt större potential – är tillhandahållandet av produkter, service och lösningar som kan optimera våra kunders användning av naturresurser.

Transparens – vi bygger förtroende genom en öppen dialog
Alfa Lavals ambition är att bygga förtroende genom en öppen dialog med våra olika intressenter, bland annat kring möjligheter och utmaningar inom hållbarhetsområdet. Läs mer om vår intressentdialog och väsentlighetsbedömning i vår separata hållbarhetsrapport.

Minskad vattenförbrukning i bioenergiprocessen

Alfa Lavals arbete, produkter och lösningar bidrar till många av FN:s hållbarhetsmål för 2030. Nedan presenteras ett exempel, där vi bidrar till att nå målet om rent vatten. Fler exempel finns i vår separata hållbarhetsrapport.

Relevant FN mål

Beskrivning av projektet:

En av Alfa Lavals kunder i bioenergisektorn omvandlar matavfall från restauranger, skolbespisning samt närliggande matindustri till biogas. Detta används för att generera el, värme och gödningsmedel.

Genom att använda Alfa Lavals membran kan vattnet renas och återanvändas i processen. Istället för att använda nytt färskvatten kan ca 150 m³ vatten återanvändas varje dag.

Alfa Laval MBR membran

Innehåll – Bolagsstyrningsrapport

Styrelseordförandens inledning 42
Bolagsstyrningsrapport 2017 43
Aktien och ägarbilden 44
Årsstämman 44
Årsstämma för 2016 46
Valberedning 46
Styrelse 47
Utskott 48
Bolagets revisorer 49
Ersättning till revisorer 49
Styrelse och revisorer 50
VD och övriga i den verkställande ledningen 52
Ansvarsområden 52
Ledningsgruppsmöten under 2017 52
Ersättning till ledande befattningshavare 53
Operativ styrning 53
Styrelsens rapport om intern kontroll 54
Kontrollmiljö 54
Riskbedömning 54
Kontrollstrukturer 55
Information och kommunikation 55
Uppföljning 55
Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten 56

Styrelseordförandens inledning

Alfa Laval och dess styrning
Styrelsens mål är att på bästa sätt förvalta det ansvar som årsstämman delegerat, genom att konsekvent arbeta för bolagets och ägarnas bästa. Alfa Laval har en lång historik som världsledande leverantör av produkter och lösningar inom värmeöverföring, separering och flödeshantering. Affärsidén är att optimera kundernas processer med hjälp av högkvalitativa produkter, teknisk kompetens, global närvaro och en effektiv produktionsapparat. Samtidigt står Alfa Lavals egna processer i fokus. Alla inom bolaget, från styrelse och ledning till den enskilde medarbetaren, ska agera i linje med lagar och regler samt de affärsprinciper som fastställts inom miljö, etik, transparens och socialt ansvar. Detta kräver tydlig styrning, distinkta ansvarsområden och ändamålsenliga strukturer för god uppföljning. På kommande sidor beskriver vi mer ingående hur detta hanteras inom Alfa Laval.

Året som gått
2017 gick startskottet för Alfa Lavals nya organisationsstruktur – resultatet av den strategiska översyn vi genomförde under 2016. Organisationsförändringen trädde i kraft enligt tidplan och detsamma gjorde den finansiella rapporteringsstrukturen som också behövde ändras för att korrekt spegla den nya organisationen. Ett stort antal människor började därmed året på nya stolar, med nya arbetsuppgifter, nya ansvarsområden och på en ny nivå i Alfa Lavals hierarki. En utmaning – både på individnivå och för bolaget som helhet.

Parallellt – även detta som ett resultat av den strategiska översynen – fortsatte satsningarna inom forskning och utveckling. Tempot skruvades upp och arbetet med att ta fram nya plattformar för såväl höghastighetsseparatorer som värmeväxlare hann resultera i ett första smakprov innan årets slut. Detta arbete kommer gradvis att accelerera under de kommande åren, vilket förväntas stärka Alfa Lavals position som nummer ett inom såväl värmeöverföring som separering.

Ytterligare ett område som präglades av förändring var Alfa Lavals försörjningskedja. Inom ramen för det så kallade Footprint-programmet genomfördes ett antal nedläggningar och produktionsförflyttningar. Genom att koncentrera produktionen till färre enheter ökar effektiviteten, vilket i sin tur leder till stärkt konkurrenskraft.

Samtidigt började vi skönja tecken på återhämtning i en slutmarknad som präglats av motvind under ett antal år. Kontrakteringen av nya fartyg inom den marina sektorn visade tillväxt – en glädjande utveckling som reflekterades i Alfa Lavals orderingång under året. Vi såg även positiva effekter från våra marina kunders investeringar i produkter och lösningar som hjälper dem möta nya miljökrav.

Vi startade 2017 från en ny bas. Efter omstruktureringen har vi ett Alfa Laval som är än mer effektivt, mer snabbfotat och med ett högre produktlanseringstempo framför sig. Samtidigt såg vi tecken på ett förbättrat affärsklimat i viktiga slutmarknader. Sammantaget innebär det att Alfa Laval, efter årets utgång, befinner sig i en stärkt position – redo att hantera vad som än komma skall.

Lund i februari 2018

Anders Narvinger
Styrelsens ordförande

Bolagsstyrningsrapport 2017

Alfa Laval ska erbjuda effektiva och miljömässigt ansvarsfulla produkter och lösningar inom värmeöverföring, separering samt flödeshantering. I verksamheten finns det tydliga mål för tillväxt, lönsamhet och avkastning, samtidigt som det finns tydliga krav på att Alfa Laval ska agera på ett sätt som är långsiktigt hållbart, för ägare, såväl som för anställda, kunder, leverantörer och andra intressenter.

Ramarna för företagets agerande sätts av lagar och regler såsom svensk aktiebolagslag, årsredovisningslagen, börsens regler samt Svensk Kod för bolagsstyrning (i fortsättningen kallad Koden). Dessa kompletteras av bolagets affärsprinciper inom miljö, mänskliga rättigheter, etik och transparens. Vidare präglas bolagets styrning av interna regler såsom styrdokument med riktlinjer och instruktioner samt processer för kontroll och riskhantering. Styrelsens och VD:s arbete regleras av deras respektive arbetsordningar. Alfa Lavals bolagsstyrningsrapport för 2017 syftar till att beskriva de ramar som finns på plats, fördelningen av ansvar samt interaktionen mellan årsstämma, styrelse och verkställande direktör. Rapporten är granskad av bolagets revisorer.

Bolaget Alfa Laval

Bolagets firma är Alfa Laval AB (publ) och dess styrelse har sitt säte i Lunds kommun, Sverige. Aktiekapitalet ska uppgå till lägst 745 000 000 och högst 2 980 000 000 kronor. Antalet aktier ska vara lägst 298 000 000 och högst 1 192 000 000. Räkenskapsår är kalenderår. Föremålet för bolagets verksamhet är att direkt, eller genom dotter- och samriskföretag i Sverige och utomlands, bedriva utveckling, tillverkning och försäljning av utrustning och anläggningar, företrädesvis inom områdena separering, värmeöverföring och flödesteknik, att förvalta fast och lös egendom samt annan därmed förenlig verksamhet. Bolagsordningen innehåller inga begränsningar vad gäller hur många röster varje aktieägare kan avge vid en bolagsstämma. Den saknar vidare särskilda bestämmelser om tillsättande och entledigande av styrelseledamöter samt om ändring av bolagsordningen. Alfa Lavals nu gällande bolagsordning antogs vid årsstämman den 20 april 2009 och finns i sin helhet publicerad på www.alfalaval.com.

Aktien och ägarbilden
Alfa Laval hade, per den sista december 2017, 419 456 315 utestående aktier, fördelade på 32 967 aktieägare, enligt Euroclear Swedens aktiebok. Alfa Laval har endast ett aktieslag och varje aktie motsvarar en röst. Den enskilt största ägaren och den enda med ett innehav överstigande 10 procent, var Tetra Laval som per utgången av året ägde 29,1 procent av Alfa Lavals aktier. Näst största ägare var Alecta med 5,4 procent, följt av Swedbank Robur med ett innehav på 4,3 procent. Juridiska personer stod för drygt 95 procent av ägandet, medan fysiska personer stod för återstoden. Geografiskt sett stod följande fem länder för totalt 92,1 procent av ägandet: Nederländerna, Sverige, USA, Storbritannien och Luxemburg. För mer information om Alfa Lavals aktie, dess utveckling samt ägarbilden, gå till aktieavsnittet på sidorna 12–13.

Årsstämman
Årsstämman är bolagets högsta, beslutande organ. Alla aktieägare har rätt att delta och varje aktie har en röst. De flesta förslag som tas upp till stämman beslutas med enkel majoritet. Det finns emellertid punkter som kräver kvalificerad majoritet, som till exempel ändringar i bolagsordningen eller beslut om återköp av aktier. Årsstämman ska hållas inom sex månader från räkenskapsårets utgång i Lund eller Stockholm. Normalt hålls den i Lund, i slutet av april. Datum och plats meddelas senast i samband med att delårsrapporten för det tredje kvartalet offentliggörs. För rätt att delta och rösta vid stämman måste aktieägare vara införd i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken. Aktieägare som inte kan delta personligen, har rätt att delta via ombud med fullmakt. Ägare som har aktier förvaltarregistrerade måste tillfälligt registrera aktierna i eget namn. Årsstämman hålls på svenska och dokumentationen finns tillgänglig på såväl svenska som engelska. Alfa Laval strävar efter att samtliga stämmovalda styrelseledamöter ska delta, samt i möjligaste mån samtliga medlemmar av koncernledningen. Bolagets revisorer är alltid närvarande.

Utdelning och andel av justerad vinst/aktie**

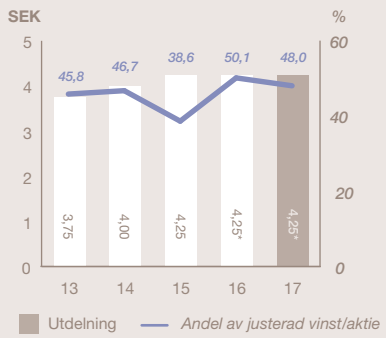

* Styrelsens förslag till årsstämman.
** Justerat för övervärdesavskrivningar.

Ägarkategorier per 29 december 2017

	Antal aktier	Ägarandel, %
Finansiella företag	84 057 907	20,0
Övriga finansiella företag	366 422	0,1
Socialförsäkringsfonder	5 052 162	1,2
Staten	305 049	0,1
Kommunal sektor	35 420	0,0
Intresseorganisationer	3 767 533	0,9
Övriga svenska juridiska personer	5 256 553	1,3
Utlandsboende ägare (juridiska och fysiska)	300 185 192	71,6
Svenska privatpersoner	19 345 195	4,6
Ej kategoriserade juridiska personer	1 084 882	0,3

Källa: Euroclear

Bolagets styrning

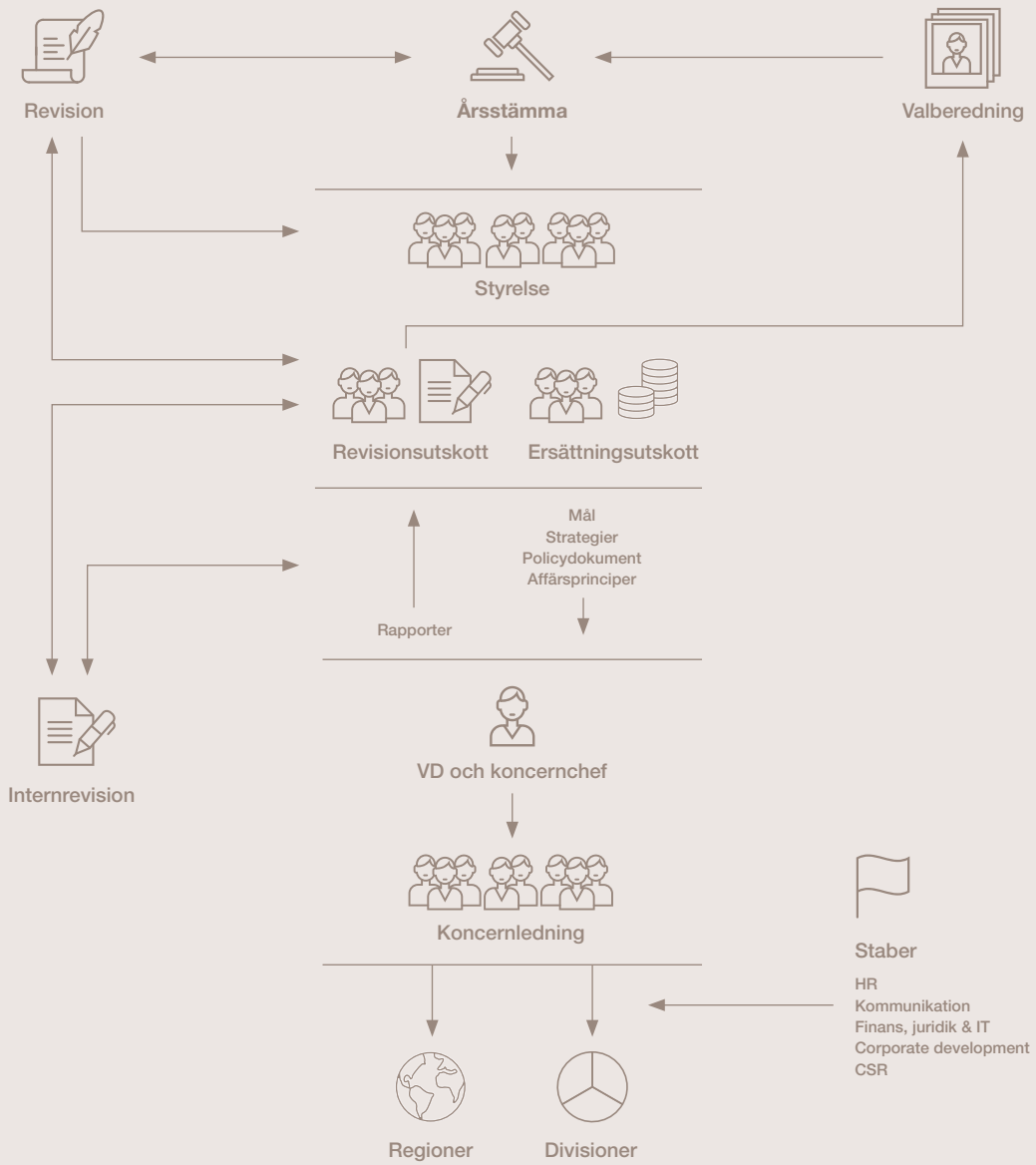

Totalt antal aktieägare

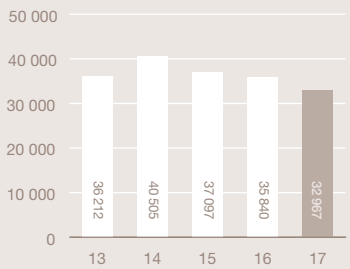

Källa: Euroclear

De tio största ägarna per 29 december 2017*

	Antal aktier	Andel kapital/röster, %	Förändring ägarandel under 2017, %-enheter
Tetra Laval BV	122 037 736	29,1%	0,0
Alecta	22 809 962	5,4%	-1,7
Swedbank Robur fonder	17 870 549	4,3%	-1,2
AMF Försäkring och Fonder	11 535 792	2,8%	-2,4
CBNY - Norges Bank	10 935 895	2,6%	0,0
Blackrock Global Funds	3 595 583	0,9%	0,0
SEB Investment Management	3 578 829	0,9%	0,1
Fjärde AP-fonden	2 959 120	0,7%	-0,9
Folksam	2 826 729	0,7%	0,0
Livförsäkringsbolaget Skandia	2 709 678	0,6%	0,4
Summa de 10 största	**200 859 873**	**47,9%**	

* Tabellen är justerad för aktier som är förvaltarregistrerade. Om dessa inkluderas står de för ett sammanlagt innehav om 12,4 procent.

Årsstämma för 2016
Årsstämma för räkenskapsåret 2016 hölls den 26 april 2017 på Sparbanken Skåne Arena i Lund. Vid stämman deltog 291 personer – inkluderande ägare, ombud, biträden, gäster och funktionärer. Det totala röstetalet representerat var 64 procent av det totala röstetalet i bolaget. Till stämmans ordförande valdes styrelsens ordförande Anders Narvinger. Protokoll från årsstämman, liksom all övrig stämmorelaterad information, finns att läsa på ww.alfalaval.com/sv/investerare/bolagsstyrning. Nedan återfinns några av de beslut som fattades vid stämman:

– Fastställande av resultat- och balansräkning samt beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen och den verkställande direktören.

– Utdelning i linje med styrelsens förslag om 4:25 kronor per aktie.

– Fastställande att antalet styrelseledamöter ska vara åtta, utan suppleanter.

– Beslut om omval av styrelseledamöterna Arne Frank, Anders Narvinger, Finn Rausing, Jörn Rausing, Ulla Litzén, Ulf Wiinberg och Margareth Øvrum. Gunilla Berg avböjde omval. Nyval av Anna Ohlsson-Leijon som styrelseledamot.

– Vidare antogs valberedningens förslag av revisorer, med omval av de auktoriserade revisorerna Håkan Olsson Reising och Joakim Thilstedt. Som revisorssuppleanter omvaldes de auktoriserade revisorerna David Olow och Duane Swanson.

– Arvodet fastställdes, för de ledamöter i styrelsen som inte är anställda i bolaget, till 5 250 000 kronor. Därtill utgår arvode för arbete i styrelsens utskott.

– Fastställande av riktlinjer för ledande befattningshavare, i linje med styrelsens förslag. Dessa riktlinjer omfattade såväl fast kompensation, som ett kortsiktigt och ett långsiktigt program för rörlig ersättning.

Valberedning
Dess arbete
Valberedningen består av representanter för de största ägarna och ska bereda och lägga fram förslag på kandidater till styrelsen samt i förekommande fall, revisorer. Som grund används bland annat den årliga utvärdering av styrelsens arbete, som styrelsens ordförande initierar. Andra viktiga faktorer som vägs in är vilken typ av kompetens som behövs mot bakgrund av företagets strategi. Valberedningen kan ta hjälp av externa resurser i arbetet med att finna lämpliga kandidater och även genomföra intervjuer med individuella styrelseledamöter. Vidare är det valberedningen som lägger fram förslag på ersättningsnivåer till ledamöter i styrelsen och dess utskott.

Dess sammansättning
Valberedningens sammansättning bereds i linje med den process som årsstämman godkänt. Styrelsens ordförande kontaktar representanter för de största aktieägarna vid tredje kvartalets utgång och ber dessa utse var sin ledamot. Valberedningen kan besluta att även styrelseordföranden och ytterligare styrelseledamöter ska ingå. Sammansättningen kommuniceras med ett pressmeddelande, i rapporten för det tredje kvartalet samt på Alfa Lavals hemsida. Inför stämman 2018, skedde offentliggörandet den 12 oktober 2017. Informationen fanns även med i Alfa Lavals rapport för det tredje kvartalet, som publicerades den 25 oktober.

Inför årsstämman för räkenskapsåret 2017
Inför årsstämman ingick följande personer i valberedningen: Finn Rausing (Tetra Laval), Ramsay Brufer (Alecta), Jan Andersson (Swedbank Robur Fonder), Lars-Åke Bokenberger (AMF) samt Johan Strandberg (SEB Investment Management). Valberedningens innehav representerade 42,8 procent av antalet utestående aktier per den sista september 2017.

Styrelsens ordförande, Anders Narvinger, valdes till ledamot samt sekreterare och Finn Rausing till ordförande. Den senares position som styrelseledamot gör rollen som ordförande till en avvikelse från Koden. Bakgrunden är att valberedningen ansåg Finn Rausing som utomordentligt lämpad att leda dess arbete och nå bästa möjliga resultat för bolagets ägare.

Förslag till valberedningen
Aktieägare som önskat lämna förslag till valberedningen inför årsstämman har kunnat vända sig till Alfa Lavals styrelseordförande Anders Narvinger eller till någon av ägarrepresentanterna. Kontakt har också kunnat ske direkt, via e-post till valberedningen@alfalaval.com. Sista dag för att anmäla ärende till årsstämman var den 5 mars.

Valberedningens arbete inför årsstämman för räkenskapsåret 2016
Valberedningen höll tre möten inför årsstämman. Därutöver gjordes ett antal avstämningar via telefon och e-post. Mötena omfattade bland annat en utvärdering av styrelsens sammansättning, baserat på den utvärdering av styrelsearbetet som styrelseordföranden genomfört, samt

Årsstämma för räkenskapsåret 2017

Årsstämma i Alfa Laval AB (publ) hålls måndagen den 23 april 2018 klockan 16.00 i Sparbanken Skåne Arena, Klostergårdens idrottsområde, Stattenavägen, i Lund. Efteråt bjuds det på lättare förtäring. Kallelsen till årsstämman införs, i enlighet med bolagsordningen, som en kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar samt på bolagets webbplats tidigast sex och senast fyra veckor innan stämman. Att kallelse skett annonseras i Dagens Nyheter. Som en service till befintliga aktieägare kan de även få kallelse till årsstämman hemskickad per post.

Valberedningens sammansättning inför årsstämman för räkenskapsåret 2017

Namn	Representerande	Ägarandel i Alfa Laval, %*
Finn Rausing	Tetra Laval	29,1
Ramsay Brufer	Alecta	5,4
Jan Andersson	Swedbank Robur Fonder	4,6
Lars-Åke Bokenberger	AMF	2,4
Johan Strandberg	SEB Investment Management	1,3

* Per den sista september 2017.

vilken kompetens som kan komma att behövas framöver.

Av valberedningens motiverade yttrande inför årsstämman 2017 framgick att valberedningen vid framtagande av sitt förslag till styrelse tillämpade regel 4.1 i Koden som mångfaldspolicy. Målet med policyn är att styrelsen ska ha en, med hänsyn till bolagets verksamhet, utvecklingsskede och förhållanden i övrigt, ändamålsenlig sammansättning präglad av mångsidighet och bredd avseende kompetens, erfarenhet och bakgrund samt att en jämn könsfördelning ska eftersträvas. Årsstämman 2017 beslutade att utse styrelseledamöter i enlighet med valberedningens förslag, vilket resulterade i en styrelse som valberedningen bedömde har ändamålsenlig sammansättning med hänsyn till såväl mångfaldspolicyn som bolagets verksamhet, utvecklingsskede och förhållanden i övrigt. Vid årsstämman 2017 valdes åtta ledamöter, varav tre kvinnor och fem män.

Styrelse

Styrelsens arbete och ansvar

Styrelsen förvaltar bolaget åt ägarna och bär därmed det yttersta ansvaret för bolagets organisation och förvaltning. Styrelsens arbete och ansvar regleras bland annat av svensk aktiebolagslag, lagen om styrelserepresentation för privatanställda, bolagsordningen, styrelsens egen arbetsordning, börsens regelverk för emittenter samt Koden. Styrelsen fastställer och utvärderar bolagets långsiktiga mål och strategier. Detta inkluderar bland annat att fastställa affärsplaner och ekonomiska planer, granska och godkänna bokslut, anta riktlinjer, fatta beslut i frågor rörande förvärv och avyttringar samt besluta om större investeringar eller betydande förändringar i Alfa Lavals organisation och verksamhet. Den är även ansvarig för Alfa Lavals affärsprinciper, vilka fastställer hur bolaget och dess anställda ska uppföra sig i samhället, med hänsyn till miljö, etik, socialt ansvar och transparens. Styrelsen är ansvarig för bolagsstyrningsrapporten.

Den ska säkerställa att det finns processer som övervakar efterlevnaden av relevanta lagar och regler. Vidare tillsätter, utvärderar och entledigar styrelsen bolagets verkställande direktör, fastställer instruktioner för denne avseende den dagliga verksamheten och godkänner VD:s uppdrag utanför bolaget. Genom revisionsutskottet handlar styrelsen upp revisionstjänster, håller löpande kontakt med bolagets revisorer och arbetar för att säkerställa god intern kontroll samt formaliserade rutiner som möjliggör övervakning och bedömning av bolagets finansiella situation. Styrelsen, genom ersättningsutskottet, hanterar löner och ersättningar till ledande befattningshavare.

Styrelsens sammansättning

Styrelsen ska bestå av minst fyra och högst tio ledamöter, med högst fyra suppleanter. Vid årsstämman 2017 valdes åtta ledamöter, utan suppleanter. Ledamöterna väljs årligen för perioden fram till nästa årsstämma och ska ägna uppdraget den tid och omsorg och ha den kunskap som krävs för att på bästa sätt tillvarata bolagets och ägarnas intressen.

Styrelsen ska – med hänsyn till bolagets verksamhet, utvecklingsskede och förhållanden i övrigt – ha en ändamålsenlig sammansättning, präglad av mångsidighet och bredd avseende de stämmovalda ledamöternas erfarenhet, kunskap, kompetens och bakgrund. En jämn könsfördelning eftersträvas.

De fackliga organisationerna utser tre personalrepresentanter samt tre suppleanter. Till styrelsens sammanträden bjuds bolagets tjänstemän in som föredragande och experter. Bolagets ekonomi- och finansdirektör deltar vid samtliga möten, liksom dess chefsjurist, som är styrelsens sekreterare.

Styrelsens oberoende

Samtliga ledamöter i Alfa Lavals styrelse, som valts av årsstämman, anses oberoende i förhållande till bolaget. Vidare anses samtliga ledamöter oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare, utom Finn Rausing och Jörn Rausing. Dessa kan inte ses som oberoende på grund av deras relation till Tetra Laval, som per den sista december 2017 ägde 29,1 procent av aktierna i bolaget.

Styrelsens arbetsordning

Styrelsens arbete regleras i en arbetsordning, som årligen prövas och sedan fastställs vid det konstituerande mötet. Arbetsordningen beskriver bland annat styrelsens arbetsuppgifter samt ansvarsfördelningen mellan styrelse, utskott och bolagets verkställande direktör. Vidare definieras styrelseordförandens roll och den innehåller även en särskild instruktion för bolagets VD rörande vilken ekonomisk rapportering som ska ske till styrelsen för att denna löpande skall kunna bedöma den ekonomiska situationen.

Styrelsens arbete 2017

Styrelsen höll åtta möten under 2017, samtliga ordinarie. Två av dem var telefonmöten medan övriga ägde rum i Lund, Stockholm och Lyon, Frankrike. Inför varje möte förbereder bolagets VD en agenda i samråd med styrelsens ordförande. Ordinarie punkter omfattar sådant som resultatutfall, order-

Förslag till valberedningen

Aktieägare som önskat lämna förslag till valberedningen inför årsstämman har kunnat vända sig till Alfa Lavals styrelseordförande Anders Narvinger eller till någon av ägarrepresentanterna. Kontakt har också kunnat ske direkt via e-post till valberedningen@alfalaval.com. Sista dag för att anmäla ärende till stämman var den 5 mars, 2018.

Utbildning av styrelsen

Varje år genomförs en kombinerad utbildnings- och studieresa till någon av Alfa Lavals anläggningar. Under 2017 gick resan till Alfa Lavals enhet i Fontanil, Frankrike.

utveckling, investeringar och förvärv. Därutöver ägnades mycket tid åt uppföljning av: besparingsprogrammet, den nya organisationen och strategin samt hållbarhet med dess olika delområden. Vidare skedde uppföljning och utveckling av strukturen för koncernens försörjningskedja samt genomgång av personalfrågor såsom chefsutveckling och ersättningsplanering.

Utbildning av styrelsen

Samtliga nya styrelseledamöter får ett omfattande introduktionsprogram. Vidare genomförs varje år en kombinerad utbildnings- och studieresa till någon av Alfa Lavals anläggningar. Under 2017 gick resan till Alfa Lavals enhet i Fontanil, Frankrike.

Utvärdering av styrelsens arbete

Styrelsens ordförande initierar årligen en utvärdering av styrelsens arbete. Denna fokuserar på arbetsformer, arbetsklimat samt tillgången till och behovet av särskild styrelsekompetens, för att lägga grunden till en väl fungerande och effektiv styrelse. Med jämna mellanrum anlitas även externa resurser för att utvärdera styrelsens arbete. Utvärderingen, vare sig den sköts internt eller externt, ligger som grund för valberedningens arbete med att nominera styrelseledamöter och föreslå ersättningsnivåer. Under 2017 hanterades utvärderingen av styrelseordföranden som genomförde individuella samtal med samtliga styrelseledamöter. Utvärderingen följde en tydlig struktur, baserad på gängse förekommande modeller. Resultatet rapporterades till valberedningen och delgavs styrelsen.

Styrelsens ordförande och dennes ansvar

Ordförande leder styrelsearbetet så att det utövas i linje med gällande lagar och regler, Koden samt styrelsens egen arbetsordning. Ordförande ska se till att arbetet är väl-organiserat, bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina uppgifter. I dialog med bolagets VD följer ordföranden verksamhetens utveckling och ansvarar för att övriga ledamöter fortlöpande får den information som krävs för att styrelsearbetet skall kunna bedrivas på bästa sätt. Tillsammans med bolagets VD fastställer även styrelseordförande förslag till dagordning för styrelsens sammanträden. Ordförande ska säkerställa att nya styrelseledamöter inom sex månader från att de blivit invalda fått en introduktion till bolaget liksom annan utbildning som ordförande och den individuelle ledamoten kommer överens om. Förutom att ansvara för utvärderingen av styrelsens arbete deltar styrelseordföranden även i utvärderings- och utvecklingsfrågor avseende koncernens ledande befattningshavare. Han kontrollerar att styrelsens beslut verkställs och är även företagets företrädare i ägarfrågor.

Arvodering av styrelsen

Styrelsens arvoden beslutas av årsstämman efter förslag från valberedningen. Till ordförande och ledamöter i revisions- samt ersättningsutskott, utgår tillägg. Arvodena för styrelse- och kommittéuppdrag är inte pensionsgrundande.

Utskott

Alfa Lavals bolagsordning fastställer att det ska finnas ett ersättningsutskott och ett revisionsutskott som rapporterar till styrelsen. Utskottsledamöterna utses bland styrelseledamöterna ett år i taget.

Revisionsutskottet

Ansvarsområden

Revisionsutskottet säkerställer att principerna för finansiell rapportering och intern kontroll efterlevs. Det utformar riktlinjer för bolagets ekonomiska rapportering och uppföljning och äger beslutanderätt om den interna revisionen. Utskottet granskar rutinerna för redovisning och finansiell kontroll samt de externa revisorernas arbete, deras kvalifikationer och oberoende. För ytterligare information om vilka uppgifter som åligger revisionsutskottet se ”Styrelsens rapport om intern kontroll” på sidan 54.

Ledamöter och möten 2017

Ledamöterna utses årsvis vid styrelsens konstituerande möte. Under 2017 utgjordes dessa av Finn Rausing (ordförande), Anna Ohlsson-Leijon och Ulla Litzén, med bolagets chefsjurist som sekreterare. Under året hölls åtta möten, varav tre per telefon och två per capsulam. Närvarande var även bolagets ekonomi- och finansdirektör, den ansvarige för internrevisionen samt bolagets revisorer. Mötena avhandlade bland annat följande: genomgång av rutinerna för bolagsstyrning, genomgång och resultatuppföljning av den årliga återrapporteringen från för närvarande drygt 200 chefer avseende styrning, uppdatering av utvecklingen inom IFRS, förändringar i Koden, genomgång av avsättningar och reserveringar i koncernen samt genomgång av CBC rapportering och koncernmässiga övervärden. Dessutom skedde genomgång av IT-säkerhet samt uppdatering av arbetsinstruktionerna för internrevisionen. Externrevisionen planerades och dess arvodering diskuterades. På nomineringskommitténs uppmaning initierades även en upphandling av externa revisionstjänster.

Arvodering av styrelsen och närvaro vid styrelsemöten

	Namn	Närvaro	Ersättning
Utsedd av årsstämman	Anders Narvinger	● 8	1 575 000
	Anna Ohlsson-Leijon*	5	525 000
	Gunilla Berg**	2	
	Arne Frank***	1	262 500
	Ulla Litzén	7	525 000
	Ulf Wiinberg	6	525 000
	Margareth Øvrum	7	525 000
	Finn Rausing	7	525 000
	Jörn Rausing	8	525 000
	Totalt	**8**	**4 987 500**

	Namn	Närvaro
Arbetstagarrepresentanter	Bror García Lantz	8
	Susanne Jonsson	8
	Henrik Nielsen	8
	Totalt	**8**

● Ordförande *Tillträdde i samband med årsstämman **Ställde ej upp för omval vid årsstämman ***Avled under året

Ersättningsutskottet

Ansvarsområden

Ersättningsutskottet agerar i samband med anställningar och utnämningar, samt i andra villkorsfrågor som rör VD och koncernledning. Utskottets ska bereda riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare, som sedan beslutas av årsstämman samt ge förslag till styrelsen beträffande löne- och anställningsvillkor för VD. Utskottet ska även hantera löne- och anställningsvillkor för de ledande befattningshavare som rapporterar direkt till VD.

Ledamöter och möten 2017

Ersättningsutskottet utses årsvis vid styrelsens konstituerande möte. Under 2017 bestod utskottet av Anders Narvinger (ordförande), Jörn Rausing samt del av året Arne Frank. Utskottet höll tre möten under året. Därutöver hölls telefonmöten angående löpande frågor. Varje möte protokollförs och innehållet delges styrelsen, förutom i vissa fall då besluten protokollförs direkt i motsvarande styrelseprotokoll. Under året avhandlade ersättningsutskottet bland annat genomgång och uppföljning av riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare, framarbetande av förslag på nytt incitamentsprogram samt uppföljning av chefsutveckling.

Bolagets revisorer

Revisorerna är ett kontrollorgan som utses av årsstämman. Uppdraget omfattar att granska redovisning och bokslut i enskilda bolag, värdera tillämpade redovisningsprinciper, bedöma företagsledningens förvaltning, översiktligt granska delårsrapporten för det tredje kvartalet samt utvärdera den övergripande presentationen i årsredovisningen. Resultatet – revisionsberättelsen – delges aktieägarna i årsredovisningen och vid årsstämman. Vidare ger revisorerna ett utlåtande om förslaget till styrelsens ansvarsfrihet, ett uttalande till årsstämman huruvida denna bör fastställa balans- och resultaträkning samt ett uttalande om bolagsstyrningsrapporten. Antalet revisorer ska vara lägst en och högst två, med högst två suppleanter. Till revisor och i förekommande fall revisorssuppleant, utses auktoriserad revisor eller registrerat revisionsbolag. Vid årsstämman den 26 april 2017, valdes de auktoriserade revisorerna Håkan Olsson Reising samt Joakim Thilstedt till ordinarie revisorer. David Olow och Duane Swanson valdes till revisorssuppleanter. Alfa Laval bedömer att ingen av revisorerna har någon relation till Alfa Laval eller till Alfa Laval närstående bolag vilken kan påverka deras oberoende. Under 2017 fick styrelsen i sin helhet rapporter från bolagets revisorer vid två tillfällen. Vid ett tillfälle skedde det utan att VD, eller annan person från koncernledningen, var närvarande. Separat rapportering till revisionsutskottet ägde rum vid tre tillfällen.

Ersättning till revisorer

Se not nr 7 på sidan 105.

Ersättningsutskottet: arvodering och närvaro

Namn	Närvaro	Ersättning
Jörn Rausing	3	50 000
Anders Narvinger	● 3	50 000
Arne Frank*		25 000
Totalt	**3**	**125 000**

● Ordförande

Revisionsutskottet: arvodering och närvaro

Namn	Närvaro	Ersättning
Finn Rausing	● 7	175 000
Anna Ohlsson-Leijon**	5	125 000
Gunilla Berg***	3	
Ulla Litzén	7	125 000
Totalt	**8**	**425 000**

● Ordförande

*Avled under året

**Tillträdde i samband med årsstämman

***Ställde ej upp för omval vid årsstämman

Styrelse och revisorer

Valda av årsstämman

Anders Narvinger
Ordförande sedan 2003.
Född: 1948

Tidigare VD för Teknikföretagen, samt VD och koncernchef för ABB Sverige.

Utbildning:
Civilingenjörsexamen från Lunds Tekniska Högskola. Ekonomexamen från Uppsala Universitet.

Styrelseordförande i ÅF AB.

Oberoende av bolag och större ägare.

Antal aktier i Alfa Laval:

40 000* (40 000**)

Ulf Wiinberg
Styrelsemedlem sedan 2013.
Född: 1958

Tillförordnad VD för Hansa Medical AB. Tidigare koncernchef för H. Lundbeck A/S, direktör för Wyeth Pharmaceuticals, EMEA/Canada & BioPharma, samt en rad andra ledande positioner inom Wyeth.

Styrelseordförande i Trialbee AB och Sigrid Therapeutics.

Styrelsemedlem i UCB Pharma, Agenus Inc och Hansa Medical AB.

Oberoende av bolag och större ägare.

Antal aktier i Alfa Laval:

20 000* (20 000**)

Margareth Øvrum
Styrelsemedlem sedan 2015.
Född: 1958

Koncerndirektör i Statoil ASAs koncernledning.

Tidigare flera ledande positioner på Statoil, samtliga i Norge, inom teknologi, projekt, produktion, underhåll, hälsa, säkerhet, miljö och inköp.

Utbildning: Civilingenjör i teknisk fysik från Norges Tekniska Högskola i Trondheim, Norge.

Styrelsemedlem i FMC Corporation.

Oberoende av bolag och större ägare.

Antal aktier i Alfa Laval:

–

Ulla Litzén
Styrelsemedlem sedan 2006.
Född: 1956

Tidigare bland annat VD i W Capital Management och olika ledande befattningar inom Investor.

Utbildning: Civilekonom från Handelshögskolan i Stockholm, MBA från Massachusetts Institute of Technology.

Styrelsemedlem i Electrolux AB, Husqvarna AB, NCC AB och Ratos AB.

Oberoende av bolag och större ägare.

Antal aktier i Alfa Laval:

29 000* (29 000**)

Finn Rausing
Styrelsemedlem sedan 2000.
Född: 1955

Utbildning: Jur. kand., MBA (INSEAD).

Styrelsemedlem i Tetra Laval Group, DeLaval Holding AB, EQT AB, Swede Ship Marine AB samt Excillum AB.

Oberoende av bolag.

Antal aktier i Alfa Laval:

–

Jörn Rausing
Styrelsemedlem sedan 2000.
Född: 1960

Ansvarig för sammanslagningar och förvärv inom Tetra Laval Group.

Utbildning: Civilekonom.

Styrelsemedlem i Tetra Laval Group, Ocado PLC och DeLaval Holding AB.

Oberoende av bolag.

Antal aktier i Alfa Laval:

–

Anna Ohlsson-Leijon
Styrelsemedlem sedan 2017.
Född: 1968

Ekonomi- och finansdirektör AB Electrolux.

Tidigare bland annat CFO för Electrolux Vitvaror EMEA, chef för Electrolux avdelning Corporate Control & Services, chef för Electrolux treasuryavdelning och chef för internrevision.

Utbildning:
Civilekonomexamen från Universitetet i Linköping.

Oberoende av bolag och större ägare.

Antal aktier i Alfa Laval:

–

Gunilla Berg
Styrelsemedlem sedan 2004.
Född: 1960

CFO för PostNord koncernen.

Tidigare bland annat Vice VD och CFO för SAS koncernen samt Vice VD och CFO för KF koncernen.

Ställde ej upp för omval vid årsstämman 2017.

Arne Frank
Omvaldes av årsstämman 2017 men avled under året.

*Innehav per den 31 december 2017. **Innehav per den 31 december 2016.

Arbetstagarrepresentanter

Henrik Nielsen
Arbetstagarrepresentant sedan 2015.

Född: 1968

Anställd inom Alfa Laval sedan 1994.

Arbetstagarrepresentant för IF Metall.

Antal aktier i Alfa Laval:

–

Susanne Jonsson
Arbetstagarrepresentant sedan 2016.

Född: 1958

Anställd inom Alfa Laval sedan 2008.

Arbetstagarrepresentant för SACO.

Antal aktier i Alfa Laval:

–

Bror García Lantz
Arbetstagarrepresentant sedan 2012.

Född: 1965

Anställd inom Alfa Laval sedan 1990.

Arbetstagarrepresentant för Unionen.

Antal aktier i Alfa Laval:

100* (100)**

Suppleanter för arbetstagarrepresentanter

Leif Norkvist
Styrelsesuppleant sedan 2009.

Född: 1961

Anställd inom Alfa Laval sedan 1993.

Styrelsesuppleant för IF Metall.

Stefan Sandell
Styrelsesuppleant sedan 2005.

Född: 1971

Anställd inom Alfa Laval sedan 1989.

Styrelsesuppleant för Ledarna.

Johnny Hultén
Styrelsesuppleant sedan 2017.

Född: 1961

Anställd inom Alfa Laval sedan 1977.

Styrelsesuppleant för IF Metall.*

Christer Olofsson
Styrelsesuppleant sedan 2015.

Född: 1972

Anställd inom Alfa Laval sedan 1998.

Styrelsesuppleant för IF Metall.**

*Tillträdde per den 24 juli 2017. **Avgick som styrelsesuppleant per den 24 juli 2017.

Revisorer

Håkan Olsson Reising
Auktoriserad revisor, KPMG.

Född: 1961

Ordinarie revisor sedan 2014.

Joakim Thilstedt
Auktoriserad revisor, KPMG.

Född: 1967

Ordinarie revisor sedan 2016

Revisorssuppleanter

David Olow
Auktoriserad revisor, KPMG.

Född: 1963

Revisorssuppleant i Alfa Laval sedan 2014.

Duane Swanson
Auktoriserad revisor, KPMG.

Född: 1959

Revisorssuppleant i Alfa Laval sedan 2014.

*Innehav per den 31 december 2017. **Innehav per den 31 december 2016.

VD och övriga i den verkställande ledningen

Tom Erixon
VD och koncernchef.
Född: 1960

Koncernchef sedan 1 mars 2016.

Tidigare bland annat VD och koncernchef för OVAKO AB, VD Sandvik Coromant.

Styrelsemedlem i Boliden AB.

Utbildning: Juristexamen från Lunds universitet, MBA från IESE, Barcelona.

Antal aktier i Alfa Laval:
61 200* (39 200**)

Thomas Thuresson
Ekonomi- och finansdirektör.
Född: 1957

Anställd i Alfa Laval sedan 1988.

Ekonomi- och finansdirektör sedan 1995. Tidigare bland annat controller inom affärsområde Flow och koncerncontroller för Alfa Laval-koncernen.

Styrelsemedlem i JM AB.

Utbildning: Civilekonom, IMD (BPSE).

Antal aktier i Alfa Laval:
130 000* (130 095**)

Peter Bailliere
Personaldirektör.
Född: 1963

Anställd i Alfa Laval sedan 2007.

Personaldirektör sedan den 1 juli 2007.
Tidigare koncernövergripande personaldirektör för Volvo Cars.

Utbildning: Mastersexamen i sociologi. Juris kandidatexamen med inriktning i skatterätt.

Antal aktier i Alfa Laval:
–

Peter Torstensson
Informationsdirektör.
Född: 1955

Anställd i Alfa Laval sedan 1999.

Informationsdirektör sedan 1999. Tidigare bland annat VD för Borstahusen Informationsdesign.

Antal aktier i Alfa Laval:
66 000* (66 000**)

Mikael Tydén
Direktör, Operationsdivisionen.
Född: 1967

Anställd i Alfa Laval sedan 1995.

Chef för Operationsdivisionen sedan januari 2017. Tidigare bland annat ansvarig för global tillverkning och försörjning av separatorer, dekantrar, hygienisk flödeshanteringsutrustning och luftvärmeväxlare 2005–2016.

Utbildning: Civilingenjör.

Antal aktier i Alfa Laval:
1 000* (1 000**)

*Innehav per den 31 december 2017. **Innehav per den 31 december 2016.

Ansvarsområden

VD styr den dagliga, operativa verksamheten och ansvarar för att styrelsen får tillgång till nödvändig information och beslutsunderlag. VD ansvarar för att företagets redovisning följer gällande lagar och bestämmelser samt att de etiska riktlinjer som ingår i Alfa Lavals affärsprinciper präglar bolagets uppträdande. VD stöds av en ledningsgrupp till vilken ansvar och befogenheter delegeras. Personerna i ledningsgruppen omfattar en chef över global försäljning och service, fyra divisionschefer samt ansvariga för HR, kommunikation samt finans/juridik.

Ledningsgruppsmöten under 2017

Ledningsgruppen höll nio protokollförda ordinarie möten under 2017. Därutöver genomfördes kvartalsvisa genomgångar av verksamhetsutvecklingen i såväl divisioner som regioner, omfattande affärsläge, resultat, resultatbedömning de närmaste tolv månaderna och specifika frågor för respektive verksamhetsdel. Vidare hölls särskilda strategimöten som bland annat hanterade ledningens förslag till framtida inriktning avseende såväl den organiska utvecklingen som förvärv. Under 2017 koncentrerades genomgången till risker och möjligheter inom enskilda affärsenheter, produkter, applikationsområden och geografier samt konsekvenserna för försörjningskedjan – i spåren av den nya struktur som kom på plats i januari. De avhandlade även bolagets nya strategier samt den framtida inriktningen för de enskilda divisionerna. Genomgången fokuserade även på strukturer avseende processer, systemstöd och serviceverksamheten. Dessutom fokuserade man på marknadskommunikation med inriktning mot digitalisering samt utveckling av lösningar för elektronisk utveckling och styrning av företagets produkter.

Joakim Vilson
Direktör, Global Sales & Service.
Född: 1965

Anställd i Alfa Laval sedan 1990.

Tidigare direktör för region Central- och Östeuropa, Latinamerika, Mellanöstern och Afrika, chef för regionen Mid Europe och segmentet Process Industry.

Utbildning: Civilingenjör.

Antal aktier i Alfa Laval:
6 520* (6 520**)

Susanne Pahlén Åklundh
Direktör, Energydivisionen.
Född: 1960

Anställd i Alfa Laval sedan 1983.

Chef för divisionen sedan 2017. Tidigare bland annat chef för Equipmentdivisionen, för regionerna Mid Europe och Nordic samt segmentet Process Industry.

Styrelsemedlem i Trelleborg AB.

Utbildning: Civilingenjör.

Antal aktier i Alfa Laval:
10 000* (10 000**)

Nish Patel
Direktör, Food & Waterdivisionen.
Född: 1962

Anställd i Alfa Laval sedan 1984.

Tidigare bland annat direktör för regionerna Västeuropa och Nordamerika, chef för Indien och Storbritannien.

Utbildning: Civilingenjör.

Antal aktier i Alfa Laval:
47 552* (47 552**)

Peter Leifland
Direktör, Marinedivisionen.
Född: 1954

Anställd i Alfa Laval sedan 1985.

Chef för divisionen sedan 2011.Tidigare bland annat regionansvarig för Västeuropa och Nordamerika 2004–2011, Asien och Latinamerika 2001–2004 och Östeuropa och Latinamerika 1999–2001.

Utbildning: Jur. kand. lic. spec., IMD (PED).

Antal aktier i Alfa Laval:
400 000* (430 000**)

*Innehav per den 31 december 2017. **Innehav per den 31 december 2016.

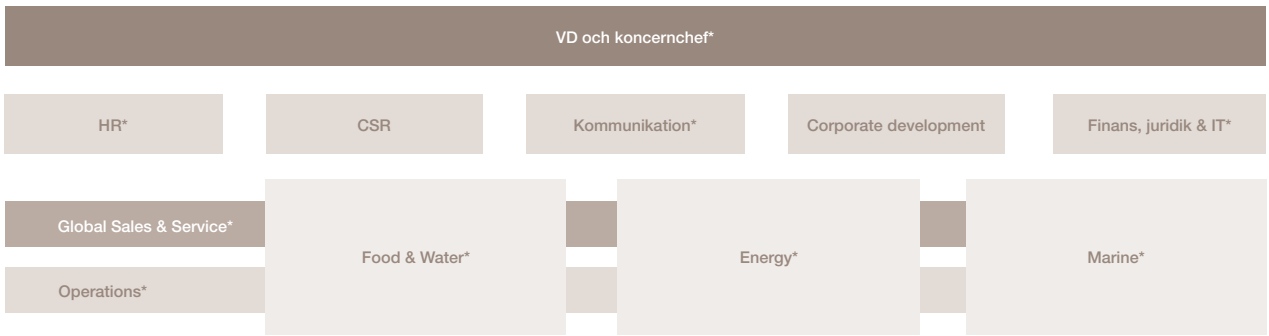

*Medlemmar i koncernledningen

Ersättning till ledande befattningshavare, pensioner samt avgångsvederlag/uppsägning

Ersättningsprinciperna för VD och den verkställande ledningen bestäms av årsstämman.
För ytterligare information, se sidorna 103–105.

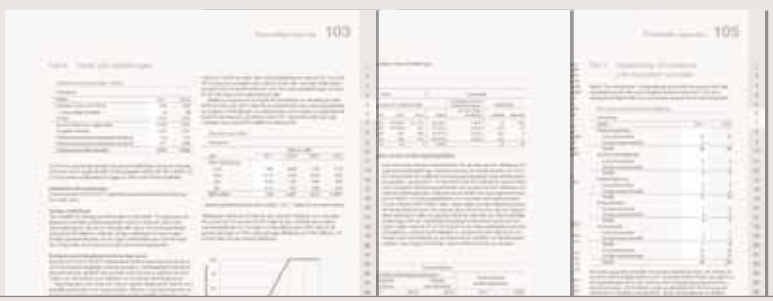

Operativ styrning

Alfa Lavals modell för operativ styrning är en matris där divisioner går lodrätt genom den vågräta, geografiska delen. Operationsdivisionen, som hanterar produktionsrelaterade inköp, produktion, logistik och distribution, utgör en gemensam försörjningskedja för de säljande divisionerna.

Styrelsens rapport om intern kontroll

Styrelsen ansvarar för bolagets interna kontroll, med målet att skydda bolagets tillgångar och därmed ägarnas intressen. Genom god intern kontroll säkerställer styrelsen att Alfa Lavals rapportering är tillförlitlig och att lagar, regler, tillämpliga redovisningsstandarder samt bolagets affärsprinciper följs. Kommunikation och finansiell rapportering ska vara korrekt, relevant, saklig och transparent.

Kontrollmiljö
Kontrollmiljön inkluderar de interna styrinstrument som styrelsen antagit för den dagliga verksamheten. Styrinstrumenten utgörs av policydokument, vilka fortlöpande prövas, omarbetas och uppdateras. Dessa dokument omfattar bland annat styrelsens arbetsordning, VD:s instruktioner, rapportinstruktioner, bolagets finanspolicy, affärsprinciper, investeringspolicy samt kommunikationspolicy.

Styrelsen har bland annat det övergripande ansvaret för den ekonomiska rapporteringen och ska utvärdera verksamhetens prestationer och resultat genom ett rapportpaket som innehåller utfall, prognoser samt analys av viktiga nyckelfaktorer. Den behandlar även bolagets delårsrapporter samt bokslutskommuniké och ska åtminstone en gång om året träffa de externa revisorerna, utan att VD eller andra ur koncernledningen är närvarande.

Styrelsens revisionsutskott ska säkerställa att principerna för finansiell rapportering och intern kontroll efterlevs. Det följer upp effektiviteten i de interna kontrollsystemen samt går igenom de finansiella processerna för att säkerställa att informationen kan härledas till underliggande finansiella system, att den är enligt lag och i linje med relevanta standarder. Det granskar rutinerna för redovisning och finansiell kontroll samt behandlar bolagets finansiella rapporter.

Vidare övervakas, utvärderas och diskuteras väsentliga frågeställningar inom redovisning och rapportering. Utskottet utvärderar och hanterar även information om tvister och eventuella oegentligheter och bistår ledningen i att identifiera och utvärdera främst finansiella och jämförbara risker som kan ha bäring på verksamheten för att se till att arbetet inriktas på att hantera dessa. Det granskar även bolagets informationssäkerhetssystem, samt de beredskapsplaner som finns på plats för att säkerställa leveranserna av finansiell information.

Revisionsutskottet har beslutanderätt om den interna revisionen och ska säkerställa funktionens effektivitet genom att utvärdera dess aktiviteter, resurser och struktur. Vidare ska det gå igenom internrevisionens resultat och rekommendationer för att säkerställa att dessa hanteras på lämpligt sätt. Det ska gå igenom den interna revisionsplanen var sjätte månad för att se till att den hanterar riskområden och den ska se till att det finns en lämplig samordning mellan intern- och externrevision. Revisionsutskottet har regelbundna möten med de externa revisorerna och granskar deras arbete, kvalifikationer och oberoende och resultatet delges årligen företagets valberedning. Utskottet stödjer valberedningen i arbetet med revisorsnomineringar samt genomför en årlig genomgång av det föreslagna revisionsomfånget. Interna möten, möten med internrevisionen, de externa revisorerna och olika specialister i den verkställande ledningen och dess supportfunktioner återrapporteras till styrelsen. Utskottet ska granska signifikanta resultat från externrevisionen samt även de rekommendationer som de externa revisorerna utfärdar som en följd. Det ska även etablera riktlinjer som säkerställer de externa revisorernas oberoende.

VD lyder under styrelsens utfärdade instruktioner och ska säkerställa en effektiv kontrollmiljö. VD ansvarar för det löpande interna kontrollarbetet, för att bolagets bokföring är enligt lag och att hanteringen av tillgångar sköts på ett tillfredställande sätt. Vidare ska VD säkerställa att samtliga styrelseledamöter regelbundet får tillräckligt med information för att kunna utvärdera bolagets finansiella ställning.

Den verkställande ledningen ska förvalta och underhålla det interna kontrollsystem som krävs för att hantera väsentliga risker i den löpande verksamheten. Ledningen ska även tydligt verka för att alla anställda förstår kraven på, och den enskilda individens roll i, upprätthållandet av god intern kontroll.

Internrevisionen granskar och verkar för förbättring av internkontrollen, genomför interngranskningar – som rapporteras till revisionsutskottet – samt föreslår planeringen för de kommande sex till åtta månaderna. Internrevisionen distribuerar rapporter från enskilda revisioner till berörda medlemmar av koncernledningen. För att garantera att konkreta åtgärder vidtas efter en internrevision, finns rutiner för löpande uppföljning av överenskomna åtgärder. Dessa baseras på att man lägger en överenskommen tidplan med respektive ansvarig för enskilda aktiviteter. Internrevisionen består av tre interna revisorer, interna specialistresurser samt externa revisorer. Internrevisioner täcker ett brett spektrum av funktioner och frågeställningar, fastställda av styrelsen. Bland annat granskas: efterlevnaden av de system, riktlinjer, policys och processer som etablerats för koncernens affärsverksamhet, att det finns system som ser till att ekonomiska transaktioner genomförs, arkiveras och rapporteras på ett noggrant och lagenligt sätt, möjligheter till att förbättra ledningens kontroll, bolagets lönsamhet samt organisation, vilka kan komma att identifieras under revisionerna. Under 2017 genomfördes 38 internrevisioner.

Riskbedömning
Inom ramen för löpande verksamhet och uppföljning finns rutiner för riskbedömning vad gäller den finansiella rapporteringen. Dessa syftar till att identifiera och utvärdera risker som kan påverka den interna kontrollen. Rutinerna omfattar bland annat riskbedömning i samband med strategisk planering och förvärvsaktiviteter samt processer för att fånga upp förändringar i redovisningsregler så att dessa på ett korrekt sätt återspeglas i den finansiella rapporteringen.

Kontrollstrukturer
Kontrollstrukturer finns inom alla delar av organisationen för att förebygga, upptäcka och korrigera felaktigheter eller avvikelser. De hanterar de risker som styrelse och ledning bedömer är relevanta för verksamheten, för den interna kontrollen och för den finansiella rapporteringen. Strukturen omfattar både en organisation med tydliga roller som möjliggör en effektiv, och ur ett internkontrollperspektiv lämplig, ansvarsfördelning och även specifika kontrollaktiviteter för att upptäcka och i tid förebygga att en risk realiseras. Vidare ingår tydliga beslutsprocesser samt beslutsordningar för till exempel investeringar, avtal, förvärv och avyttringar, resultatanalyser och andra analytiska uppföljningar, avstämningar, inventeringar samt automatiska kontroller i IT systemen.

Information och kommunikation
Bolagets regler, riktlinjer och manualer kommuniceras via flera interna kanaler och effektiviteten i denna kommunikation följs löpande upp. Medarbetare kan kommunicera betydelsefull information till relevanta mottagare, ytterst styrelsen vid behov, genom både formella och informella kanaler. Det finns även tydliga riktlinjer för den externa kommunikationen, vilka syftar till att ge en så korrekt och relevant bild som möjligt samtidigt som alla skyldigheter efterlevs.

Uppföljning
Uppföljning av den interna kontrollen sköts av främst två organ – Revisionsutskottet och internrevisionen. Revisionsutskottet lägger fast de principer som skall gälla avseende redovisning och finansiell rapportering och utövar uppföljning av detta regelverk. Utskottet träffar externrevisorerna för att informera sig om revisionens inriktning och omfattning, diskutera utfall samt samordningen av den externa och interna revisionen. Det lägger även fast inriktning, omfattning och tidplaner för internrevisionens arbete, vars granskningar rapporteras till revisionsutskottet och fortlöpande även till ledningen för eventuella åtgärder. Omfattningen av internrevisionens arbete innefattar bland annat operationell effektivitet, efterlevnad av regler och riktlinjer samt kvaliteten på dotterbolagens finansiella rapportering. Vidare finns det en årlig återkopplingsfunktion som riktar sig till bolagets ledande befattningshavare. Denna ska se till att Alfa Lavals interna instruktioner och regler är fullt tillämpade. Samtliga chefer som rapporterar direkt till en person i koncernledningen ska gå igenom de riktlinjer och regler som berör deras respektive område. De ska underteckna dokument som bekräftar att de är insatta i innebörden av dessa riktlinjer samt att de tillämpas inom deras ansvarsområde. Om det framkommer avvikelser jämfört med instruktionerna ska de specificera vilka åtgärder de ämnar vidta för att säkerställa uppfyllelse. Processen syftar även till att öka transparensen och därmed underlätta de externa och interna revisorernas bedömning.

Lund i februari 2018
Styrelsen

Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till årsstämman i Alfa Laval AB, org.nr 556587-8054

Uppdrag och ansvarsfördelning
Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2017 på sidorna 42–55 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning
Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Uttalande
En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplysningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningen och koncernredovisningen samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Stockholm, den 8 mars 2018

Håkan Olsson Reising
Auktoriserad revisor
KPMG AB

Joakim Thilstedt
Auktoriserad revisor
KPMG AB

Finansiella rapporter

Förvaltningsberättelse	58
Koncernens kassaflöden	70
Kommentarer till koncernens kassaflöden	71
Koncernens totala resultat	72
Kommentarer till koncernens totala resultat	73
Koncernens finansiella ställning	76
Kommentarer till koncernens finansiella ställning	78
Förändringar i koncernens egna kapital	78
Kommentarer till förändringar i koncernens egna kapital	79
Moderbolagets kassaflöden	80
Moderbolagets resultat	80
Moderbolagets finansiella ställning	81
Förändringar i moderbolagets egna kapital	82
Kommentarer till boksluten	83
Redovisningsprinciper	83
Mål, riktlinjer och processer för förvaltning av kapital	92
Finansiella risker	93
Operationella risker	97
Noter	100
Revisionsberättelse	131
Tioårsöversikt	136
Definitioner	138

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Alfa Laval AB (publ) får härmed avge sin årsredovisning för verksamhetsåret 2017.

Informationen i denna årsredovisning är sådan information som Alfa Laval AB (publ) skall offentliggöra i enlighet med lagen om värdepappersmarknaden. Informationen lämnades för offentliggörande genom att årsredovisningen publicerades på Alfa Lavals hemsida den 26 mars 2018 klockan 10.00 och genom att den tryckta årsredovisningen skickades ut till aktieägarna i vecka 14, 2018 med start den 3 april 2018.

Alfa Laval AB är ett publikt aktiebolag. Bolagets säte är i Lund och bolaget är registrerat i Sverige under organisationsnummer 556587-8054. Huvudkontoret har besöksadressen Rudeboksvägen 1 i Lund och postadressen Box 73, 221 00 Lund, Sverige. Alfa Lavals hemsida är: www.alfalaval.com.

Finansiella rapporter

Följande delar av årsredovisningen är finansiella rapporter: förvaltningsberättelsen, tioårsöversikten, koncernens kassaflöden, koncernens totala resultat, koncernens finansiella ställning, förändringar i koncernens egna kapital, moderbolagets kassaflöden, moderbolagets resultat, moderbolagets finansiella ställning, förändringar i moderbolagets egna kapital samt notapparaten. Samtliga dessa har reviderats av revisorerna.

Bolagsstyrningsrapporten, som också har reviderats av revisorerna, återfinns på sidan 41.

Hållbarhetsrapporten återfinns på Alfa Lavals hemsida och publicerades samtidigt som årsredovisningen.

Ägare och legal struktur

Alfa Laval AB (publ) utgör moderbolag för Alfa Laval koncernen.

Bolaget hade 32 967 (35 840) aktieägare den 31 december 2017. Den största ägaren är Tetra Laval B.V., Nederländerna som äger 29,1 (29,1) procent. Efter den största ägaren kommer nio institutionella ägare med andelar mellan 5,4 och 0,6 procent. Dessa tio största aktieägare innehade 47,9 (54,7) procent av aktierna.

Verksamhet

Alfa Laval koncernen bedriver utveckling, produktion och försäljning av produkter och anläggningar baserat på tre huvudteknologier: separering/filtrering, värmeöverföring och flödeshantering.

Alfa Lavals verksamhet är indelad i fyra affärsdivisioner ”Energy”, ”Food & Water”, ”Marine” och ”Greenhouse” som säljer till externa kunder och en division ”Operations & Övrigt” som täcker inköp, produktion och logistik liksom företagsledning och icke kärnverksamheter. Dessa fem divisioner utgör Alfa Lavals fem rörelsesegment.

Kunderna till Energy-divisionen köper produkter och system för energiapplikationer, medan kunderna till Food & Water-divisionen köper produkter och system för livsmedels- och vattenapplikationer. Kunderna till Marine-divisionen köper produkter och system för marina och offshore applikationer.

De tre första affärsdivisionerna är i sin tur indelade i ett antal affärsenheter. Energy-divisionen består av fyra affärsenheter: Brazed & Fusion Bonded Heat Exchangers, Energy Separation, Gasketed Plate Heat Exchangers och Welded Heat Exchangers. Food & Water-divisionen består av fem affärsenheter: Decanters, Food Heat Transfer, Food Systems, Hygienic Fluid Handling och High Speed Separators. Marine-divisionen består av tre affärsenheter: Boiler & Gas Systems, Marine Separation & Heat Transfer Equipment och Pumping Systems.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

De huvudsakliga risker och osäkerhetsfaktorer som koncernen står inför har att göra med prisutvecklingen på metaller, fluktuationer i större valutor och konjunkturutvecklingen. För ytterligare information, se avsnitten om finansiella och operationella risker och avsnittet om redovisningsprinciper som är kritiska för bolagets resultat och ställning, avsnittet om huvudsakliga källor till osäkerhet i uppskattningar och avsnittet om bedömningar under redovisningsprinciperna.

Förvärv av verksamheter

Den kompletta informationen om förvärven återfinns i not 16. Nedan följer en kortare sammanfattning av respektive förvärv under 2017.

Den 19 maj 2017 har Alfa Laval förvärvat resterande 16,67 procent av aktierna i dotterbolaget Chang San Engineering Co Ltd i Sydkorea, vilket gör bolaget till ett helägt dotterbolag. Innehavet i bolaget ingick i förvärvet av Frank Mohn AS under 2014.

Avyttring av verksamheter

Under året har Standard Refrigeration verksamheten i Wood Dale i USA tagits över av en av kunderna mot att de tog över hyresavtalet för lokalerna.

Avyttring av fastigheter

Under 2017 har några mindre fastigheter i olika länder sålts för MSEK 12 (33) med ett realiserat resultat om MSEK 8 (20), vilket redovisats i övriga rörelseintäkter.

Verksamheten i Lykens i USA skall flytta till Broken Arrow under 2019 efter att nya lokaler byggts i Broken Arrow under 2018. Efter flytten skall fastigheten i Lykens säljas. Den tomma fastigheten i Spijkenisse i Nederländerna skall säljas och en liten fastighet i Frankrike är tom och har varit till salu under flera år. De förväntas inte kunna säljas inom det närmaste året.

En fastighet i Lima i Peru är till salu och förväntas kunna säljas inom det närmaste året och är därför klassificerad som omsättningstillgång för försäljning med MSEK 2 (2). Verkligt värde för de fastigheter som skall säljas överstiger det bokförda värdet med cirka MSEK 74 (90).

Orderingång

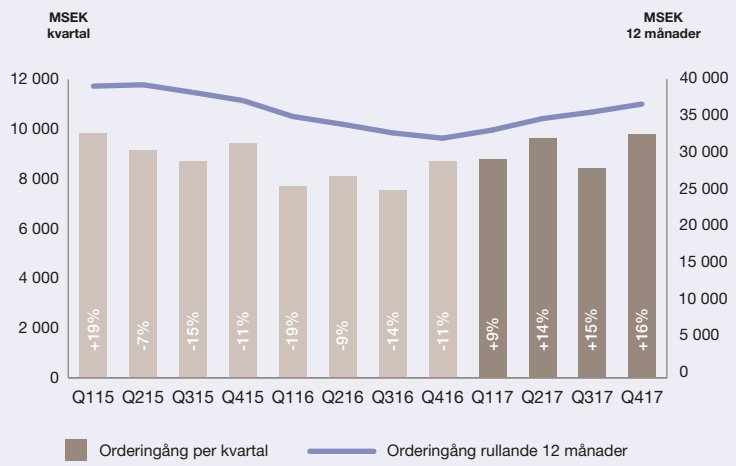

% = förändring per kvartal jämfört med motsvarande period förra året, till fasta kurser

Orderingången uppgick till MSEK 36 628 (32 060) under 2017.

Orderbrygga

Koncernen		
MSEK, om inte annat anges	2017	2016
Orderingång föregående år	32 060	37 098
Strukturförändringar [1]	–	0,3%
Organisk utveckling [2]	13,3%	-13,7%
Valutaeffekter	0,9%	-0,2%
Totalt	14,2%	-13,6%
Orderingång innevarande år	36 628	32 060

Orderingången från eftermarknaden Service[3] utgjorde 29,8 (33,0) procent av koncernens totala orderingång för 2017. Exklusive valutaeffekter ökade orderingången för Service med 2,6 procent under 2017 jämfört med föregående år, vilket helt berodde på organisk utveckling.

1) Strukturförändringar avser förvärv av verksamheter.
2) Organisk utveckling avser förändring exklusive förvärv av verksamheter.
3) Reservdelar och service.

Stora order

Stora order är order med ett värde över MEUR 5. Volymen av stora order är en viktig indikator på efterfrågeläget och följs upp separat inom Alfa Laval. En stor volym stora order innebär normalt också en god beläggning i fabrikerna. Under 2017 har Alfa Laval fått följande stora order:

Stora order

Division Affärsenhet Leveransomfång	Order erhållen i	Leverans-datum	Order-värde	Totalt per affärsenhet 2017	2016
			MSEK		
Energy					
Welded Heat Exchangers					
Alfa Laval Packinox värmeväxlare till en petrokemisk anläggning i Kina.	Q1	2017/2018	170		
Alfa Laval Packinox värmeväxlare till en petrokemisk anläggning i Kina.	Q1	2017/2018	155		
Alfa Laval Packinox värmeväxlare till ett raffinaderi i Västafrika.	Q1	2017/2018	55		
Kompakta värmeväxlare till ett raffinaderi Kina.	Q2	2018	210		
Luftkylarsystem till en gasbearbetningsanläggning i USA.	Q2	2017	85		
Svetsade värmeväxlare till ett raffinaderi i Mellanöstern.	Q4	2018	55		
Luftkylarsystem till en gasbearbetningsanläggning i USA.	Q4	2018	95		
Alfa Laval Packinox värmeväxlare till en petrokemisk anläggning i Indien.	Q4	2018	65		
Alfa Laval Packinox värmeväxlare till ett raffinaderi i Mellanöstern.	Q4	2018	55	945	435
Energy Separation					50
Gasketed Plate Heat Exchangers					
Kompakta värmeväxlare till ett raffinaderi i Kina.	Q2	2018	90	90	55
Food & Water					
Decanters					50
Food Systems					
En processlösning till ett sojabönoljeraffinaderi i Brasilien.	Q2	2018	125		
Utrustning till en fermenteringsanläggning i Indien.	Q3	2017/2018	60	185	55
Marine					
Boiler & Gas Systems					
Värmeåtervinningssystem till dieselkraftverk som kommer att byggas i Asien.	Q1	2017	80		
Alfa Laval PureSOx rökgasreningssystem.	Q1	2017/2018	125		
Ett värmeåtervinningssystem till en kraftanläggning i Sydostasien.	Q3	2018	50	255	65
Pumping Systems					
Framo pumpsystem till en oljeplattform i Nordsjön.	Q4	2018	60	60	
Totalt				**1 535**	**710**

Orderstock 31 december

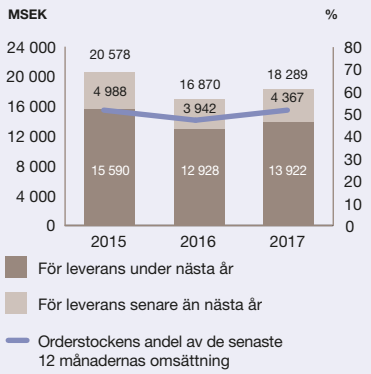

Exklusive valutaeffekter och justerat för förvärv av verksamheter var orderstocken 7,5 procent större än orderstocken per utgången av 2016.

Nettoomsättning

Nettoomsättningen uppgick till MSEK 35 314 (35 634) under 2017.

Omsättningsbrygga

Koncernen		
MSEK, om inte annat anges	2017	2016
Nettoomsättning föregående år	35 634	39 746
Strukturförändringar	–	0,3%
Organisk utveckling	-1,7%	-10,4%
Valutaeffekter	0,8%	-0,2%
Totalt	-0,9%	-10,3%
Nettoomsättning innevarande år	35 314	35 634

Nettoomsättningen avseende Service utgjorde 30,5 (29,6) procent av koncernens totala nettoomsättning för 2017. Exklusive valutaeffekter ökade nettoomsättningen för Service med 1,2 procent under 2017 jämfört med föregående år, vilket helt berodde på organisk utveckling.

Rörelsesegment

Utvecklingen av orderingången för affärsdivisionerna och deras affärsenheter framgår av följande diagram.

Orderingång per affärsenhet

Orderingång per affärsenhet 2017

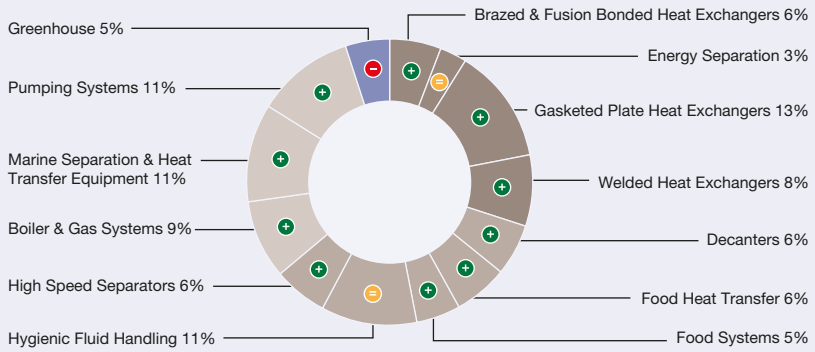

Orderingång per affärsenhet 2016

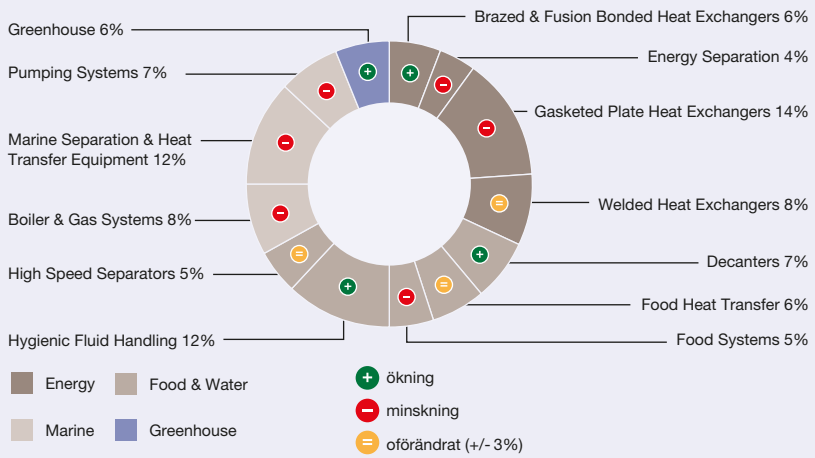

Jämfört med föregående år, till fast kurs justerat för förvärv av verksamheter.

ENERGY-DIVISIONEN

Energy-divisionen består av fyra affärsenheter: Brazed & Fusion Bonded Heat Exchangers, Energy Separation, Gasketed Plate Heat Exchangers och Welded Heat Exchangers.

Orderingång

(samtliga kommentarer är exklusive valutaeffekter)

Utvecklingen för Energy-divisionen under 2017 har varit som följer, kvartal för kvartal:

Energy-divisionens totala orderingång minskade något under det **första kvartalet** jämfört med det fjärde kvartalet, beroende på färre stora projekt. Basaffären* var oförändrad från det föregående kvartalet. **Welded Heat Exchangers** var den främsta förklaringsfaktorn till divisionens minskning eftersom affärsenheten bokade färre stora projekt inom till exempel kraft, gasproduktion och petrokemi. De stora order som Packinox tog under kvartalet kunde inte kompensera. Samtidigt var basaffären oförändrad, vilket återspeglade en allmänt försiktig stämning på marknaden för kolvätekedjan. Affärsenheten **Energy Separation** påverkades också av färre stora projektorder, främst avseende kraft och raffinaderi. Basaffären ökade, med den starkaste utvecklingen i Nordamerika och Asien. Affärsenheten **Gasketed Heat Exchangers** visade en liten nedgång beroende på att en stor kärnkraftsorder under det fjärde kvartalet inte upprepades. Generellt sett var emellertid efterfrågesituationen god genom en ökad orderingång från tillverkningsindustrier för gödningsmedel och halvledare. Basaffären var oförändrad jämfört med det föregående kvartalet. Affärsenheten **Brazed and Fusion Bonded Heat Exchangers** hade en god utveckling genom ökad efterfrågan på kylning och HVAC

* Basaffären och basorder avser order med ett ordervärde om mindre än MEUR 0,5.

(Heating Ventilation and Air Conditioning) bland kunder i Europa och Nordasien. Ökningen förklaras delvis av säsongsvariation.

Service hade en oförändrad utveckling under det första kvartalet jämfört med det fjärde, helt relaterat till att den stora kärnkraftsserviceordern inte upprepades. Exklusive denna hade service en allmänt positiv utveckling.

Energy-divisionens totala ordervolym ökade under det **andra kvartalet** jämfört med det föregående kvartalet. Tillväxt registrerades från service och basaffären såväl som för stora order. **Welded Heat Exchangers** visade en fortsatt positiv utveckling och växte jämfört med det föregående kvartalet. Den främsta förklaringsfaktorn var basaffären, som växte inom hela kolvätekedjan liksom inom områden som oorganiska kemikalier och gruvbrytning. Större projekt låg kvar på samma nivå som under det föregående kvartalet. Den bästa utvecklingen från ett geografiskt perspektiv var i USA. För affärsenheten **Energy Separation** visade basaffären totalt tillväxt, med den starkaste utvecklingen i Europa. Ordernivån för projektorder var fortfarande relativt låg, trots tillväxt jämfört med det första kvartalet. Tillväxten berodde på några projekt inom avloppsvattenbehandling för gruvor. Affärsenheten **Gasketed Heat Exchangers** växte också jämfört med det första kvartalet. Basaffären hade en god utveckling inom HVAC (Heating Ventilation and Air Conditioning) i linje med den normala säsongsvariationen. Men tillväxt inom basaffären registrerades också inom områden som oorganisk och organisk kemikalieproduktion. En stor order inom samma områden förstärkte utvecklingen. Affärsenheten **Brazed and Fusion Bonded Heat Exchangers** hade en god utveckling genom en säsongsmässig uppgång i efterfrågan från kunder inom värmepumps- och luftkonditioneringsindustrierna. Alla de större marknaderna – Nordostasien, Nordamerika och Europa – utvecklades väl.

Service rapporterade också tillväxt jämfört med det föregående kvartalet, genom större order inom kolvätekedjan liksom inom kraft.

Energy-divisionens totala ordervolym minskade under det **tredje kvartalet** jämfört med det föregående kvartalet, främst beroende på färre stora order. Den totala basaffären låg dock kvar på den goda nivå som registrerades under det andra kvartalet. **Welded Heat Exchangers** visade en fortsatt positiv utveckling för basaffären, men minskade totalt då antalet större projekt som bokades under kvartalet minskade. Den främsta anledningen till det positiva utfallet för basaffären var de volymer som genererades av kunder inom kolvätekedjan.

Energy-divisionen

Koncernen

MSEK	2017	2016
Orderingång	11 175	10 208
Orderstock*	4 471	4 230
Nettoomsättning	11 001	10 641
Rörelseresultat**	1 525	1 423
Rörelsemarginal	13,9%	13,4%
Avskrivningar	317	302
Investeringar	84	76
Tillgångar*	9 555	8 797
Skulder*	3 743	2 608
Antal anställda*	3 016	3 440

* Vid slutet av perioden. ** I interna bokslut.

Förändring exklusive valutaeffekter

Koncernen

	Orderingång			Nettoomsättning		
%	Struktur-förändringar	Organisk utveckling	Totalt	Struktur-förändringar	Organisk utveckling	Totalt
2017/2016	–	9,8	9,8	–	3,3	3,3
2016/2015	–	-4,9	-4,9	–	-14,2	-14,2

Också för affärsenheten **Energy Separation** minskade den totala ordervolymen, beroende på icke upprepade större order inom olja & gas. Kraft, stål, gruvbrytning och petrokemi växte emellertid samtliga. Basaffären utvecklades väl inom hela affärsenheten. Orderingången för affärsenheten **Gasketed Heat Exchangers** minskade beroende på att en mycket stor petrokemiorder under det föregående kvartalet inte upprepades. Utrustning för HVAC (Heating, Ventilation & Air Conditioning) och olje- och gasrelaterade applikationer utvecklades dock väl. Basaffären var oförändrad jämfört med det föregående kvartalet. För affärsenheten **Brazed & Fusion Bonded Heat Exchangers** minskade ordervolymerna jämfört med de rekordhöga nivåerna under det andra kvartalet. Detta överensstämmer med normal säsongsvariation för kunderna inom värmepumps- och luftkonditioneringsindustrin.

Service rapporterade också en nedgång jämfört med det föregående kvartalet, där den främsta anledningen var icke upprepade större serviceorder inom olja & gas, raffinaderi och kraft.

Energy-divisionens totala ordervolym visade god tillväxt under det **fjärde kvartalet**, främst genom stora order för applikationer inom kolvätekedjan. Basaffären var oförändrad. Från ett geografiskt perspektiv noterades den bästa utvecklingen i USA, Europa och Asien. **Welded Heat Exchangers** utvecklades mycket väl under kvartalet genom ett antal större order från kunder inom hela kolvätekedjan. Basaffären minskade något jämfört med det tredje kvartalet. Inom **Energy Separation** minskade den totala ordervolymen, beroende på en nedgång i efterfrågan inom basaffären. Samtidigt var större order på samma nivå som under det föregående kvartalet. **Gasketed Heat Exchangers** rapporterade en liten ökning i orderingången tack vare större order inom olje- och gasprocessning liksom kraft. Basaffären var oförändrad. För affärsenheten **Brazed & Fusion Bonded Heat Exchangers** växte ordervolymerna jämfört med det tredje kvartalet, främst genom efterfrågan från tillverkare av pannor och luftkonditioneringsutrustning.

Service minskade något. De flesta områdena var oförändrade eller ökade, med undantag för eftermarknadens efterfrågan på reservdelar och service för separeringsprodukter.

Rörelseresultat

(exklusive jämförelsestörande poster)

Ökningen av rörelseresultatet för 2017 jämfört med föregående år förklaras av högre försäljningsvolym, divisionens andel av förbättrad beläggning i vissa fabriker och effekterna av koncernens omstruktureringsprogram. Förbättringen motverkades av negativa mixeffekter inom nyförsäljningen och ökade utvecklingskostnader.

FOOD & WATER-DIVISIONEN

Food & Water-divisionen består av fem affärsenheter: Decanters, Food Heat Transfer, Food Systems, Hygienic Fluid Handling och High Speed Separators.

Orderingång
(samtliga kommentarer är exklusive valutaeffekter)
Utvecklingen för Food & Water-divisionen under 2017 har varit som följer, kvartal för kvartal:

Divisionen redovisade tillväxt under det **första kvartalet** jämfört med det föregående kvartalet, orsakat av en positiv efterfrågesituation inom livsmedels- såväl som läkemedels- och bioteknologimarknaderna. Både basaffären och projektaffären bidrog till den positiva utvecklingen. Geografiskt rapporterades tillväxt i samtliga regioner utom Latinamerika, som redovisade en nedgång beroende på icke upprepade större projekt. **High Speed Separation** var den affärsenhet som utvecklades bäst, genom både traditionella livsmedelsmarknader som fisk, kött och palmolja, men också stärkelse. Den främsta tillväxten registrerades emellertid inom bioteknologi och läkemedel. Större projekt bidrog till affärsenhetens allmänt positiva utveckling. Affärsenheten **Decanters** utvecklades också mycket väl under kvartalet, genom livsmedelsapplikationer, såsom olivolja och palmolja. Den affär som är exponerad mot vattenbehandlings- och avloppsvattensektorn var oförändrad jämfört med det fjärde kvartalet. Den överlägset största marknaden Nordamerika hade betydande tillväxt. Orderingången i affärsenheten **Food Heat Transfer** visade också tillväxt jämfört med det föregående kvartalet. Även om flera slutmarknadsområden hade en positiv utveckling, rapporterades den starkaste utvecklingen av mejeri, läkemedel och bioteknologi. Orderingången för affärsenheten **Hygienic Fluid Handling** var oförändrad jämfört med det fjärde kvartalet då en marginell ökning inom mejeri- och livsmedelsmarknaderna neutraliserades av en liknande marginell nedgång inom läkemedel. Nordamerika hade en hälsosam utveckling, medan Latinamerika och Asien minskade. Orderingången i affärsenheten **Food Systems** minskade något jämfört med det fjärde kvartalet, beroende på icke upprepade större order inom bryggeriindustrin. Asien fortsatte att utgöra en viktig marknad för affärsenheten.

Service hade ett starkt kvartal genom en god tillväxt inom både reservdelar och service.

Divisionen redovisade tillväxt under det **andra kvartalet** jämfört med det föregående kvartalet, gynnad av en stark efterfrågan inom mejeri-, livsmedels-, läkemedels-, stärkelse- och sockermarknaderna liksom inom avloppsvattenbehandling. En god utveckling för basaffären registrerades, men ett ännu större bidrag kom från större order. Geografiskt kom tillväxten främst från Norden och Västeuropa liksom Latinamerika och Kina. Affärsenheten **High Speed Separation** visade stabil tillväxt och växte inte bara inom traditionella livsmedelsmarknader som mejeri, bryggeri och stärkelse, utan även inom bioteknologi och industriell fermentering. Det största bidraget till den positiva utvecklingen kom från Asien och Västeuropa. Affärsenheten **Decanters** växte också tack vare vattenbehandlings- och avloppsvattensektorn, medan efterfrågan inom typiska livsmedelsapplikationer var totalt sett oförändrad. Orderingången inom affärsenheten **Food Heat Transfer** var oförändrad där några livsmedelsrelaterade slutmarknader minskade något medan läkemedel ökade. Affärsenheten **Hygienic Fluid Handling** rapporterade också en oförändrad orderingång jämfört med det föregående kvartalet. En svag ökning inom mejeri- och läkemedelsmarknaderna neutraliserades av en begränsad nedgång inom andra livsmedelsmarknader. Nordamerika visade en marginell nedgång, medan Asien och i synnerhet Kina visade stabil tillväxt. Affärsenheten **Food Systems** visade en mycket stark utveckling jämfört med det föregående kvartalet, genom större projekt liksom en mycket stor order på en processlösning för en raffinaderianläggning för sojabönor i Brasilien. Fiskberedning var en annan viktig industri under kvartalet, medan bryggerisektorn var lägre än under föregående kvartal.

Service hade ett starkt kvartal. Tillväxten genererades av order på reservdelar och uppgraderingar, medan reparationer och fältservice minskade något. Geografiskt var Nordamerika och Kina förklaringsfaktorerna till den totalt sett mycket positiva utvecklingen.

Divisionen hade en nedgång i orderingången under det **tredje kvartalet** jämfört med det föregående kvartalet, främst beroende på färre större order. Effekten var speciellt tydlig inom ätbara oljor, men också inom etanol, stärkelse och socker. Mejeri var oförändrat jämfört med det andra kvartalet, medan tillväxt registrerades inom områden som exponeras mot läkemedels- och bioteknologimarknaderna. Geografiskt noterades nedgångar i Väst- och Östeuropa, liksom i Nord- och Sydamerika, medan Asien var oförändrat. Affärsenheten **High Speed Separation** minskade beroende på lägre efterfrågan från bryggeri, läkemedel och bioteknologi liksom mejeri, medan affären för ätbara oljor registrerade tillväxt. Affärsenheten **Decanters** minskade, delvis beroende på en viss minskning inom allmänna livsmedelsapplikationer, men främst eftersom aktiviteten inom vattenbehandlings- och avloppsvattensektorn minskade från den höga nivån under det andra kvartalet. En god utveckling noterades inom områdena etanol och stärkelse. Orderingången inom affärsenheten **Food Heat Transfer** påverkades av en nedgång inom traditionella livsmedelsmarknader. Bryggeri var dock oförändrat och mejerisektorn visade en stark ökning. Affärsenheten **Hygienic Fluid Handling** rapporterade en oförändrad orderingång jämfört med det föregående kvartalet. Läkemedel var oförändrat, mejeri utvecklades

Food & Water-divisionen

Koncernen

MSEK	2017	2016
Orderingång	12 388	11 327
Orderstock*	4 317	3 741
Nettoomsättning	11 824	11 364
Rörelseresultat**	1 780	1 596
Rörelsemarginal	15,1%	14,0%
Avskrivningar	142	165
Investeringar	73	82
Tillgångar*	8 124	7 525
Skulder*	3 652	2 785
Antal anställda*	3 997	3 674

* Vid slutet av perioden. ** I interna bokslut.

Förändring exklusive valutaeffekter

Koncernen

	Orderingång			Nettoomsättning		
%	Struktur-förändringar	Organisk utveckling	Totalt	Struktur-förändringar	Organisk utveckling	Totalt
2017/2016	–	9,4	9,4	–	3,9	3,9
2016/2015	0,8	1,4	2,2	0,9	1,6	2,5

fördelaktigt, medan en viss nedgång noterades för applikationer riktade mot de övriga livsmedelsmarknaderna. Affärsenheten **Food Systems** visade en nedgång, beroende på icke upprepade större order, särskilt inom ätbara oljor, men till viss del också inom andra livsmedelsapplikationer. En mycket stor order registrerades i Indien, vilket gav en stark skjuts till bioteknologisektorn. Bryggeri visade också tillväxt.

Eftermarknaden visade en mindre nedgång totalt, även om både Food Heat Transfer och Hygienic Fluid Handling noterade oförändrade nivåer från det föregående kvartalet.

Det **fjärde kvartalet** innebar tillväxt för orderingången jämfört med det föregående kvartalet, genom den positiva utvecklingen av basaffären och ytterligare förstärkt av en högre nivå av större order. Bryggeri- och etanolapplikationer utvecklades speciellt starkt, följt av mer generella livsmedelsapplikationer. Vattenbehandling och avloppsvatten minskade dock något. Affärsenheten **High Speed Separation** utvecklades väl, främst tack vare bryggeri-, läkemedels- och bioteknologisektorerna. Mejeri och ätbara oljor registrerade också en god tillväxt. Affärsenheten **Decanters** visade också en stark utveckling, till stor del genom en positiv utveckling inom ätbara oljor, liksom inom etanol och stärkelse, men också från en hälsosam tillväxt inom generella livsmedelsapplikationer. En mindre nedgång noterades inom områdena vattenbehandling och avloppsvatten. Affärsenheten **Food Heat Transfer** levererade stabil tillväxt bland kunder inom mer generella livsmedelsapplikationer och ännu mer så inom etanol, stärkelse och mejeri. Bryggeri, ätbara oljor och läkemedel var oförändrade. Affärsenheten **Hygienic Fluid Handling** rapporterade en liten ökning i orderingången jämfört med det tredje kvartalet. Mejeri och de bredare livsmedelsmarknaderna, som utgör huvuddelen av affären, var båda oförändrade. Den mindre läkemedelsaffären utvecklades fördelaktigt. Affärsenheten **Food Systems** slutade marginellt under det tredje kvartalet. En stor läkemedels-/bioteknologiorder upprepades inte, vilket kompenserades delvis av en stark utveckling inom bryggeri, liksom en hälsosam tillväxt inom generella livsmedelsapplikationer.

Eftermarknaden visade en svag nedgång jämfört med det föregående kvartalet, främst eftersom färre större reparationsorder erhölls.

Rörelseresultat

(exklusive jämförelsestörande poster)

Ökningen av rörelseresultat under 2017 jämfört med föregående år förklaras av en högre försäljningsvolym, förbättringar vad avser projektgenomförande, divisionens andel av förbättrad beläggning i vissa fabriker samt effekter av koncernens förändringsprogram. Ökningen motverkades av högre utvecklingskostnader.

MARINE-DIVISIONEN

Marine-divisionen består av tre affärsenheter: Boiler & Gas Systems, Marine Separation & Heat Transfer Equipment och Pumping Systems.

Orderingång

(samtliga kommentarer är exklusive valutaeffekter)

Utvecklingen för Marine-divisionen under 2017 har varit som följer, kvartal för kvartal:

Orderingången för Marine-divisionen ökade under det **första kvartalet** jämfört med det fjärde kvartalet 2016, främst beroende på högre efterfrågan på miljölösningar liksom på marina pumpsystem. Affärsenheten **Marine Separation & Heat Transfer Equipment** rapporterade en oförändrad orderingång för det första kvartalet jämfört med det fjärde. Efterfrågan på utrustning och system för maskinrummet låg kvar på en låg nivå, i spåren av den mycket låga kontrakteringen för nya fartyg under 2016. Samtidigt visade färskvattengeneratorer en minskning jämfört med det föregående kvartalet eftersom kryssningsfartygsorder, under det fjärde kvartalet, inte upprepades. Efterfrågan på utrustning till kraftverk gick ned något från ett mycket starkt fjärde kvartal. Å den andra sidan var det en ökning i order för miljölösningen PureBallast, främst för nya fartyg. Offertaktiviteten är hög inom eftermonteringsområdet för PureBallast, men beslutsfattandet dröjer. Affärsenheten **Boiler & Gas Systems** rapporterade ordertillväxt under kvartalet jämfört med det fjärde kvartalet, genom ökad efterfrågan på Alfa Laval PureSOx. Marina pannor var oförändrade från det föregående kvartalet. Affärsenheten **Pumping Systems** växte, då kontraktering på kemikalietankers vid varv i Sydkorea och Japan ledde till ökad efterfrågan på lastpumpningssystem. Offshorepumpsystem minskade emellertid, eftersom investeringarna inom olja- och gassektorn var fortsatt låga.

Eftermarknadsorder var oförändrade, eftersom högre efterfrågan på reservdelar och fältservice uppvägde en lägre efterfrågan på reparationer.

Orderingången för Marine-divisionen ökade under det **andra kvartalet** jämfört med det första kvartalet 2017, främst beroende på högre efterfrågan på miljölösningar liksom på marina pumpsystem. Affärsenheten **Marine Separation & Heat Transfer Equipment** rapporterade en ökad orderingång under det andra kvartalet jämfört med det första. Ökningen orsakades av högre efterfrågan på PureBallast, liksom på värmeväxlare. Orderingången för PureBallast visade en god mix mellan nybyggnad och ombyggnad. Efterfrågan på utrustning för dieselkraftverk var oförändrad jämfört med det första kvartalet. Affärsenheten **Boiler & Gas Systems** rapporterade en minskning i orderingången under det andra kvartalet jämfört med det föregående kvartalet, som en fortsatt effekt av låg kontraktering för byggande av nya fartyg. Den lägre orderingången för pannor kompenserades bara delvis av högre efterfrågan på Alfa Laval PureSOx för svaveloxidrening. Affärsenheten **Pumping Systems** växte, då kontraktering på kemikalietankers vid varv i Sydkorea och Kina ledde till ökad efterfrågan på lastpumpningssystem. Offshorepumpsystem registrerade också tillväxt, jämfört med den låga nivån under det föregående kvartalet.

Eftermarknadsorder minskade något jämfört med det första kvartalet, beroende på en lägre efterfrågan på reservdelar och uppgraderingar. Efterfrågan på reparationer och fältservice växte.

Orderingången för Marine-divisionen ökade något under det **tredje kvartalet** jämfört med det andra kvartalet 2017, främst beroende på högre efterfrågan på pannor. Affärsenheten **Marine Separation & Heat Transfer Equipment** rapporterade en oförändrad orderingång under det tredje kvartalet jämfört med det andra. Efterfrågan på separatorer och värmeväxlare växte, medan efterfrågan på utrustning till dieselkraftverk minskade från det föregående kvartalet. PureBallast minskade bara något från den mycket starka nivån under det föregående kvartalet, med en god mix mellan nybyggnadsorder och eftermontering. Affärsenheten **Boiler & Gas Systems** rapporterade ett gott kvartal, eftersom efterfrågan på pannor ökade för såväl marina som dieselmotorapplikationer. Den högre orderingången för pannor motverkades bara delvis av lägre efterfrågan på Alfa Laval PureSOx. Affärsenheten **Pumping Systems** var oförändrad från det föregående kvartalet, eftersom kontrakteringen av kemikalietankers vid varv i Sydkorea och Kina ledde till fortsatt god efterfrågan på lastpumpningssystem.

Service minskade något, delvis eftersom idrifttagande för offshore pumpsystem minskade, i spåren av ett mycket starkt andra kvartal. Orderingången ökade något jämfört med föregående år.

Orderingången för Marine-divisionen ökade under det **fjärde kvartalet** jämfört med det tredje. Den främsta förklaringen till uppgången var högre efterfrågan på marina pumpsystem och avgasrening. Affärsenheten **Marine Separation & Heat Transfer Equipment** rapporterade en oförändrad

Marine-divisionen

Koncernen

MSEK	2017	2016
Orderingång	11 456	8 760
Orderstock*	9 027	8 285
Nettoomsättning	10 809	12 125
Rörelseresultat**	1 771	2 051
Rörelsemarginal	16,4%	16,9%
Avskrivningar	772	765
Investeringar	59	77
Tillgångar*	23 861	23 380
Skulder*	5 963	5 126
Antal anställda*	2 914	2 962

* Vid slutet av perioden. ** I interna bokslut.

Förändring exklusive valutaeffekter

Koncernen

	Orderingång			Nettoomsättning		
%	Struktur-förändringar	Organisk utveckling	Totalt	Struktur-förändringar	Organisk utveckling	Totalt
2017/2016	–	30,1	30,1	–	-11,2	-11,2
2016/2015	0,3	-36,1	-35,8	0,2	-16,8	-16,6

nivå på orderingången under det fjärde kvartalet jämfört med det tredje. Efterfrågan på färskvattengeneratorer växte, genom en högre kontrakteringsnivå för kryssningsfartyg. Utrustning till dieselkraftverk hade också en högre orderingång och efterfrågan på PureBallast var fortsatt stark, med en god mix mellan nybyggnadsorder och eftermontering. Samtidigt kom orderingången på packningsförsedda plattvärmeväxlare tillbaka till en mer normal nivå från den extraordinära nivån under det föregående kvartalet. Affärsenheten **Boiler & Gas Systems** rapporterade ett bra kvartal, eftersom efterfrågan på gassystem växte. Ökningen gällde både avgasreningssystem och inerta gassystem. Marina pannor minskade från den mycket höga nivån under det föregående kvartalet, medan pannor för landbaserad dieselkraft växte. Orderingången för affärsenheten **Pumping Systems** steg jämfört med det föregående kvartalet, vilket återspeglade en högre kontrakteringsnivå för kemikalietankers. Dessutom rapporterades en ökning i orderingången från offshoresektorn, dock från en låg nivå.

Service ökade, beroende på en stark efterfrågan på reservdelar liksom fältservice.

Rörelseresultat

(exklusive jämförelsestörande poster)

Minskningen av rörelseresultat under 2017 jämfört med föregående år förklaras framförallt av lägre försäljningsvolym, men också av lägre beläggning i vissa marinspecifika produktionsanläggningar. Rörelseresultatet understöddes av positiva valutaeffekter och effekter från koncernens förändringsprogram.

GREENHOUSE-DIVISIONEN

Orderingång

(samtliga kommentarer är exklusive valutaeffekter)

Utvecklingen för Greenhouse-divisionen under 2017 har varit som följer, kvartal för kvartal:

Den totala orderingången för Greenhouse minskade under det **första kvartalet** jämfört med det föregående kvartalet beroende på icke upprepade större order på luft- och tubvärmeväxlare. Luftvärmeväxlare minskade eftersom ett antal större industriella kylningsorder i den nordiska regionen under det fjärde kvartalet inte upprepades. En annan faktor som förklarade den lägre ordervolymen var stängningen av en fabrik i Kina under kvartalet. Den underliggande efterfrågan var emellertid fortsatt stabil. Värmeväxlarsystem ökade i spåren av god efterfrågan på fjärrvärmesystem i Ryssland, Norden, Storbritannien och Benelux liksom en god utveckling för tappvattenvärmesystem i Frankrike. Tubvärmeväxlare minskade beroende på icke upprepade större HVAC- och kylningsorder i det fjärde kvartalet. Den underliggande efterfrågan på tubvärmeväxlare för HVAC och kylningsapplikationer fortsatte att vara stabil.

Orderingången i Greenhouse-divisionen ökade under det **andra kvartalet** jämfört med det föregående kvartalet, främst lyft av en säsongsmässig ökning i efterfrågan på luftvärmeväxlare och värmeväxlarsystem. Luftvärmeväxlare ökade med en god efterfrågenivå för industriella kylningsapplikationer inom kraftindustrin liksom stark efterfrågan på utrustning för industriell kylning och HVAC-applikationer. Mellaneuropa, Ryssland och Benelux hade en speciellt god utveckling. Värmeväxlarsystem ökade i spåren av en god orderingång för fjärrvärmesystem i Norden och Centraleuropa tillsammans med en stabil säsongsmässig efterfrågesituation i de flesta övriga regioner. Tubvärmeväxlare visade en liten ökning i orderingång, främst beroende på högre efterfrågan på produkter för HVAC och kylningsapplikationer i Europa och Mellanöstern. Genomförda och pågående strukturella förändringar har påverkat orderingången negativt, framförallt jämfört med det andra kvartalet föregående år.

Den totala orderingången för Greenhouse minskade under det **tredje kvartale**t jämfört med det föregående kvartalet, eftersom efterfrågan på värmeväxlarsystem minskade säsongsmässigt och en strukturell förändring implementerades inom tubvärmeväxlare. Värmeväxlarsystem minskade från den säsongsmässiga toppen under det andra kvartalet. Efterfrågan var stabil i de flesta regioner med en speciellt god utveckling i Ryssland och Benelux. Tubvärmeväxlare minskade beroende på stängningen av en fabrik i USA. Luftvärmeväxlare hade å andra sidan en fortsatt god orderingång under kvartalet. Efterfrågan var speciellt god för industriella kylningsapplikationer inom kraftrelaterade industrier, liksom för industriell kyla/infrysning för köldkedjan inom livsmedelsindustrin. Den nordiska regionen och Ryssland visade en god utveckling.

Den totala orderingången för Greenhouse minskade under det **fjärde kvartalet** jämfört med det föregående kvartalet i linje med lågsäsongen för värmeväxlarsystem och strukturförändringen inom tubvärmeväxlare. Luftvärmeväxlare ökade dock med fortsatt god orderingång för industriella kylapplikationer inom den konventionella kraftindustrin liksom stark efterfrågan inom kommersiella och industriella kylningsapplikationer. Den nordiska regionen och Indien hade en god utveckling. Värmeväxlarsystem minskade eftersom det fjärde kvartalet typiskt utgör lågsäsong för fjärrvärmesystem. Regioner med fortsatt underliggande god utveckling var Norge, Finland och Benelux. Tubvärmeväxlare minskade i spåren av avyttringen av verksamheten i Standard Refrigeration i USA. Efterfrågan på den kvarvarande verksamheten i produktgruppen ökade något i kvartalet.

Rörelseresultat

(exklusive jämförelsestörande poster)

Det förbättrade rörelseresultatet för Greenhouse under 2017 jämfört med föregående

år förklaras till viss del av ökad volym, men framförallt av effekterna av det genomgripande förändringsprogrammet som initierades under hösten 2016. Resultatet har förbättrats trots att det har belastats med kostnader i samband med en fabriksnedläggning i USA.

OPERATIONS & ÖVRIGT
Operations & Övrigt täcker inköp, produktion och logistik liksom företagsledning och icke kärnverksamheter.

Det lägre rörelseresultatet under 2017 jämfört med föregående år förklaras framförallt av högre koncerngemensamma och projektrelaterade kostnader.

Information om geografiska områden
Samtliga kommentarer återspeglar den kvartalsvisa utvecklingen under året och är exklusive valutaeffekter.

Västeuropa inklusive Norden
Regionen rapporterade en minskning i orderingången under det **första kvartalet** jämfört med det fjärde främst beroende på icke upprepade order i Energy-divisionen. Samtidigt utvecklades serviceaffären väl i hela regionen. Mellaneuropa rapporterade stark ordertillväxt jämfört med det föregående kvartalet genom en god utveckling för nyförsäljningen liksom service i Food & Water-divisionen samt en stor rökgasreningsorder i Marine. Storbritannien rapporterade också en högre nivå på orderingången, med service presterande väl i alla tre divisionerna och med större order både i Energy och i Food & Water.

Regionen rapporterade en modest nedgång i orderingång under det **andra kvartalet** jämfört med det första, med tillväxt i Norden, medan Västeuropa minskade. Detta förklarades främst av en negativ utveckling inom Marine-divisionen, som uppvägdes av tillväxt inom Food & Water-divisionen och en oförändrad utveckling för Energy-divisionen. Det nordiska området utvecklades mycket väl under kvartalet, liksom Frankrike, som följde upp ett starkt första kvartal med en ännu starkare utveckling under det andra, främst tack vare Food & Water-divisionen. Benelux hade en minskande orderingång för alla tre divisionerna.

Regionen rapporterade en nedgång i orderingång under det **tredje kvartalet** jämfört med det föregående, orsakat av divisionerna Energy och Food & Water. Marine-divisionen utvecklades väl, lyft av en stor värmeåtervinningsorder liksom en ökning i efterfrågan på pumpsystem.

Regionen rapporterade tillväxt under det **fjärde kvartalet** jämfört med det föregående kvartalet, supporterat av högre efterfrågan inom alla tre divisionerna för både basaffären* och större order. Geografiskt växte alla områden, förutom Mellaneuropa, som minskade något på grund av lägre orderingång inom Energy och Marine, medan Food & Water hade ett mycket bra kvartal. Service ökade i regionen, genom Marine.

Central- och Östeuropa
Orderingången under det **första kvartalet** föll jämfört med det föregående kvartalet, främst beroende på lägre orderingång för marina pumpsystem och färre större order i Energy-divisionen. Food & Water-divisionen rapporterade dock tillväxt genom större order och en god orderingång för service.

Orderingången under det **andra kvartalet** växte för regionen jämfört med det föregående kvartalet, främst beroende på Ryssland. Alla tre divisionerna rapporterade god tillväxt i Ryssland, för både nyförsäljning och service. Sydosteuropa utvecklades också väl och regionen Polen, Ukraina och Baltikum var oförändrad jämfört med det föregående kvartalet.

Orderingången föll över hela regionen under det **tredje kvartalet** jämfört med det andra kvartalet. Divisionerna Food & Water samt Marine minskade båda, medan Energy-divisionen var oförändrad totalt, eftersom en lägre orderingång i vissa delar av regionen kompenserades av ett antal energirelaterade projekt i Ryssland.

Orderingången utvecklades mycket väl under det **fjärde kvartalet**, vilket helt förklarades av Turkiet som hade ökad orderingång inom alla tre divisionerna. Ryssland levererade något lägre orderingång än under det föregående kvartalet, eftersom tillväxten inom Food & Water-divisionen inte fullt ut kunde kompensera för en lägre orderingång

Greenhouse-divisionen

Koncernen

MSEK	2017	2016
Orderingång	1 609	1 765
Orderstock*	474	614
Nettoomsättning	1 680	1 504
Rörelseresultat**	-12	-143
Rörelsemarginal	-0,7%	-9,6%
Avskrivningar	26	77
Investeringar	17	21
Tillgångar*	806	1 162
Skulder*	593	572
Antal anställda*	642	1 082

* Vid slutet av perioden. ** I interna bokslut.

Förändring exklusive valutaeffekter

Koncernen

	Orderingång			Nettoomsättning		
%	Struktur-förändringar	Organisk utveckling	Totalt	Struktur-förändringar	Organisk utveckling	Totalt
2017/2016	–	-11,2	-11,2	–	9,2	9,2
2016/2015	–	11,9	11,9	–	-8,0	-8,0

Operations & Övrigt

Koncernen

MSEK	2017	2016
Orderingång	0	0
Orderstock*	0	0
Nettoomsättning	0	0
Rörelseresultat**	-533	-471
Avskrivningar	393	398
Investeringar	442	361
Tillgångar*	5 372	5 826
Skulder*	2 591	1 996
Antal anställda*	5 798	5 783

* Vid slutet av perioden. ** I interna bokslut.

* Basaffären och basorder avser order med ett ordervärde om mindre än MEUR 0,5.

inom Energy och Marine. Serviceaffären i regionen rapporterade tillväxt jämfört med det tredje kvartalet.

Nordamerika
Regionen rapporterade tillväxt under det **första kvartalet** jämfört med det föregående kvartalet, understött av en totalt sett positiv utveckling i Kanada såväl som USA. Service växte inom alla tre divisionerna. För nyförsäljningen i USA var Food & Water den främsta tillväxtfaktorn genom en stabil utveckling för basaffären i kombination med ett antal större order. I Kanada växte nyförsäljningen inom Energy-divisionen från en låg nivå, genom basaffären liksom ett antal större order.

Regionen rapporterade tillväxt under det **andra kvartalet** jämfört med det föregående kvartalet, genom en mycket positiv utveckling i USA, där både Energy-divisionen och Marine-divisionen växte, medan orderingången för Food & Water-divisionen var oförändrad jämfört med det föregående kvartalet. Den starka utvecklingen för Energy-divisionen förklarades delvis av en stor naturgasrelaterad order.

Totalt rapporterade regionen en minskning under det **tredje kvartalet** jämfört med det föregående kvartalet, eftersom den starka utvecklingen i Kanada inte kunde kompensera för en nedgång i USA. Kanada ökade genom en stark utveckling för nyförsäljning och service i både Food & Water och Energy. USA rapporterade en god utveckling för basaffären inom Energy-divisionen, men den totala orderingången minskade ändå beroende på att en stor order som bokades under det andra kvartalet inte upprepades.

Totalt rapporterade regionen en blygsam minskning under det **fjärde kvartalet** jämfört med det föregående kvartalet, vilket förklarades av Kanada som inte kunde upprepa den mycket starka orderingången. USA rapporterade tillväxt jämfört med det tredje kvartalet, understött av en god utveckling inom nyförsäljningen i Food & Water liksom Energy och en växande serviceaffär inom alla tre divisionerna.

Latinamerika
Latinamerika rapporterade en lägre orderingång under det **första kvartalet** jämfört med det fjärde, främst beroende på icke

Information om geografiska områden

Orderingång 2017

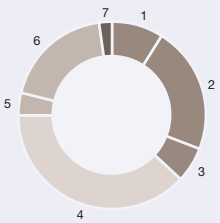

1	Norden	9%
2	Västeuropa	22%
3	Central- och Östeuropa	6%
4	Asien	38%
5	Latinamerika	4%
6	Nordamerika	19%
7	Afrika & Oceanien	2%

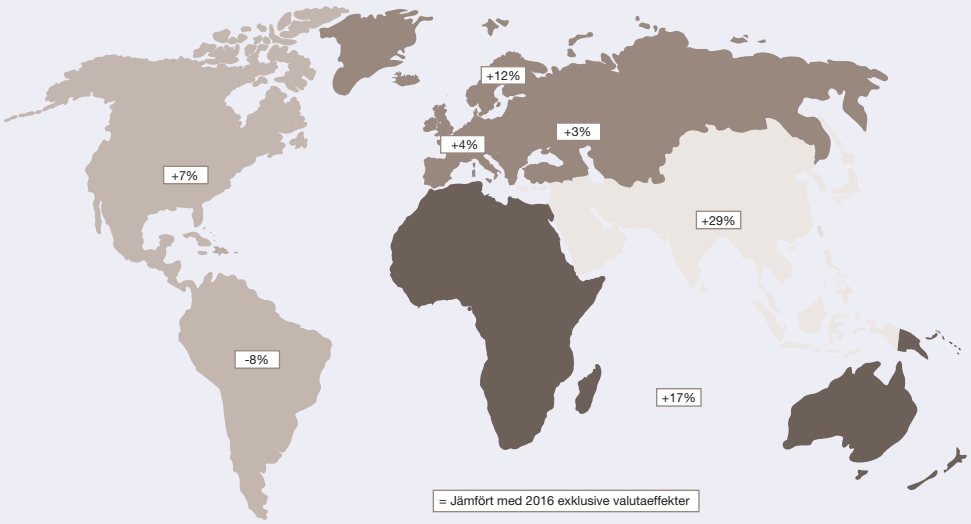

Orderingång 2016

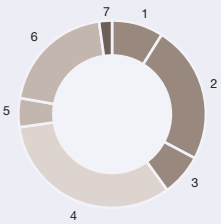

1	Norden	9%
2	Västeuropa	24%
3	Central- och Östeuropa	7%
4	Asien	33%
5	Latinamerika	5%
6	Nordamerika	20%
7	Afrika & Oceanien	2%

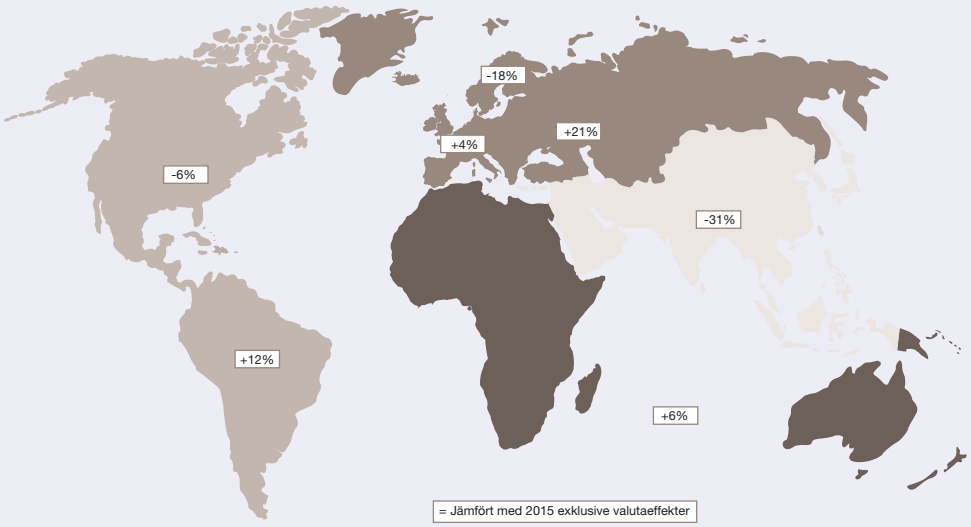

upprepade större order i Mexiko. Brasilien å andra sidan rapporterade tillväxt, helt drivet av service, som ökade i alla tre divisionerna medan nyförsäljningen var oförändrad.

Latinamerika rapporterade en växande orderingång under det **andra kvartalet** jämfört med det föregående kvartalet, då alla delar av regionen återhämtade sig från ett svagt första kvartal. Den underliggande brasilianska marknaden var fortsatt svag, så den positiva utvecklingen under kvartalet berodde helt på en stor order för tillverkning av vegetabilolja.

Latinamerika rapporterade en minskning i orderingång under det **tredje kvartalet** jämfört med det andra kvartalet, främst beroende på att en stor vegetabiloljeorder som bokades i Brasilien under det andra kvartalet inte upprepades. Basaffären utvecklades väl över hela regionen med Brasilien och Argentina i täten. Brasilien fortsätter dock att se de kvardröjande effekterna av de senaste årens svåra ekonomiska klimat liksom den politiska situationen.

Orderingången visade en mycket positiv utveckling under det **fjärde kvartalet** jämfört med det tredje, genom en stark utveckling för Food & Water i Brasilien och Mexiko. Brasilien växte tack vare den positiva trenden inom Food & Water, men också beroende på en förbättrad serviceaffär inom Marine.

Asien

Regionen rapporterade tillväxt under det **första kvartalet** jämfört med det föregående kvartalet för alla tre divisionerna. Främsta tillväxtfaktorerna var en stark orderingång för Marine Pumping Systems i Kina, Japan och Sydkorea, liksom stora petrokemiorder för Energy i Kina. Food & Water-divisionen rapporterade också tillväxt genom större order liksom en stark basaffär för de flesta länderna i regionen. Från ett landsperspektiv var Kina den främsta drivkraften under kvartalet med en god utveckling för basaffären inom Marine och Food & Water supporterat av de stora order inom Energy som nämndes ovan.

Regionen rapporterade tillväxt under det **andra kvartalet** jämfört med det föregående kvartalet, främst tack vare en stark utveckling för Marine i Sydkorea. Aktiviteterna inom Marine i resten av regionen låg emellertid kvar på en låg nivå. Kina låg kvar på den starka ordernivån från det första kvartalet. Food & Water rapporterade en mycket positiv utveckling, medan Marine-divisionen minskade.

Regionen rapporterade en mindre nedgång i orderingång under det **tredje kvartalet** jämfört med det föregående kvartalet, främst beroende på att order som bokades i Energy-divisionen under det andra kvartalet inte upprepades. Food & Water-divisionen var oförändrad från det tidigare kvartalet. Marine-divisionen utvecklades väl, eftersom både Sydkorea och Kina gynnades av en ökad nivå på skeppskontrakteringen hos varven tidigare under året. Totalt rapporterade Kina en liten nedgång i orderingång, vilken härrörde från Energy-divisionen som haft betydande icke upprepade stora raffinaderiorder. Food & Water-divisionen var oförändrad, Marine-divisionen växte liksom Energy-divisionen exklusive icke upprepade order. Basaffären var stark för alla divisioner.

Asien rapporterade tillväxt under det **fjärde kvartalet** jämfört med det föregående kvartalet, vilket gällde de flesta länderna inom regionen. Kina, Japan och Indien presterade bäst, där både Kina och Japan gynnades av en ökning av kontrakteringen hos skeppsvarven. Indiens positiva utveckling förklarades av Energy-divisionen. Samma sak gällde Mellanöstern tack vare stora kontrakt inom raffinering som bokades under kvartalet.

Personal

Moderbolaget har inte några anställda.

Koncernen har i medeltal haft 16 521 (17 305) anställda. Vid utgången av december 2017 hade koncernen 16 367 (16 941) anställda. Personalomsättningen för 2017 uppgår till 11,1 (9,5) procent och avser huvudsakligen anställda inom central ledning och administration, komponenttillverkningsenheter samt service- och reparationsverkstäder.

Alfa Laval har ambitionen att utveckla de anställda på alla nivåer inom koncernen. Den största delen av kompetensutvecklingen sker i det dagliga arbetet genom att våra anställda dels kontinuerligt får mer krävande arbetsuppgifter, dels bereds möjlighet att delta i olika projekt tillsammans med mer erfarna kolleger. Lokala utbildningar och utvecklingsinsatser i de olika fabrikerna och säljbolagen runtom i världen är väl så viktiga, t.ex. ALPS (Alfa Laval Production System) som bygger på de välkända koncepten Lean och Six Sigma, medan de mer övergripande koncerngemensamma utbildningsprogrammen och utvecklingsprojekten sker inom ramen för Alfa Laval Academy. Exempel på dessa utbildningsprogram är Challenger (för unga talanger med internationell ledarpotential), Impact (för kvinnor mitt i karriären), Projektledning, Produktutbildningar, Information Security (obligatorisk utbildning via E-learning) och Pure Leadership (för mellanchefer). Under 2016 genomfördes också det hittills mest omfattande ledarutvecklingsprogrammet, kallat ”Drive”, för våra 124 högsta internationella chefer. Det bestod av fem moduler, med både virtuella och fysiska seminarier. Fokus låg på dels utveckling av det personliga ledarskapet där vikten av att vara en ”autentisk” ledare betonades, dels en omfattande satsning på att leda i förändring. Det senare var en kunskap som var högaktuell med hänsyn till de stora förändringar som har genomförts i koncernen under 2016 och 2017. Under 2017 introducerades en global certifiering i ”Learning Facilitation Capabilities” kallad “Licence to Train”. Den implementeras för att säkerställa kvalitet och konsekvens i sättet vi levererar våra utbildningsprogram internt såväl som till kunder och partners.

Alfa Laval arbetar för att uppnå likvärdiga karriärmöjligheter oberoende av till exempel kön eller etnisk härkomst. Det senare är inte minst viktigt i ett internationellt verksamt företag. Likaså skall antalet kvinnliga chefer öka så att det bättre reflekterar kvinnornas andel av det totala antalet anställda. För att underlätta detta har ett mentorprogram startats för kvinnor med kapacitet att bli framtida ledare.

Fördelningen av antalet anställda per land och per kommun i Sverige och mellan män och kvinnor framgår av not 5 i kommentarerna till bokslutet. Specifikation av löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader återfinns i not 6 i kommentarerna till bokslutet.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Riktlinjerna för ersättning till ledande befattningshavare fastställs av årsstämman, se vidare beskrivning i not 6.

Årsstämman 2017 beslutade att implementera steg sju av ett kontantbaserat långsiktigt incitamentsprogram för maximalt 85 seniora chefer inom koncernen inklusive koncernchefen och de personer som definieras som ledande befattningshavare. Styrelsen kommer att föreslå årsstämman 2018 att implementera ett modifierat kontantbaserat långsiktigt incitamentsprogram för perioden 1 januari 2018 – 31 december 2020 för maximalt 95 seniora chefer inom koncernen inklusive koncernchefen och de personer som definieras som ledande befattningshavare. Skillnaden är att utfallet i det nya programmet beror på hur EBITA och faktureringstillväxten har utvecklats över treårsperioden, med en viktning 50/50 mellan målen. Detta innebär att ingen tilldelning kommer att ske de första två åren i och med att det är först år tre som det kan avgöras i vilken utsträckning målen har uppnåtts. Maximalt utfall utgår när målen överträffas. Ersättningen från det modifierade långsiktiga incitamentsprogrammet kan utgöra mellan maximalt 20 och 50 procent av den fasta ersättningen beroende på befattning. Utbetalning till deltagarna i programmet sker efter år tre och endast under förutsätt-

Anställda

Fördelningen av antalet anställda per region är:

Genomsnittligt antal anställda – per region

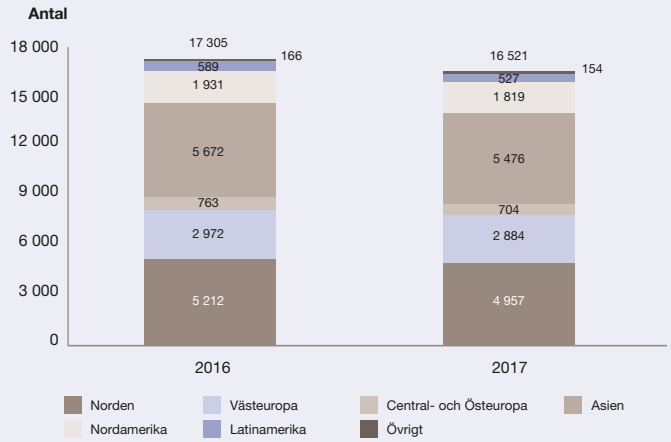

Fördelningen av antalet anställda per personalkategori vid utgången av året är:

Anställda – per kategori

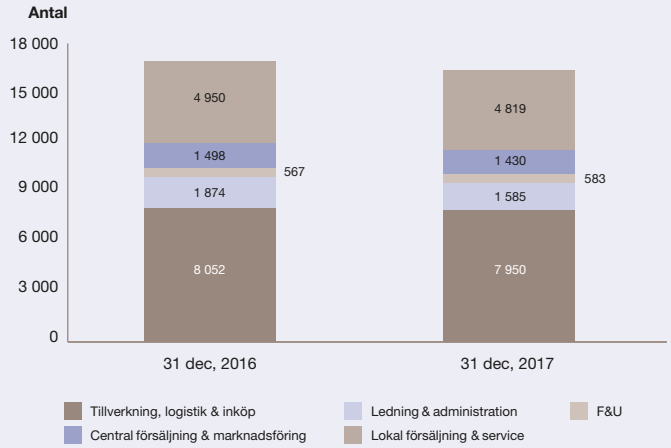

Produktiviteten per anställd har utvecklats enligt följande:

Utfallet under 2012 påverkades av förvärvet av Aalborg Industries samt Eurokrisen. Aalborg Industries har en lägre omsättning per anställd än Alfa Laval. Både 2012 och 2013 påverkades av förstärkningen av den svenska kronan. Utfallet under 2015 påverkades av försvagningen av den svenska kronan och förvärvet av Frank Mohn. Utfallet under 2016 påverkades av den vikande efterfrågan, motverkat av den fortsatta försvagningen av den svenska kronan. Förbättringen för 2017 förklaras i sin helhet av det förändringsprogram som lanserades under hösten 2016.

Anställda – produktivitetsutveckling

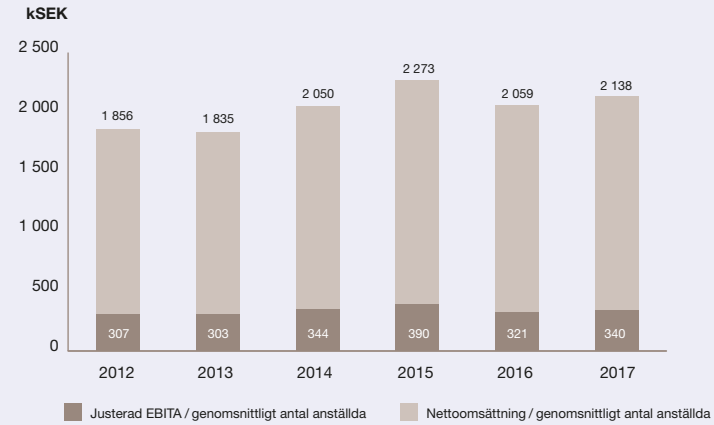

ning att de fortfarande är anställda vid utbetalningstidpunkten. Inga övriga förändringar i dessa riktlinjer föreslås av styrelsen.

Forskning och utveckling
Alfa Laval har genom en intensiv och konsekvent satsning under många år på forskning och utveckling uppnått en världsledande ställning inom områdena separation och värmeöverföring. Produktutvecklingen inom flödeshantering har resulterat i en stark marknadsställning för ett antal produkter. För att befästa ställningen och för att stödja den organiska tillväxten, genom att finna såväl nya användningsområden för existerande produkter som att utveckla nya produkter, är forskning och utveckling alltid en högprioriterad verksamhet. Forskning och utveckling bedrivs vid ett tjugotal anläggningar över hela världen.

Kostnaderna för forskning och utveckling har uppgått till MSEK 874 (822), motsvarande 2,5 (2,3) procent av nettoomsättningen. Exklusive valutaeffekter och förvärv av verksamheter ökade kostnaderna för forskning och utveckling med 5,3 procent jämfört med föregående år.

Etik och socialt ansvar
Två av Alfa Lavals fyra affärsprinciper är: ”Respekt för mänskliga rättigheter är en naturlig grund” och ”Höga etiska krav styr vårt sätt att agera”. Med detta menas att Alfa Laval respekterar mänskliga rättigheter och de vitt skilda samhällskulturer i vilka företaget finns och levererar sina produkter och tjänster och att Alfa Laval skapar affärer på ett ärligt sätt, med integritet och respekt för andra.

Globaliseringen ger Alfa Laval nya affärsmöjligheter, såväl för ökad försäljning som lägre kostnader för att framställa produkterna. När delar av leverantörskedjan flyttar till länder med lägre kostnader konfronteras företaget dock ofta med etiska frågor på ett mer påtagligt sätt. Hälso-, säkerhets- och arbetsförhållandena för de anställda hos företagets leverantörer är några av Alfa Lavals huvudfrågor. När Alfa Laval köper in produkter från snabbt växande ekonomier som Kina och Indien är det viktigt att företaget försäkrar sig om att möjligheterna att minska kostnaderna inte går ut över dem som utför arbetet i respektive land. Alfa Laval ser det som en skyldighet att se till att dess leverantörer utvecklas snabbt om inte arbets-, hälso- eller säkerhetsförhållandena ligger på acceptabla nivåer.

Alfa Laval har tagit fram ett internt utbildningsprogram för att ge säljare och inköpare kunskap om laglig affärspraxis.

Miljö
En av Alfa Lavals fyra affärsprinciper är: ”Att utnyttja jordens naturresurser på effektivaste sätt är Alfa Lavals affär.” Företagets produkter bidrar på ett signifikant sätt till att minska industriella processers påverkan på miljön och används för att producera förnyelsebar energi.

Sedan 2004 driver koncernen ett projekt för att förbättra de interna miljöledningssystemen. Idag har alla anläggningar (utom de senaste nyförvärven) ett miljöledningssystem på plats. Vid utgången av 2017 stod 26 (29) produktionsanläggningar med ISO 14001 certifiering för cirka 95 (94) procent av utleveransvärdet. Målsättningen är att ha en certifieringsnivå på minst 95 procent. Anledningen till att antalet certifierade produktionsanläggningar har minskat är att några anläggningar har försvunnit på grund av nedläggningar/sammanslagningar.

Dotterbolaget Alfa Laval Corporate AB bedriver anmälningspliktig och tillståndspliktig verksamhet enligt den svenska miljöbalken. Tillstånden avser i huvudsak tillverkning av värmeväxlare i Lund och Ronneby samt tillverkning av separatorer i Tumba och Eskilstuna. Påverkan på den yttre miljön sker genom begränsade utsläpp i luft och vatten, genom avfall samt buller.

Vid de utländska tillverkningsenheterna inom Alfa Laval koncernen bedrivs verksamhet som har en liknande påverkan på den yttre miljön. I vilken utsträckning denna verksamhet är anmälningspliktig och/eller tillståndspliktig enligt lokal miljölagstiftning varierar från land till land. Alfa Laval har generellt en avsikt att arbeta väl inom de ramar som lokal lagstiftning sätter upp.

Asbestrelaterade stämningar
Alfa Laval koncernen var per den 31 december 2017, instämt som en av många svaranden i sammanlagt 902 asbestrelaterade mål omfattande totalt cirka 902 käranden. Alfa Laval är fast övertygat om att kraven är grundlösa och avser att kraftfullt bestrida varje krav.

Mot bakgrund av vad som är känt för Alfa Laval idag och den information som Alfa Laval har beträffande de asbestrelaterade målen, vidhåller Alfa Laval sin tidigare bedömning att kraven inte i väsentlig grad kommer att påverka koncernens finansiella ställning eller resultat.

Moderbolagets resultat
Moderbolagets resultat efter finansiella poster var MSEK 1 073 (66), varav utdelningar från dotterbolag MSEK 1 094 (76), netto räntor MSEK 0 (1), realiserade och orealiserade kursvinster och kursförluster MSEK -0 (7), börskostnader MSEK -4 (-4), styrelsearvoden MSEK -8 (-7), kostnader för årsredovisning och årsstämma MSEK -2 (-2) och övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader resterande MSEK -7 (-5). Förändring av periodiseringsfond har gjorts med MSEK -251 (-264). Koncernbidrag uppgår till MSEK 1 439 (2 002). Skatt på årets resultat uppgår till MSEK -258 (-381). Årets nettoresultat uppgick till MSEK 2 003 (1 423).

Fritt eget kapital i moderbolaget
Det fria egna kapitalet i Alfa Laval AB (publ) uppgick till MSEK 9 417 (9 197).

Förslag till vinstdisposition
Styrelsen föreslår en utdelning om SEK 4,25 (4,25) per aktie motsvarande totalt MSEK 1 783 (1 783) och att resterande disponibla vinstmedel i Alfa Laval AB (publ) om MSEK 7 635 (7 414) balanseras i ny räkning, se not 37.

Enligt styrelsens uppfattning är den föreslagna utdelningen i linje med de krav som typen och storleken av verksamheten, de förknippade riskerna, kapitalbehovet, likviditet och finansiell ställning ställer på bolaget.

Upplysningar om aktierelaterad information
Paragraf 2a i kapitel 6 av den svenska årsredovisningslagen ålägger noterade bolag att lämna vissa upplysningar avseende bolagets aktier i förvaltningsberättelsen. Dessa upplysningar återfinns i följande stycken, i ”Förändringar i koncernens egna kapital” och i not 6.

Utsikter för det första kvartalet
I bokslutskommunikén som avgavs den 30 januari 2018 uppgav bolagets Verkställande Direktör och Koncernchef Tom Erixon:

”Vi förväntar att efterfrågan under det första kvartalet 2018 kommer att vara något lägre än i det fjärde kvartalet.”

Tidigare publicerade utsikter (25 oktober 2017): ”Vi förväntar att efterfrågan under det fjärde kvartalet 2017 kommer att vara något högre än i det tredje kvartalet.”

Datum för kommande rapporttillfällen 2018
Alfa Laval kommer att lämna delårsrapporter under 2018 vid följande tillfällen:

Rapport för första kvartalet	23 april
Rapport för andra kvartalet	17 juli
Rapport för tredje kvartalet	23 oktober

Koncernens kassaflöden

Koncernens kassaflöden

MSEK	*Not*	2017	2016
Rörelseverksamheten			
Rörelseresultat		4 589	2 989
Återläggning av avskrivningar/nedskrivningar		1 650	2 334
Återläggning av andra icke kassaposter		107	16
		6 346	5 339
Betalda skatter		-1 583	-1 161
		4 763	4 178
Förändring av rörelsekapitalet:			
Ökning(-)/minskning(+) av fordringar		-517	592
Ökning(-)/minskning(+) av lager		-774	32
Ökning(+)/minskning(-) av skulder		1 273	-424
Ökning(+)/minskning(-) av avsättningar		-282	601
Ökning(-)/minskning(+) av rörelsekapitalet		**-300**	**801**
		4 463	**4 979**
Investeringsverksamheten			
Investeringar i anläggningstillgångar		-675	-617
Försäljning av anläggningstillgångar		23	39
Förvärv av verksamheter	*16*	-69	-230
Avyttring av verksamheter		–	13
		-721	**-795**
Finansieringsverksamheten			
Erhållna räntor och utdelningar		168	163
Betalda räntor		-214	-243
Realiserade finansiella kursvinster		77	316
Realiserade finansiella kursförluster		-245	-89
Utdelningar till moderbolagets ägare		-1 783	-1 783
Utdelningar till innehav utan bestämmande inflytande		-14	-17
Ökning(-) av finansiella fordringar		-187	0
Minskning(+) av finansiella fordringar		0	8
Ökning av upplåning		715	1 860
Amortering av lån		-1 676	-3 781
		-3 159	**-3 566**
Årets kassaflöde		**583**	**618**
Likvida medel vid årets början		2 619	1 876
Omräkningsdifferens i likvida medel		-65	125
Likvida medel vid årets slut	*25*	**3 137**	**2 619**
Fritt kassaflöde per aktie (SEK) *		8,92	9,97
Investeringar i relation till nettoförsäljningen		1,9%	1,7%
Genomsnittligt antal aktier		419 456 315	419 456 315

* Fritt kassaflöde är summan av kassaflödena från rörelse- och investeringsverksamheterna.

Kommentarer till koncernens kassaflöden

För närmare kommentarer kring vissa enskilda rader i kassaflödesanalysen hänvisas till not 16 och 25.

Kassaflöde från rörelseverksamheten
Minskningen i kassaflödet från rörelseverksamheten under 2017 förklaras av:

- en ökning av rörelsekapitalet som ett resultat av en ökad orderingång och

- högre skattebetalningar, som till stor del förklaras av två icke återkommande poster avseende en utdelningsskatt i Indien om MSEK -100 och tillkommande skatt om MSEK -113 hänförligt till tidigare år avseende förvärvade verksamheter enligt uppgörelse med de tidigare ägarna,

+ motverkat av högre rörelseresultat före avskrivningar.

Likvida medel
Posten likvida medel utgörs främst av banktillgodohavanden och likvida placeringar.

Kassaflöde
Kassaflödet från rörelse- och investeringsverksamheten uppgick till MSEK 3 742 (4 184) under 2017. Av detta utgjorde företagsförvärv MSEK -69 (-230) medan avyttringar genererade MSEK 23 (52).

Återläggning av andra poster som inte påverkar kassaflödet
Poster som inte påverkar kassaflödet avser främst realiserade vinster och förluster i samband med försäljning av tillgångar. Dessa måste elimineras eftersom kassaeffekten av avyttringar av anläggningstillgångar och verksamheter rapporteras separat under kassaflöde från investeringsaktiviteter.

Rörelsekapital
Rörelsekapitalet ökade med MSEK 300 under 2017, medan det minskade med MSEK 801 under 2016.

Investeringar
Investeringar i anläggningstillgångar har uppgått till MSEK 675 (617) under 2017. Investeringarna för de enskilda produktgrupperna är som följer:

Värmeväxlare
Investeringar har gjorts i maskiner för ökad kapacitet och tillverkning av nya produkter och i produktivitetsförbättrande utrustning i Alonte i Italien, Ronneby i Sverige och Jiang Yin i Kina för lödda värmeväxlare. Investeringar har gjorts i Jiang Yin i Kina och i Lund i Sverige i utrustning för att bredda produktsortimentet och öka produktiviteten för packningsförsedda värmeväxlare. Investeringar har också gjorts för att rationalisera tillverkningen av pannor i Qingdao i Kina.

Höghastighetsseparatorer
Investeringar i maskinutrustning för separatorer har genomförts i Eskilstuna i Sverige och Krakow i Polen.

Dekantrar
Produktivitetsförbättrande investeringar har gjorts i Pune i Indien.

Flödesprodukter
Betydande investeringar i produktivitets- och kapacitetsökande utrustning har gjorts avseende ett helt nytt distributionscenter i Kolding i Danmark.

Avskrivningar
De planenliga avskrivningarna, exklusive allokerade övervärden, uppgick till MSEK 629 (643) under året.

Förvärv och avyttring av verksamheter
För en analys av den påverkan på kassaflödet som förvärv och avyttring av verksamheter har haft, se not 16.

Fritt kassaflöde per aktie
Det fria kassaflödet per aktie uppgår till SEK 8,92 (9,97).

Koncernens totala resultat

Koncernens totala resultat

MSEK	*Not*	2017	2016
Nettoomsättning	*1, 2, 3, 4*	35 314	35 634
Kostnad för sålda varor	*9*	-23 379	-24 581
Bruttoresultat		11 935	11 053
Försäljningskostnader	*5, 6, 9*	-4 127	-4 328
Administrationskostnader	*5, 6, 7, 9*	-1 809	-1 649
Forsknings- & utvecklingskostnader	*9*	-874	-822
Övriga rörelseintäkter	*8*	588	613
Övriga rörelsekostnader	*8, 9*	-1 135	-1 893
Andel av resultat i joint ventures	*33*	11	15
Rörelseresultat		4 589	2 989
Utdelningar och andra finansiella intäkter	*10*	47	47
Ränteintäkter och finansiella kursvinster	*11*	237	645
Räntekostnader och finansiella kursförluster	*11*	-502	-356
Resultat efter finansiella poster		4 371	3 325
Skatt på årets resultat	*15*	-1 357	-960
Övriga skatter	*15*	-26	-53
Nettoresultat för året		**2 988**	**2 312**
Övrigt totalresultat:			
Poster som kommer att omklassificeras till nettoresultatet			
Kassaflödessäkringar		257	245
Marknadsvärdering av externa aktier		2	0
Omräkningsdifferens		-1 339	1 882
Uppskjuten skatt på övrigt totalresultat	*15*	152	-143
Summa		-928	1 984
Poster som inte kommer att omklassificeras till nettoresultatet			
Omvärderingar av förmånsbestämda åtaganden		15	-505
Uppskjuten skatt på övrigt totalresultat	*15*	4	67
Summa		19	-438
Totalt resultat för året		**2 079**	**3 858**
Nettoresultat hänförligt till:			
Moderbolagets ägare		2 976	2 289
Innehav utan bestämmande inflytande		12	23
Resultat per aktie (SEK)		7,09	5,46
Genomsnittligt antal aktier		419 456 315	419 456 315
Totalt resultat hänförligt till:			
Moderbolagets ägare		2 069	3 815
Innehav utan bestämmande inflytande		10	43

Kommentarer till koncernens totala resultat

För kommentarer till de enskilda raderna i rapporten över koncernens totala resultat hänvisas till not 1 till och med 15 samt not 28. För kommentarer kring rörelsesegmenten, se not 1.

Som en utgångspunkt för kommentarerna till de olika posterna i rapporten över koncernens totala resultat visas nedan en jämförelse för de två senaste åren:

Resultatanalys

Koncernen

MSEK	2017	2016
Nettoomsättning	35 314	35 634
Justerat bruttoresultat *	12 956	12 744
- justerad bruttomarginal (%) *	***36,7***	***35,8***
Kostnader **	-6 717	-6 548
- i % av nettoomsättningen	*19,0*	*18,4*
Justerad EBITDA *	**6 239**	**6 196**
*- justerad EBITDA-marginal (%) **	*17,7*	*17,4*
Avskrivningar	-629	-643
Justerad EBITA *	**5 610**	**5 553**
- justerad EBITA-marginal (%) *	***15,9***	***15,6***
Avskrivning på övervärden	-1 021	-1 064
Jämförelsestörande poster:		
Nedskrivning av goodwill och övervärden	–	-627
Omstrukturering	–	-873
Rörelseresultat	4 589	2 989

* Alternativa nyckeltal, definierade på sidan 138. ** Exklusive jämförelsestörande poster.

Bruttomarginalen har ökat med 0,9 procentenheter mellan 2016 och 2017. Ökningen av bruttomarginalen förklaras av en bättre beläggning i flertalet produktionsanläggningar, förbättringar avseende genomförande av kundprojekt och positiva valutaeffekter.

Försäljnings- och administrationskostnaderna uppgick till MSEK 5 936 (5 977). Exklusive valutaeffekter och förvärv av verksamheter var försäljnings- och administrationskostnaderna 1,4 procent lägre än föregående år.

Kostnaderna för forskning och utveckling har uppgått till MSEK 874 (822), motsvarande 2,5 (2,3) procent av nettoomsättningen. Exklusive valutaeffekter och förvärv av verksamheter ökade kostnaderna för forskning och utveckling med 5,3 procent jämfört med föregående år.

Nettoresultatet hänförligt till moderbolagets ägare, exklusive avskrivning på övervärden och motsvarande skatt, uppgår till SEK 8,85 (8,48) per aktie.

I jämförelse med föregående år har Alfa Laval under 2017 påverkats av växelkursförändringar både genom omräkningsdifferenser och genom nettoexponeringen vid handel i främmande valutor. Påverkan på justerad EBITA har beräknats till totalt cirka MSEK 223 (478) för 2017 jämfört med föregående år. Effekten av valutakursförändringarna har kunnat begränsas genom valutasäkring och genom fördelning av bolagets låneskulder motsvarande bolagets nettotillgångar i olika valutor.

För att belysa den kvartalsmässiga utvecklingen visas de senaste tolv kvartalen nedan för fyra av parametrarna i resultatanalysen:

Nettoomsättning & justerad bruttomarginal

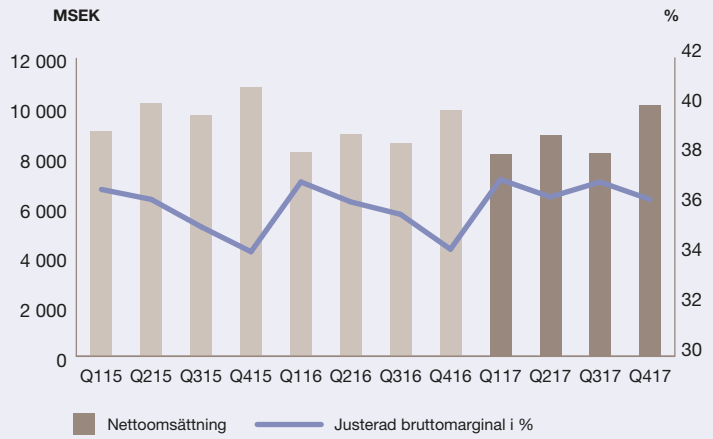

Justerad EBITA

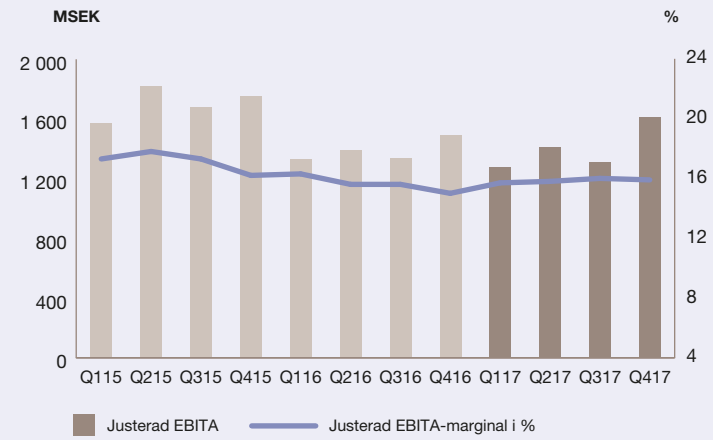

Rörelseresultatet har påverkats av jämförelsestörande poster om MSEK - (-1 500), vilka specificeras nedan. I rapporten över koncernens totala resultat redovisas dessa brutto som en del av respektive berörd rad.

De jämförelsestörande kostnaderna under 2016 avsåg tre initiativ som företagsledningen startade för kostnadsanpassningar och ny organisation, omstrukturering av produktionsstrukturen samt förändring av verksamheterna inom ”Greenhouse”. Under helåret 2017 realiserades besparingar på MSEK 330 som ett resultat av initiativen.

Koncernens finansiella netto och skatter

Det finansiella nettot har uppgått till MSEK -54 (-76), exklusive realiserade och orealiserade kursförluster och kursvinster. De huvudsakliga kostnadselementen var räntor på skulden till banksyndikatet om MSEK -5 (-8), räntor på de bilaterala lånen om MSEK -41 (-56), räntor på den riktade låneemissionen om MSEK - (-3), räntor på företagscertifikaten om MSEK 0 (-0), räntor på obligationslånen om MSEK -79 (-80) och ett netto av utdelningar, förändringar i verkligt värde samt övriga ränteintäkter och räntekostnader om MSEK 71 (71).

Nettot av realiserade och orealiserade kursdifferenser har uppgått till MSEK -164 (412).

Skatten på resultatet efter finansiella poster uppgick till MSEK -1 383 (-1 013) under 2017. Den effektiva skatten har påverkats av nedskrivningen av goodwill om MSEK - (-533), där ingen motsvarande uppskjuten skatt lösts upp. Skattekostnaden för 2017 har påverkats av en utdelningsskatt i Indien om MSEK -100 och en engångspost om MSEK -113 avseende tillkommande skatt hänförligt till tidigare år avseende förvärvade verksamheter enligt uppgörelse med de tidigare ägarna. Skattekostnaden för helåret 2017 har även påverkats av engångsposter om ungefär MSEK +29 (+132) avseende justeringar av uppskjutna skatter relaterade till koncernmässiga övervärden, beroende på sänkta bolagsskatter i USA (2017) och Norge och Danmark (2016) och därmed minskade uppskjutna skatteskulder.

Kassaflödessäkringar i övrigt totalresultat förklaras av följande komponenter:

Förändringar i verkligt värde av kassaflödessäkringar

Koncernen

MSEK	2017	2016
Ingående balans	-448	-693
Bokat in i övrigt totalresultat under året	241	263
Bokat ut ur övrigt totalresultat beroende på ineffektivitet:		
bokat mot kostnad sålda varor	1	-5
Bokat ut ur övrigt totalresultat:		
bokat mot kostnad sålda varor	16	-17
bokat mot ränteintäkter/räntekostnader	-1	4
Utgående balans	**-191**	**-448**
Förändring redovisad mot övrigt totalresultat	257	245

Koncernen har inte haft några kassaflödessäkringar som har påverkat anskaffningsvärdet vid anskaffningstidpunkten på icke-finansiella tillgångar.

Ackumulerade omräkningsdifferenser *

Koncernen

MSEK

År	Huvudsaklig förklaring till omräkningsdifferenser *	Förändring	Ackumulerat	Påverkan på förändringen av valutasäkrings-åtgärder före skatt
Koncernens bildande				
2000	Euron apprecierades med 6 %, vilket påverkade de Euro baserade förvärvslånen	-94	-94	-312
2001	USD apprecierades med 10,7 %	97	3	-105
2002	USD deprecierades med 16,7 %	-190	-187	165
2003	USD deprecierades med 17,5 %	-38	-225	195
2004	USD deprecierades med 9,0 %	-103	-328	-19
2005	USD apprecierades med 20,3 % och EUR apprecierades med 4,8 %	264	-64	-65
2006	USD deprecierades med 13,5 % och EUR deprecierades med 4,0 %	-269	-333	56
2007	USD deprecierades med 5,7 % medan EUR apprecierades med 4,7 %	224	-109	13
2008	USD apprecierades med 20,5 % och EUR apprecierades med 16,2 %	850	744	-468
2009	USD deprecierades med 7,5 % och EUR deprecierades med 6,0 %	-392	352	220
2010	USD deprecierades med 5,7 % och EUR deprecierades med 12,9 %	-554	-202	99
2011	USD apprecierades med 1,4 % medan EUR deprecierades med 0,8 %	-254	-456	34
2012	USD deprecierades med 5,8 % och EUR deprecierades med 3,6 %	-798	-1 254	214
2013	USD apprecierades med 0,3 % och EUR apprecierades med 4,1 %	39	-1 215	-83
2014	USD apprecierades med 20,5 % och EUR apprecierades med 6,3 %	439	-776	-1 033
2015	USD apprecierades med 6,6 % medan EUR deprecierades med 4,0 %	-1 056	-1 832	301
2016	USD apprecierades med 8,6 % och EUR apprecierades med 4,6 %	1 882	50	-643
2017	USD deprecierades med 9,4 % och EUR apprecierades med 2,8 %	-1 339	-1 289	-207

* Redovisat mot övrigt totalresultat. Innan 2009 redovisades dessa omräkningsdifferenser mot eget kapital.

Koncernens finansiella ställning

Koncernens finansiella ställning

TILLGÅNGAR MSEK	Not	2017	2016
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	*16, 17*		
Patent och icke patenterat kunnande		1 653	2 142
Varumärken		3 002	3 766
Licenser, hyresrätter samt liknande rättigheter		37	38
Goodwill		19 775	20 436
		24 467	26 382
Materiella anläggningstillgångar	*16, 18*		
Byggnader och mark		2 491	2 450
Maskiner och andra tekniska anläggningar		1 493	1 629
Inventarier, verktyg och installationer		567	580
Pågående nyanläggningar och förskott till leverantörer avseende materiella anläggningstillgångar		300	281
		4 851	4 940
Övriga anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	*13, 14, 19*	35	25
Pensionstillgångar	*26*	6	3
Derivattillgångar	*13, 14*	24	16
Uppskjuten skattefordran	*15*	1 589	2 056
		1 654	2 100
Summa anläggningstillgångar		**30 972**	**33 422**
Omsättningstillgångar			
Varulager	*20*	8 424	7 831
Tillgångar för försäljning			
Byggnader och mark	*18*	2	2
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	*13, 21*	5 941	5 830
Aktuella skattefordringar		791	739
Övriga fordringar	*13, 22*	1 525	1 339
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	*13, 23*	384	368
Derivattillgångar	*13, 14*	165	153
		8 806	8 429
Kortfristiga placeringar			
Övriga kortfristiga placeringar	*13, 24*	1 208	1 075
Likvida medel	*13, 25*	3 137	2 619
Summa omsättningstillgångar		**21 577**	**19 956**
SUMMA TILLGÅNGAR		**52 549**	**53 378**

Koncernens finansiella ställning, fortsatt

EGET KAPITAL OCH SKULDER MSEK	Not	2017	2016
Eget kapital			
Hänförligt till moderbolagets ägare			
Aktiekapital		1 117	1 117
Övrigt tillskjutet kapital		2 770	2 770
Övriga reserver		-2 649	-1 742
Balanserad vinst		19 160	18 014
		20 398	20 159
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	*12*	102	117
Totalt eget kapital		**20 500**	**20 276**
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut etc	*13, 28*	11 092	12 169
Avsättningar till pensioner och liknande	*26*	2 297	2 425
Avsättning för uppskjuten skatt	*15*	2 100	2 722
Övriga avsättningar	*27*	661	599
Derivatskulder	*13, 14*	16	37
Summa långfristiga skulder		**16 166**	**17 952**
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut etc	*13, 28*	1 404	1 078
Förskott från kunder		3 537	2 721
Leverantörsskulder	*13*	2 802	2 490
Växelskulder	*13*	162	178
Aktuella skatteskulder		1 033	1 256
Övriga skulder	*13, 29*	2 211	2 352
Övriga avsättningar	*27*	2 024	2 365
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	*13, 30*	2 539	2 433
Derivatskulder	*13, 14*	171	277
Summa kortfristiga skulder		**15 883**	**15 150**
Summa skulder		**32 049**	**33 102**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**52 549**	**53 378**

Kommentarer till koncernens finansiella ställning

För kommentarer till de enskilda raderna i rapporten över finansiell ställning hänvisas till not 12 till och med 34. För kommentarer kring rörelsesegmenten, se not 1.

Sysselsatt kapital
Genomsnittligt sysselsatt kapital inklusive goodwill och övervärden uppgick till MSEK 31 698 (30 663) under året.

Avkastning på sysselsatt kapital
Avkastningen på genomsnittligt sysselsatt kapital inklusive goodwill och övervärden uppgick till 17,7 (15,3) procent under året.

Kapitalomsättningshastighet
Kapitalomsättningshastigheten räknat på genomsnittligt sysselsatt kapital inklusive goodwill och övervärden uppgick till 1,1 (1,2) gånger för året.

Avkastning på eget kapital
Nettoresultatet i förhållande till genomsnittligt eget kapital uppgick till 13,9 (11,8) procent under året.

Soliditet
Soliditeten, det vill säga eget kapital i förhållande till totala tillgångar, uppgick till 39,0 (38,0) procent vid årets utgång.

Nettoskuld
Nettoskulden uppgick till MSEK 8 200 (9 619) per utgången av året.

Nettoskuld jämfört med EBITDA
Nettoskulden i relation till EBITDA var 1,31 (1,81) gånger i slutet av december.

Skuldsättningsgrad
Skuldsättningsgraden, det vill säga nettoskulden i förhållande till eget kapital, uppgick till 0,40 (0,47) gånger vid utgången av december.

Förändringar i koncernens egna kapital

Förändringar i koncernens egna kapital

Hänförligt till:	Moderbolagets ägare								Innehav utan bestämmande inflytande			Totalt
			Övriga reserver									
MSEK	Aktie-kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Kassaflödes-säkringar	Marknads-värdering av externa aktier	Omräknings-differens	Om-värderingar	Balanserad vinst	Deltotal	Omräknings-differens	Balanserad vinst	Deltotal	
Per 31 december 2015	**1 117**	**2 770**	**-545**	**1**	**-1 747**	**-977**	**17 683**	**18 302**	**-5**	**126**	**121**	**18 423**
2016												
Totalt resultat												
Nettoresultat	–	–	–	–	–	–	2 289	2 289	–	23	23	2 312
Övrigt totalresultat	–	–	191	0	1 773	-438	–	1 526	20	–	20	1 546
Totalt resultat	–	–	191	0	1 773	-438	2 289	3 815	20	23	43	3 858
Transaktioner med aktieägare												
Minskning av innehav utan bestämmande inflytande	–	–	–	–	–	–	-175	-175	–	-30	-30	-205
Utdelningar till moderbolagets ägare	–	–	–	–	–	–	-1 783	-1 783	–	–	–	-1 783
Utdelningar till innehav utan bestämmande inflytande	–	–	–	–	–	–	–	–	–	-17	-17	-17
Per 31 december 2016	**1 117**	**2 770**	**-354**	**1**	**26**	**-1 415**	**18 014**	**20 159**	**15**	**102**	**117**	**20 276**
2017												
Totalt resultat												
Nettoresultat	–	–	–	–	–	–	2 976	2 976	–	12	12	2 988
Övrigt totalresultat	–	–	201	1	-1 128	19	–	-907	-2	–	-2	-909
Totalt resultat	–	–	201	1	-1 128	19	2 976	2 069	-2	12	10	2 079
Transaktioner med aktieägare												
Minskning av innehav utan bestämmande inflytande	–	–	–	–	–	–	-47	-47	–	-11	-11	-58
Utdelningar till moderbolagets ägare	–	–	–	–	–	–	-1 783	-1 783	–	–	–	-1 783
Utdelningar till innehav utan bestämmande inflytande	–	–	–	–	–	–	–	–	–	-14	-14	-14
Per 31 december 2017	**1 117**	**2 770**	**-153**	**2**	**-1 102**	**-1 396**	**19 160**	**20 398**	**13**	**89**	**102**	**20 500**

Specifikation över förändringen av antalet aktier och aktiekapitalet

År	Händelse	Datum	Förändring antal aktier	Totalt antal aktier	Förändring aktiekapital MSEK	Totalt aktiekapital MSEK
2000	Bolagets bildande	27 mars 2000	10 000 000	10 000 000	0,1	0,1
	Nyemission	24 augusti 2000	27 496 325	37 496 325	0,3	0,4
2002	Fondemission	3 maj 2002	37 496 325	74 992 650	0,4	1
	Fondemission	16 maj 2002	–	–	749	750
	Nyemission	16 maj 2002	3 712 310	78 704 960	37	787
	Nyemission	17 maj 2002	32 967 033	111 671 993	330	1 117
2008	Indragning av återköpta aktier	27 maj 2008	-4 323 639	107 348 354	-43	
	Fondemission	27 maj 2008	–	107 348 354	43	1 117
	Split 4:1	10 juni 2008	322 045 062	429 393 416	–	1 117
2009	Indragning av återköpta aktier	9 juli 2009	-7 353 950	422 039 466	-19	
	Fondemission	9 juli 2009	–	422 039 466	19	1 117
2011	Indragning av återköpta aktier	16 maj 2011	-2 583 151	419 456 315	-7	
	Fondemission	16 maj 2011	–	419 456 315	7	1 117

Kommentarer till förändringar i koncernens egna kapital

Bolagsordningen för Alfa Laval AB (publ) anger att aktiekapitalet skall vara mellan SEK 745 000 000 och 2 980 000 000 och att antalet aktier skall vara mellan 298 000 000 och 1 192 000 000.

Vid årets ingång fördelades aktiekapitalet om SEK 1 116 719 930 på 419 456 315 aktier. Sedan dess har inga förändringar ägt rum.

Bolaget har bara utgivit ett slag av aktier och alla dessa har lika rättigheter. Det finns inga begränsningar enligt lag eller i bolagsordningen i aktiernas överlåtbarhet.

Den enda aktieägaren som innehar mer än 10 procent av aktierna är Tetra Laval B.V., Nederländerna som äger 29,1 (29,1) procent. De anställda i bolaget äger inga aktier i bolaget genom pensionsstiftelser.

Det existerar inga begränsningar i hur många röster som varje aktieägare kan representera vid en bolagsstämma. Bolaget har ingen vetskap om några avtal mellan aktieägare som kan medföra begränsningar i rätten att överlåta deras aktier.

Bolagsordningen anger att ledamöterna av styrelsen väljs vid årsstämman. Tillsättande eller entledigande av styrelseledamöter regleras i övrigt av bestämmelserna i den svenska aktiebolagslagen och svensk kod för bolagsstyrning. Enligt aktiebolagslagen beslutas ändringar i bolagsordningen vid bolagsstämmor.

Lånet med banksyndikatet, obligationslånen och de bilaterala låneavtalen med Svensk Exportkredit och Europeiska Investeringsbanken innehåller villkor som ger långivarna möjlighet att säga upp lånen till betalning om kontrollen över bolaget ändras som en följd av ett förvärv av mer än 30 procent av det totala antalet aktier.

Möjligheterna att föra över disponibla vinstmedel från utländska dotterbolag begränsas i vissa länder av lokal lagstiftning. Dessa begränsningar är inte betydande. Begränsningarna avser att:

– det finns generella restriktioner avseende bundet eget kapital i många länder,

– dotterbolag i t. ex. Kina och Indien inte får ta lån för att betala utdelningar, vilket begränsar storleken på utdelningarna och

– regler om ränteavdragsbegränsningar och tunnkapitalisering i många länder, t. ex. USA, Danmark och Norge innebär begränsningar i dessa länders möjligheter att öka upplåningen för att betala utdelningar.

Moderbolagets kassaflöden och resultat

Moderbolagets kassaflöden

MSEK	2017	2016
Kassaflöde från rörelseverksamheten		
Rörelseresultat	-21	-18
Betalda skatter	-377	-61
	-398	-79
Förändring av rörelsekapitalet:		
Ökning(-)/minskning(+) av fordringar	-917	1 717
Ökning(+)/minskning(-) av skulder	2	9
Ökning(-)/minskning(+) av rörelsekapitalet	**-915**	**1 726**
	-1 313	**1 647**
Kassaflöde från investeringsverksamheten		
Investeringar i dotterbolag	–	–
	–	**–**
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		
Erhållna räntor	0	1
Erhållna utdelningar från dotterbolag	1 094	76
Betalda utdelningar	-1 783	-1 783
Erhållet koncernbidrag	2 035	1 348
Betalat koncernbidrag	-33	-1 289
	1 313	**-1 647**
Årets kassaflöde	**–**	**–**
Likvida medel vid årets början	–	–
Likvida medel vid årets slut	**–**	**–**

Moderbolagets resultat *

MSEK	*Not*	2017	2016
Administrationskostnader		-14	-13
Övriga rörelseintäkter		0	0
Övriga rörelsekostnader		-7	-5
Rörelseresultat		-21	-18
Utdelningar från dotterbolag		1 094	76
Ränteintäkter och liknande resultatposter	*11*	2	10
Räntekostnader och liknande resultatposter	*11*	-2	-2
Resultat efter finansiella poster		1 073	66
Förändring av periodiseringsfond		-251	-264
Koncernbidrag		1 439	2 002
Resultat före skatt		2 261	1 804
Skatt på årets resultat		-258	-381
Nettoresultat för året		**2 003**	**1 423**

* Rapporten över moderbolagets resultat utgör tillika dess rapport över totalt resultat.

Moderbolagets finansiella ställning

Moderbolagets finansiella ställning			
MSEK	*Not*	2017	2016
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	*19*	4 669	4 669
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos koncernföretag		8 891	8 548
Övriga fordringar		3	6
		8 894	8 554
Likvida medel		**–**	**–**
Summa omsättningstillgångar		**8 894**	**8 554**
SUMMA TILLGÅNGAR		**13 563**	**13 223**
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		1 117	1 117
Reservfond		1 270	1 270
		2 387	2 387
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		7 414	7 774
Årets nettoresultat		2 003	1 423
		9 417	9 197
Totalt eget kapital		**11 804**	**11 584**
Obeskattade reserver			
Periodiseringsfond, tax 2012		–	140
Periodiseringsfond, tax 2014		320	320
Periodiseringsfond, tax 2015		304	304
Periodiseringsfond, tax 2016		68	68
Periodiseringsfond, tax 2017		577	577
Periodiseringsfond, tax 2018		391	–
		1 660	1 409
Kortfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag		38	50
Leverantörsskulder		0	0
Aktuella skatteskulder		61	180
		99	230
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**13 563**	**13 223**

Förändringar i moderbolagets egna kapital

Förändringar i moderbolagets egna kapital

MSEK	Aktiekapital	Reservfond	Fritt eget kapital	Totalt
Per 31 december 2015	**1 117**	**1 270**	**9 557**	**11 944**
2016				
Totalt resultat				
Nettoresultat	–	–	1 423	1 423
	–	–	1 423	1 423
Transaktioner med aktieägare				
Utdelningar	–	–	-1 783	-1 783
Per 31 december 2016	**1 117**	**1 270**	**9 197**	**11 584**
2017				
Totalt resultat				
Nettoresultat	–	–	2 003	2 003
	–	–	2 003	2 003
Transaktioner med aktieägare				
Utdelningar	–	–	-1 783	-1 783
Per 31 december 2017	**1 117**	**1 270**	**9 417**	**11 804**

Aktiekapitalet om SEK 1 116 719 930 (1 116 719 930) fördelas på 419 456 315 (419 456 315) aktier.

Kommentarer till boksluten

Redovisningsprinciper

De redovisningsprinciper som nämns nedan är endast de som är relevanta för moderbolaget och koncernen.

Värderingsgrund
Koncernredovisningen har upprättats baserat på historiska anskaffningsvärden, utom för vissa finansiella instrument inklusive derivat, som har värderats till verkligt värde. Redovisningen presenteras i MSEK, om inget annat anges.

Uttalande om överensstämmelse
Alfa Laval tillämpar International Financial Reporting Standards (IFRS) såsom antagna av EU. Vidare tillämpas Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 ”Kompletterande redovisningsregler för koncerner”. Alfa Laval följer de riktlinjer för alternativa nyckeltal som getts ut av ESMA (European Securities and Markets Authority).

Moderbolagets redovisnings- och värderingsprinciper följer årsredovisningslagen samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 ”Redovisning för juridiska personer”.

Förändrade/implementerade redovisningsprinciper
Bolaget har valt att endast kommentera de ändrade redovisningsprinciper som är relevanta för bolagets redovisning.

Under 2017 har tilläggen till IAS 7 ”Rapport över kassaflöden” implementerats. Tilläggen innebär att förändringar i lån som är del av finansieringsverksamheten i kassaflödesrapporten måste specificeras både på förändringar som har en kassaflödeseffekt och förändringar som inte har det. Upplysningen kan lämnas via en specifikation av förändringarna mellan ingående balans och utgående balans för lånen, uppdelat på ökning av lån, amortering av lån, förändringar beroende på försäljning/förvärv av dotterbolag, omräkningsdifferenser och övriga ändringar.

Under 2016 implementerades de riktlinjer för alternativa nyckeltal som getts ut av ESMA (European Securities and Markets Authority).

Under 2016 implementerades också ändringarna i årsredovisningslagen. Dessa innebar att:

– eventualförpliktelser inte längre redovisas både som poster inom linjen och i not utan bara i not,
– händelser efter bokslutsdagen inte längre redovisas i förvaltningsberättelsen utan istället i not och
– förslaget till vinstdispositionen redovisas både i förvaltningsberättelsen och i not.

Redovisningsprinciper som är kritiska för bolagets resultat och ställning
IFRS 3 ”Rörelseförvärv” innebär att goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod inte skrivs av. Istället testas de för eventuellt nedskrivningsbehov både årligen och när det finns en indikation. Effekten av IFRS 3 kan bli omfattande för koncernen om lönsamheten inom koncernen eller delar av koncernen går ned i framtiden, eftersom detta kan utlösa en väsentlig nedskrivning av goodwillen i enlighet med IAS 36 ”Nedskrivningar”. En sådan nedskrivning kommer att påverka nettoresultatet och därmed den finansiella ställningen för koncernen. Den redovisade goodwillen är MSEK 19 775 (20 436) vid utgången av året. Det finns inga immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod annat än goodwill.

Koncernen har förmånsbestämda planer som redovisas enligt IAS 19 ”Ersättningar till anställda”. Detta innebär att förvaltningstillgångarna värderas till verkligt värde och att nuvärdet av utfästelserna enligt de förmånsbestämda planerna fastställs genom årliga aktuarieberäkningar av oberoende aktuarier. Om värdet på förvaltningstillgångarna börjar minska samtidigt som de aktuariella antagandena ökar utfästelserna kan den kombinerade effekten resultera i ett betydande underskott. Den monetära omfattningen kommer från det faktum att underskottet är skillnaden mellan två stora tal. Resultateffekten påverkar dock bara övrigt totalresultat och inte nettoresultatet. Risken har begränsats av att många av dessa förmånsbestämda planer är stängda för nya deltagare och ersatta av premiebestämda planer.

Koncernens redovisning av avsättningar enligt IAS 37 innebär att MSEK 2 685 (2 964) redovisas som övriga avsättningar. Detta utgör 5,1 (5,6) procent av koncernens balansomslutning och är viktigt för bedömningen av koncernens finansiella ställning, inte minst i och med att avsättningar i regel baseras på bedömningar av sannolikhet och uppskattningar av kostnader och risker. Om redovisningsprinciperna för avsättningar skulle ändras någon gång i framtiden skulle detta kunna ha en väsentlig påverkan på bolagets ställning.

IAS 39 ”Finansiella instrument: Redovisning och värdering” har en avsevärd effekt på koncernens totala resultat och egna kapital och kan ha en betydande effekt på nettoresultatet om de använda derivaten visar sig vara ineffektiva.

Huvudsakliga källor till osäkerhet i uppskattningar
Den huvudsakliga källan till osäkerhet i uppskattningar hänför sig till testet av eventuellt nedskrivningsbehov av goodwill, eftersom testningen grundas på vissa antaganden om framtida kassaflöden. Se avsnittet om redovisningsprinciper som är kritiska för bolagets resultat och ställning ovan för ytterligare detaljer.

Bedömningar
Vid tillämpning av redovisningsprinciperna har ledningen gjort olika bedömningar, skilda från dem som innefattar uppskattningar, som avsevärt kan påverka de belopp som redovisas i de finansiella rapporterna. Dessa bedömningar avser huvudsakligen:

– klassificering av finansiella instrument,
– sannolikhet i samband med affärsrisker,
– fastställande av färdigställandegrad i pågående arbeten,
– möjligheten att driva in kundfordringar,
– inkurans i lager och
– om ett leasingavtal ingånget med en extern uthyrare är en finansiell lease eller en operationell lease.

Intresseföretag
Koncernen äger inte andelar i några väsentliga företag som uppfyller definitionen på ett intresseföretag i IAS 28 ”Innehav i intresseföretag”, det vill säga att ägarandelen ligger mellan 20 och 50 procent.

Lånekostnader
Redovisning av lånekostnader sker enligt IAS 23 ”Lånekostnader”, det vill säga att lånekostnaderna belastar resultatet för den period till vilken de hänför sig.

Transaktionskostnader som uppstår i samband med upplåning kapitaliseras och periodiseras över lånets löptid enligt IAS 39 ”Finansiella instrument: Redovisning och värdering”. Det kapitaliserade beloppet redovisas netto mot det upptagna lånet.

Rörelseförvärv – konsolideringsprinciper
Koncernredovisningen har upprättats enligt IFRS 3 ”Rörelseförvärv” och IFRS 10 ”Koncernredovisning”.

Ett företag skall konsolideras om ett bestämmande inflytande föreligger. Kontroll (bestämmande inflytande) föreligger när Alfa Laval:

– har makt över investeringsobjektet, vilket beskrivs som att ha rättigheter att styra verksamheten vilket på ett betydande sätt påverkar möjligheten till avkastning,
– är utsatt för, eller har rättighet till, variabel avkastning från investeringsobjektet och
– har möjlighet att utöva sin makt för att påverka storleken på avkastningen.

Ett bestämmande inflytande behöver inte enbart uppstå genom aktieinnehav (rösträtt). En investerare kan, trots att majoriteten av utestående aktier inte innehas, ha ett bestämmande inflytande över en annan enhet (så kallad de facto kontroll). Ett företag skall konsolideras tills den dagen kontrollen upphör, även om kontroll endast föreligger under en kortare period.

Koncernbokslutet omfattar moderbolaget Alfa Laval AB (publ) och de bolag där Alfa Laval har ett bestämmande inflytande.

Rapporten över koncernens finansiella ställning har upprättats enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att det bokförda värdet på aktier i dotterbolag elimineras mot det redovisade egna kapital som fanns i dotterbolagen vid förvärvstillfället. Detta innebär att det egna kapital som fanns i bolagen vid förvärven ej har inräknats i koncernens egna kapital.

Skillnaden mellan erlagd köpeskilling och de förvärvade bolagens nettotillgångar redovisas på de övervärden som kan hänföras till respektive tillgångsslag, medan residualen redovisas som goodwill.

Under de första 12 månaderna efter förvärvet är värdet på goodwillen ofta preliminärt. Anledningen till detta är att det erfarenhetsmässigt häftar en viss osäkerhet vid de olika komponenterna i förvärvsanalysen gällande:
– främst beräkningen av allokeringen till olika immateriella övervärden, som är beroende av olika bedömningsfrågor och estimeringar,
– beräkningen av materiella övervärden, som är beroende av externa marknadsvärderingar, vilka kan dra ut i tiden innan de kan slutföras,
– kontraktsmässigt betingade justeringar av köpeskillingen, som är beroende av den slutgiltiga storleken på rörelsekapitalet per förvärvsdatumet, efter att detsamma har reviderats och utfallet har godkänts av parterna och
– det slutgiltiga värdet på det förvärvade egna kapitalet, som ju även det är beroende av revisionen av förvärvsbalansräkningen.

Eftersom goodwillen är en residualpost som framkommer när alla övriga parametrar i förvärvsanalysen har fastställts så kommer den att vara preliminär och kunna ändras ända tills övriga värden är slutgiltiga.

Vid förvärv av verksamheter där goodwill uppstår skall det anges vad goodwillen hänför sig till. Eftersom goodwill per definition är en residualpost så är detta inte alltid helt lätt. Rent allmänt brukar goodwillen hänföra sig till bedömda synergier i inköp, logistik och allmänna omkostnader. Det kan också hävdas att goodwillen hänför sig till den förvärvade enhetens förmåga att över tiden återskapa sina immateriella tillgångar. Eftersom värdet av de immateriella tillgångarna vid förvärvstillfället bara kan beräknas på de tillgångar som existerar då, kan inget värde fästas på de patent etc. som verksamheten lyckas ta fram i framtiden, delvis som ersättning för de nuvarande, och dessa får därmed hänföras till goodwill.

Goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod skrivs inte av. Dessa tillgångar testas istället för nedskrivningsbehov både årligen och när det finns en indikation. Testen av nedskrivningsbehovet görs enligt IAS 36 ”Nedskrivningar”.

Transaktionskostnader redovisas i nettoresultatet. Om värdet av en tilläggsköpeskilling ändras redovisas förändringen i nettoresultatet. Vid successiva förvärv beräknas och värderas goodwillen då förvärvaren erhåller kontrollen över ett bolag. Om förvärvaren tidigare har redovisat ett innehav i bolaget skall ackumulerade värdeförändringar på innehavet redovisas i nettoresultatet vid förvärvstidpunkten. Förändringar av ägarandelar i dotterbolag, där majoritetsägaren inte förlorar det bestämmande inflytandet, redovisas i eget kapital. Detta innebär att dessa transaktioner inte ger upphov till goodwill eller leder till några vinster eller förluster. Transaktionen ger dessutom upphov till en överföring mellan moderbolagets ägare och innehav utan bestämmande inflytande i eget kapital. Om innehavet utan bestämmande inflytandes andel av redovisad förlust överstiger dess redovisade andel av eget kapital redovisas ett negativt innehav utan bestämmande inflytande.

Jämförelsestörande poster

Poster som inte har direkt med koncernens normala verksamhet att göra eller som är av engångskaraktär klassificeras som jämförelsestörande poster. I rapporten över koncernens totala resultat redovisas dessa brutto som en del av de närmast berörda resultatraderna, men specificeras separat i not 8. En redovisning tillsammans med övriga poster i rapporten över koncernens totala resultat utan denna separata redovisning i not hade givit en jämförelsestörande påverkan som hade gjort det svårare att bedöma utvecklingen av den normala verksamheten för en utomstående betraktare. Jämförelsestörande poster som påverkar rörelseresultatet redovisas som en del av rörelseresultatet, medan jämförelsestörande poster som påverkar resultatet efter finansiella poster redovisas som en del av finansnettot.

Totalt resultat

Alfa Laval har valt att redovisa posterna i övrigt totalresultat som en del av en rapport över totalt resultat istället för att redovisa resultatet ner till nettoresultat för året i en rapport och resultatet därifrån ner till totalt resultat i en separat rapport.

Övrigt totalresultat avser poster som inte utgör transaktioner med aktieägare och relaterar till exempel till kassaflödessäkringar, marknadsvärdering av externa aktier, omräkningsdifferenser och omvärderingar samt uppskjuten skatt hänförligt till dessa.

Upplysningar om andelar i andra företag

Information om andelar i dotterföretag, intresseföretag, gemensamma arrangemang och icke konsoliderade strukturerade enheter skall lämnas i enlighet med IFRS 12 ”Upplysningar om andelar i andra företag”. Syftet med dessa upplysningar är att ge användarna av de finansiella rapporterna en möjlighet att förstå:
– koncernens struktur,
– effekterna av innehaven på de finansiella rapporterna och
– eventuella risker med de aktuella innehaven.

Betydande kvalitativa och kvantitativa upplysningar skall lämnas om respektive innehav. Upplysningskraven innefattar bland annat följande:
– Finansiell information avseende dotterföretag med betydande andel icke bestämmande inflytande.
– Upplysningar om de bedömningar och uppskattningar som har gjorts vid bedömningen av huruvida ett företag skall konsolideras eller inte, samt om ett intressebolag skall redovisas eller huruvida ett gemensamt arrangemang är att betrakta som gemensam verksamhet eller gemensamt styrt företag.
– Finansiella upplysningar om innehav i väsentliga intressebolag samt gemensamma arrangemang.

Upplysningar om bolagets aktier
Paragraf 2a i kapitel 6 av den svenska årsredovisningslagen ålägger noterade bolag att lämna vissa upplysningar avseende bolagets aktier i förvaltningsberättelsen. Dessa upplysningar återfinns i slutet av förvaltningsberättelsen, i ”Förändringar i koncernens egna kapital” och i not 6.

Ersättningar till anställda
Ersättningar till anställda redovisas enligt IAS 19 ”Ersättningar till anställda”.

Nuvärdet av utfästelserna enligt de förmånsbestämda planerna fastställs genom årliga aktuarieberäkningar av oberoende aktuarier. Förvaltningstillgångarna värderas till verkligt värde. Planens nettotillgång eller nettoskuld framkommer på följande sätt.

+	nuvärdet av förmånsbestämda utfästelser per 31 december
-	verkligt värde på förvaltningstillgångarna per 31 december
=	nettoutfästelse om positiv / nettotillgång om negativ

Om beräkningen per plan ger ett negativt belopp, alltså en nettotillgång, skall det belopp som skall redovisas som tillgång för denna plan utgöras av det lägre av följande två belopp:

– Ovanstående negativa nettobelopp.
– Nuvärdet av eventuella ekonomiska fördelar tillgängliga i form av återbetalningar från planen eller reduktioner av framtida avsättningar till planen. Detta kallas tillgångstaket.

De poster som är hänförliga till intjäningen av förmånsbestämda pensioner samt vinster och förluster som uppkommer vid reglering av en pensionsskuld samt det finansiella nettot avseende den förmånsbestämda planen redovisas i resultaträkningen ovanför nettoresultatet. Kostnader för tidigare tjänstgöring redovisas i resultaträkningen redan när planen utökas eller reduceras.

Aktuariella vinster och förluster redovisas löpande i övrigt totalresultat. Förändringar i utfästelserna som avser förändringar i de aktuariella antagandena redovisas i övrigt totalresultat. Inga av dessa aktuariella poster kommer någonsin att redovisas över rörelseresultatet utan kommer att stanna kvar i övrigt totalresultat.

Avkastningen på förvaltningstillgångarna beräknas med samma räntesats som diskonteringsräntan. Skillnaden mellan den verkliga avkastningen på förvaltningstillgångarna och ränteintäkten i föregående mening redovisas i övrigt totalresultat.

Förvaltningstillgångarna specificeras på olika typer av tillgångar.

Känslighetsanalyser skall upprättas med avseende på rimliga förändringar i samtliga antaganden som gjorts vid beräkningen av pensionsskulden.

Skillnaden mellan kort- och långfristiga ersättningar tar sin utgångspunkt i när förpliktelsen förväntas regleras snarare än kopplingen till den anställdes intjäning av förpliktelsen.

Ersättningar vid uppsägning redovisas vid det tidigare av följande: tillfället för när erbjudandet om ersättning inte kan dras tillbaks alternativt i enlighet med IAS 37 som en del av exempelvis omstrukturering av verksamheten.

För svenska enheter omfattar de aktuariella beräkningarna även framtida betalningar av särskild löneskatt. Den svenska avkastningsskatten redovisas löpande som en kostnad i resultatet och innefattas inte i skuldberäkningen för förmånsbestämda pensionsplaner.

Diskonteringsräntan som används för beräkning av utfästelserna fastställs utifrån marknadsräntan i respektive land per bokslutsdatum på förstklassiga företagsobligationer med en löptid som är förenlig med förpliktelsernas uppskattade löptid. I länder som saknar en fungerande marknad för sådana obligationer används landets statsobligationer istället.

Kostnaderna för avgiftsbestämda planer redovisas i not 6.

Den svenska ITP planen är en plan som omfattar flera arbetsgivare försäkrad av Alecta. Det är en förmånsbestämd plan, men eftersom förvaltningstillgångarna och förpliktelserna inte kan allokeras till varje arbetsgivare redovisas den som en avgiftsbestämd plan enligt punkt 30 i IAS 19. Utformningen av planen medger inte Alecta att förse varje arbetsgivare med dess andel av tillgångarna och förpliktelserna eller den information som skall lämnas upplysningar om. Kostnaden för planen redovisas tillsammans med kostnaderna för övriga avgiftsbestämda planer i not 6. Alecta redovisade en kollektiv konsolideringsnivå den 31 december 2017 om 154 (149) procent. Den kollektiva konsolideringsnivån definieras som verkligt värde på Alectas förvaltningstillgångar i procent av de försäkrade pensionsförpliktelserna beräknade enligt Alectas försäkringstekniska antaganden, vilka inte är i enlighet med IAS 19. Ett sådant överskott kan fördelas bland arbetsgivarna eller de försäkrade, men det finns inget avtal om detta som möjliggör för företaget att redovisa en fordran på Alecta.

Händelser efter bokslutsdagen
Händelser efter bokslutsdagen redovisas enligt IAS 10 och årsredovisningslagen i not.

Värdering till verkligt värde
IFRS 13 ”Värdering till verkligt värde” beskriver hur ett verkligt värde skall fastställas när ett sådant skall eller får användas i enlighet med respektive IFRS standard. I enlighet med IFRS definieras ett verkligt värde som priset som skulle erhållas vid värderingstidpunkten vid försäljning av en tillgång eller överlåtelse av en skuld genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer (det vill säga ett ”exit price”).

I standarden presenteras förtydliganden vad avser begreppet verkligt värde inkluderande följande områden:

– Koncept såsom ”highest and best use” och ”valuation premise” beskrivs. Dessa är enbart tillämpliga på icke finansiella tillgångar.
– Marknadsaktörer antas agera på ett sätt som maximerar värdet för inblandade parter i situationer då det inte föreligger vägledning avseende beräkning av verkligt värde i enskilda IFRS-standarder.
– Effekten av så kallade blockrabatter (stor position relativt marknaden) får aldrig inkluderas i beräkningen av ett verkligt värde.
– Bestämmande av verkligt värde när aktiviteten på marknaden sjunker.

Upplysningar skall lämnas för att förtydliga vilka värderingsmodeller som tillämpas och vilken information som används i dessa modeller samt vilka effekter värderingen har gett upphov till i resultatet.

Finansiella instrument
Redovisningen av finansiella instrument styrs av följande fyra redovisningsstandards:

– IAS 39 ”Finansiella instrument: Redovisning och värdering”,
– IAS 32 ”Finansiella instrument: Klassificering”,
– IFRS 7 ”Finansiella instrument: Upplysningar” och
– IFRS 13 ”Värdering till verkligt värde”.

IAS 39 innebär att finansiella derivat, innehav av obligationer och externa aktier skall värderas till verkligt värde. IFRS 7 innehåller utbyggda upplysningskrav avseende betydelsen av finansiella instrument för företagets ekonomiska ställning och utveckling samt karaktären och omfattningen av de finansiella instrumentens risker.

IFRS 13 beskriver hur ett verkligt värde skall fastställas när ett sådant skall eller får användas i enlighet med respektive IFRS standard. Upplysningar skall lämnas för att förtydliga vilka värderingsmodeller som tillämpas samt vilken information som används i dessa modeller samt vilka effekter värderingen har gett upphov till i resultatet.

Både IAS 39 och IFRS 7 innehåller formellt en betydande mängd uppgifter som skall presenteras. Enligt IFRS 7.B3 skall företaget dock avgöra hur pass detaljerade uppgifter som skall lämnas för att inte tynga de finansiella rapporterna med allt för detaljerade uppgifter.

Finansiella tillgångar klassificeras i fyra olika portföljer:

– Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet,
– Investeringar som innehas till förfall,
– Lånefordringar och kundfordringar samt
– Finansiella tillgångar som kan säljas.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet delas upp i:

– Identifierade vid första redovisningstillfället,
– Innehav för handel och
– Derivat använda för säkringsredovisning.

Finansiella skulder klassificeras i två portföljer:

– Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet och
– Lån.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet delas upp i:

– Identifierade vid första redovisningstillfället,
– Innehav för handel och
– Derivat använda för säkringsredovisning.

Klassificeringen i olika portföljer har en direkt inverkan på värderingen av instrumenten, det vill säga om instrumentet värderas till verkligt värde eller till upplupet anskaffningsvärde. ”Lånefordringar och kundfordringar”, ”Investeringar som innehas till förfall” och ”Lån” värderas till upplupet anskaffningsvärde, medan ”Finansiella tillgångar och Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet” och ”Finansiella tillgångar som kan säljas” värderas till verkligt värde. Derivat klassificeras alltid i portföljerna ”Finansiella tillgångar och Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet”.

Det upplupna anskaffningsvärdet är normalt lika med det belopp som redovisats vid anskaffningstillfället efter avdrag för återbetalning av nominella belopp plus eller minus eventuella justeringar för effektiv ränta.

Förutbetalda kostnader, förutbetalda intäkter och förskott från kunder definieras inte som finansiella instrument i och med att de inte kommer att resultera i framtida kassaflöden.

Upplysningar skall lämnas om de metoder och, om en värderingsmetod använts, de antaganden som använts för att bestämma det verkliga värdet på varje klass av finansiella tillgångar och skulder. Metoderna skall klassificeras i en hierarki bestående av tre nivåer:

1. Noterade priser på aktiva marknader,
2. Andra indata än noterade priser, som är direkt observerbara (priser) eller indirekt observerbara (härledda från priser) och
3. Icke observerbara marknadsdata.

Det verkliga värdet på innehav av obligationer framkommer genom att använda marknadspriser enligt nivå 1. Effekten av värderingen till verkligt värde redovisas i nettoresultatet. Justeringen till verkligt värde av dessa instrument återspeglas direkt i posten obligationer i rapporten över finansiell ställning.

Det verkliga värdet på aktier i externa bolag framkommer genom att använda marknadspriser enligt nivå 1 eller andra indata enligt nivå 2. Effekten av värderingen till verkligt värde redovisas i övrigt totalresultat. Justeringen till verkligt värde av dessa instrument återspeglas direkt i posten andra långfristiga värdepappersinnehav i rapporten över finansiell ställning.

Det verkliga värdet för koncernens valutaterminer, valutaoptioner, ränteswapar, metallterminer och elderivat framkommer genom att använda marknadspriser enligt nivå 1. Förändringen i verkligt värde framkommer genom att jämföra villkoren för det derivat som ingåtts med marknadspriset för samma instrument på balansdagen och med samma förfallodatum. Effekten av värderingen till verkligt värde redovisas i övrigt totalresultat om derivatet utgör en effektiv kassaflödessäkring och annars på berörd rad ovanför nettoresultatet. Justeringen till verkligt värde av dessa instrument redovisas som derivattillgångar eller derivatskulder i rapporten över finansiell ställning.

För varje klass av finansiella instrument skall upplysningar lämnas om kreditrisk samt en analys av förfallna eller nedskrivna finansiella tillgångar. Inom Alfa Laval avser kreditrisk i realiteten bara kundfordringar. Nyss nämnda upplysningar återfinns därför i not 21. De faktorer som beaktas om kundfordringen skall reserveras som osäker är:

– Om kunden trots påminnelser inte betalar, trots att kunden inte rest några invändningar mot fakturan eller delar av den,
– Hur länge fordran varit förfallen,
– Om kunder har ställt in betalningarna,
– Om kunden begärt ackord och
– Om kunden begärts i konkurs.

Utifrån detta görs den erfarenhetsmässigt bästa bedömningen av vilket belopp som sannolikt kommer att erhållas och mellanskillnaden reserveras som osäker.

Endast vid konstaterad förlust skrivs kundfordringen bort.

Koncernbidrag till och från moderbolaget

Moderbolaget redovisar koncernbidrag enligt alternativregeln i RFR 2 utgivet av Rådet för finansiell rapportering i Sverige. Detta innebär att såväl mottagna som lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen.

Säkringsredovisning

Alfa Laval tillämpar bara två typer av säkringsredovisning: kassaflödessäkringar och säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter.

Kassaflödessäkringar

Alfa Laval har implementerat dokumentationskraven för att kvalificera för säkringsredovisning för derivat.

Effekten av värderingen till verkligt värde av derivat redovisas via övrigt totalresultat för de derivat där säkringsredovisning sker (enligt kassaflödessäkringsmetoden) och ovanför nettoresultatet först när den underliggande transaktionen har realiserats. För att säkringsredovisning skall kunna ske måste derivatet vara effektivt inom ett intervall om 80 – 125 procent. För den del av ett effektivt derivat som överskrider 100 procents effektivitet redovisas värderingen till verkligt värde ovanför nettoresultatet. För de derivat där säkringsredovisning inte sker redovisas värderingen till verkligt värde ovanför nettoresultatet. Värderingen till verkligt värde av derivat redovisas fristående från det underliggande instrumentet som en egen post kallad derivattillgångar/derivatskulder i rapporten över finansiell ställning.

Säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter

För att finansiera förvärv av utländska verksamheter tas om möjligt lån upp i samma valuta som nettoinvesteringen. Lånen utgör därmed en säkring av nettoinvesteringen i respektive valuta. Kursdifferanser

avseende dessa lån bokas därför mot övrigt totalresultat.

Inkomstskatter
Inkomstskatter redovisas enligt IAS 12 ”Inkomstskatter”.

Aktuell skatt är den inkomstskatt som skall betalas (återfås) avseende det skattepliktiga resultatet för perioden. Skatteskulder (fordringar) avseende aktuell skatt för innevarande och tidigare perioder värderas till det belopp varmed de förväntas betalas till (återfås från) skattemyndigheterna, med användande av de skattesatser (och skatteregler) som beslutats eller aviserats per bokslutsdagen. I sammandrag innebär detta att aktuell skatt beräknas enligt de regler som gäller i de länder där vinsten genererades.

Uppskjutna skatteskulder är de inkomstskatter som skall betalas i framtiden avseende skattepliktiga temporära skillnader. Uppskjutna skatteskulder redovisas för alla skattepliktiga temporära skillnader, utom för goodwill.

Uppskjutna skattefordringar är de framtida reduktioner i inkomstskatter som hänför sig till: (a) avdragsgilla temporära skillnader, (b) skattemässiga underskottsavdrag och (c) andra skatteavdrag. Uppskjutna skattefordringar redovisas för alla avdragsgilla temporära skillnader i den mån det är sannolikt (>50 procent) att det kommer att finnas skattepliktiga vinster mot vilka de avdragsgilla temporära skillnaderna kan utnyttjas. Uppskjutna skattefordringar redovisas för skattemässiga underskottsavdrag och andra skatteavdrag i den mån det är sannolikt (>50 procent) att det kommer att finnas skattepliktiga vinster mot vilka de skattemässiga underskottsavdragen och de andra skatteavdragen kan utnyttjas.

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder värderas till de skattesatser som förväntas gälla under den period tillgången återvinnes eller skulden regleras, baserat på de skattesatser (och skatteregler) som har beslutats eller aviserats per bokslutsdagen.

Om det inte längre är sannolikt att tillräckliga skattepliktiga vinster kommer att finnas mot vilka en uppskjuten skattefordran kan utnyttjas, då reduceras den uppskjutna skattefordran motsvarande.

Varulager
Koncernens varulager har redovisats efter avdrag för internvinster. Varulagren har värderats enligt ”Först-In-Först-Ut” (FIFU) metoden till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde, varvid hänsyn även tagits till övertalighet. Detta innebär att råvaror och inköpta halvfabrikat normalt värderas till anskaffningsvärdet, om inte marknadspriset har sjunkit. Produkter i arbete värderas till summan av värdet på direkt material och direkta arbetskostnader med tillägg för produktens andel av kapitalkostnader i produktionen och övriga indirekta tillverkningskostnader baserat på ett prognostiserat antagande om kapacitetsutnyttjandet i fabriken. Färdigvaror värderas normalt till utleveransvärdet (det vill säga till upparbetad kostnad) från fabriken om leveransen är nära förestående. Reservdelar som kan finnas på lagret under längre tid redovisas normalt till nettoförsäljningsvärde.

Joint ventures/samriskföretag
Joint ventures/samriskföretag konsolideras enligt IFRS 11 ”Samarbetsarrangemang”. Samarbetsarrangemang definieras som ett kontraktuellt arrangemang där två eller fler parter har ett gemensamt bestämmande inflytande.

Det är avgörande att kunna bedöma huruvida en part har kontroll över en annan part, det vill säga bestämmande inflytande eller om det snarare rör sig om ett betydande eller gemensamt inflytande. Om det rör sig om det sistnämnda handlar det om ett så kallat gemensamt arrangemang vilket kan röra sig om endera:

– gemensamma verksamheter (joint operations) eller
– gemensamt styrda företag (joint ventures).

Gemensamt ägda tillgångar och gemensamma verksamheter benämns ”gemensamma verksamheter”. Varje delägare (eller part) redovisar sin andel av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader.

Gemensamt styrda företag (joint ventures) konsolideras i enlighet med kapitalandelsmetoden. Detta innebär att andelen redovisas på en rad i koncernens rapport över finansiell ställning samt att andelen av resultatet redovisas på en rad i koncernens rapport över totalresultat. Det är nettoresultatet i de gemensamt ägda företagen som bokas in på en rad i rörelseresultatet. Motposten blir en ökning eller minskning av värdet på aktier i joint ventures. Mottagna utdelningar reducerar värdet på aktierna i joint ventures. Försäljningsvolym och övriga resultatposter samt balansposterna i de gemensamt styrda företagen redovisas inte längre i de konsoliderade rapporterna över totalt resultat och finansiell ställning hos något av de två ägarbolagen.

Leasing
Leasing redovisas enligt IAS 17 ”Leasingavtal”.

Uthyrda anläggningstillgångar som klassificerats som finansiella leasar redovisas som en finansiell fordran mot leasetagaren i rapporten över finansiell ställning. Leasingavgiften från leasetagaren redovisas dels som en finansiell intäkt beräknad som en ränta på utestående fordran och till resterande del som en amortering av fordran.

Förhyrda anläggningstillgångar som klassificerats som finansiella leasar aktiveras och en motsvarande finansiell skuld till leasegivaren redovisas i rapporten över finansiell ställning. Leasingavgiften till leasegivaren redovisas dels som en finansiell kostnad beräknad som en ränta på utestående skuld och till resterande del som en amortering av skulden. På det aktiverade värdet görs planenliga avskrivningar på samma sätt som på köpta anläggningstillgångar.

Förhyrda anläggningstillgångar som klassificerats som operationella leasar aktiveras inte utan leasingavgifterna redovisas löpande.

Avgifter
Avgifter avser avgifter/skatter som statliga eller motsvarande organ påför företag i enlighet med lagar eller förordningar med undantag av inkomstskatter, straffavgifter och böter. IFRIC 21 ”Avgifter” är en tolkning som tydliggör när en skuld för avgifter skall redovisas. Den förpliktigande händelse som ger upphov till att en skuld ska redovisas är den verksamhet som utlöser att avgiften ska betalas. IFRIC 21 behandlar bara redovisningen av skuldsidan och inte huruvida debetsidan är en kostnad eller en tillgång. Ett exempel på avgift är svensk fastighetsskatt, som påförs den som är ägare till en fastighet den 1 januari. Vid ingången av året bokas skulden upp och en motsvarande förutbetald kostnad, som sedan periodiseras ut som kostnad under året.

Pågående arbeten
Vinstavräkningen av projekt görs enligt principen om successiv vinstavräkning i IAS 11 ”Entreprenadavtal”. Detta innebär att när utfallet av ett pågående arbete kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, redovisas den inkomst och de utgifter som är hänförliga till uppdraget som intäkt respektive kostnad i förhållande till uppdragets färdigställandegrad på bokslutsdagen. En befarad förlust redovisas omedelbart som kostnad. Färdigställandegraden för ett pågående arbete fastställs normalt sett genom en bedömning av förhållandet mellan nedlagda uppdragsutgifter för utfört arbete på balansdagen och beräknade totala uppdragsutgifter.

Upplysningar skall lämnas om:

– intäktsförda uppdragsersättningar,
– summan av uppdragsutgifter och redovisade vinster efter avdrag för redovisade förluster,
– av kunden innehållna belopp,
– fordringar på kunder för pågående arbeten,
– förskott och
– skulder till kunder för pågående arbeten.

Intäktsförda uppdragsersättningar är det belopp som redovisas i koncernens totala resultat som en återspegling av den successiva vinstavräkningen av projekten. Det har ingenting att göra med volymen av delfaktureringen i perioden. Siffran visar hur mycket av koncernens nettoomsättning som härstammar från projektförsäljning.

Summan av uppdragsutgifter och redovisade vinster efter avdrag för redovisade förluster visar den totala volymen av nedlagt arbete på pågående projekt per bokslutsdagen. Det har ingenting att göra med redovisade kostnader i rapporten över koncernens totala resultat.

Av kunden innehållna belopp avser belopp som har delfakturerats enligt fastställd plan och som kunden innehåller enligt kontraktsvillkoren tills samtliga i kontraktet angivna villkor har uppfyllts eller fel åtgärdats. Detta har en negativ effekt på lönsamheten av projektet. Delfakturering enligt fastställd plan avser fakturering som sker på basis av utfört arbete, oavsett om betalning erhållits från kunden eller inte.

Fordringar på kunder för pågående arbeten i anläggningsprojekt är nettot av:

1. + uppdragsutgifter
2. + redovisade vinster
3. - redovisade förluster
4. - delfakturerade belopp

för varje pågående projekt där nettot av de första tre punkterna är större än punkt 4. Siffran visar hur mycket delfaktureringen släpar efter nedlagt arbete.

Förskott är belopp som erhållits från kunden innan motsvarande arbete utförts och är vanligen mycket viktigt för den totala lönsamheten på projektet.

Skulder till kunder för pågående arbeten i anläggningsprojekt är nettot av:

1. + uppdragsutgifter
2. + redovisade vinster
3. - redovisade förluster
4. - delfakturerade belopp

för varje pågående projekt där nettot av de första tre punkterna är mindre än punkt 4. Siffran visar i vilken omfattning delfaktureringen sker innan arbete läggs ned.

Anläggningstillgångar (materiella och immateriella)

Anläggningar har redovisats till anskaffningsvärdet efter avdrag för ackumulerade planenliga avskrivningar. De planenliga avskrivningarna baseras på anläggningarnas anskaffningsvärden och beräknas med hänsyn till uppskattad nyttjandeperiod.

Följande nyttjandeperioder har använts:

Materiella:	
Datorprogram, datorer	3,3 år
Kontorsmaskiner	4 år
Fordon	5 år
Maskiner och inventarier	7–14 år
Markanläggningar	20 år
Byggnader	25–33 år
Immateriella:	
Patent och icke patenterat kunnande	10–20 år
Varumärken	10–20 år
Licenser, hyresrätter samt liknande rättigheter	10–20 år

Avskrivningarna sker enligt den linjära metoden.

Eventuella tillägg till köpeskillingen i samband med investeringar i anläggningstillgångar eller förvärv av verksamheter skrivs av över samma period som den ursprungliga köpeskillingen. Detta innebär att tidpunkten när tillgången är fullt ut avskriven är identisk oberoende av när betalningarna gjordes. Detta är en återspegling av det faktum att den förväntade nyttjandeperioden för tillgången är den samma.

Vid försäljning eller utrangering av anläggningar beräknas resultatet i förhållande till det planenliga restvärdet. Resultatet av försäljning av anläggningstillgångar ingår i rörelseresultatet.

Nedskrivning av tillgångar

När det finns indikationer om att värdet på en materiell tillgång eller en immateriell tillgång med en ändlig nyttjandeperiod har minskat sker en värdering om den behöver skrivas ned enligt IAS 36 ”Nedskrivningar”. Om det redovisade värdet överstiger återvinningsvärdet sker en nedskrivning som belastar nettoresultatet. När tillgångar är till försäljning, till exempel fastigheter, erhålles en tydlig indikation om återvinningsvärdet, vilket kan utlösa en nedskrivning. Goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod skrivs inte av. Dessa tillgångar testas istället för nedskrivningsbehov både årligen och när det finns en indikation. Testen av nedskrivningsbehovet görs enligt IAS 36 ”Nedskrivningar”.

För goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod fastställs återvinningsvärdet utifrån nyttjandevärdet på basis av diskonterade framtida kassaflöden. För övriga tillgångar fastställs återvinningsvärdet normalt utifrån verkligt värde minus försäljningskostnader baserat på ett observerbart marknadspris.

För testen av nedskrivningsbehov av goodwill har fyra av Alfa Lavals rörelsesegment, de fyra affärsdivisionerna “Energy”, “Food & Water”, ”Marine” och ”Greenhouse” identifierats som de kassagenererande enheterna inom Alfa Laval. Tekniskt kan en nyligen förvärvad affärsverksamhet följas fristående under en inledande period, men förvärvade affärsverksamheter integreras normalt in i divisionerna i snabb takt. Detta innebär att den oberoende spårbarheten förloras ganska snart och då blir en fristående mätning och testning ogenomförbar. Nuvärdet baseras på de prognostiserade EBITDA siffrorna för de kommande tjugo åren, med avdrag för prognostiserade investeringar och förändringar i rörelsekapitalet under samma period. Den använda diskonteringsräntan är den vägda genomsnittliga kapitalkostnaden (WACC) före skatt. Tillväxttakten för divisionerna under perioden är den uppskattade förväntade genomsnittliga tillväxttakten inom industrin. Inget evigt värde har beräknats i och med att detta skulle resultera i ett mycket stort och osäkert värde, som skulle kunna ge ett felaktigt intryck att inget nedskrivningsbehov existerar.

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

Koncernen tillämpar IFRS 5 ”Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter”. IFRS 5 anger hur anläggningstillgångar som innehas för försäljning skall redovisas och vilka upplysningar som skall lämnas om avvecklade verksamheter.

Tillgångar som innehas för försäljning ska värderas till det lägre av bokfört värde och verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader. Ingen avskrivning görs av sådana tillgångar. En tillgång som innehas för försäljning är en tillgång vars bokförda värde kommer att återvinnas huvudsakligen genom en försäljning snarare än genom fortsatt bruk. Den måste vara tillgänglig för

omedelbar försäljning i sitt nuvarande skick. Försäljningen måste vara högst sannolik, det vill säga att ett beslut måste ha fattats och en aktiv försäljningsansträngning måste ha initierats. Försäljningen måste förväntas kunna slutföras inom ett år. Anläggningstillgångar omklassificeras till omsättningstillgångar och redovisas separat i rapporten över finansiell ställning.

Mål, riktlinjer och processer för förvaltning av kapital
IAS 1 ”Utformning av finansiella rapporter” punkterna 134 och 135 innehåller upplysningskrav om företagets mål, riktlinjer och processer för förvaltning av kapital. Denna information redovisas under ett separat avsnitt efter beskrivningen av redovisningsprinciperna.

Övriga rörelseintäkter och övriga rörelsekostnader
Övriga rörelseintäkter avser till exempel kommissions-, royalty- och licensintäkter. Övriga rörelsekostnader avser främst omstruktureringskostnader, men också royaltykostnader.

Jämförelsestörande poster som påverkar rörelseresultatet redovisas under övriga rörelseintäkter och övriga rörelsekostnader.

Avsättningar
Koncernen tillämpar IAS 37 ”Avsättningar, eventualförpliktelser och eventualtillgångar” för redovisning av avsättningar, eventualförpliktelser och eventualtillgångar.

En avsättning redovisas när, och endast när:

– det finns ett aktuellt legalt eller informellt åtagande som en följd av en inträffad händelse,
– det är sannolikt att en kostnad kommer att uppstå för att reglera åtagandet och
– en tillförlitlig uppskattning kan göras av åtagandets belopp.

Det belopp som redovisas som en avsättning är den bästa uppskattningen av den kostnad som krävs för att reglera det aktuella åtagandet per bokslutsdagen.

Vid beräkning av avsättningen skall:

– risk och osäkerhet beaktas,
– avsättningen nuvärdesberäknas om effekten av pengars tidsvärde är materiell. När diskontering sker, redovisas ökningen av avsättningen över tiden som en räntekostnad,
– hänsyn tas till framtida händelser, såsom ändringar i lagstiftning och teknologi, när det finns tillräckliga objektiva omständigheter som talar för att de kommer att inträffa och
– vinster vid en förväntad försäljning av tillgångar inte beaktas, även om den förväntade avyttringen är nära förknippad med den händelse som ger upphov till avsättningen.

Om en gottgörelse för delar av eller hela kostnaden för att reglera avsättningen förväntas (till exempel genom försäkringsavtal, ansvarsfrihetsklausuler eller leverantörsgarantier) skall gottgörelsen redovisas:

– när, och endast när, det är så gott som säkert att gottgörelsen kommer att erhållas om åtagandet regleras. Det belopp som redovisas för gottgörelsen får ej överstiga avsättningen och
– som en separat tillgång (brutto). I rapporten över koncernens totala resultat kvittas intäkten avseende gottgörelsen emellertid mot kostnaden för avsättningen.

Avsättningar prövas vid varje bokslutsdag och justeras för att återspegla den nuvarande bästa uppskattningen. Om det inte längre är troligt att en utbetalning kommer att uppstå för att reglera åtagandet återförs avsättningen.

En avsättning får endast användas för det ändamål den ursprungligen gjordes för. Avsättningar görs inte för framtida rörelseförluster. En förväntan om framtida rörelseförluster är dock en indikation på att det kan finnas ett nedskrivningsbehov för vissa tillgångar i verksamheten. Om ett kontrakt är förlustbringande, görs en avsättning för det aktuella åtagandet enligt kontraktet, efter det att tillgångarna som används i syfte att färdigställa kontraktet testats för nedskrivning.

En avsättning för omstruktureringskostnader görs endast när de allmänna kriterierna är uppfyllda. Ett informellt åtagande att omstrukturera uppstår endast när det finns:

– en detaljerad fastställd plan för omstruktureringen, av vilken det åtminstone framgår:
  a) den verksamhet eller del av en verksamhet som omfattas,
  b) vilka anläggningar som berörs,
  c) vilka platser och vilka funktioner planen avser och det ungefärliga antalet anställda som kommer att erhålla uppsägningslön,
  d) kostnaderna som kommer att vidtas och
  e) när planen kommer att genomföras och
– en välgrundad förväntan hos dem som berörs att omstruktureringen kommer att genomföras.

Ett beslut i företagsledningen eller styrelsen om att omstrukturera ger inte upphov till ett informellt åtagande på bokslutsdagen om inte bolaget före bokslutsdagen har:

– börjat genomföra omstruktureringsplanen eller
– meddelat huvuddragen i omstruktureringsplanen till dem som berörs av den på ett tillräckligt detaljerat sätt så att det ger upphov till välgrundad förväntan hos dem att omstruktureringen kommer att genomföras.

När en omstrukturering involverar en avyttring av en verksamhet uppstår inget åtagande att sälja förrän bolaget är förbundet att sälja, t.ex. genom ett bindande försäljningsavtal.

En avsättning för omstrukturering innehåller endast de direkta kostnader som uppstår i samband med omstruktureringen, vilket är de som både:

– är betingade av omstruktureringen och
– saknar samband med bolagets pågående verksamheter.

Forskning och utveckling
Forskningskostnaderna belastar resultatet det år de uppstår. Utvecklingskostnader belastar resultatet det år de uppstår förutsatt att de inte uppfyller villkoren för att istället aktiveras enligt IAS 38 ”Immateriella tillgångar”.

Intäktsredovisning
Intäktsredovisningen sker enligt IAS 18 ”Intäkter” och IAS 11 ”Entreprenadavtal”.

Intäkterna av försäljning av varor, tjänster och projekt redovisas som ”Nettoomsättning” i rapporten över koncernens totala resultat.

Försäljning av varor
Intäkter från försäljning av varor redovisas när samtliga av följande villkor är uppfyllda:

– säljaren har överfört de väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande till köparen,
– säljaren behåller inte något engagemang i den löpande förvaltningen som vanligtvis förknippas med ägande och utövar heller inte någon reell kontroll över de sålda varorna,
– intäkten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt,
– det är sannolikt att säljaren kommer att få betalt och
– de utgifter som uppkommit eller kommer att uppkomma avseende transaktionen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Intäktsredovisningen styrs normalt av de leveransvillkor som används i försäljningen. Nettoomsättningen avser försäljningsvärdet med avdrag för varuskatter, returer och rabatter.

Försäljning av tjänster
I den utsträckning Alfa Laval också levererar tjänster gäller de tre sista villkoren ovan tillsammans med:

– färdigställandegraden på bokslutsdagen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Projektförsäljning
Vinstavräkningen av projekt görs enligt principen om successiv vinstavräkning i IAS 11 ”Entreprenadavtal”, se ovan under ”Pågående arbeten”.

Rörelsesegment
IFRS 8 innebär att redovisningen av rörelsesegment skall ske enligt hur den högste verkställande beslutsfattaren följer upp verksamheten, vilket kan avvika från IFRS. Vidare skall information enligt IFRS för företaget som helhet lämnas om produkter och tjänster liksom geografiska områden samt information om större kunder.

Skillnaden mellan rörelseresultatet för rörelsesegmenten och rörelseresultatet enligt IFRS för bolaget som helhet förklaras av två avstämningsposter.

Alfa Lavals rörelsesegment utgörs av dess divisioner. Den högste verkställande beslutsfattaren inom Alfa Laval utgörs av bolagets styrelse.

Transaktioner i utländsk valuta
Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

I koncernen förs kursvinster och kursförluster avseende lån i utländsk valuta, som finansierar förvärv av utländska dotterbolag, om till övrigt totalresultat som en justering av omräkningsdifferensen i den mån lånen fungerar som en kurssäkring för de förvärvade nettotillgångarna. Där möter de den omräkningsdifferens som framkommer vid konsolideringen av de utländska dotterbolagen. I moderbolaget redovisas dessa kursdifferenser ovanför nettoresultatet.

IAS 21 ”Effekterna av ändrade valutakurser” täcker bland annat förekomsten av funktionella valutor. Nästan alla Alfa Lavals dotterbolag påverkas av förändringar i valutakurser för sina inköp inom koncernen. De säljer emellertid vanligen i sin lokala valuta och de har mer eller mindre alla sina icke produktrelaterade kostnader och sina personalrelaterade kostnader i sin lokala valuta. Detta innebär att inga av Alfa Lavals dotterbolag kvalificerar för användande av en annan funktionell valuta än den lokala valutan, med följande undantag. Dotterbolag i höginflationsländer rapporterar boksluten i den funktionella hårdvaluta som gäller i respektive land, vilket i samtliga fall är USD. Under 2017 anses Venezuela som ett höginflationsland.

Utlandsbolagen har omräknats enligt dagskursmetoden. Denna metod innebär att tillgångarna och skulderna omräknas till balansdagskurs och intäkter och kostnader till årets genomsnittskurs. Den omräkningsdifferens som uppstår är en effekt av att nettotillgångarna i utlandsföretagen omräknas med en annan kurs vid årets början än vid dess slut och att resultatet omräknas till genomsnittskurs. Omräkningsdifferensen är del av övrigt totalresultat.

Nya redovisningsrekommendationer
International Accounting Standards Board (IASB) har utgivit följande nya eller omarbetade redovisningsrekommendationer som kan vara tillämpbara på Alfa Laval och som träder i kraft för redovisningsår som inleds den 1 januari 2018 eller senare. Alfa Laval har valt att inte tillämpa någon av dessa rekommendationer i förtid.

IFRS 9
IFRS 9 ”Finansiella instrument” ersätter den nuvarande standarden IAS 39 ”Finansiella instrument: Redovisning och värdering”. Förändringarna avser främst tre områden: klassificering och värdering, nedskrivningar och säkringsredovisning.

Standarden innebär att företagets affärsmodell och tillgångens karaktär påverkar klassificeringen och värderingen av finansiella tillgångar. Standarden innebär en minskning av antalet värderingskategorier för finansiella tillgångar och innehåller huvudkategorierna redovisning till anskaffningsvärde (upplupet anskaffningsvärde) respektive verkligt värde via resultatet.

IAS 39 tog bara hänsyn till inträffade förluster, medan IFRS 9 istället har en modell för förväntade kreditförluster.

Kravet på att effektiviteten skall ligga mellan 80-125 procent har tagits bort i standarden. Möjligheten att säkra olika typer av råvarurisker har också ökat.

IFRS 9 har godkänts av EU och ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2018 eller senare.

IFRS 9 kommer att innebära:

– en omallokering av de finansiella tillgångarna på färre kategorier än idag,
– att möjligheterna till säkringsredovisning och att uppnå effektivitet kommer att öka och
– att själva effektivitetstesten kommer att underlättas.

IFRS 9 ger möjlighet att fortsätta med reglerna för säkringsredovisning enligt IAS 39 trots att bolaget i övrigt implementerar IFRS 9. Alfa Laval har valt att tillämpa IFRS 9 fullt ut och inte fortsätta med IAS 39 avseende säkringsredovisningen. IFRS 9 innebär dock att det inte längre är möjligt att frivilligt upphöra med säkringsredovisning.

Alfa Laval kommer att tillämpa IFRS 9 retroaktivt med den sammanlagda effekten av den första tillämpningen redovisad som en justering av ingående balans för fritt eget kapital per 1 januari 2018. Den retroaktiva tillämpningen avser bara finansiella instrument och risker för kundförluster som existerar den 1 januari 2018. Justeringen av ingående balans för fritt eget kapital per 1 januari 2018 kommer att bli mindre än MSEK 1.

IFRS 15
IFRS 15 ”Intäkter från kundkontrakt” behandlar hur intäktsredovisningen skall ske av kontrakt med kunder. IFRS 15 ersätter främst IAS 11 ”Entreprenadavtal” och IAS 18 ”Intäkter”. Intäktsredovisningen baseras på fem steg:

1. Identifiera kontraktet med kunden.
2. Identifiera de olika prestationsåtagandena i kontraktet.
3. Fastställ transaktionspriset.
4. Fördela transaktionspriset till de olika prestationsåtagandena i kontraktet.
5. Redovisa intäkten vid uppfyllandet av respektive prestationsåtagande.

Två eller flera kontrakt som ingås med samma kund vid ett tillfälle eller i nära anslutning till varandra skall redovisas som ett enda kontrakt om:

– kontrakten är förhandlade som ett paket och/eller
– ersättningarna i kontrakten är länkade till varandra och/eller
– varorna eller tjänsterna i kontrakten utgör ett prestationsåtagande.

En kontraktsändring skall hanteras som ett separat kontrakt om adderade produkter eller tjänster:

– är särskiljbara och
– har ett fristående försäljningspris.

Företaget skall redovisa intäkten när det uppfyllt prestationsåtagandet genom överföring av kontrollen över den utlovade varan eller servicen till kunden.

Prestationsåtaganden kan uppfyllas antingen över tid eller vid en tidpunkt.

Företaget överför kontroll över en vara eller tjänst över tid och uppfyller därmed ett prestationsåtagande över tid och intäktsredovisar över tid om:

- kunden erhåller och förbrukar fördelarna samtidigt som företaget presterar, eller
- kunden kontrollerar tillgången medan företaget skapar eller förbättrar den, eller
- företagets prestation inte skapar en tillgång för vilken företaget har en alternativ användning och det finns en aktuell rätt till betalning för uppfyllda prestationsåtaganden.

För att fastställa prestationen över tid kan företaget använda sig av en metod baserad på output (besiktning/undersökning, uppnådda milstolpar eller levererade enheter) eller en metod baserad på input (nedlagda utgifter, arbetade timmar eller maskintimmar).

Om ett prestationsåtagande inte uppfylls över tid så uppfylls det vid en tidpunkt. För att fastställa tidpunkten när kunden uppnår kontroll av en utlovad tillgång och företaget uppfyller sitt prestationsåtagande skall följande kontrollkriterier bedömas:

- Företaget har en aktuell rätt till betalning för tillgången.
- Kunden har en juridisk rättighet till tillgången.
- Kunden innehar fysisk besittning av tillgången.
- Kunden har de väsentliga riskerna och fördelarna med ägandet av tillgången.
- Kunden har accepterat tillgången.

IFRS 15 har godkänts av EU och ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2018 eller senare. Det finns tre alternativ för övergången, med varierande grad av retroaktivitet.

Alfa Laval kommer att tillämpa IFRS 15 retroaktivt med den sammanlagda effekten av den första tillämpningen redovisad som en justering av ingående balans för fritt eget kapital per 1 januari 2018. Den ingående orderstocken per 1 januari 2018 kommer också justeras. Den retroaktiva tillämpningen avser bara avtal med kunder som inte är avslutade den 1 januari 2018. Övergångseffekten per 1 januari 2018 på ingående balans för fritt eget kapital och den ingående orderstocken framgår av följande tabell:

Effekt på 2017 om IFRS 15 hade tillämpats

Koncernen

MSEK	Huvudsakligen avseende:	Nettoomsättning 2017
Intäkter redovisade under 2017, men där vissa prestationsåtaganden uppfylls först under 2018	Installation och igångsättning.	-146
Intäkter som under IAS 11 och IAS 18 skulle redovisas under 2018, men där vissa prestationsåtagaden uppfylldes redan under 2017	Intäkter redovisade över tid.	72
Nettoeffekt på nettoomsättningen		-74
Effekt 2017 av den förändrade nettoomsättningen på:		
Bruttomarginalen		-21
Nettoresultatet		-14
Justering av:		
Ingående eget kapital 2018		-14
Ingående orderstock 2018		74

IFRS 15 innebär att mängden upplysningar avseende intäktsredovisningen kommer att öka.

IFRS 16

IFRS 16 ”Leasing” behandlar hur leasing skall redovisas, värderas och presenteras samt vilka upplysningar som skall lämnas av såväl leasegivare som leasetagare. IFRS 16 ersätter IAS 17 ”Leasing”.

För leasetagare försvinner den nuvarande klassificeringen i operationell och finansiell leasing och ersätts av en modell där tillgångar och skulder för alla leasingavtal ska redovisas i balansräkningen. För leasingavtal, där avtalsperioden är högst 12 månader eller den leasade tillgången är av lågt värde (kUSD 5), finns en valmöjlighet att tillämpa en lättnadsregel.

För leasegivare behålls i princip reglerna som finns i IAS 17 varför en klassificering i operationell och finansiell leasing liknande den nuvarande ska göras även fortsättningsvis.

Nuvarande operationella leasingavtal kan inkludera både en leasingdel och en servicedel. I dessa fall kan bolagen i enlighet med IFRS 16 välja att separera dem från varandra och således enbart redovisa leasingdelen i balansräkningen eller att aktivera hela kontraktet. Valet påverkar med vilket belopp balansräkningen i slutändan kommer att öka.

IFRS 16 har godkänts av EU och ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2019 eller senare. För leasetagare ska övergången till IFRS 16 antingen redovisas retroaktivt enligt IAS 8 eller så redovisas effekten av övergången i eget kapital per dagen för övergång till IFRS 16. I samband med övergången kan en lättnadsregel tillämpas som innebär att den nya leasingdefinitionen endast tillämpas på nya leasingavtal istället för på samtliga leasingavtal. Förtidstillämpning är tillåten om även IFRS 15 tillämpas.

Alfa Lavals bedömning är att IFRS 16 kommer innebära att främst de operationella leasar avseende lokaler som Alfa Laval har som leasetagare kommer hamna i balansräkningen, varför balansomslutningen kommer att öka och att upplysningskraven avseende leasar kommer bli mer betungande.

International Accounting Standards Board (IASB) har utgivit följande redovisningstolkning framtagen av International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) som kan vara tillämpbara på Alfa Laval och som träder i kraft för redovisningsår som inleds den 1 januari 2019 eller senare. Förtidstillämpning är tillåten.

IFRIC 23

IFRIC 23 “Uncertainty over Income Tax Treatments” klargör hur osäkra skattepositioner skall behandlas. En bedömning skall göras om beslutande instans kommer att acceptera t ex yrkade avdrag eller inte och det påverkar vilken skattekostnad och skatteskuld som skall redovisas. Alfa Laval kan inte se att bolagets nuvarande hantering av detta avviker från IFRIC 23.

I övrigt kommer Alfa Laval att närmare utvärdera effekterna av tillämpningen av de nya eller omarbetade redovisningsrekommendationerna eller tolkningarna inför respektive tillämpningstidpunkt.

Mål, riktlinjer och processer för förvaltning av kapital

Alfa Laval definierar det förvaltade kapitalet som summan av koncernens nettoskuld och eget kapital inklusive den del som är hänförlig till innehav utan bestämmande inflytande. Vid utgången av 2017 var det förvaltade kapitalet MSEK 28 700 (29 895).

Koncernens mål med kapitalförvaltningen är att säkerställa koncernens förmåga att fortsätta som en fortlevande verksamhet och ge en relevant avkastning till aktieägarna och fördelar till övriga intressenter.

Vid förvaltning av kapitalet följer koncernen upp flera mätvärden som inkluderar:

Mätvärden

	Mål	Rikt-värden	Riktvärden inte satta	Utfall 2017	Utfall 2016	Genomsnitt över senaste 3 år	5 år	8 år
Faktureringstillväxt per år	≥5% *			-0,9%	-10,3%	0,2%	3,7%	4,5%
Justerad EBITA-marginal **	15% *			15,9%	15,6%	16,2%	16,4%	17,0%
Avkastning på sysselsatt kapital **	≥20%			17,7%	15,3%	18,2%	20,3%	24,7%
Nettoskuld jämfört med EBITDA **		≤2,0		1,31	1,81	1,56	1,53	1,11
Kassaflöde från rörelseverksamheten inklusive investeringar i anläggningstillgångar ***		10%		10,7%	12,2%	12,0%	12,3%	12,1%
Investeringar ***		2,0%		1,9%	1,7%	1,8%	1,7%	1,8%
Avkastning på eget kapital			X	13,9%	11,8%	15,8%	16,6%	19,1%
Soliditet			X	39,0%	38,0%	37,5%	37,9%	40,6%
Skuldsättningsgrad **			X	0,40	0,47	0,50	0,51	0,38
Räntetäckningsgrad **			X	28,4	24,5	25,1	23,1	25,4
Kreditvärdering			X	BBB+	BBB+			

* Genomsnitt över en konjunkturcykel. ** Alternativa nyckeltal, definierade på sidan 138. *** i % av omsättningen.

Alla dessa mätvärden hänger ihop som mer eller mindre kommunicerande kärl. Detta innebär att om åtgärder sätts in som primärt inriktar sig på ett visst mätvärde så påverkar det också övriga mätvärden i varierande grad. Det är därför viktigt att se på helheten.

För att upprätthålla en bra kapitalstruktur kan koncernen till exempel ta upp nya lån eller amortera av på befintliga lån, justera nivån på utdelningarna som betalas till aktieägarna, betala tillbaka kapital till aktieägarna, återköpa egna aktier, ge ut nya aktier eller sälja tillgångar.

Som exempel på koncernens aktiva arbete med förvaltningen av kapitalet kan nämnas:

- Två obligationslån om totalt MEUR 800 emitterades i september 2014.
- Ett företagscertifikatsprogram som uppgår till MSEK 2 000 med en löptid om 3–5 månader startades våren 2014.
- De bilaterala låneavtalen med Svensk Exportkredit från juni 2011 och juni 2014.
- Låneavtalet med ett nytt banksyndikat från juni 2014.
- Avtalen med Europeiska Investeringsbanken från september 2009 och december 2013, där bilaterala lån avropades i mars 2011 respektive i juni 2014.
- Återköpen av aktier under 2007, 2008 och 2010.

Återköpen av aktier får ses i ljuset av att koncernens kassaflöde från rörelseverksamheten är så stort att det finansierar uppbyggnaden av rörelsekapital och de mellanstora företagsförvärv som gjorts liksom utdelningen till aktieägarna.

Finansiella risker

Finansiella risker avser finansiella instrument.

Finansiella instrument
Alfa Laval har följande finansiella instrument: likvida medel, placeringar, handelsfordringar, lån från kreditinstitut, handelsskulder och ett begränsat antal derivat för att säkra främst valutakurser och räntor, men även priset på metaller och el. Dessa inkluderar valutaterminer, valutaoptioner, ränteswapar, metallterminer och elderivat. Se not 13 och 14 för mer information om dessa finansiella instrument.

Finanspolicy
För att kontrollera och begränsa de finansiella riskerna har styrelsen för koncernen fastställt en finanspolicy. Koncernen har en aversiv inställning till finansiella risker, vilken tar sig uttryck i policyn. Denna fastställer ansvarsfördelningen mellan de lokala bolagen och den centrala finansfunktionen i Alfa Laval Treasury International, vilka finansiella risker koncernen kan acceptera samt anger hur riskerna skall begränsas.

Prisrisker
Det finns tre olika typer av prisrisker: valutarisker, ränterisker och marknadsrisker. Se nedan.

Valutarisker
På grund av Alfa Laval koncernens internationella affärsverksamhet och geografiska spridning är koncernen utsatt för valutarisker. Kursrörelserna i de större valutorna för koncernen under de senaste åren framgår nedan (SEK/utländsk valuta):

Valutarisker delas in i transaktionsexponering som avser kursförändringar som påverkar de valutaflöden som uppstår på grund av affärsverksamheten och omräkningsexponering som avser omräkningen av dotterbolagens rapporter över finansiell ställning från lokal valuta till SEK.

Transaktionsexponering
Under 2017 uppgick Alfa Lavals försäljning till länder utanför Sverige till 97,5 (97,8) procent av den totala försäljningen.

Alfa Lavals lokala säljbolag säljer normalt i lokal valuta till lokala slutkunder och har sin lokala kostnadsbas i lokal valuta. Export från tillverknings- och logistikcentra till andra koncernbolag faktureras i de exporterande bolagens lokala valutor, utom för Sverige, Danmark och Storbritannien där exporten är denominerad i EUR.

Koncernen är huvudsakligen utsatt för valutarisk från potentiella förändringar av kontrakterade och bedömda flöden av utbetalningar och inbetalningar. Målsättningen för riskhantering avseende valutakurser är att minska påverkan av förändringar i valutakurser på koncernens resultat och finansiella ställning.

Koncernen har i normalfallet en naturlig risktäckning genom försäljning så väl som kostnader i lokal valuta. Finanspolicyn anger att de lokala bolagen är ansvariga för att identifiera och säkra valutakursexponeringar på alla kommersiella flöden via Alfa Laval Treasury International. Kontraktsbaserade flöden måste säkras i sin helhet. Dessutom måste nettot av prognostiserade flöden de närmaste 12 månaderna säkras till minst hälften. Resterande del av de prognostiserade flödena kan till viss del säkras efter samråd med koncernens centrala finansfunktion. Alfa Laval Treasury International kan öka eller minska den totala säkringen som initierats av de lokala bolagen för de valutor där Alfa Laval har en kommersiell exponering upp till, men ej överstigande, 100 procent av ett års kommersiella exponering för varje valuta.

Koncernens netto transaktionsexponering den 31 december 2017 i olika valutor före och efter säkringar för de kommande 12 månaderna uppgår till:

Netto transaktionsexponering per valuta den 31 december 2017 för de kommande 12 månaderna

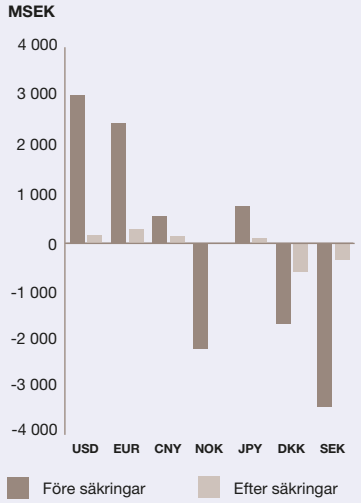

Staplarna för SEK, DKK och NOK är en återspegling av att en stor del av tillverkningen inom koncernen är lokaliserad till Sverige, Danmark och Norge med kostnader denominerade i lokala valutor.

Valutakontrakt för prognostiserade flöden ingås fortlöpande under året med 12 månader som den maximala löptiden. För kontraktsbaserade flöden följer derivaten löptiden på det underliggande kontraktet. Detta innebär att bolaget erfar effekten från rörelserna i marknadskurserna för valutorna med en varierande grad av fördröjning.

Valutakursförändringar

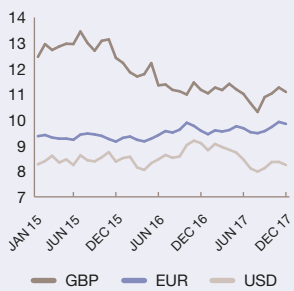

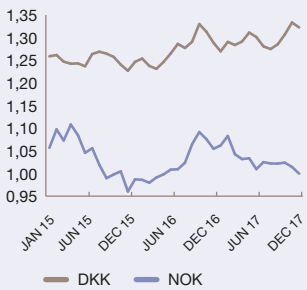

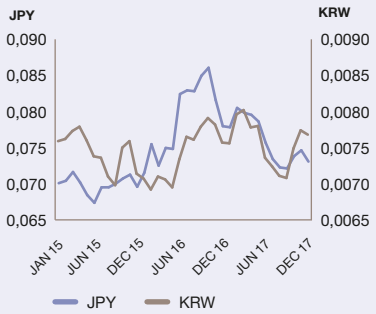

Om valutakurserna mellan SEK och de väsentligaste utländska valutorna ändras med +/- 10 % får det följande effekt på rörelseresultatet, om inga säkringsåtgärder vidtagits:

Påverkan på rörelseresultatet av valutakursförändringar exklusive säkringsåtgärder

Koncernen				
MSEK	2017		2016	
Valutakursförändring mot SEK	+ 10%	- 10%	+ 10%	- 10%
USD	305	-305	336	-336
EUR	247	-247	238	-238
CNY	55	-55	47	-47
NOK	-218	218	-235	235
DKK	-166	166	-126	126
JPY	75	-75	72	-72
Övriga	-73	73	57	-57
Totalt	**225**	**-225**	**389**	**-389**

Utestående valutaterminer och valutaoptioner för koncernen uppgick vid utgången av året till:

Utestående valutaterminer och valutaoptioner

Koncernen				
Miljoner	2017		2016	
	Original-valuta	SEK	Original-valuta	SEK
Utflöden:				
USD	-493	-4 065	-258	-2 343
EUR	-278	-2 736	-250	-2 391
SEK	–	–	-81	-81
CAD	-4	-24	-13	-90
CZK	-14	-6	-6	-2
JPY	-11 889	-869	-11 990	-935
SGD	–	–	-1	-8
RUB	–	–	-26	-4
NZD	-2	-9	-2	-10
Övriga		–		-4
Totalt		**-7 709**		**-5 868**
Inflöden:				
SEK	1 616	1 616	–	–
DKK	241	318	18	24
NOK	5 162	5 160	5 120	5 400
CNY	570	721	386	505
SGD	7	44	–	–
GBP	8	87	2	20
KRW	–	–	1 049	8
AUD	10	67	15	99
RUB	314	45	–	–
Totalt		**8 058**		**6 056**

Omräkningsexponering

När dotterbolagens rapporter över finansiell ställning i lokal valuta omräknas till svenska kronor uppstår en omräkningsdifferens, som beror på att innevarande år omräknas till en annan bokslutskurs än föregående år och att totalresultaträkningen omräknas till genomsnittskursen under året medan rapporten över finansiell ställning omräknas till kursen den 31 december. Omräkningsdifferensen förs till övrigt totalresultat. Omräkningsexponeringen utgörs av den risk som omräkningsdifferensen representerar i form av påverkan på totalt resultat. Risken är störst för de valutor där koncernen har störst nettotillgångar och där kursrörelserna mot svenska kronor är störst. Koncernens nettotillgångar eller nettoskulder för de största valutorna fördelas på följande sätt:

Netto tillgångar och skulder per valuta

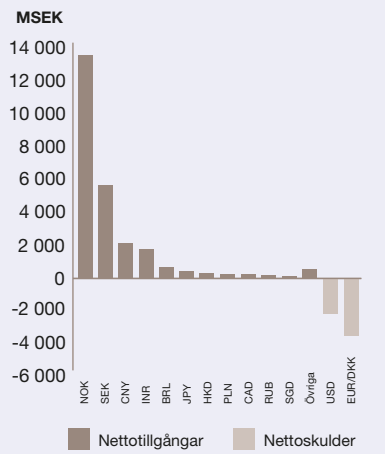

Tillgångarna och skulderna i EUR och DKK ses sammantaget i och med att kursen för DKK är låst mot EUR.

Omräkningsdifferenserna är ett centralt ansvar och hanteras dels genom att upplåningen fördelats på olika valutor utifrån nettotillgångarna i respektive valuta och dels med cross currency swapar. Lån som tas upp i samma valuta som det finns nettotillgångar i koncernen, minskar dessa nettotillgångar och därmed minskar omräkningsexponeringen.

Dessa säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter fungerar på följande sätt. Kursvinster och kursförluster avseende lån i utländsk valuta, som finansierar förvärv av utländska dotterbolag, redovisas som en del av övrigt totalresultat i den mån lånen fungerar som en kurssäkring för de förvärvade nettotillgångarna. I övrigt totalresultat möter de den omräkningsdifferens som framkommer vid konsolideringen av de utländska dotterbolagen. I koncernen har redovisade kursdifferenser om netto MSEK -207 (-643) avseende skulder i utländsk valuta omförts till övrigt totalresultat såsom säkring av nettoinvesteringarna i utlandsverksamheter. De lån som säkrar nettoinvesteringar i utlandsverksamheter är denominerade i EUR och USD, eftersom dessa utländska valutor har störst påverkan på rapporten över finansiell ställning. Eftersom koncernen använder delar av sitt kassaflöde till att amortera ner på lånen för att förbättra finansnettot, så tenderar omfattningen av denna säkring över tiden att minska. En förändring i det utländska dotterbolagets nettotillgångar över tiden kan ha samma effekt.

Ränterisker

Med ränterisk avses hur förändringar i räntenivån påverkar koncernens finansiella netto och hur värdet på finansiella instrument varierar beroende på förändringar i marknadsräntorna. Koncernen försöker hantera räntersken genom att matcha ränteperioder till fast ränta för finansiella tillgångar och skulder och genom att använda finansiella derivat såsom ränteswapar.

Finanspolicyn kräver att räntersken och räntebindningsperioden mäts för varje huvudvaluta. Den kortaste räntebindningsperioden för lånen skall vara 10 månader och den längsta räntebindningsperioden skall vara 24-48 månader beroende på vilken valuta lånet är upptaget i enligt policyn.

Lånet med banksyndikatet, de bilaterala låneavtalen, företagscertifikaten och obligationslånet om MEUR 300 löper med rörlig ränta. Koncernen har valt att säkra 11 (12) procent av lånen till fast ränta, med en löptid om 13,6 (13,8) månader.

Den genomsnittliga ränte- och valutabindningsperioden för alla lån inklusive derivat uppgick till 25,1 (27,8) månader vid utgången av 2017.

Räknat på en generell ökning av marknadsräntorna med 100 räntepunkter (1 procentenhet) skulle koncernens räntenetto förändras enligt nedanstående stapeldiagram.

Räntekänslighetsanalys kontra % säkring av rörliga räntor

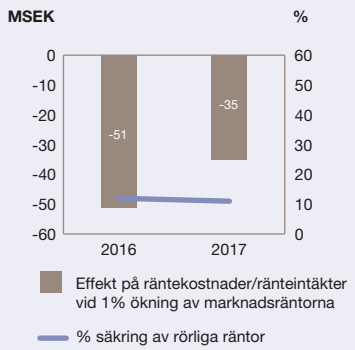

Marknadsrisk

Marknadsrisk definieras som risken för förändringar i värdet på ett finansiellt instrument beroende på förändrade marknadspriser. Detta gäller bara finansiella instrument som är noterade eller annars handlas, vilket för Alfa Lavals del avser obligationer och andra värdepapper samt andra långfristiga värdepappersinnehav om totalt MSEK 546 (960). Marknadsrisken för dessa bedöms som låg. För övriga finansiella instrument består prisrisken bara av valutarisk och ränterisk.

Likviditetsrisk och refinansieringsrisk

Likviditetsrisk definieras som risken att koncernen drabbas av ökade kostnader på grund av brist på likviditet.

Med refinansieringsrisk avses risken att refinansiering av förfallande lån försvåras eller blir kostsam. Koncernens lån är huvudsakligen långfristiga och förfaller bara i samband med att den avtalade lånetiden går ut. Genom att förfallotidpunkterna är spridda över tiden minskas refinansieringsrisken.

Alfa Laval har ett låneavtal om MEUR 400 och MUSD 544, motsvarande MSEK 8 422 med ett banksyndikat. Per 31 december 2017 utnyttjades inte faciliteten. Faciliteten löper till juni 2019, med två ettåriga förlängningsoptioner.

Under 2014 emitterade Alfa Laval obligationer till ett värde av MEUR 800, motsvarande MSEK 7 837. Obligationslånen är noterade på den irländska börsen och består av ett lån på MEUR 300 som förfaller i september 2019 och ett lån på MEUR 500 som förfaller i september 2022.

Alfa Laval har ett bilateralt banklån från Svensk Exportkredit fördelat på ett lån om MEUR 100 som förfaller i juni 2021 samt ett lån om MUSD 136 som förfaller i juni 2020, totalt motsvarande MSEK 2 106. Ett lån om MEUR 100 som förföll i juni 2017 har betalats tillbaka.

Alfa Laval har också ett bilateralt banklån från Europeiska Investeringsbanken om MEUR 130 som förfaller i mars 2018 samt ett ytterligare lån om MEUR 115 som förfaller i juni 2021, totalt motsvarande MSEK 2 411.

Företagscertifikatsprogrammet om MSEK 2 000 utnyttjades inte per 31 december 2017.

Kassaflödesrisk

Kassaflödesrisk definieras som risken att storleken på framtida kassaflöden förknippade med finansiella instrument varierar. Denna risk är mest kopplad till ändrade räntesatser och valutakurser. Till den del detta upplevs som ett problem, används olika derivat för att låsa satser och kurser. Se beskrivning av exponering och säkringsåtgärder under ränterisk. Löptidsanalyser av de avtalade odiskonterade kassaflödena för lån (inklusive ränta), valutaderivat, räntederivat, metallderivat och elderivat framgår på nästa sida.

Motpartsrisker

Finansiella instrument som potentiellt utsätter koncernen för betydande förekomster av kreditrisker består huvudsakligen av likvida medel, placeringar och derivat.

Koncernen har likvida medel samt kort- och långfristiga placeringar hos olika finansiella institutioner som godkänts av koncernen. Dessa finansiella institutioner är lokaliserade i större länder över hela världen och koncernens policy är utformad för att begränsa risken hos en enskild institution. Risken för att en motpart inte fullgör sina förpliktelser begränsas genom val av kreditvärdiga motparter och genom att engagemanget per motpart begränsas. Koncernen genomför med jämna mellanrum utvärderingar av kreditvärdigheten hos de finansiella institutioner som finns i dess placeringsstrategi. Koncernen kräver inte säkerheter för dessa finansiella instrument.

Koncernen är utsatt för kreditrisk ifall någon motpart i derivativa instrument inte fullföljer sitt åtagande. Koncernen begränsar denna exponering genom att diversifiera mellan motparter med hög kreditvärdighet och genom att begränsa transaktionsvolymen med varje motpart. Vidare har koncernen ingått ISDA-avtal (International Swaps and Derivatives Association) med motparterna för att kunna kvitta fordringar och skulder i händelse av betalningsinställelse hos motparten. Alfa Laval har aldrig råkat ut för någon betalningsinställelse hos någon motpart, varför någon sådan kvittning aldrig har behövt göras.

Sammantaget är det koncernens bedömning att motpartsriskerna är begränsade och att det inte finns någon koncentration av risk i dessa finansiella instrument.

Sammanfattningsvis ser förfallostrukturen för lånen och lånefaciliteterna ut på följande sätt:

Förfallostrukturen på koncernens upplåning

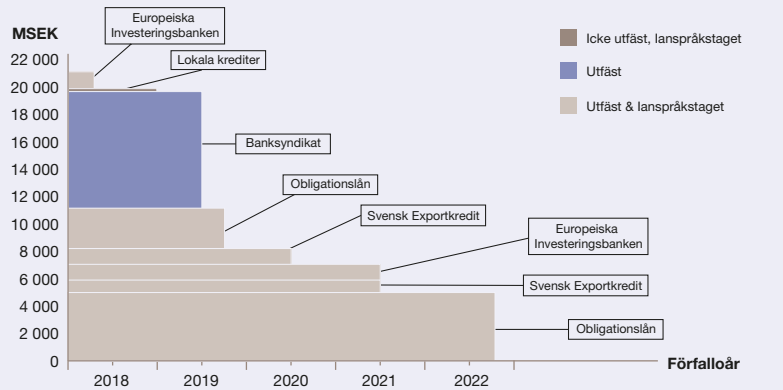

Löptidsanalys för lån

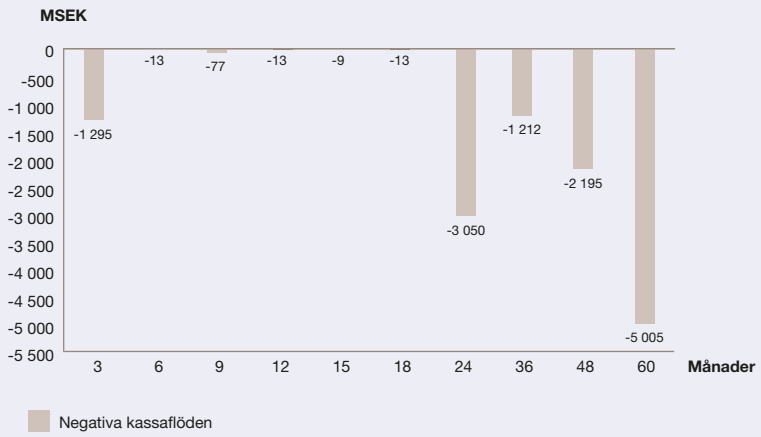

Löptidsanalys för räntederivat

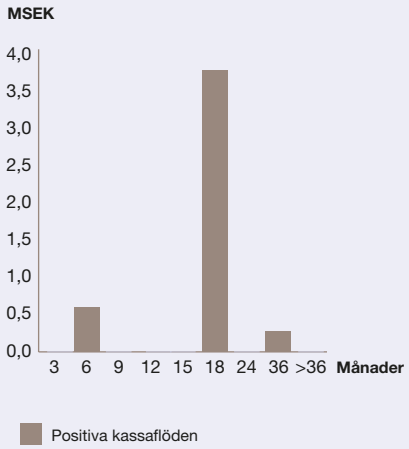

Löptidsanalys för valutaderivat

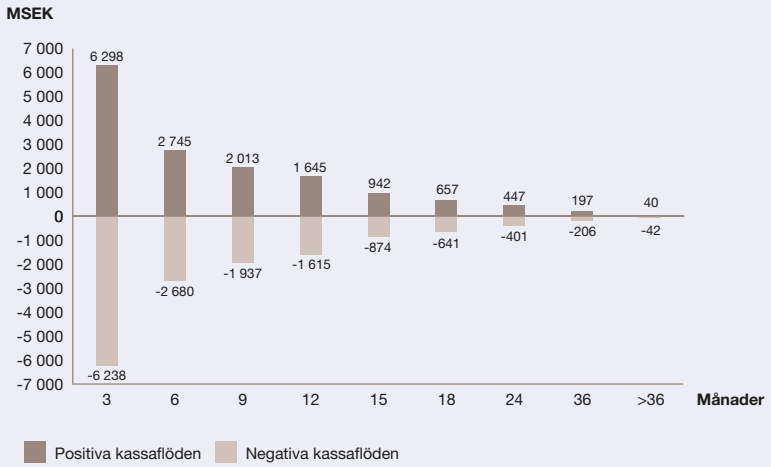

Löptidsanalys för metallderivat

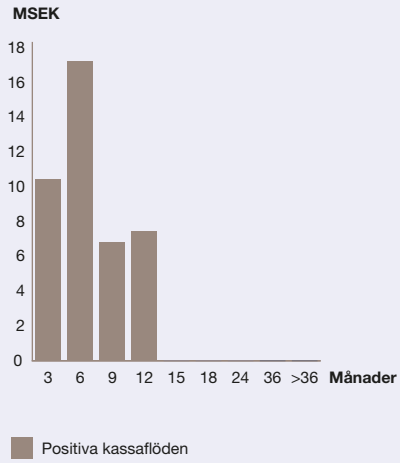

Löptidsanalys för elderivat

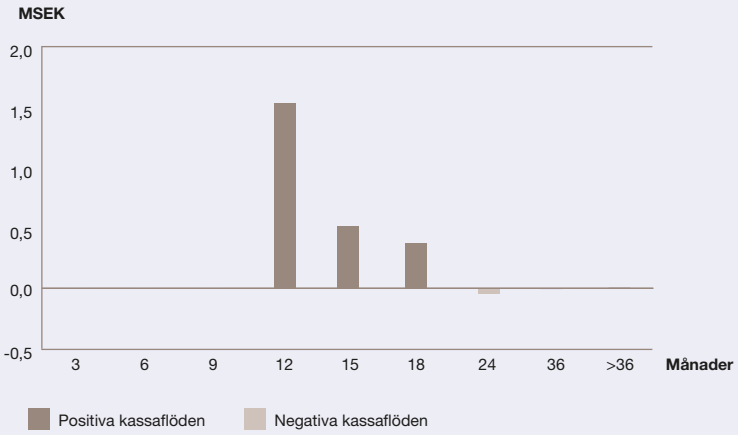

Operationella risker

Risk för kundförluster
Risken för kundförluster avser risken att kunden inte kan betala levererade produkter på grund av finansiella problem. Koncernen säljer till ett stort antal kunder i länder över hela världen. Att några av dessa kunder emellanåt drabbas av betalningsproblem eller går i konkurs hör dessvärre till verkligheten i en verksamhet av Alfa Lavals omfattning. Alla kunder utom Tetra Laval representerar mindre än 1 procent av omsättningen och representerar därför en begränsad risk. Alfa Laval tar regelmässigt in kreditupplysningar på nya kunder och vid behov på gamla kunder. Tidigare betalningsbeteende påverkar om nya order skall accepteras. På marknader med politiska eller ekonomiska risker eftersträvas kreditförsäkringslösningar. Kundfordringar utgör den enskilt största finansiella tillgången enligt not 13. Mot bakgrund av ovanstående beskrivning är det ledningens uppfattning att det inte finns någon väsentlig koncentration av risker i denna finansiella tillgång.

Beloppet av förfallna kundfordringar är en indikation på risken bolaget löper att i slutändan hamna i en situation med osäkra fordringar.

Koncernens kostnader för kundförluster och förfallna kundfordringar i procent av totala kundfordringar presenteras i följande graf:

Kostnad för kundförluster/förfallna kundfordringar i % av totala

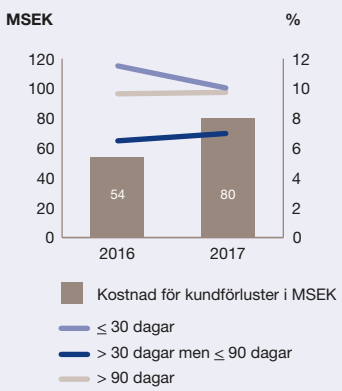

Risk för reklamationer
Risken för reklamationer avser de kostnader som Alfa Laval drabbas av för att rätta till uppkomna fel i produkter eller systemlösningar samt eventuella skadeståndskostnader. Alfa Laval strävar efter att hålla nere dessa kostnader genom en ISO certifierad kvalitetssäkring. De största reklamationsriskerna uppstår i samband med nya tekniska lösningar eller nya applikationer. Genom omfattande tester på fabriken och hos kunden begränsas riskerna. Koncernens reklamationskostnader och deras relation till omsättningen framgår av följande graf:

Reklamationskostnader i MSEK och i % av nettoomsättningen

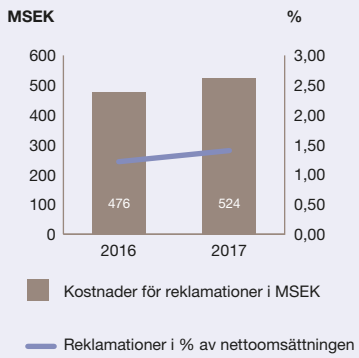

Risk förknippad med teknisk utveckling
Denna risk avser risken för att någon konkurrent tar fram en ny teknisk lösning som gör Alfa Lavals produkter tekniskt obsoleta och därmed svåra att sälja. Alfa Laval möter denna risk genom en medveten satsning på forskning och utveckling med sikte på att ligga i absoluta frontlinjen vad avser teknisk utveckling.

Ekonomisk risk
Konkurrens
Koncernen är verksam inom konkurrensutsatta marknader. För att möta denna konkurrens har koncernen till exempel:

– organiserat verksamheten i divisioner baserade på affärsenheter för att få en kundnära bearbetning av marknaden,
– en strategi för förvärv av verksamheter för att till exempel förstärka närvaron på vissa marknader eller bredda koncernens produkterbjudande,
– arbetat med att utifrån sin internationella närvaro skapa en konkurrenskraftig kostnadsbild och
– arbetat med att säkra tillgången till strategiska metaller och komponenter för att upprätthålla leveransförmågan.

Konjunkturläge
Vid en generell ekonomisk nedgång tenderar koncernen att påverkas med en eftersläpning om sex till tolv månader beroende på affärsdivision. Samma sak gäller vid en ekonomisk uppgång. Det faktum att koncernen är verksam på ett stort antal geografiska marknader och inom ett vitt spektrum av affärsenheter innebär en diversifiering som begränsar effekten av fluktuationer i det ekonomiska klimatet. Historiskt har fluktuationer i det ekonomiska klimatet inte genererat minskningar i orderingången större än cirka 10-15 procent. Konjunkturnedgången under 2009 och 2010 innebar dock en betydligt större nedgång i orderingången. Detta berodde delvis på att nedgången skedde abrupt från en mycket hög efterfrågenivå som utgjorde kulmen på en långvarig högkonjunktur samt att prisnivån i samband med denna topp var inflaterad av kraftiga prisökningar på råmaterial.

Råvarupriser
Koncernen är beroende av leveranser av rostfritt stål, gjutgods, koppar och titan med mera för tillverkningen av produkter. Priserna på vissa av dessa marknader är volatila och ett bristande utbud har förekommit för titan. När det gäller titan är antalet möjliga leverantörer begränsat. Risken för kraftigt höjda priser eller bristande tillgång utgör allvarliga risker för verksamheten. Möjligheterna att föra högre insatspriser vidare till slutkund varierar från tid till annan och mellan olika marknader beroende på hur konkurrensläget ser ut. Koncernen möter denna risk genom att säkra långsiktiga leveransåtaganden och genom fasta priser från leverantörerna under sex till tolv månaders tid. Under perioder av kraftig prisuppgång har kundens pris på titanprodukter kopplats till Alfa Lavals inköpspriser på titan. Framför allt under perioden 2007 till 2011 erfor koncernen stora prisfluktuationer för många råmaterial, men i synnerhet för rostfritt stål, gjutgods, koppar och titan.

Prisvolatiliteten för de viktigaste metallerna visas nedan:

Nickel

Koppar

Aluminium

Koncernen använder metallterminer för att säkra priset på strategiska metaller. Nedanstående graf visar hur stor andel av inköpen av nickel och koppar som har säkrats under 2017 respektive hur mycket av de förväntade inköpen under 2018 som var säkrade vid utgången av 2017. Grafen visar också hur mycket koncernens kostnader under 2018 för dessa inköp skulle påverkas om priserna skulle fördubblas från nivån per 31 december 2017.

Känslighetsanalys och säkring av metallpriser

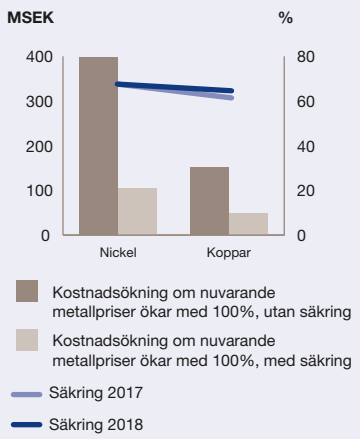

Miljörisker
Denna risk avser de kostnader som koncernen kan drabbas av för att reducera utsläpp enligt ny eller strängare miljölagstiftning, att sanera mark vid tidigare eller nu ägda industrifastigheter, ordna effektivare avfallshantering, erhålla fortsatta eller nya etableringstillstånd etc. Koncernen har en ambition att ligga väl inom de ramar som lokal lagstiftning ger, vilket torde reducera riskerna. Koncernens verksamhet kan inte heller betecknas som tungt miljöpåverkande. För mer information om Alfa Lavals miljöpåverkan, se avsnittet om ”Hållbarhet” på sidan 40.

Politisk risk
Politisk risk avser risken att myndigheterna, i de länder där koncernen verkar, genom politiska beslut eller myndighetsutövning försvårar, fördyrar eller omöjliggör fortsatt verksamhet för koncernen. Koncernen är huvudsakligen verksam i länder där den politiska risken bedöms som försumbar eller ringa. Den verksamhet som bedrivs i länder där den politiska risken bedöms som högre är marginell.

Risk för och i samband med rättstvister
Denna risk avser de kostnader som koncernen kan drabbas av för att driva rättsprocesser, kostnader i samband med förlikning och kostnader för utdömda skadestånd.

Koncernen är inblandad i en handfull rättsliga tvister, huvudsakligen med kunder. Eventuella bedömda förlustrisker är reserverade.

Asbestrelaterade stämningar
Alfa Laval koncernen var per den 31 december 2017, instämt som en av många svaranden i sammanlagt 902 asbestrelaterade mål omfattande totalt cirka 902 käranden. Alfa Laval är fast övertygat om att kraven är grundlösa och avser att kraftfullt bestrida varje krav.

Mot bakgrund av vad som är känt för Alfa Laval idag och den information som Alfa Laval har beträffande de asbestrelaterade målen, vidhåller Alfa Laval sin tidigare bedömning att kraven inte i väsentlig grad kommer att påverka koncernens finansiella ställning eller resultat.

Risk för teknikrelaterade skador
Denna risk avser de kostnader Alfa Laval kan drabbas av i samband med att någon produkt som koncernen har levererat havererar och orsakar skador på liv och egendom. Den största risken i detta sammanhang rör höghastighetsseparatorer, på grund av de stora krafter som är inblandade när kulan i separatorn roterar med mycket höga varvtal. Vid ett haveri kan skadorna bli omfattande. Alfa Laval motverkar dessa risker genom ett omfattande testarbete och en ISO

certifierad kvalitetssäkring. Koncernen har en produktansvarsförsäkring. Antalet skador är lågt och få skador har förekommit historiskt.

Risk för driftsavbrott
Denna risk handlar om risken att enskilda enheter eller funktioner inom koncernen kan drabbas av driftsavbrott på grund av:

– strejker och andra konflikter på arbetsmarknaden,
– brand, naturkatastrofer etc.,
– dataintrång, avsaknad av backuper etc. och
– motsvarande problem hos större underleverantörer.

Alfa Laval har en väl utbyggd dialog med de lokala fackliga organisationerna, vilket minskar risken för konflikter och strejker där Alfa Laval är direkt inblandat. Konflikter på övriga delar av arbetsmarknaden är det däremot svårare att skydda företaget mot, till exempel inom transporter.

Alfa Laval minimerar de två följande riskerna genom att bedriva ett aktivt förebyggande arbete på varje anläggning enligt de inom varje område framtagna globala riktlinjerna under övervakning av tillverkningsansvariga, koncernens Risk Management-funktion, fastighetsansvariga, IT och HR.

Problem hos större underleverantörer minimeras genom att Alfa Laval försöker använda flera leverantörer av insatsvaror som vid behov kan täcka upp för produktionsbortfall någon annan stans. Önskemålet om långsiktiga och konkurrenskraftiga leveransavtal sätter dock restriktioner för vilken flexibilitet som kan uppnås. Vid bristsituationer kan det totala utbudet vara för begränsat för att medge utbytbarhet.

HPR står för “Highly Protected Risk” och är försäkringsindustrins högsta betyg för riskkvalitet. Betyget är reserverat för kommersiella fastigheter där exponeringen mot en fysisk skada är reducerad till ett minimum med hänsyn taget till byggkonstruktion, verksamhet och lokala förutsättningar. HPR innebär att alla fysiska risker i och runt anläggningen är dokumenterade och att dessa hålls under vissa gränser. Alfa Lavals produktionsanläggning i Lund i Sverige, som är koncernens största och viktigaste anläggning, har HPR klassning, liksom produktionsanläggningarna i Chesapeake, Sarasota och Newburyport i USA. Ett antal andra viktiga produktionsanläggningar utvärderas och kan komma att slutligen bli HPR klassade.

En HPR klassning innebär att anläggningen har bästa tänkbara brand- och maskinskydd och att ansvarig personal har adekvata säkerhetsrutiner för att se till att dessa skydd underhålls och är i funktion. Dessutom är möjliga tändkällor noggrant kontrollerade för att förhindra att en brand kan starta. För en HPR anläggning är risken för en fysisk skada minimerad, vilket minimerar risken för att råka ut för ett avbrott i produktion som skulle kunna få omfattande konsekvenser för Alfa Laval och dess kunder. För andra produktionsanläggningar, som inte är HPR klassade, är målet också att reducera risken för skador och produktionsavbrott till ett minimum genom att bland annat hålla antändningskällor under strikt kontroll. Besök för förebyggande skadearbete genomförs enligt ett schema baserat på storlek och vikt för Alfa Laval.

Försäkringsrisker
Dessa risker avser de kostnader Alfa Laval kan erfara på grund av ett otillräckligt försäkringsskydd avseende egendom, avbrott, ansvar, transport, liv och pensioner. Koncernen strävar efter att upprätthålla ett försäkringsskydd som håller risknivån på en acceptabel nivå för en koncern av Alfa Lavals storlek och som samtidigt är kostnadseffektivt. Som en del i detta har Alfa Laval ett eget återförsäkringsbolag. Samtidigt pågår ett ständigt arbete med att minimera riskerna i verksamheten genom förebyggande åtgärder.

Risker förknippade med kreditvillkor
Denna risk avser den begränsade handlingsfrihet som koncernen kan påföras genom restriktioner som är förknippade med kreditvillkoren i låneavtal.

Noter

Not 1. Rörelsesegment

Alfa Lavals verksamhet är indelad i fyra affärsdivisioner ”Energy”, ”Food & Water”, ”Marine” och ”Greenhouse” som säljer till externa kunder och en division ”Operations & Övrigt” som täcker inköp, produktion och logistik liksom företagsledning och icke kärnverksamheter. Dessa fem divisioner utgör Alfa Lavals fem rörelsesegment.

Kunderna till Energy-divisionen köper produkter och system för energiapplikationer, medan kunderna till Food & Water-divisionen köper produkter och system för livsmedels- och vattenapplikationer. Kunderna till Marine-divisionen köper produkter och system för marina och offshore applikationer.

De tre första affärsdivisionerna är i sin tur indelade i ett antal affärsenheter. Energy-divisionen består av fyra affärsenheter: Brazed & Fusion Bonded Heat Exchangers, Energy Separation, Gasketed Plate Heat Exchangers och Welded Heat Exchangers. Food & Water-divisionen består av fem affärsenheter: Decanters, Food Heat Transfer, Food Systems, Hygienic Fluid Handling och High Speed Separators. Marine-divisionen består av tre affärsenheter: Boiler & Gas Systems, Marine Separation & Heat Transfer Equipment och Pumping Systems.

Rörelsesegmenten är bara ansvariga för resultatet ner till och med rörelseresultatet exklusive jämförelsestörande poster och för det rörelsekapital som de förvaltar. Detta innebär att finansiella tillgångar och skulder, pensionstillgångar, avsättningar till pensioner och liknande och aktuella och uppskjutna skattefordringar och skatteskulder är ett ansvar för företaget som helhet (Corporate) och inte ett ansvar för rörelsesegmenten. Detta betyder också att finansnettot och inkomstskatter är ett ansvar för företaget som helhet och inte ett ansvar för rörelsesegmenten.

Rörelsesegmenten mäts endast utifrån sina transaktioner med externa parter.

Orderingång

Koncernen		
MSEK	2017	2016
Energy	11 175	10 208
Food & Water	12 388	11 327
Marine	11 456	8 760
Greenhouse	1 609	1 765
Operations & Övrigt	0	0
Totalt	**36 628**	**32 060**

Orderstock

Koncernen		
MSEK	2017	2016
Energy	4 471	4 230
Food & Water	4 317	3 741
Marine	9 027	8 285
Greenhouse	474	614
Operations & Övrigt	0	0
Totalt	**18 289**	**16 870**

Nettoomsättning

Koncernen		
MSEK	2017	2016
Energy	11 001	10 641
Food & Water	11 824	11 364
Marine	10 809	12 125
Greenhouse	1 680	1 504
Operations & Övrigt	0	0
Totalt	**35 314**	**35 634**

Rörelseresultat i interna bokslut

Koncernen		
MSEK	2017	2016
Energy	1 525	1 423
Food & Water	1 780	1 596
Marine	1 771	2 051
Greenhouse	-12	-143
Operations & Övrigt	-533	-471
Totalt	4 531	4 456
Avstämning mot koncernens total:		
Jämförelsestörande poster	–	-1 500
Konsolideringsjusteringar *	58	33
Totalt rörelseresultat	4 589	2 989
Finansiellt netto	-218	336
Resultat efter finansiella poster	**4 371**	**3 325**

* Skillnad mellan interna bokslut och IFRS.

Rörelseresultatet i interna bokslut är mycket nära rörelseresultatet enligt IFRS. Det är bara två skillnader. Rörelseresultatet i interna bokslut inkluderar inte jämförelsestörande poster och inte heller alla konsolideringsjusteringar som görs i det officiella bokslutet.

Tillgångar / Skulder

Koncernen	Tillgångar		Skulder	
MSEK	2017	2016	2017	2016
Energy	9 555	8 797	3 743	2 608
Food & Water	8 124	7 525	3 652	2 785
Marine	23 861	23 380	5 963	5 126
Greenhouse	806	1 162	593	572
Operations & Övrigt	5 372	5 826	2 591	1 996
Deltotal	47 718	46 690	16 542	13 087
Corporate	4 831	6 688	15 507	20 015
Totalt	**52 549**	**53 378**	**32 049**	**33 102**

Corporate avser poster i rapporten över finansiell ställning som är räntebärande eller har med skatter att göra.

Investeringar

Koncernen		
MSEK	2017	2016
Energy	84	76
Food & Water	73	82
Marine	59	77
Greenhouse	17	21
Operations & Övrigt	442	361
Totalt	**675**	**617**

Avskrivningar

Koncernen		
MSEK	2017	2016
Energy	317	302
Food & Water	142	165
Marine	772	765
Greenhouse	26	77
Operations & Övrigt	393	398
Totalt	**1 650**	**1 707**

Not 2. Information om geografiska områden

Länder med mer än 10 procent av nettoomsättningen, anläggningstillgångarna respektive investeringarna redovisas separat.

Nettoomsättning

Koncernen

	2017		2016	
	MSEK	%	MSEK	%
Till kunder i:				
Sverige	888	2,5	784	2,2
Övriga EU	9 627	27,2	8 959	25,1
Övriga Europa	2 726	7,7	2 597	7,3
USA	5 712	16,2	6 013	16,9
Övriga Nordamerika	816	2,3	716	2,0
Latinamerika	1 614	4,6	1 788	5,0
Afrika	396	1,1	307	0,9
Kina	4 309	12,2	4 705	13,2
Sydkorea	2 952	8,4	3 594	10,1
Övriga Asien	5 754	16,3	5 731	16,1
Oceanien	520	1,5	440	1,2
Totalt	**35 314**	**100,0**	**35 634**	**100,0**

Nettoomsättningen rapporteras per land baserat på faktureringsadressen, vilket normalt är detsamma som leveransadressen.

Anläggningstillgångar

Koncernen

	2017		2016	
	MSEK	%	MSEK	%
Sverige	1 326	4,3	1 321	4,0
Danmark	4 654	15,0	4 572	13,7
Övriga EU	3 581	11,6	3 639	10,9
Norge	12 495	40,4	13 717	41,0
Övriga Europa	148	0,5	169	0,5
USA	3 707	12,0	4 359	13,0
Övriga Nordamerika	129	0,4	136	0,4
Latinamerika	284	0,9	329	1,0
Afrika	9	0,0	9	0,0
Asien	2 919	9,4	2 993	9,0
Oceanien	90	0,3	94	0,3
Deltotal	29 342	94,8	31 338	93,8
Andra långfristiga värdepappersinnehav	35	0,1	25	0,1
Pensionstillgångar	6	0,0	3	0,0
Uppskjutna skattefordringar	1 589	5,1	2 056	6,1
Totalt	**30 972**	**100,0**	**33 422**	**100,0**

Investeringar

Koncernen

	2017		2016	
	MSEK	%	MSEK	%
Sverige	66	9,8	65	10,4
Danmark	122	18,0	161	26,0
Övriga EU	135	20,0	129	20,8
Övriga Europa	28	4,1	33	5,4
USA	82	12,2	82	13,3
Övriga Nordamerika	2	0,3	4	0,7
Latinamerika	6	0,8	10	1,7
Afrika	6	1,0	0	0,1
Kina	192	28,5	90	14,7
Övriga Asien	32	4,7	39	6,3
Oceanien	4	0,6	4	0,6
Totalt	**675**	**100,0**	**617**	**100,0**

Not 3. Information om produkter och tjänster

Nettoomsättning per produkt/tjänst

Koncernen

MSEK	2017	2016
Egna produkter inom:		
Separering	6 471	6 588
Värmeöverföring	16 726	16 374
Flödeshantering	7 678	8 498
Övrigt	1 180	1 022
Relaterade produkter	1 448	1 389
Service	1 811	1 763
Totalt	**35 314**	**35 634**

Uppdelningen av egna produkter inom separering, värmeöverföring och flödeshantering är en återspegling av de nuvarande tre huvudteknologierna. Övrigt är egna produkter utanför dessa huvudteknologier. Relaterade produkter är huvudsakligen köpta produkter som kompletterar Alfa Lavals produkterbjudande. Service täcker alla typer av service, serviceavtal etc.

Not 4. Information om större kunder

Alfa Laval har inte någon kund som svarar för 10 procent eller mer av nettoomsättningen. Tetra Pak inom Tetra Laval gruppen är Alfa Lavals enskilt största kund med en volym som representerar 5,3 (5,0) procent av nettoomsättningen. Se not 32 för mer information.

Not 5. Anställda

Medeltal anställda – totalt

Koncernen

	Antal anställda kvinnor		Totalt antal anställda	
	2017	2016	2017	2016
Moderbolaget	–	–	–	–
Dotterbolag i Sverige (8)	509	503	2 081	2 138
Sverige totalt (8)	509	503	2 081	2 138
Utlandet totalt (133)	2 821	2 949	14 440	15 167
Totalt (141)	**3 330**	**3 452**	**16 521**	**17 305**

Siffrorna inom parentes i textkolumnen anger hur många bolag under varje rubrik som hade anställd personal och därmed löner och ersättningar 2017.

Medeltal anställda – i Sverige per kommun

Koncernen

	2017	2016
Botkyrka	460	470
Eskilstuna	189	204
Lund	1 047	1 049
Ronneby	237	246
Vänersborg	93	110
Övrigt *	55	59
Totalt	**2 081**	**2 138**

* "Övrigt" avser kommuner med färre än 10 anställda och inkluderar även anställda vid utländska representationskontor.

Medeltal anställda – per land

Koncernen

	Antal anställda kvinnor		Totalt antal anställda	
	2017	2016	2017	2016
Argentina	9	10	30	35
Australien	14	20	94	103
Belgien	1	2	25	24
Brasilien	50	56	366	411
Bulgarien	6	7	21	22
Chile	7	6	26	29
Colombia	13	9	25	25
Danmark	415	435	1 655	1 758
Filippinerna	4	4	13	14
Finland	45	39	217	224
Frankrike	154	156	829	848
Förenade Arabemiraten	20	25	114	147
Grekland	8	8	22	23
Hong Kong	4	5	14	19
Indien	68	69	1 379	1 416
Indonesien	20	22	83	93
Iran	1	2	9	8
Italien	181	174	919	917
Japan	54	57	239	263
Kanada	21	22	90	96
Kina	624	636	2 858	2 892
Korea	55	57	299	318
Lettland	5	5	10	11
Malaysia	38	41	114	124
Mexiko	8	8	43	48
Nederländerna	69	76	337	349
Norge	177	211	1 004	1 092
Nya Zeeland	3	3	17	18
Panama	6	5	15	16
Peru	6	8	22	24
Polen	45	45	252	270
Portugal	8	6	17	28
Qatar	–	–	6	8
Rumänien	2	2	9	10
Ryssland	124	138	292	325
Saudiarabien	–	–	36	36
Schweiz	5	5	13	14
Singapore	56	59	221	237
Slovakien	1	2	9	10
Spanien	23	24	94	92
Storbritannien	48	53	311	330
Sverige	509	503	2 081	2 138
Sydafrika	12	12	43	45
Taiwan	15	9	37	40
Thailand	15	15	52	55
Tjeckien	9	8	40	40
Turkiet	8	8	46	48
Tyskland	62	73	299	328
Ukraina	4	4	12	13
Ungern	3	4	13	14
USA	292	301	1 729	1 835
Venezuela	–	0	–	1
Vietnam	–	–	2	2
Österrike	3	3	18	19
Totalt	**3 330**	**3 452**	**16 521**	**17 305**

Könsfördelning

Koncernen

	2017			2016		
	Totalt antal	Män %	Kvinnor %	Totalt antal	Män %	Kvinnor %
Styrelsemedlemmar (exklusive suppleanter)	11	63,6	36,4	11	63,6	36,4
Verkställande direktören & koncernledningen	9	88,9	11,1	10	90,0	10,0
Chefer i Sverige	277	78,0	22,0	291	79,0	21,0
Chefer utanför Sverige	1 860	80,4	19,6	1 996	83,2	16,8
Chefer totalt	2 137	80,1	19,9	2 287	82,7	17,3
Anställda i Sverige	2 081	75,5	24,5	2 138	76,5	23,5
Anställda utanför Sverige	14 440	80,5	19,5	15 167	80,6	19,4
Anställda totalt	16 521	79,8	20,2	17 305	80,1	19,9

Not 6. Löner och ersättningar

Löner och ersättningar – totalt

Koncernen

MSEK	2017	2016
Styrelser, VD:ar och vVD:ar	255	260
– varav rörliga lönedelar	46	39
Övriga	7 297	7 337
Summa löner och ersättningar	7 552	7 597
Sociala kostnader	1 272	1 237
Pensionskostnader, förmånsbestämda planer	142	142
Pensionskostnader, premiebestämda planer	577	586
Totala personalkostnader	**9 543**	**9 562**

Koncernens pensionskostnader och pensionsutfästelser avseende styrelser, VD:ar och vVD:ar uppgår till MSEK 32 (62) respektive MSEK 289 (281). MSEK 110 (114) av pensionsutfästelserna tryggas av Alfa Lavals Pensionsstiftelse.

Aktierelaterade ersättningar
Under perioden 2016 till 2017 existerade inga aktierelaterade ersättningar inom Alfa Laval.

Rörliga ersättningar
Alla anställda har antingen en fast lön eller en fast baslön. För vissa personalkategorier innehåller ersättningspaketet också en rörlig del. Detta avser personalkategorier där det är sedvanligt eller del av ett marknadsmässigt erbjudande att betala en rörlig del. Rörliga ersättningar är mest vanliga i försäljningsrelaterade jobb och för högre chefsbefattningar. Normalt utgör den rörliga delen en mindre del av det totala ersättningspaketet.

Kontantbaserat långsiktigt incitamentsprogram
Årsstämmorna 2014 till 2017 beslutade att implementera steg fyra till sju av ett kontantbaserat långsiktigt incitamentsprogram. Det långsiktiga incitamentsprogrammet riktar sig till 85 seniora chefer inom koncernen inklusive koncernchefen och de personer som definieras som ledande befattningshavare.

Varje steg löper över tre år och med en separat tilldelning för varje år, som fastställs oberoende av de övriga två åren. Eftersom varje steg löper över tre år kommer tre steg av programmet alltid att löpa parallellt. Under 2017 har steg fem, sex och sju av programmet löpt parallellt.

Den slutgiltiga tilldelningen för varje steg beräknas på den anställdes baslön per år vid slutet av treårsperioden. Den maximala tilldelningen är länkad till den anställdes årliga maximala rörliga ersättning och sätts som en procentsats av baslönen enligt följande:

Maximalt långsiktigt incitament

Maximal rörlig ersättning per år i procent av baslönen	Maximalt långsiktigt incitament i procent av baslönen: Per år och steg	Maximalt långsiktigt incitament i procent av baslönen: Totalt över treårsperioden per steg
60%	15%	45%
40%	10%	30%
30%	8,3%	25%
25%	6,7%	20%
15%	4%	12%

Kolumnen ”Per år och steg” visar maximal tilldelning per steg och år. I och med att tre steg löper parallellt under varje år så kan den maximala tilldelningen i procent under ett visst år bli lika stor som den maximala tilldelningen i procent för ett visst steg under hela treårsperioden.

Utfallet av programmet är kopplat till utvecklingen av resultatet per aktie (EPS) för Alfa Laval. EPS-målen för de enskilda åren inom varje steg fastställs av styrelsen vid inledningen av treårsperioden och framgår av nedanstående tabell för de steg som utbetalats under 2017 (fyra) eller pågår (fem-sju). I tabellen visas också EPS-utfallet för respektive år.

Resultat per aktie

Koncernen

	Mål och utfall			
SEK	2017	2016	2015	2014
EPS-mål för steg:				
Fyra	N/A	8,66	7,94	7,22
Fem	10,14	9,30	8,45	N/A
Sex	8,64	7,85	N/A	N/A
Sju	6,25	N/A	N/A	N/A
EPS-utfall	**7,09**	**8,43***	**9,15**	**7,39****

* Justerat för jämförelsestörande poster om MSEK -1 500. ** Justerat för Frank Mohn förvärvet.

Tilldelningen beräknas på följande sätt. När EPS-utfallet är inom intervallet 90 procent till 110 procent av EPS-målet får den anställde den andel av maximal tilldelning som framgår av nedanstående graf. EPS-utfall på 90 procent eller lägre av EPS-målet ger ingen tilldelning och EPS-utfall på 110 procent eller mer ger maximal tilldelning.

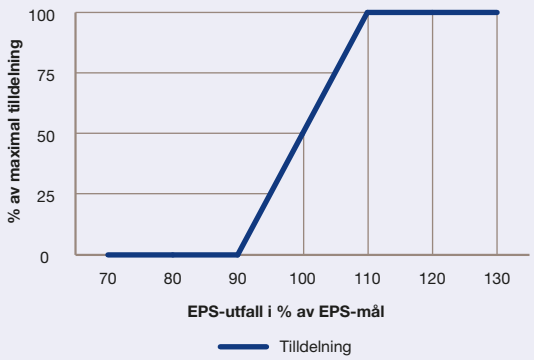

För att vara berättigade till utbetalning måste de anställda vara i tjänst på tilldelningsdatumet och utbetalningsdatumet (utom i fall av avslutad anställning beroende på pensionering, dödsfall eller sjukdom). Om den anställde säger upp sig eller blir uppsagd före slutet av treårsperioden förfaller tilldelningarna och den anställde blir inte berättigad till någon utbetalning. Om den anställde byter till en befattning som inte är berättigad att delta i detta program utbetalas de delar som redan har tjänats in i samband med befattningsbytet. Utbetalda ersättningar från det långsiktiga incitamentsprogrammet påverkar inte den pensionsgrundande lönen eller semesterlönen.

Baserat på utfallet av EPS under perioden 2014 till 2017 har de olika stegen resulterat i följande tilldelningar:

Kontantbaserat långsiktigt incitamentsprogram

Koncernen

MSEK, om inget annat anges					Per år					Ackumulerat		
		Avseende perioden			Faktiskt utfall i % av maximalt utfall					Betalning i procent av baslönen baserat på 15% i rörlig ersättning	Tilldelningar	
Steg	Beslutat av årsstämman	1 januari	– 31 december	Betalas i april	2017	2016	2015	2014	Hittills		Betalda	Bedömda
Fyra	2014	2014	2016	2017	N/A	36,72%	100,00%	61,77%	66,16%	7,94%	22	N/A
Fem	2015	2015	2017	2018	0,00%	3,23%	91,42%	N/A	31,55%	3,79%	N/A	10
Sex	2016	2016	2018	2019	0,00%	86,94%	N/A	N/A	43,47%	3,48%	N/A	9
Sju	2017	2017	2019	2020	100,00%	N/A	N/A	N/A	100,00%	4,00%	N/A	11
Tilldelning per år					11	14	20	7	Totalt		22	30

Kostnaderna för tilldelningarna per steg och per år är baserat på bedömda baslöner vid det framtida utbetalningstillfället.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare
Ersättningarna till koncernchefen/verkställande direktören bestäms av styrelsen baserat på förslag från ersättningsutskottet enligt riktlinjerna som fastställts av årsstämman. Ersättningarna till övriga medlemmar i koncernledningen bestäms av ersättningsutskottet enligt samma riktlinjer. Den princip som tillämpas vid fastställande av ersättningen till ledande befattningshavare är att erbjuda en marknadsmässig ersättning där ersättningspaketet i huvudsak baseras på en fast månadslön, med möjlighet till tjänstebil och därutöver en rörlig ersättning på upp till 40 procent av lönen (verkställande direktören upp till 60 procent av lönen). Utfallet av den rörliga lönedelen beror på graden av uppfyllelse av framförallt uppsatta finansiella mål och i begränsad omfattning även kvalitativa mål. Riktlinjerna för pension, uppsägning och avgångsvederlag skiljer sig åt mellan koncernchefen/verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare och framgår av nedanstående tabell.

Årsstämmorna 2014 till 2017 beslutade att implementera steg fyra till sju av ett kontantbaserat långsiktigt incitamentsprogram för maximalt 85 seniora chefer inom koncernen inklusive koncernchefen och de personer som definieras som ledande befattningshavare. Styrelsen kommer att föreslå årsstämman 2018 att implementera ett modifierat kontantbaserat långsiktigt incitamentsprogram för perioden 1 januari 2018 – 31 december 2020 för maximalt 95 seniora chefer inom koncernen inklusive koncernchefen och de personer som definieras som ledande befattningshavare. Skillnaden är att utfallet i det nya programmet beror på hur EBITA och faktureringstillväxten har utvecklats över treårsperioden, med en viktning 50/50 mellan målen. Detta innebär att ingen tilldelning kommer att ske de första två åren i och med att det är först år tre som det kan avgöras i vilken utsträckning målen har uppnåtts. Maximalt utfall utgår när målen överträffas. Ersättningen från det modifierade långsiktiga incitamentsprogrammet kan utgöra mellan maximalt 20 och 50 procent av den fasta ersättningen beroende på befattning. Utbetalning till deltagarna i programmet sker efter år tre och endast under förutsättning att de fortfarande är anställda vid utbetalningstidpunkten. Inga övriga förändringar i dessa riktlinjer föreslås av styrelsen.

Löner och ersättningar till Koncernledningen

Koncernen	Koncernledning				
	Koncernchefen/Verkställande direktören			Andra ledande befattningshavare	
	Nuvarande: Tom Erixon		Tidigare: Lars Renström		
kSEK	2017	2016	2016	2017	2016
Löner och ersättningar					
Baslön	9 250	8 250	4 506	27 068	31 175
Rörlig lön [1]	3 003	–	6 911	6 849	8 866
Kontantbaserat långsiktigt incitamentsprogram [1]	2 859	–	8 436	7 180	8 033
Övriga förmåner [2]	249	84	4 560	2 738	4 448
Totala löner och ersättningar	15 361	8 334	24 413	43 835	52 522
Pensionskostnader					
Ålders- och efterlevandepension	4 649	4 147	3 129	16 971	22 694
Liv-, sjuk- och sjukvårdsförsäkring	69	64	6	287	308
Totala pensionskostnader	4 718	4 211	3 135	17 258	23 002
Summa inklusive pensioner	**20 079**	**12 545**	**27 548**	**61 093**	**75 524**
Antal andra ledande befattningshavare vid årets slut				8	9
Rörlig lön					
Omfattas	Ja	Ja [3]	Ja	Ja	Ja
Icke garanterat mål av baslönen	30%	30%	30%	Icke satt	Icke satt
Maximum av baslönen	60%	60%	60%	40%	40%
Kontantbaserat långsiktigt incitamentsprogram					
Omfattas	Ja [4]	Ja [4]	Ja	Ja	Ja
Årets tilldelning (kSEK) [5]	1 472	1 785	270	2 399	3 799
Intjänade obetalda tilldelningar per 31 december (kSEK)	4 027	5 241	270	6 312	11 903
Utfästelse om förtida pension [6]	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja
Utfästelse om avgångsvederlag	Ja [7]	Ja [7]	Ja [8]	Ja [9]	Ja [9]
Utfästelse om ålders- och efterlevandepension	[10]		[11]	[12]	

[1] Avser vad som under året har utbetalats.
[2] Värdet av tjänstebil, skattepliktiga traktamenten, semesterersättning, kontant utbetald semester och tjänstebostad under - (6) månader för - (1) annan ledande befattningshavare.
[3] För 2016 hade han en övergångsbestämmelse som innebar att han var garanterad minst 30 procent rörlig lön.
[4] Han deltar även retroaktivt i de planer som startade 2014 och 2015 och är där garanterad ett utfall om minst 7,5 procent per år.
[5] Baserat på bedömd baslön vid det framtida utbetalningstillfället.
[6] Från 62 års ålder. En premiebaserad förtida pensionslösning med en premie om 15 procent av den pensionsgrundande lönen.
[7] Om Alfa Laval avbryter hans anställning före 61 års ålder erhåller han 24 månaders ersättning, mellan 61 och 62 erhåller han 12 månaders ersättning och efter 62 erhåller han 6 månaders ersättning.
[8] 24 månaders ersättning reducerad med antalet månader som hade passerat sedan han fyllde 63.
[9] Maximum 2 årslöner. Utfästelserna definierar de förutsättningar som skall vara uppfyllda för att vederlag skall utgå.
[10] Omfattas inte av ITP planen. Har en premiebestämd förmån omfattande 50 procent av baslönen. Därutöver har han möjlighet att avsätta lön och rörliga lönedelar för en temporär ålders- och familjepension.
[11] Den ordinarie ITP:n upp till en lön om 30 basbelopp betalades så att full ITP erhölls vid 65 års ålder. Ovanpå den ordinarie ITP:n hade han en premiebestämd förmån omfattande 50 procent av baslönen. Därutöver hade han möjlighet att avsätta lön och rörliga lönedelar för en temporär ålders- och familjepension.
[12] För löner över 30 basbelopp finns en premiebaserad lösning, med en premie om 30 procent av den pensionsgrundande lönen utöver 30 basbelopp. De ledande befattningshavarna hade också fram till den 1 maj 2012 en särskild familjepension som utgjorde en utfyllnad mellan ålderspensionen och familjepensionen enligt ITP. För de personer som var ledande befattningshavare den 1 maj 2012 har den särskilda familjepensionen omvandlats till en premiebaserad kompletterande ålderspension baserat på premienivån för december 2011. Därutöver har de möjlighet att avsätta lön och rörliga lönedelar för en temporär ålders- och familjepension.

Tom Erixon efterträdde Lars Renström som Verkställande Direktör och Koncernchef för Alfa Laval AB (publ) från och med 1 mars 2016. Ersättningarna under 2016 avsåg elva månader för Tom Erixon och fem månader för Lars Renström.

I samband med att Lars Renström slutade sin anställning utbetalades de delar av det kontantbaserade långsiktiga incitamentsprogrammet som redan tilldelats per 31 december 2015, vilket utgjorde kSEK 4 277 av det redovisade beloppet under löner och ersättningar för 2016. Tilldelningen för 2016 om kSEK 270 betalades ut i maj 2017. Den rörliga lönen för de första fem månaderna 2016 uppgick till kSEK 1 352 och betalades redan under 2016. Beloppet under övriga förmåner 2016 avser till kSEK 4 506 utbetalda innestående semesterdagar.

Under 2017 och 2016 har tre av de andra ledande befattningshavarna i koncernledningen gått i pension, Svante Karlsson per 1 april 2017, Göran Mathiasson per 1 januari 2017 och Ray Field per 1 juli 2016. Deras kostnader under respektive år ingår i ovanstående tabell. Den intjänade obetalda tilldelningen per 31 december 2016 för Ray Field i det kontantbaserade långsiktiga incitamentsprogrammet utgjorde kSEK 950 av det redovisade beloppet för 2016 och betalades ut i maj 2017.

Styrelsen

För 2017 uppbär styrelsen ett fast arvode om totalt kSEK 5 538 (5 605), vilket fördelas mellan de ledamöter som utses av årsstämman och som inte är anställda i bolaget. Dessa ledamöter erhåller inga rörliga ersättningar.

Ersättningar till styrelseledamöter *

Koncernen

kSEK		2017	2016
Arvode per uppdrag:			
Styrelsens ordförande		1 575	1 500
Övriga styrelseledamöter		525	515
Tillägg till:			
Ordföranden i revisionsutskottet		175	150
Övriga ledamöter i revisionsutskottet		125	100
Ordföranden i ersättningsutskottet		50	50
Övriga ledamöter i ersättningsutskottet		50	50
Arvode per namn:			
Anders Narvinger	Ordförande	1 625	1 550
Gunilla Berg	Ledamot	–	615
Arne Frank **	Ledamot	288	565
Ulla Litzén	Ledamot	650	615
Anna Ohlsson-Leijon	Ledamot	650	–
Finn Rausing	Ledamot	700	665
Jörn Rausing	Ledamot	575	565
Ulf Wiinberg	Ledamot	525	515
Margareth Øvrum	Ledamot	525	515
Totalt		**5 538**	**5 605**

* Valda vid årsstämman och inte anställda i bolaget. ** Avliden under året.

De redovisade ersättningarna avser perioden mellan två årsstämmor.

Styrelsens ordförande har inget avtal om framtida pension eller avgångsvederlag med Alfa Laval.

Revisionsutskottet och ersättningsutskottet har haft följande ledamöter under de senaste två åren:

	2017	2016
Revisionsutskottet:		
Ordförande	Finn Rausing	Finn Rausing
Övrig ledamot	Anna Ohlsson-Leijon	Gunilla Berg
Övrig ledamot	Ulla Litzén	Ulla Litzén
Ersättningsutskottet:		
Ordförande	Anders Narvinger	Anders Narvinger
Övrig ledamot	Arne Frank	Arne Frank
Övrig ledamot	Jörn Rausing	Jörn Rausing

Ledamöterna i utskotten väljs vid konstituerande styrelsemöte direkt efter årsstämman.

Not 7. Upplysning om revisorer och revisorers arvoden

Raden ”Koncernrevisorer” i nedanstående tabell avser de revisorer som väljs vid årsstämman för Alfa Laval AB (publ). Årsstämmorna 2017 och 2016 beslutade att välja KPMG som koncernens revisorer för det kommande året.

Arvoden och kostnadsersättning

Koncernen

MSEK	2017	2016
Revisionsuppdrag		
Koncernrevisorer	34	34
Övriga revisionsbyråer	0	1
Totalt	**34**	**35**
Andra revisionstjänster		
Koncernrevisorer	2	3
Övriga revisionsbyråer	1	1
Totalt	**3**	**4**
Skatterådgivning		
Koncernrevisorer	6	6
Övriga revisionsbyråer	7	8
Totalt	**13**	**14**
Övriga tjänster		
Koncernrevisorer	1	2
Övriga revisionsbyråer	8	3
Totalt	**9**	**5**
Omkostnader		
Koncernrevisorer	1	0
Övriga revisionsbyråer	0	0
Totalt	**1**	**0**
Koncernrevisorer	44	45
Övriga revisionsbyråer	16	13
Totalt	**60**	**58**

Ett revisionsuppdrag innefattar att granska årsredovisningen, att värdera de använda redovisningsprinciperna och väsentliga bedömningar som gjorts av företagsledningen liksom att utvärdera den övergripande presentationen i årsredovisningen. Det innefattar också en granskning för att kunna ge ett utlåtande om styrelsens ansvarsfrihet. Andra revisionstjänster är sådana som ligger utanför revisionsuppdraget. Skatterådgivning avser rådgivning med anknytning till diverse skattefrågor. Alla andra uppdrag definieras som övriga tjänster. Omkostnader avser ersättning för utlägg såsom resekostnader, sekreterartjänster etc.

Not 8. Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster

Koncernen		
MSEK	2017	2016
Operativa		
Kostnad för sålda varor	-23 379	-23 954
Jämförelsestörande kostnader [1]	–	-627
Total kostnad för sålda varor	**-23 379**	**-24 581**
Övriga rörelsekostnader	-1 135	-1 020
Jämförelsestörande kostnader [2]	–	-873
Totala övriga rörelsekostnader	**-1 135**	**-1 893**

1) Nedskrivning av allokerade övervärden och goodwill.
2) Kostnader för avveckling av ca 1 000 anställda, nedskrivningar av tillgångar och reservering för hyresavtal.

Rörelseresultatet har påverkats av jämförelsestörande poster om MSEK - (-1 500). I rapporten över koncernens totala resultat redovisas dessa brutto som en del av respektive berörd rad. De jämförelsestörande kostnaderna under 2016 avsåg tre initiativ som företagsledningen startade för kostnadsanpassningar och ny organisation, omstrukturering av produktionsstrukturen samt förändring av verksamheterna inom ”Greenhouse”. Under helåret 2017 realiserades besparingar på MSEK 330 som ett resultat av initiativen.

Not 9. Avskrivningar

Fördelat per funktion

Koncernen		
MSEK	2017	2016
Kostnad sålda varor	-1 416	-1 466
Försäljning	-36	-41
Administration	-109	-81
Forskning och utveckling	-2	-6
Övriga intäkter och kostnader	-87	-113
Totalt	**-1 650**	**-1 707**

Fördelat per tillgångsslag

Koncernen		
MSEK	2017	2016
Patent och icke patenterat kunnande, varumärken, etc.	-1 000	-1 045
Maskiner och inventarier	-462	-471
Finansiell leasing maskiner och inventarier	-3	-4
Byggnader och markanläggningar	-178	-180
Finansiell leasing byggnader	-7	-7
Totalt	**-1 650**	**-1 707**

Not 10. Utdelningar och andra finansiella intäkter

Fördelat per typ

Koncernen		
MSEK	2017	2016
Utdelningar från övriga	0	0
Vinst vid försäljning av värdepapper	36	–
Förändring i verkligt värde av värdepapper	11	47
Totalt	**47**	**47**

Not 11. Ränteintäkter/-kostnader och finansiella kursvinster/-förluster

Fördelat på typ av intäkt/kostnad eller vinst/förlust

Koncernen

MSEK	2017	2016
Ränteintäkter		
Finansiell leasing	0	0
Övriga räntor	119	118
Kursvinster		
Orealiserade	43	211
Realiserade	75	316
Totalt	**237**	**645**
Räntekostnader		
Finansiell leasing	-1	-1
Övriga räntor	-219	-240
Kursförluster		
Orealiserade	-113	-27
Realiserade	-169	-88
Totalt	**-502**	**-356**

Fördelat på typ av intäkt/kostnad eller vinst/förlust

Moderbolaget

MSEK	2017	2016
Ränteintäkter		
Externa bolag	0	1
Dotterbolag	–	0
Kursvinster		
Orealiserade	2	9
Totalt	**2**	**10**
Kursförluster		
Orealiserade	-2	-2
Totalt	**-2**	**-2**

I koncernen har redovisade kursdifferenser om netto MSEK -207 (-643) avseende skulder i utländsk valuta omförts till övrigt totalresultat. Dessa skulder finansierar förvärven av aktier i utländska dotterbolag och fungerar som en kurssäkring för de förvärvade nettotillgångarna. Beloppet belastas med skatt, vilket resulterar i en nettoeffekt efter skatt på övrigt totalresultat om MSEK -161 (-502).

Not 12. Innehav utan bestämmande inflytande

Alfa Laval har följande dotterbolag med innehav utan bestämmande inflytande. Inget av dessa innehav utan bestämmande inflytande är väsentligt.

Specifikation av dotterbolag med innehav utan bestämmande inflytande

MSEK, om inte annat anges		Innehav utan bestämmande inflytande %		Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande			
				Nettoresultat		Eget kapital	
Bolagsnamn	Land för säte	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Framo Bombas Mexico SA de CV	Mexiko	0,002	0,002	0	0	0	0
Alfa Laval Aalborg Indústria e Comércio Ltda	Brasilien	0,5	0,5	0	0	1	1
Liyang Sifang Stainless Steel Products Co. Ltd.	Kina	35	35	13	12	98	97
Alfa Laval India Pvt Ltd *	Indien	–	–	–	4	–	–
Framo Korea Ltd **	Sydkorea	–	16,7	1	8	–	14
Aalborg Industries Water Treatment Pte. Ltd.	Singapore	40	40	0	0	0	0
Ziepack SA	Frankrike	49	49	-2	-1	3	5
AO Alfa Laval Potok	Ryssland	0,0007	0,0007	0	0	0	0
Totalt				**12**	**23**	**102**	**117**

* Innehavet utan bestämmande inflytande har eliminerats genom en selektiv reduktion av aktiekapitalet.

** Hela innehavet utan bestämmande inflytande har förvärvats.

Not 13. Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar

Koncernen

	Värderings-hierarki nivå	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet: Identifierade vid första redovisningstillfället		Innehav för handel		Derivat använda för säkringsredovisning		Lånefordringar och kundfordringar		Finansiella tillgångar som kan säljas	
MSEK		2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Anläggningstillgångar											
Övriga anläggningstillgångar											
Andra långfristiga värdepappersinnehav	1 och 2	–	–	–	–	–	–	–	–	4	4
Derivattillgångar	2	–	–	2	1	22	15	–	–	–	–
Omsättningstillgångar											
Kortfristiga fordringar	*										
Kundfordringar	*	–	–	–	–	–	–	5 941	5 830	–	–
Växelfordringar	*	–	–	–	–	–	–	442	347	–	–
Övriga fordringar	*	–	–	–	–	–	–	1 076	984	–	–
Upplupna intäkter	*	–	–	–	–	–	–	124	102	–	–
Derivattillgångar	2	–	–	31	79	134	74	–	–	–	–
Kortfristiga placeringar											
Placeringar hos banker	*	–	–	–	–	–	–	656	109	–	–
Obligationer och andra värdepapper	1	542	956	–	–	–	–	–	–	–	–
Övriga placeringar	*	–	–	–	–	–	–	10	10	–	–
Likvida medel	*	–	–	–	–	–	–	3 137	2 619	–	–
Summa finansiella tillgångar		**542**	**956**	**33**	**80**	**156**	**89**	**11 386**	**10 001**	**4**	**4**

* Värderade till upplupet anskaffningsvärde. Det bokförda värdet är det samma som det verkliga värdet.
Värderingshierarki nivå 1 är enligt noterade priser på en aktiv marknad för identiska tillgångar och skulder.
Värderingshierarki nivå 2 är utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata utanför nivå 1.

Koncernen har inga finansiella tillgångar som utgör investeringar som hålls till förfall.

Finansiella skulder

Koncernen

	Värderings-hierarki nivå	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet: Innehav för handel		Derivat använda för säkringsredovisning		Lån	
MSEK		2017	2016	2017	2016	2017	2016
Långfristiga skulder							
Skulder till kreditinstitut etc	*	–	–	–	–	11 092	12 169
Derivatskulder	2	–	1	16	36	–	–
Kortfristiga skulder							
Skulder till kreditinstitut etc	*	–	–	–	–	1 404	1 078
Leverantörsskulder	*	–	–	–	–	2 802	2 490
Växelskulder	*	–	–	–	–	162	178
Övriga skulder	*	–	–	–	–	2 162	2 286
Upplupna kostnader	*	–	–	–	–	2 524	2 407
Derivatskulder	2	75	50	96	227	–	–
Summa finansiella skulder		**75**	**51**	**112**	**263**	**20 146**	**20 608**

* Värderade till upplupet anskaffningsvärde. Det bokförda värdet är det samma som det verkliga värdet.
Värderingshierarki nivå 1 är enligt noterade priser på en aktiv marknad för identiska tillgångar och skulder.
Värderingshierarki nivå 2 är utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata utanför nivå 1.

Koncernen har inga finansiella skulder som värderas till verkligt värde via resultatet och som identifierats vid första redovisningstillfället.

Derivat använda för säkringsredovisning avser i samtliga fall bara kassaflödessäkringar.

Samtliga ovanstående finansiella instrument summerar antingen direkt till motsvarande post i rapporten över finansiell ställning eller till den post som specificeras i de noter som rapporten över finansiell ställning hänvisar till. De risker som förknippas med dessa finansiella instrument inklusive eventuella koncentrationer av risk presenteras i riskavsnitten på sida 93–99.

Resultat av finansiella instrument

Resultatet för finansiella tillgångar identifierade vid första redovisningstillfället återfinns i not 10 som förändring i verkligt värde av värdepapper.

Resultatet för finansiella tillgångar som innehas för handel om MSEK 2 (31) har påverkat kostnad sålda varor med MSEK 2 (-) och kursvinster i not 11 med MSEK - (31).

Resultatet för tillgångarna under lånefordringar och kundfordringar presenteras i not 11 som övriga ränteintäkter för placeringar hos banker, övriga placeringar och likvida medel. Övriga tillgångar under lånefordringar och kundfordringar genererar inte något resultat utan bara en inbetalning av det nominella beloppet.

Resultatet för finansiella tillgångar som kan säljas redovisas som en del av övrigt totalresultat i rapporten över koncernens totala resultat.

Resultatet för finansiella skulder som innehas för handel om MSEK -45 (-2) har påverkat kostnad sålda varor med MSEK -0 (-2) och kursförluster i not 11 med MSEK -45 (-).

Resultatet för skulderna under lån presenteras i not 11 som övriga räntekostnader för skulderna till kreditinstitut etc. Övriga skulder under lån genererar inte något resultat utan bara en utbetalning av det nominella beloppet.

Resultatet för derivattillgångar och derivatskulder använda för säkringsredovisning redovisas som en del av övrigt totalresultat i rapporten över koncernens totala resultat.

Not 14. Verkligt värde av finansiella instrument

Förändringen i verkligt värde av aktier i externa bolag görs under övrigt totalresultat och uppgår till MSEK 2 (0), se rapporten över koncernens totala resultat.

Förändringen i verkligt värde av noterade värdepapper görs på raden utdelningar och andra finansiella intäkter i rapporten över koncernens totala resultat och uppgår till MSEK 11 (47), se not 10.

Verkligt värde av derivat

Koncernen

MSEK	Valutapar		Skillnad mellan kontrakterad kurs och nuvarande kurs 2017	2016
Derivattillgångar /derivatskulder				
Terminskontrakt i utländsk valuta:	EUR	USD	27	-45
	EUR	SEK	-47	-17
	EUR	AUD	1	-1
	EUR	CAD	0	0
	EUR	CNY	13	14
	EUR	DKK	0	0
	EUR	JPY	3	1
	USD	CAD	-1	2
	USD	DKK	8	-32
	USD	GBP	–	0
	USD	SEK	-4	5
	USD	JPY	0	-3
	USD	SGD	–	-1
	DKK	SEK	0	-1
	NOK	EUR	-18	-5
	NOK	SEK	-33	22
	NOK	USD	-10	-54
	CNY	SEK	6	10
	CNY	USD	5	-3
	AUD	USD	0	-5
	JPY	NOK	3	-48
	JPY	SEK	0	-3
	RUB	EUR	–	-1
	Övriga	Övriga	2	-7
Deltotal			-45	-172
Valutaoptioner			-2	0
Ränteswapar			5	5
Terminskontrakt i metaller			42	23
Elderivat			2	-1
Totalt, motsvarande en netto derivattillgång (+) eller skuld (-)			**2**	**-145**

För valutaoptioner och elderivat har säkringsredovisning inte tillämpats. För terminskontrakt i utländsk valuta, ränteswapar och terminskontrakt i metaller har säkringsredovisning tillämpats när förutsättningarna för säkringsredovisning varit uppfyllda.

Justeringen till verkligt värde av derivat görs via övrigt totalresultat om säkringsredovisning kan tillämpas och derivaten är effektiva. I alla andra fall görs justeringen till verkligt värde ovanför nettoresultatet. Motsvarande bokningar görs på derivattillgångar och derivatskulder och inte på de underliggande finansiella instrumenten i rapporten över finansiell ställning.

Not 15. Aktuella och uppskjutna skatter

Skatt på årets nettoresultat och övriga skatter

Koncernen

MSEK	2017	2016
Följande komponenter ingår i koncernens skattekostnad:		
Aktuell skattekostnad för perioden	-1 108	-1 253
Justering av aktuell skatt för tidigare perioder	-114	-4
Uppskjuten skattekostnad/intäkt hänförlig till temporära skillnader	78	235
Uppskjuten skattekostnad/intäkt hänförlig till förändrade skattesatser eller införandet av nya skatter	32	128
Tidigare inte redovisade skattefordringar avseende förlustavdrag	0	0
Tidigare inte redovisade uppskjutna skattefordringar avseende förlustavdrag och temporära skillnader	0	0
Uppskjuten skattekostnad avseende reduktion av uppskjuten skattefordran eller uppskjuten skatteintäkt avseende återföring av tidigare reduktion	0	-2
Utdelningsskatter	-132	-64
Skatteuppgörelse med tidigare ägare	-113	–
Övriga skatter	-26	-53
Total skattekostnad	**-1 383**	**-1 013**

Övriga skatter avser framförallt förmögenhetsskatt.

Skatt på årets övrigt totalresultat

Koncernen

MSEK	2017	2016
Följande komponenter ingår:		
Uppskjuten skatt på:		
Kassaflödessäkringar	-56	-54
Marknadsvärdering av externa aktier	-1	0
Omräkningsdifferens	209	-89
Omvärderingar av förmånsbestämda åtaganden	4	67
Total skattekostnad	**156**	**-76**

Skillnaden mellan koncernens faktiska skattekostnad och skattekostnaden baserad på gällande skattesatser består av följande komponenter:

Avstämning av skattekostnaden

Koncernen

MSEK	2017	2016
Resultat efter finansiella poster	4 371	3 325
Skatt enligt gällande skattesats	-1 040	-924
Skatteeffekten av:		
Ej avdragsgilla kostnader	-175	-178
Ej beskattningsbara intäkter	175	87
Skillnader mellan rapporterade bokförings-mässiga avskrivningar och skattemässiga avskrivningar	4	0
Skillnader mellan övriga rapporterade bok-slutsdispositioner och övriga skattemässiga bokslutsdispositioner	0	-14
Skatteavdrag från tidigare år	6	9
Justering av aktuell skatt för tidigare perioder	-114	-4
Justering av uppskjuten skatt	32	128
Utdelningsskatter	-132	-64
Skatteuppgörelse med tidigare ägare	-113	–
Övrigt	-26	-53
Total skattekostnad	**-1 383**	**-1 013**

Alfa Laval har reserveringar för osäkra skattepositioner och de bokas upp som en del av aktuella skatteskulder när t ex en lokal skatterevision eller ett skattebeslut indikerar en ökad skattebelastning och bolaget gör bedömningen att skatte-myndigheten helt eller delvis kan vinna framgång i den framtida processen.

Temporära skillnader föreligger i de fall tillgångarnas eller skuldernas redovisade värde respektive skattemässiga värden är olika. Koncernens temporära skillnader har resulterat i en uppskjuten skattefordran eller uppskjuten skatteskuld avseende följande balansposter:

Uppskjutna skattefordringar och -skulder

Koncernen

	2017		2016	
MSEK	fordran	skuld	fordran	skuld
Avseende:				
Immateriella anläggnings-tillgångar	2	1 068	3	1 469
Materiella anläggnings-tillgångar	51	151	52	212
Lager	136	39	193	45
Övriga omsättnings-tillgångar	21	2	11	4
Finansiella tillgångar	17	23	27	0
Kortfristiga skulder	1 406	38	1 824	81
Förlustavdrag *	39	–	56	–
Andra poster	5	867	0	1 021
Deltotal	1 677	2 188	2 166	2 832
Kvittning inom bolag	-88	-88	-110	-110
Totala uppskjutna skatter	**1 589**	**2 100**	**2 056**	**2 722**

* De förlustavdrag som denna uppskjutna skattefordran avser uppgår till MSEK 170 (130). Dessa förlustavdrag är i allt väsentligt tidsmässigt obegränsade.

I koncernen finns temporära skillnader och förlustavdrag om MSEK 1 166 (1 115) som ej har renderat motsvarande uppskjutna skattefordran, då bedömningen är att dessa sannolikt ej kommer att kunna utnyttjas. De temporära skillnaderna avser huvudsakligen pensioner, där utbetalningstidpunkten ligger så långt fram i tiden att det med hänsyn till diskontering och osäkerhet i framtida resultatnivåer inte ansetts föreligga någon tillgång. Förlustavdragen är i allt väsentligt tidsmässigt obegränsade, men det förlustavdrag som kan utnyttjas per år kan vara begränsat till en viss andel av det skattepliktiga resultatet.

Den nominella skattesatsen har ändrats i följande länder mellan 2016 och 2017 eller kommer att ändras under 2018.

Skattesats per land

Koncernen

Procent	2018	2017	2016
Argentina	25	35	35
Chile	25	25	24
Colombia	34	34	25
Italien	28	28	31
Nederländerna	21	25	25
Norge	23	24	25
Portugal	21	21	23
Slovakien	21	21	22
Storbritannien	19	19	20
Taiwan	20	17	17
Ungern	9	9	10
USA	25	38	38

Skattesatserna för 2017 och 2016 har använts till att räkna ut verklig skatt respektive år, medan skattesatserna för 2018 och 2017 använts för att räkna ut uppskjuten skatt för 2017 respektive 2016.

Koncernens normala effektiva skattesats är cirka 26 (28) procent baserat på beskattningsbart resultat, och den är beräknad som ett viktat medeltal baserat på respektive i koncernen ingående bolags andel av resultat före skatt. En-gångsposter liknande de som nämns nedan kan dock göra skattesatsen för ett enskilt år högre.

Skattekostnad per land

Koncernen

MSEK (om inte annat angetts)	2017 Resultat före skatt och mottagna utdelningar	2017 Skattekostnad	2017 Skatteprocent (%)	2016 Resultat före skatt och mottagna utdelningar	2016 Skattekostnad	2016 Skatteprocent (%)
Tio största länderna						
Norge	907	-333	36,7%	1 498	-388	25,9%
Sverige	1 212	-275	22,7%	1 756	-383	21,8%
Indien	400	-225	56,2%	347	-126	36,3%
Kina	819	-183	22,4%	893	-185	20,7%
Danmark	297	-108	36,3%	136	-100	73,7%
Japan	147	-51	34,5%	161	-60	37,0%
Brasilien	124	-35	28,6%	142	-29	20,5%
Nederländerna	126	-35	27,6%	100	-30	30,5%
Italien	119	-34	28,6%	-2	-28	-1 262,0%
Sydkorea	30	-27	89,6%	-140	-21	-14,5%
Totalt tio största länderna	**4 181**	**-1 306**	**31,2%**	**4 891**	**-1 350**	**27,6%**
Övriga länder						
Med ett positivt resultat	776	-179	23,1%	1 005	-286	28,4%
Med förluster	-452	155	-34,3%	-281	6	-2,1%
Totalt alla länder	**4 505**	**-1 330**	**29,5%**	**5 615**	**-1 630**	**29,0%**
Konsolideringsbokningar						
Eliminering av bokslutsdispositioner	-705	154	21,8%	271	-58	21,4%
Avskrivning av koncernmässiga övervärden	-1 021	293	28,7%	-1 064	384	36,1%
Nedskrivning av koncernmässiga övervärden	–	–	–	-94	9	9,6%
Justering av uppskjutna skatter relaterade till koncernmässiga övervärden beroende på sänkta bolagskatter	–	29	N/A	–	132	N/A
Nedskrivning av goodwill	–	–	–	-533	–	N/A
Centrala reserveringar och konsolidering-justeringar	1 592	-529	33,2%	-870	150	17,2%
Total skattekostnad	**4 371**	**-1 383**	**31,6%**	**3 325**	**-1 013**	**30,5%**

Ovanstående tabell visar resultatet före skatt och mottagna utdelningar, skattekostnaden och skatteprocenten per land för de tio största länderna enskilt och övriga grupperade under vinstgivande respektive förlustbringande samt konsolideringsbokningarna för att få ihop totalen. De lokala resultaten inkluderar bokslutsdispositioner. Anledningen till att resultatet är före mottagna utdelningar är att dessa till största delen inte är skattepliktiga. De tio största länderna är definierade som de tio länderna med den största skattekostnaden under 2017. Jämförelsesiffrorna 2016 är för dessa tio länder, även om de kanske inte var bland de tio länderna med störst skattekostnad också under 2016.

Observera att enskilda bolag i de tio största länderna och i gruppen med ett positivt resultat kan redovisa förluster. Gruppen med förluster kan innehålla enskilda bolag med vinster. Observera också att det angivna resultatet är utan korrigering för eventuella ej avdragsgilla kostnader och ej skattepliktiga intäkter utöver mottagna skattefria utdelningar. Skatteprocenten för Sydkorea under 2017 och Danmark under 2016 har påverkats av engångsposter i samband med skattetvister med annat land. Skatteprocenten för Indien för 2017 har påverkats av en utdelningsskatt om MSEK -100. Skatteprocenten för Norge för 2017 har påverkats av en engångspost om MSEK -113 avseende tillkommande skatt hänförligt till tidigare år avseende förvärvade verksamheter enligt uppgörelse med de tidigare ägarna.

Bolag med förluster i länder utan skattepooling kan ha förlustavdrag som inte har resulterat i motsvarande uppskjutna skattefordran, då bedömningen är att dessa sannolikt ej kommer att kunna utnyttjas. Avsaknaden av en sådan uppskjuten skatteintäkt i dessa fall har en inverkan på skatteprocenten i de berörda länderna.

Not 16. Goodwill och övervärden – företagsförvärv

Allokeringen av övervärden till materiella och immateriella tillgångar och den resulterande goodwillen innebär i realiteten att alla förvärv värderas till verkligt värde. För att separera ut denna värderingseffekt fokuserar Alfa Laval på EBITA, där eventuella avskrivningar på övervärden är exkluderade. Utvecklingen av dessa övervärden och eventuell goodwill visas i nedanstående tabell.

Förändring under året

Koncernen MSEK	Ingående balans 2017	Planenlig avskrivning	Omräkningsdifferens	Utgående balans 2017
Byggnader	340	-32	-2	306
Mark och markförbättringar	-63	–	11	-52
Patent och icke patenterat kunnande	2 101	-368	-112	1 621
Varumärken	3 766	-621	-143	3 002
Deltotal övriga övervärden	6 144	-1 021	-246	4 877
Goodwill	20 436	–	-661	19 775
Totalt	**26 580**	**-1 021**	**-907**	**24 652**

Koncernen har under 2017 redovisat nedskrivningar av övervärden avseende patent och icke patenterat kunnande med MSEK - (-89), varumärken med MSEK - (-5) och goodwill med MSEK - (-533). I övrigt har koncernen inte redovisat några nedskrivningar avseende övriga övervärden.

På goodwillen räknas ingen uppskjuten skatteskuld. På övriga övervärden uppgår den uppskjutna skatteskulden till MSEK 965 (1 294).

Nettovinsten eller förlusten för sålda tillgångar redovisas baserat på anskaffningsvärdet inklusive eventuella övervärden.

Nästa tabell visar varje förvärv separat. Eventuella senare justeringar av allokeringarna hänförs till det ursprungliga förvärvsåret. Siffrorna för allokeringarna är baserade på de gällande kurserna när transaktionerna ägde rum och eventuella förändringar i valutakurser tills den 31 december 2017 visas som en omräkningsdifferens. I not 17 och 18 finns motsvarande redovisning uppdelat per tillgångsslag.

Förvärv av verksamheter sedan 2000

Koncernen

MSEK År/Företag	Byggnader	Mark och markför-bättringar	Lager	Patent och icke patenterat kunnande	Varumärken	Övrigt	Total övriga övervärden	Goodwill	Totalt
2000									
Alfa Laval Holding	1 058	–228	340	1 280	461	1 112	4 023	3 683	7 706
2002									
Danish Separation Systems	–	–	–	–	–	–	–	118	118
2003									
Toftejorg	1	–	–	–	–	–	1	35	36
2005									
Packinox	–	–	6	99	183	–	288	253	541
2006									
Tranter	17	–	6	180	265	–	468	530	998
2007									
AGC Engineering	–	–	–	–	12	–	12	20	32
Helpman	9	8	–	36	–	–	53	4	57
Publikt erbjudande Alfa Laval (India)	–	–	–	–	–	–	–	441	441
DSO Fluid Handling	–	–	–	–	39	–	39	42	81
Fincoil	–	–	–	233	–	–	233	241	474
2008									
Høyer Promix A/S	–	–	–	–	–	–	–	16	16
Nitrile India Pvt Ltd	–	–	–	–	–	–	–	6	6
Standard Refrigeration	–	–	5	166	–	–	171	152	323
Pressko AG	–	–	1	–	–	–	1	69	70
Hutchison Hayes Separation	–	–	1	95	49	–	145	46	191
P&D's Plattvärmeväxlarservice	–	–	–	–	–	–	–	10	10
Ageratec	–	–	–	–	–	–	–	44	44
2009									
Två leverantörer av reservdelar och service	–	–	–	–	291	–	291	210	501
Onnuri Industrial Machinery	–	–	–	40	39	–	79	48	127
HES Heat Exchanger Systems	–	–	–	83	–	–	83	59	142
Publikt erbjudande Alfa Laval (India)	–	–	–	–	–	–	–	311	311
Termatrans	–	–	–	–	7	–	7	6	13
Tranter-förvärv i Latinamerika	–	–	–	–	20	–	20	16	36
ISO Mix	–	–	–	22	–	–	22	–	22
LHE	–	–	–	298	297	–	595	344	939
2010									
Champ Products	–	–	–	15	14	–	29	2	31
En ledande serviceleverantör i USA	–	–	–	–	134	–	134	82	216
G.S Anderson	–	–	–	35	–	–	35	23	58
Astepo	–	–	–	24	15	–	39	8	47
Si Fang Stainless Steel Products	–	–	–	27	16	–	43	42	85
Definox	–	–	–	4	5	–	9	2	11
Olmi	–	–	37	58	32	–	127	–	127
2011									
Servicebolag i USA	–	–	–	–	150	–	150	126	276
Aalborg Industries	248	–	–	430	860	–	1 538	3 630	5 168
2012									
Vortex Systems	–	–	–	148	–	–	148	225	373
Ashbrook Simon-Hartley	–	–	–	86	–	–	86	55	141
Gamajet Cleaning Systems	–	–	–	47	–	–	47	37	84
Air Cooled Exchangers (ACE)	–	–	–	585	–	–	585	346	931
2013									
Niagara Blower Company	–	–	–	202	–	–	202	203	405
2014									
Frank Mohn AS	–	–	38	1 160	3 793	–	4 991	9 831	14 822
CorHex Corp	–	–	–	15	–	–	15	–	15
2015									
Eftermarknadsbolag (separation)	–	–	–	–	32	–	32	24	56
K-Bar Parts LLC	–	–	–	–	16	–	16	–	16
Ackumulerat under perioden									
Realiserat	-542	122	-435	–	–	-123	-978	–	-978
Nedskrivning	-6	-9	–	-89	-5	–	-109	-581	-690
Planenlig avskrivning	-471	–	–	-3 884	-3 508	-993	-8 856	-612	-9 468
Omräkningsdifferens	-8	55	1	226	-215	4	63	-372	-309
Utgående balans	**306**	**-52**	**–**	**1 621**	**3 002**	**–**	**4 877**	**19 775**	**24 652**

Förvärvet av Alfa Laval Holding AB koncernen i samband med Industri Kapitals förvärv av Alfa Laval koncernen från Tetra Laval den 24 augusti 2000 visas på den första raden.

”Övrigt” avser övervärden från 2000 för ”Maskiner” om MSEK 548 och ”Inventarier” om MSEK 452 som har avskrivits eller realiserats fullt ut, för ”Forskning och utveckling” om MSEK 54 och ”Reavinst (Industriell Flödeshantering)” om MSEK 42 som har realiserats fullt ut och för ”Pågående nyanläggningar” MSEK 16 som har förts till ”Maskiner”.

Företagsförvärv

Under 2017

Den 19 maj 2017 har Alfa Laval förvärvat resterande 16,67 procent av aktierna i dotterbolaget Chang San Engineering Co Ltd i Sydkorea för MSEK 58, vilket gör bolaget till ett helägt dotterbolag. Innehavet i bolaget ingick i förvärvet av Frank Mohn AS under 2014.

Resterande MSEK 11 avser utbetalning av innehållen köpeskilling avseende tidigare förvärv.

Samtliga förvärvade tillgångar och skulder rapporterades enligt IFRS vid tiden för förvärven.

Under 2016

Den 21 maj 2016 förvärvade Alfa Laval ytterligare 8,33 procent av aktierna i dotterbolaget Chang San Engineering Co Ltd i Sydkorea för MSEK 33, vilket ökade innehavet från 75 procent till 83,33 procent. Den 15 juli 2016 förvärvade Alfa Laval de resterande 4,67 procenten av aktierna i Frank Mohn do Brasil Ltda för MSEK 4, vilket gjorde det till ett 100 procent ägt dotterbolag. Innehaven i dessa två bolag ingick i förvärvet av Frank Mohn AS under 2014.

Den 5 oktober 2016 slutfördes en selektiv reduktion av aktiekapitalet i det indiska dotterbolaget Alfa Laval (India) Ltd, varvid innehaven utan bestämmande inflytande motsvarande 1,8 procent av ägandet blev utlösta för MSEK 174. Därefter är bolaget ett helägt dotterbolag.

Resterande MSEK 19 avsåg korrigering av preliminär köpeskilling för förvärvet av ett eftermarknadsbolag specialiserat på separationsteknologin under 2015 samt betalning av innehållen tilläggsköpeskilling avseende förvärvet av Olmi SpA i Italien.

Samtliga förvärvade tillgångar och skulder rapporterades enligt IFRS vid tiden för förvärven.

Test för nedskrivningsbehov

Ett test för nedskrivningsbehov har gjorts per utgången av 2017, som visar att det inte finns något behov av att skriva ned goodwillen.

Fyra av Alfa Lavals rörelsesegment, de fyra affärsdivisionerna “Energy”, “Food & Water”, ”Marine” och ”Greenhouse” har identifierats som de kassagenererande enheterna inom Alfa Laval. Tekniskt kan en nyligen förvärvad affärsverksamhet följas fristående under en inledande period, men förvärvade affärsverksamheter integreras normalt in i divisionerna i snabb takt. Detta innebär att den oberoende spårbarheten förloras ganska snart och då blir en fristående mätning och testning ogenomförbar.

De kassaflödesgenererande enheternas återvinningsvärde baseras på deras nyttjandevärde, vilket fastställs genom att beräkna nuvärdet av framtida kassaflöden. Nuvärdet baseras på de prognostiserade EBITDA siffrorna för de kommande tjugo åren, med avdrag för prognostiserade investeringar och förändringar i rörelsekapitalet under samma period. Denna prognos för de kommande 20 åren baseras på följande komponenter:

– Prognosen för 2018 baseras på koncernens normala rullande 12 månaders ”Forecast” rapportering. Denna bygger på en mycket stor mängd ganska detaljerade antaganden genom hela organisationen avseende den ekonomiska konjunkturen, volymtillväxt, marknadsinitiativ, produktmix, valutakurser, kostnadsutveckling, kostnadsstruktur, F&U etc.

– Prognosen för åren 2019 och 2020 baseras på företagsledningens övergripande antaganden avseende den ekonomiska konjunkturen, volymtillväxt, marknadsinitiativ, produktmix, valutakurser, kostnadsutveckling, kostnadsstruktur, F&U etc.

- Prognosen för åren 2021 till 2037 baseras på den uppskattade förväntade genomsnittliga tillväxttakten inom industrin.

Anledningen till att en längre period än 5 år har använts för nuvärdesberäkningen är att företagsledningen anser att 5 år är en för kort period att använda för en verksamhet där rimligen fortlevnadsprincipen kan appliceras.

De antaganden som använts för prognoserna återspeglar tidigare erfarenheter eller information från externa källor.

Den använda diskonteringsräntan är den vägda genomsnittliga kapitalkostnaden (WACC) före skatt om 8,81 (8,32) procent.

Det existerar inte någon rimligt möjlig förändring i ett viktigt antagande i nedskrivningstestet som skulle innebära att det redovisade värdet skulle överstiga återvinningsvärdet. Anledningen är att återvinningsvärdena med mycket god marginal överstiger de redovisade värdena. Därför redovisas ingen känslighetsanalys.

Alfa Laval har inte några immateriella tillgångar med obegränsade nyttjandeperioder annat än goodwill.

Goodwill har allokerats till följande kassagenererande enheter:

Goodwill

Koncernen		
MSEK	2017	2016
Energy	3 273	3 422
Food & Water	2 454	2 549
Marine	14 048	14 465
Totalt	**19 775**	**20 436**

Not 17. Immateriella anläggningstillgångar

Patent och icke patenterat kunnande

Koncernen		
MSEK	2017	2016
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	6 099	5 738
Inköp	0	2
Försäljningar/utrangeringar	-5	-11
Omklassificeringar	-1	1
Omräkningsdifferens	-205	369
Utgående balans	**5 888**	**6 099**
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-3 957	-3 271
Försäljningar/utrangeringar	2	–
Omklassificeringar	0	0
Avskrivning på övervärden	-368	-414
Årets avskrivningar	-6	-6
Nedskrivning	–	-89
Omräkningsdifferens	94	-177
Utgående balans	**-4 235**	**-3 957**
Utgående planenligt restvärde	**1 653**	**2 142**

Varumärken

Koncernen		
MSEK	2017	2016
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	6 915	6 392
Övervärden	–	13
Omräkningsdifferens	-240	510
Utgående balans	**6 675**	**6 915**
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-3 149	-2 344
Avskrivning på övervärden	-621	-619
Nedskrivning	–	-5
Omräkningsdifferens	97	-181
Utgående balans	**-3 673**	**-3 149**
Utgående planenligt restvärde	**3 002**	**3 766**

Licenser, hyresrätter samt liknande rättigheter

Koncernen

MSEK	2017	2016
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	217	217
Inköp	1	3
Försäljningar/utrangeringar	-1	-13
Omklassificeringar	1	-10
Omräkningsdifferens	-7	20
Utgående balans	**211**	**217**
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-179	-176
Försäljningar/utrangeringar	1	12
Omklassificeringar	1	10
Årets avskrivningar	-5	-6
Omräkningsdifferens	8	-19
Utgående balans	**-174**	**-179**
Utgående planenligt restvärde	**37**	**38**

Alfa Laval har inte några internt upparbetade immateriella tillgångar.

Goodwill

Koncernen

MSEK	2017	2016
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	21 586	20 067
Goodwill vid förvärv av verksamheter	–	5
Omräkningsdifferens	-688	1 514
Utgående balans	**20 898**	**21 586**
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-1 150	-569
Nedskrivning av goodwill	–	-533
Omräkningsdifferens	27	-48
Utgående balans	**-1 123**	**-1 150**
Utgående planenligt restvärde	**19 775**	**20 436**

Not 18. Materiella anläggningstillgångar

Byggnader och mark

Koncernen

MSEK	2017	2016
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	4 764	4 518
Inköp	172	44
Försäljningar/utrangeringar	-69	-85
Omklassificeringar	94	30
Omräkningsdifferens	-27	257
Utgående balans	**4 934**	**4 764**
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-2 444	-2 201
Försäljningar/utrangeringar	51	53
Omklassificeringar	7	-13
Avskrivning på övervärden	-32	-31
Årets avskrivningar	-146	-149
Omräkningsdifferens	-5	-103
Utgående balans	**-2 569**	**-2 444**
Utgående planenligt restvärde	**2 365**	**2 320**

Anläggningstillgångar för försäljning

Inom Alfa Laval avser dessa tillgångar normalt sett fastigheter.

Verksamheten i Lykens i USA skall flytta till Broken Arrow under 2019 efter att nya lokaler byggts i Broken Arrow under 2018. Efter flytten skall fastigheten i Lykens säljas. Den tomma fastigheten i Spijkenisse i Nederländerna skall säljas och en liten fastighet i Frankrike är tom och har varit till salu under flera år. De förväntas inte kunna säljas inom det närmaste året.

En fastighet i Lima i Peru är till salu och förväntas kunna säljas inom det närmaste året och är därför klassificerad som omsättningstillgångar för försäljning med MSEK 2 (2).

Maskiner och andra tekniska anläggningar

Koncernen

MSEK	2017	2016
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	7 113	6 609
Inköp	183	214
Försäljningar/utrangeringar	-231	-152
Omklassificeringar	120	122
Omräkningsdifferens	-142	320
Utgående balans	**7 043**	**7 113**
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-5 490	-5 039
Försäljningar/utrangeringar	165	135
Omklassificeringar	-16	-6
Årets avskrivningar	-327	-319
Nedskrivning	-5	–
Omräkningsdifferens	119	-261
Utgående balans	**-5 554**	**-5 490**
Utgående planenligt restvärde	**1 489**	**1 623**

Inventarier, verktyg och installationer

Koncernen

MSEK	2017	2016
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	2 722	2 602
Inköp	100	103
Försäljningar/utrangeringar	-106	-103
Omklassificeringar	31	3
Omräkningsdifferens	-45	117
Utgående balans	**2 702**	**2 722**
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-2 143	-2 000
Försäljningar/utrangeringar	89	98
Omklassificeringar	15	2
Årets avskrivningar	-135	-152
Nedskrivning	-1	–
Omräkningsdifferens	40	-91
Utgående balans	**-2 135**	**-2 143**
Utgående planenligt restvärde	**567**	**579**

Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

Koncernen

MSEK	2017	2016
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	281	144
Inköp	219	251
Omklassificeringar	-192	-128
Omräkningsdifferens	-8	14
Utgående balans	**300**	**281**
Utgående planenligt restvärde	**300**	**281**

Leasade fastigheter

Koncernen

MSEK	2017	2016
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	180	172
Inköp	–	0
Försäljningar/utrangeringar	–	0
Omräkningsdifferens	5	8
Utgående balans	**185**	**180**
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-50	-42
Årets avskrivningar	-7	-7
Omräkningsdifferens	-2	-1
Utgående balans	**-59**	**-50**
Utgående planenligt restvärde	**126**	**130**

Leasade maskiner

Koncernen

MSEK	2017	2016
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	37	35
Omräkningsdifferens	1	2
Utgående balans	**38**	**37**
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-31	-27
Omklassificeringar	0	–
Årets avskrivningar	-3	-3
Omräkningsdifferens	0	-1
Utgående balans	**-34**	**-31**
Utgående planenligt restvärde	**4**	**6**

Leasade inventarier, verktyg och installationer

Koncernen

MSEK	2017	2016
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	4	4
Inköp	–	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Omklassificeringar	-1	0
Omräkningsdifferens	0	0
Utgående balans	**3**	**4**
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-3	-2
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Omklassificeringar	–	0
Årets avskrivningar	0	-1
Omräkningsdifferens	0	0
Utgående balans	**-3**	**-3**
Utgående planenligt restvärde	**0**	**1**

Leasade fastigheter, maskiner och inventarier avser anläggningstillgångar som leasas och där leasingavtalet ansetts utgöra en finansiell lease. Dessa finansiella leasar kapitaliseras i rapporten över finansiell ställning.

Not 19. Övriga anläggningstillgångar

Aktier i dotterbolag, joint ventures och övriga bolag

	Koncernen		Moderbolaget	
MSEK	2017	2016	2017	2016
Aktier i dotterbolag	–	–	4 669	4 669
Aktier i joint ventures	31	21	–	–
Aktier i övriga bolag	4	4	–	–
Totalt	**35**	**25**	**4 669**	**4 669**

Alfa Laval har inte några andelar i icke-konsoliderade strukturerade företag.

Koncernbokslutet omfattar moderbolaget Alfa Laval AB (publ) och de bolag där Alfa Laval har ett bestämmande inflytande, vilket i samtliga fall avser bolag där moderbolaget under perioden har haft en direkt eller indirekt ägarandel om mer än 50 procent. Dessa konsolideras enligt förvärvsmetoden och benämns dotterbolag. De allra flesta dotterbolagen ägs till 100 procent och bara 6 (7) bolag har intressen med icke bestämmande inflytande, se not 12. Dotterbolagen visas i den första tabellen nedan. I och med att alla konsoliderade bolag ägs till mer än 50 procent finns ingen risk för att bedömningar av om ett bestämmande inflytande finns eller inte finns vid ägarandelar mindre än 50 procent medför att bolag från tid till annan ingår respektive inte ingår i konsolideringen.

Alfa Laval har också andelar i 3 (3) små joint ventures/samriskbolag som konsolideras enligt kapitalandelsmetoden i och med att bestämmande inflytande saknas. Dessa visas i en separat tabell nedan. De risker som är förknippade med joint ventures är huvudsakligen affärsmässiga och avviker inte på ett väsentligt sätt från de risker som finns med dotterbolag, med ett undantag. Undantaget gäller risken för att inte komma överens med den andra joint venture partnern om till exempel större investeringar, finansiering och framtida inriktning för marknadsbearbetning och produktutveckling, vilket kan göra att verksamheten inte utvecklas optimalt. Eftersom Alfa Lavals joint ventures är av marginell betydelse för koncernen totalt så bedöms denna risk som liten.

Kapitalandelen i nedanstående tabeller är i samtliga fall densamma som andelen röstberättigade aktier.

Nedanstående aktiespecifikation innehåller vissa förenklingar, t.ex. vid ägande i många led eller när ägandet är uppdelat på flera ägare eller vid korsvis ägande. Detta för att inte i onödan tynga framställningen. En komplett aktiespecifikation kan beställas hos Alfa Lavals huvudkontor i Lund eller via Bolagsverket.

Specifikation över aktier i dotterbolag

Bolagsnamn	Organisations-nummer	Säte	Antal andelar	Kapital andel %	Bokfört värde MSEK
Alfa Laval Holding AB	556587-8062	Lund, Sverige	8 191 000	100	4 461
Alfa Laval NV		Maarssen, Nederländerna	887 753	100	–
Alfa Laval Inc.		Newmarket, Kanada	1 000 000	67	–
Alfa Laval S.A. DE C.V.		Tlalnepantla, Mexiko	45 057 057	100	–
Alfa Laval S.A.		San Isidro, Argentina	1 223 967	95	–
Alfa Laval Ltda		Sao Paulo, Brasilien	21 129 066	100	–
Framo do Brasil Ltda.		Rio de Janeiro, Brasilien	14 850	4,67	–
Alfa Laval SpA		Santiago, Chile	2 735	100	–
Ashbrook Chile S.A.		Santiago, Chile	579 999	100	–
Alfa Laval S.A.		Bogota, Colombia	12 195	100	–
Alfa Laval S.A.		Lima, Peru	4 346 832	100	–
Inmobililaria Tanguis S.A.C.		Lima, Peru	1 499	100	–
Alfa Laval Venezolana S.A.		Caracas, Venezuela	10 000	100	–
Alfa Laval Oilfield C.A.		Caracas, Venezuela	203	81	–
Alfa Laval Taiwan Ltd		Taipei, Taiwan	1 499 994	100	–
Alfa Laval (China) Ltd		Hong Kong, Kina	79 999	100	–
Alfa Laval (Jiangyin) Manufacturing Co Ltd		Jiang Yin, Kina		100	–
Alfa Laval Flow Equipment (Kunshan) Co Ltd		Jiangsu, Kina		75	–
Alfa Laval Flow Equipment (Kunshan) Co Ltd		Jiangsu, Kina		25	–
Alfa Laval (Shanghai) Technologies Co Ltd		Shanghai, Kina		100	–
Wuxi MCD Gasket Co Ltd		Jiang Yin, Kina		100	–
Tranter Heat Exchangers (Beijing) Co Ltd		Beijing, Kina		100	–
Liyang Sifang Stainless Steel Products Co., Ltd		Liyang City, Kina		65	–
Alfa Laval Iran Ltd		Teheran, Iran	32 983	100	–
Framo Korea Ltd		Busan, Sydkorea	5 000	25	–
Alfa Laval Industry (PVT) Ltd		Lahore, Pakistan	119 110	100	–
Alfa Laval Philippines Inc.		Makati, Filippinerna	72 000	100	–
Alfa Laval Singapore Pte Ltd		Singapore	5 000 000	100	–
Alfa Laval (Thailand) Ltd		Bangkok, Thailand	1 199 999	100	–
Alfa Laval Middle East Ltd		Nicosia, Cypern	40 000	100	–
Alfa Laval Service Operations Qatar LLC		Doha, Qatar	9 800	49	–
Alfa Laval Benelux NV/SA		Bryssel, Belgien	98 284	100	–
Alfa Laval EOOD		Sofia, Bulgarien	100	100	–
Alfa Laval Slovakia S.R.O.		Bratislava, Slovakien		1	–
Alfa Laval Spol S.R.O.		Prag, Tjeckien		20	–
Alfa Laval Nordic OY		Esbo, Finland	20 000	100	–
Alfa Laval Vantaa OY		Vanda, Finland	7 000	100	–
Alfa Laval Nederland BV		Maarssen, Nederländerna	10 000	100	–
Alfa Laval Benelux BV		Maarssen, Nederländerna	20 000	100	–
Helpman Capital BV		Breda, Nederländerna	35 578	100	–
Helpman Holding BV		Naarden, Nederländerna	80	100	–
Alfa Laval Groningen BV		Groningen, Nederländerna	15 885	100	–
PHE Holding AB	556306-2404	Lund, Sverige	2 500	100	–
Tranter Heat Exchangers Canada Inc.		Edmonton, Kanada	100	100	–
Tranter Latin America S.A. de C.V.		Queretaro, Mexiko	49 999	100	–
Tranter Indùstria e Comércio de Equipamentos Ltda		Sao Paulo, Brasilien	2 018 370	100	–
Tranter India Pvt Ltd		Pune, Indien	3 009 999	100	–
Alfa Laval India Pvt Ltd		Pune, Indien	1	0	–
Alfa Laval Korea Ltd		Seoul, Sydkorea	36 400	10	–
Alfa Laval Korea Holding Company Ltd		Chungnam, Sydkorea	13 318 600	100	–
Alfa Laval Korea Ltd		Seoul, Sydkorea	327 600	90	–
Alfa Laval Corhex Ltd		Daejeon, Sydkorea	50 000	100	–
LHE Co. Ltd		Gim Hae, Sydkorea	4 560 000	100	–
Tranter Heat Exchangers Middle East (Cyprus) Ltd		Nicosia, Cypern	20 000	100	–
Tranter International AB	556559-1764	Vänersborg, Sverige	100 000	100	–
Multbran AB	556662-3988	Lund, Sverige	2 723	100	–
Alfa Laval India Pvt Ltd		Pune, Indien	1	0	
Breezewind AB	556773-6532	Lund, Sverige	1 000	100	–
Alfa Laval India Pvt Ltd		Pune, Indien	1	0	
OOO Tranter CIS		Moskva, Ryssland		100	–
Alfa Laval Corporate AB	556007-7785	Lund, Sverige	13 920 000	100	–
Alfa Laval S.A.		San Isidro, Argentina	64 419	5	–
Tranter Latin America S.A. de C.V.		Queretaro, Mexiko	1	0	–
Definox (Beijing) Stainless Steel Equipment Ltd		Beijing, Kina		100	–
Alfa Laval (Kunshan) Manufacturing Co Ltd		Kunshan, Kina		100	–
Alfa Laval India Pvt Ltd		Pune, Indien	17 832 712	100	–
Alfa Laval Support Services Pvt Ltd		Pune, Indien	100 000	100	–
Tranter India Pvt Ltd		Pune, Indien	1	0	–

Specifikation över aktier i dotterbolag

Bolagsnamn **, fortsättning**	Organisations-nummer	Säte	Antal andelar	Kapital andel %	Bokfört värde MSEK
PT Alfa Laval Indonesia		Jakarta, Indonesien	1 249	100	–
Alfa Laval Malaysia Sdn Bhd		Shah Alam, Malaysia	10 000	100	–
Alfa Laval d.o.o.		Trzin, Slovenien		100	–
Alfa Laval Kolding A/S		Kolding, Danmark	40	100	–
Alfa Laval Nordic A/S		Rödovre, Danmark	1	100	–
Alfa Laval Copenhagen A/S		Söborg, Danmark	1	100	–
Alfa Laval Nakskov A/S		Nakskov, Danmark	242 713	100	–
Alfa Laval Aalborg A/S		Aalborg, Danmark	2 560 972	100	–
Alfa Laval Aalborg Indústria e Comércio Ltda		Petrópolis, Brasilien	5 969 400	99,5	–
Aalborg Industries Ltda		Itu, Brasilien	4 644 373	100	–
Alfa Laval Aalborg Ltd		Shanghai, Kina		100	–
Alfa Laval Qingdao Ltd		Jiaozhou City, Kina		100	–
Alfa Laval Aalborg Ltd		Hong Kong, Kina	99	100	–
Aalborg Industries Engineering Bhd		Kuala Lumpur, Malaysia		100	–
Aalborg Industries Water Treatment Pte Ltd		Singapore	4 800 000	60	–
Alfa Laval HaiPhong Co. Ltd		HaiPhong, Vietnam		100	–
Alfa Laval Aalborg Oy		Rauma, Finland	3 000	100	–
Alfa Laval Nijmegen BV		Nijmegen, Nederländerna	182	100	–
Alfa Laval Aalborg Holding Pty Ltd		North Wyong, Australien	2 875 010	100	–
Alfa Laval Aalborg Pty Ltd		North Wyong, Australien	225 000	100	–
Alfa Laval Olmi SpA		Suisio, Italien	500 000	100	–
Alfa Laval Italy Srl		Milano, Italien		33,3	–
Alfa Laval Nordic AS		Oslo, Norge	100	100	–
Framo AS		Nesttun, Norge	95 347 695	100	–
Framo Bombas Mexico SA de CV		Mexico City, Mexiko	49 999	99,998	–
Framo do Brasil Ltda.		Rio de Janeiro, Brasilien	303 002	95,33	–
Framo Shanghai Ltd.		Shanghai, Kina	0	100	–
Framo Korea Ltd		Busan, Sydkorea	15 000	75	–
Framo Singapore PTE Ltd.		Singapore	1 000 000	100	–
Framo Nederland BV		Spijkenisse, Nederländerna	500	100	–
Framo Nippon KK		Tokyo, Japan	600	100	–
Framo Fusa AS		Fusa, Norge	86 236	100	–
Framo Holsnøy AS		Frekhaug, Norge	25 000	100	–
Framo Flatøy AS		Frekhaug, Norge	45 330	100	–
Framo Services AS		Nesttun, Norge	10 000	100	–
PHE Holding AS		Nesttun, Norge	45 000	100	–
Framo Flatøy 2 AS		Frekhaug, Norge	30	100	–
Alfa Laval Nordic AB	556243-2061	Tumba, Sverige	1 000	100	–
Alfa Laval Treasury International (publ) AB	556432-2484	Lund, Sverige	50 000	100	–
Alfa Laval India Pvt Ltd		Pune, Indien	1	0	–
Alfa Laval Europe AB	556128-7847	Lund, Sverige	500	100	–
Alfa Laval Lund AB	556016-8642	Lund, Sverige	100	100	–
Alfa Laval India Pvt Ltd		Pune, Indien	1	0	–
Alfa Laval International Engineering AB	556039-8934	Lund, Sverige	4 500	100	–
Alfa Laval Tumba AB	556021-3893	Tumba, Sverige	1 000	100	–
Alfa Laval Oilfield C.A.		Caracas, Venezuela	47	19	–
Alfa Laval Makine Sanayii ve Ticaret Ltd Sti		Istanbul, Turkiet	27 001 755	99	–
Alfa Laval SIA		Riga, Lettland	125	100	–
Alfa Laval Australia Pty Ltd		Homebush, Australien	2 088 076	100	–
Alfa Laval New Zeeland Pty Ltd		Hamilton, Nya Zeeland	1 000	100	–
Alfa Laval Holding BV		Maarssen, Nederländerna	60 035 631	100	–
Alfa Laval (Pty) Ltd		Isando, Sydafrika	2 000	100	–
Alfa Laval SA (Pty) Ltd		Isando, Sydafrika	100	100	–
Alfa Laval Slovakia S.R.O.		Bratislava, Slovakien		99	–
Alfa Laval Spol S.R.O.		Prag, Tjeckien		80	–
Alfa Laval France SAS		Saint-Priest, Frankrike	2 000 000	100	–
Alfa Laval SAS		Saint-Priest, Frankrike	606 700	100	–
Alfa Laval Moatti SAS		Elancourt, Frankrike	24 000	100	–
Alfa Laval Spiral SAS		Nevers, Frankrike	79 999	100	–
MCD SAS		Guny, Frankrike	71 300	100	–
Alfa Laval Vicarb SAS		Grenoble, Frankrike	200 000	100	–
Canada Inc.		Newmarket, Kanada	480 000	100	–
Alfa Laval Inc.		Newmarket, Kanada	481 600	33	–
SCI du Companil		Grenoble, Frankrike	32 165	100	–
Alfa Laval HES SAS		Pontcharra sur Turdine, Frankrike	150 000	100	–
Alfa Laval Packinox SAS		Paris, Frankrike	348 115	100	–
Ziepack SA		Paris, Frankrike	37 701	51	–
Tranter SAS		Nanterre, Frankrike		100	–
Definox SAS		Clisson, Frankrike	10 000	100	–
Alfa Laval Holding GmbH		Glinde, Tyskland	1	100	–
Alfa Laval Mid Europe GmbH		Wiener Neudorf, Österrike	1	100	–

Specifikation över aktier i dotterbolag, fortsättning

Bolagsnamn	Organisations-nummer	Säte	Antal andelar	Kapital andel %	Bokfört värde MSEK
Tranter Warmetauscher GmbH		Guntramsdorf, Österrike		100	–
Alfa Laval Mid Europe GmbH		Glinde, Tyskland	1	100	–
Alfa Laval Stormarn GmbH		Glinde, Tyskland	1	100	–
Tranter GmbH		Artern, Tyskland	1	100	–
Alfa Laval Mid Europe AG		Dietlikon, Schweiz	647	100	–
Alfa Laval AEBE		Holargos, Grekland	807 000	100	–
Alfa Laval Kft		Budapest, Ungern	1	100	–
Alfa Laval SpA		Monza, Italien	1 992 276	99	–
Alfa Laval Italy Srl		Milano, Italien		66,7	–
Alfa Laval Polska Sp.z.o.o.		Warszawa, Polen	7 600	100	–
Alfa Laval Kraków Sp.z.o.o.		Krakow, Polen	80 080	100	–
Alfa Laval (Portugal) Ltd		Linda-A-Velha, Portugal		1	–
Alfa Laval SRL		Bukarest, Rumänien	38 566	100	–
Alfa Laval Iberia SA		Madrid, Spanien	99 999	99,999	–
Alfa Laval (Portugal) Ltd		Linda-A-Velha, Portugal	1	99	–
Alfa Laval Holdings Ltd		Camberley, Storbritannien	14 053 262	100	–
Alfa Laval Ltd		Camberley, Storbritannien	11 700 000	100	–
Tranter Ltd		Doncaster, Storbritannien	10 000	100	–
Alfa Laval Eastbourne Ltd		Eastbourne, Storbritannien	10 000	100	–
Ashbrook Simon-Hartley Ltd		Newcastle-under-Lyme, Storbritannien	2	100	–
Alfa Laval Makine Sanayii ve Ticaret Ltd Sti		Istanbul, Turkiet	1	1	–
Alfa Laval USA Inc.		Richmond, Virginia, USA	1 000	100	–
Alfa Laval US Holding Inc.		Richmond, Virginia, USA	180	100	–
Alfa Laval Inc.		Richmond, Virginia, USA	44 000	100	–
Champ Products LLC		Richmond, Virginia, USA		100	–
Standard Refrigeration LLC		Richmond, Virginia, USA		100	–
Niagara Blower Company Inc		Buffalo, New York, USA	4 000 200	100	–
Framo Houston Inc.		La Porte, Texas, USA	5 000	100	–
Alfa Laval US Treasury Inc.		Richmond, Virginia, USA	1 000	100	–
DSO Fluid Handling Inc.		Irvington, New Jersey, USA	100	100	–
AGC Heat Transfer Inc.		Bristow, Virginia, USA	1 000	100	–
Tranter Inc.		Wichita Falls, Texas, USA	1 000	100	–
MCD Gaskets Inc.		Richmond, Virginia, USA	1 000	100	–
Hutchison Hayes Separation Inc.		Houston, Texas, USA	1 000	100	–
Definox Inc.		New Berlin, Wisconsin, USA	1 000	100	–
Alfa Laval Kathabar Inc.		Elizabethtown, North Carolina, USA	1 000	100	–
Alfa Laval IC Disc Inc		Richmond, Virginia, USA	1 000	100	–
AO Alfa Laval Potok		Koroljov, Ryssland	31 092 892	99,9993	–
Alfa Laval Försäkrings AB	516406-0682	Lund, Sverige	50 000	100	–
Alfa Laval Ltda		Sao Paulo, Brasilien	2	0	–
Tranter Indùstria e Comércio de Equipamentos Ltda		Sao Paulo, Brasilien	1	0	–
Alfa Laval Benelux NV/SA		Bryssel, Belgien	2	0	–
Alfa Laval SpA		Monza, Italien	20 124	1	–
Alfa Laval Iberia SA		Madrid, Spanien	1	0,001	–
Alfa Laval Ukraine		Kiev, Ukraina		100	–
Alfa Laval India Pvt Ltd		Pune, Indien	1	0	–
Alfa Laval KK		Tokyo, Japan	1 200 000	100	208
Totalt					**4 669**

Specifikation över aktier i joint ventures

Bolagsnamn	Organisations-nummer	Säte	Antal andelar	Kapital andel %	Bokfört värde MSEK
Alfa Laval Holding AB					
Alfdex AB	556647-7278	Botkyrka, Sverige	1 000	50	29
Alfa Laval Corporate AB					
AlfaWall AB	556723-6715	Botkyrka, Sverige	500	50	2
Alfa Laval Ltd					
Rolls Laval Heat Exchangers Ltd		Wolverhampton, Storbritannien	5 000	50	0
Totalt					**31**

Specifikation över aktier i övriga bolag

Bolagsnamn	Säte	Antal andelar	Kapital andel %	Bokfört värde kSEK
Alfa Laval Aalborg Ltda				
Tractebel	Brasilien	1 268		107
Elektrobras	Brasilien	7 107		144
Alfa Laval Philippines Inc.				
Philippine Long Distance Telephone	Filippinerna	820		14
Alfa Laval Nordic OY				
As Oy Koivulantie 7A	Finland	1		305
Helsinki Halli	Finland	4		138
Alfa Laval Vantaa OY				
Länsi-Vantaan Tenniskeskus	Finland	4		0
Mikkelin Puhelin Oyj	Finland	5		20
Alfa Laval Benelux BV				
CV Scheepvaartonderneming Finterbaltica	Nederländerna	1		167
Helpman Holding BV				
Helpman Sofia OOD	Bulgarien	500	49	0
Alfa Laval NV				
Dalian Haven Automation Co Ltd	Kina	102	43	876
Framo Nederland BV				
Triangle (Air) Freight Forwarders BV	Nederländerna	12	33	2 462
Framo Flatøy AS				
Nordhordaland handverk og industrilag AS	Norge	50	4	25
Meland arbeids- og kompetansesenter	Norge	3	3	3
Alfa Laval Tumba AB				
Smedhälsan Ekonomisk Förening	Sverige			22
Alfa Laval Corporate AB				
European Development Capital Corporation (EDCC) NV	Curacao	36 129		0
Multiprogress	Ungern	100	3	0
Kurose Chemical Equipment Ltd	Japan	180 000	11	0
Poljopriveda	forna Jugoslavien			0
Tecnica Argo-Industrial S.A.	Mexiko	490	49	0
Adela Investment Co S.A. (preference)	Luxemburg	1 911	0	0
Adela Investment Co S.A.	Luxemburg	1 911	0	0
Mas Dairies Ltd	Pakistan	125 000	5	0
Totalt				**4 283**

Inget av dessa övriga bolag med en kapitalandel om 20 procent eller mer redovisas som intressebolag i och med att de är vilande och Alfa Laval inte har ett betydande inflytande enligt IAS 28 punkt 6.

Not 20. Varulager

Typ av varulager

Koncernen

MSEK	2017	2016
Råvaror och förnödenheter	2 351	2 849
Varor under tillverkning	2 719	2 087
Färdiga varor och handelsvaror, nyförsäljning	1 949	1 720
Färdiga varor och handelsvaror, reservdelar	1 190	1 039
Förskott till leverantörer	215	136
Totalt	**8 424**	**7 831**

En väsentlig del av reservdelslagret redovisas till nettoförsäljningsvärde.

Inkuransen som belöper på lagret uppgår till och har förändrats enligt följande:

Inkurans

Koncernen

MSEK	1 januari	Omräknings-differens	Nedskrivning	Återföring av tidigare nedskrivning	31 december
År:					
2016	1 176	61	318	-292	1 263
2017	1 263	-37	370	-382	1 214

Koncernens varulager redovisas efter avdrag för internvinster i lager på grund av leveranser inom koncernen. Internvinstreserven vid utgången av 2017 uppgår till MSEK 535 (499).

Not 21. Kundfordringar

Kundfordringar med en återstående löptid överstigande ett år om MSEK 198 (152) redovisas inte som anläggningstillgångar i och med att de inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Kundfordringar redovisas netto efter avdrag för osäkra fordringar. Reserven för osäkra fordringar uppgår till och har förändrats enligt följande:

Osäkra fordringar

Koncernen

MSEK	1 januari	Omräknings-differens	Nya avsättningar och ökning av befintliga avsättningar	Ianspråktagna belopp	Outnyttjade belopp som återförts	Ändringar i diskonterings-räntan	31 december
År:							
2016	473	26	111	-88	-57	0	465
2017	465	-14	144	-97	-64	0	434

Beloppet av förfallna kundfordringar är en indikation på risken bolaget löper att i slutändan hamna i en situation med osäkra fordringar. Procentsatsen är i relation till det totala beloppet av kundfordringar.

Kundfordringar – förfallna

Koncernen

MSEK	2017	%	2016	%
Förfallna:				
Maximalt 30 dagar	592	10,0	672	11,5
Mer än 30 dagar men maximalt 90 dagar	413	6,9	373	6,4
Mer än 90 dagar	576	9,7	557	9,6
Totalt	**1 581**	**26,6**	**1 602**	**27,5**

Not 22. Övriga kortfristiga fordringar

Fördelat på typ och förfall

Koncernen

MSEK	2017	2016
Växelfordringar	442	347
Finansiell leasingfordran	7	8
Övriga fordringar	1 076	984
Totalt	**1 525**	**1 339**
Varav fordringar med en återstående löptid överstigande ett år:		
Växelfordringar	4	10
Övriga fordringar	26	26
Totalt	**30**	**36**

Övriga fordringar avser en bred flora av övriga fordringar, bland annat momsfordringar, fordringar på staten avseende exportincitament, fordringar på personal, hyresfordringar etc.

Not 23. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Fördelat på typ

Koncernen

MSEK	2017	2016
Förutbetalda kostnader	260	266
Upplupna intäkter	124	102
Totalt	**384**	**368**

Not 24. Övriga kortfristiga placeringar

Fördelat på typ och förfall

Koncernen		
MSEK	2017	2016
Placeringar hos banker	656	109
Obligationer och andra värdepapper	542	956
Övriga placeringar	10	10
Totalt	**1 208**	**1 075**
Varav fordringar med en återstående löptid överstigande ett år:		
Placeringar hos banker	7	1
Övriga placeringar	0	0
Totalt	**7**	**1**

Not 25. Likvida medel

Posten likvida medel i rapporten över finansiell ställning och i kassaflödesrapporten utgörs främst av banktillgodohavanden och likvida placeringar.

Not 26. Förmånsbestämda utfästelser

Koncernen har förmånsbaserade utfästelser till anställda och före detta anställda och deras efterlevande. Förmånerna avser ålderspension, efterlevandepension, sjukpension, hälsovård och uppsägningslön.

Dessa förmånsbestämda planer finns i Österrike, Belgien, Frankrike, Tyskland, Indien, Indonesien, Italien, Japan, Mexiko, Nederländerna, Norge, Filippinerna, Sydafrika, Sverige, Schweiz, Taiwan, Storbritannien och USA. De flesta planerna har stängts för nya deltagare och ersatts med premiebaserade planer för nyanställda.

Under 2017 har Kanada stängt ner sin förmånsbestämda pensionsplan genom köp av livräntor.

Risker

Kostnaden för förmånsbestämda utfästelser påverkas av flera faktorer som ligger utanför bolagets kontroll, såsom diskonteringsräntan, avkastningen på förvaltningstillgångarna, framtida löneökningar, medellivslängdens utveckling och skadefrekvensen i sjukvårdsplaner. Storleken på och utvecklingen för dessa kostnader är därför svåra att förutsäga. Enligt IAS 19 redovisas samtliga dessa omvärderingar i övrigt totalresultat.

Den följande tabellen visar hur den förmånsbestämda nettoutfästelsen framkommer som nuvärdet av de olika förmånsbestämda planerna, med avdrag för förvaltningstillgångarnas verkliga värde.

Förmånsbestämd nettoskuld

Koncernen		
MSEK	2017	2016
Nuvärde av förmånsbestämda utfästelser, ej tryggade	-1 224	-1 264
Nuvärde av förmånsbestämda utfästelser, tryggade	-5 515	-5 664
Nuvärdet av förmånsbestämda utfästelser vid årets slut	-6 739	-6 928
Verkligt värde av förvaltningstillgångar	4 448	4 506
Bruttoutfästelse	-2 291	-2 422
Avdrag för ej kvalificerade tillgångar beroende på tillgångstaket	–	–
(-) skuld/(+) tillgång vid årets slut	**-2 291**	**-2 422**

Nettokostnaden för de förmånsbestämda planerna beskriver de olika kostnadselementen i planerna. Nettokostnaden redovisas i rapporten över koncernens totala resultat på de rader där personalkostnader redovisas. Räntekostnaden/intäkten är inte del av finansnettot, utan bara ett sätt att kategorisera komponenterna i nettokostnaden. Alla omvärderingar redovisas i övrigt totalresultat och kommer aldrig att omklassificeras till nettoresultatet.

Totalkostnad för planerna

Koncernen		
MSEK	2017	2016
Nettokostnad för planerna		
Kostnader för tjänstgöring under innevarande år	-94	-102
Netto räntekostnad/-intäkt	-69	-66
Kostnader för tjänstgöring under tidigare år beroende på ändringar i planen och reduceringar och vinster och förluster från regleringar	2	-6
Netto (-) kostnad/(+) intäkt	**-161**	**-174**
Omvärderingar		
Aktuariella förluster/vinster från förändringar i demografiska antaganden	55	-41
Aktuariella förluster/vinster från förändringar i finansiella antaganden	-75	-692
Aktuariella förluster/vinster från förändringar i erfarenhet	-57	108
Avkastning på förvaltningstillgångar minus ränta på förvaltningstillgångar	92	120
Förändring i ej kvalificerade tillgångar beroende på tillgångstaket	–	–
Övrigt totalresultat (OCI)	**15**	**-505**
Totalkostnad för planerna	**-146**	**-679**

Följande tabell visar hur nuvärdet av de förmånsbestämda utfästelserna har förändrats under året och listar de olika komponenterna i förändringen.

Nuvärdet av förmånsbestämda utfästelser

Koncernen

MSEK	2017	2016
Nuvärdet av utfästelser vid årets början	-6 928	-6 392
Omräkningsdifferens	206	-22
Kostnader för tjänstgöring under innevarande år	-94	-102
Räntekostnader	-169	-199
Avgifter från anställda	-5	-5
Aktuariella förluster/vinster från förändringar i demografiska antaganden	55	-41
Aktuariella förluster/vinster från förändringar i finansiella antaganden	-75	-692
Aktuariella förluster/vinster från förändringar i erfarenhet	-57	108
Kostnader/intäkter för tjänstgöring under tidigare år beroende på ändringar i planen och reduceringar och vinster och förluster från regleringar	2	-6
Utbetalda ersättningar	304	268
Utbetalda regleringar	22	155
(-) skuld vid årets slut	**-6 739**	**-6 928**

Skulden har följande duration och förfall:

Duration och förfall

Koncernen

	2017	2016
Vägd genomsnittlig löptid för den förmånsbestämda utfästelsen (år)	13	12
Löptidsanalys av betalningar av ersättningar (icke diskonterade belopp) MSEK		
löptid ≤ 1 år	232	276
löptid > 1 ≤ 5 år	1 012	1 138
löptid > 5 ≤ 10 år	1 414	1 559
löptid > 10 ≤ 20 år	2 891	3 016
löptid > 20 år	4 878	4 510

Följande tabell visar hur det verkliga värdet av förvaltningstillgångarna har utvecklats under året och listar komponenterna i förändringen.

Verkligt värde av förvaltningstillgångar

Koncernen

MSEK	2017	2016
Verkligt värde av förvaltningstillgångar vid årets början	4 506	4 465
Omräkningsdifferens	-116	-13
Avgifter från arbetsgivaren	141	175
Avgifter från anställda	5	5
Ränta på förvaltningstillgångar	100	133
Avkastning på förvaltningstillgångar minus ränta på förvaltningstillgångar	92	120
Utbetalda ersättningar	-258	-224
Utbetalda regleringar	-22	-155
(+) tillgång vid årets slut	**4 448**	**4 506**

Förvaltningstillgångarna fördelas på följande typer av tillgångar:

Fördelning av förvaltningstillgångar

Koncernen

MSEK	2017	2016
Likvida medel	46	786
Egetkapitalinstrument	1 195	1 148
Skuldinstrument	2 063	1 551
Fastigheter	219	254
Investeringsfonder	925	767
Verkligt värde vid årets slut	**4 448**	**4 506**

Förvaltningstillgångarna är i allt väsentligt värderade till aktuellt noterat pris på aktiva marknader.

Nedanstående tabell visar hur den förmånsbestämda nettoskulden har ändrats och de faktorer som påverkat förändringen.

Förmånsbestämd netto skuld/tillgång

Koncernen

MSEK	2017	2016
Förmånsbestämd netto skuld/tillgång vid årets början	-2 422	-1 927
Omräkningsdifferens	90	-35
Nettokostnader	-161	-174
Avgifter från arbetsgivaren	141	175
Omvärderingar (övrigt totalresultat)	15	-505
Utbetalda ersättningar, ej tryggade planer	46	44
Utbetalda regleringar, ej tryggade planer	0	0
(-) skuld/(+) tillgång vid årets slut	**-2 291**	**-2 422**

Förvaltningsbruttotillgångarna och de förmånsbestämda bruttoutfästelserna i varje plan skall rapporteras som ett nettobelopp. Följande tabell visar hur nettotillgången och nettoskulden beräknas.

Förmånsbestämd brutto skuld/tillgång

Koncernen

MSEK	2017	2016
Tillgångar		
Verkligt värde av planens tillgångar	4 448	4 506
Avdrag för ej kvalificerade tillgångar beroende på tillgångstaket	–	–
	4 448	4 506
Nettning	-4 442	-4 503
Tillgång i rapporten över finansiell ställning	**6**	**3**
Skulder		
Nuvärdet av förmånsbestämda utfästelser vid årets slut	-6 739	-6 928
Nettning	4 442	4 503
Avsättning i rapporten över finansiell ställning	**-2 297**	**-2 425**

De vägda genomsnitten för de mer väsentliga aktuariella antaganden som använts på balansdagen innefattar:

Aktuariella antaganden

Koncernen

	2017	2016
Diskonteringsränta (%)	2,6	2,8
Förväntad genomsnittlig pensionsålder (år)	63	63
Förväntad livslängd för en 45-årig man (år)	82	82
Förväntad livslängd för en 45-årig kvinna (år)	85	85
Skadeprocent i sjukvårdsplaner (%)	5	5
Förväntad löneökningstakt (%)	3	3
Förändring av sjukvårdskostnader (%)	5	5
Index för framtida ökningar av ersättningar (%)	2	2

Framtida avgifter

Koncernen

MSEK	2018
Förväntad avgift till planen för arbetsgivaren för nästa kalenderår	-193
Förväntad avgift för arbetsgivaren för nästa kalenderår till planer som omfattar flera arbetsgivare redovisade som avgiftsbestämda planer	-61

Följande tabell visar hur de förmånsbaserade pensionsplanerna fördelar sig mellan olika länder.

Regional fördelning

Koncernen

MSEK, om inte annat anges	USA	Stor-britannien	Neder-länderna	Tyskland	Norge	Italien	Belgien	Övriga	**Totalt**
Förmånsbestämda nettoutfästelser									
Nuvärde av förmånsbestämda utfästelser, ej tryggade	-699	–	–	-186	-9	-32	–	-298	**-1 224**
Nuvärde av förmånsbestämda utfästelser, tryggade	-802	-2 807	-635	–	-862	–	-73	-336	**-5 515**
Nuvärdet av förmånsbestämda utfästelser vid årets slut	-1 501	-2 807	-635	-186	-871	-32	-73	-634	**-6 739**
Verkligt värde av förvaltningstillgångarna	720	1 992	595	–	790	–	45	306	**4 448**
Bruttoutfästelse	-781	-815	-40	-186	-81	-32	-28	-328	**-2 291**
Avdrag för ej kvalificerade tillgångar beroende på tillgångstaket	–	–	–	–	–	–	–	–	**–**
(-) skuld/(+) tillgång	-781	-815	-40	-186	-81	-32	-28	-328	**-2 291**
Nettokostnad för planerna	**-48**	**-38**	**-14**	**-3**	**-32**	**-1**	**-3**	**-22**	**-161**
Omvärderingar (OCI)	**32**	**-59**	**7**	**-3**	**35**	**–**	**1**	**2**	**15**
Känslighetsanalys*									
Diskonteringsräntan minskade med 1 procentenhet	-159	-565	-97	-21	-147	–	-5	-41	**-1 035**
Förväntad livslängd ökade med 1 år	-52	-133	-19	-10	-51	–	0	-6	**-271**
Förväntad genomsnittlig pensionsålder minskade med 1 år	-15	–	–	0	0	–	-1	-3	**-19**
Skadeutfall i sjukvårdsplaner ökade med 1 procentenhet	-3	–	–	–	–	–	–	–	**-3**
Förväntad löneökningstakt ökade med 1 procentenhet	0	-56	-22	–	-45	–	-12	-19	**-154**
Sjukvårdskostnader ökade med 1 procentenhet	-35	–	–	–	–	–	–	-1	**-36**
Index för framtida ökningar av ersättningar ökade med 1 procentenhet	0	-77	-42	-20	-73	–	–	-16	**-228**
Kostnad för aktuariella tjänster	**-2**	**-1**	**0**	**0**	**-1**	**0**	**0**	**0**	**-4**
Antal deltagare i planerna vid årets utgång									
Nuvarande anställda (med pågående intjäning)	1 031	96	150	1	241	–	18	2 571	**4 108**
Nuvarande anställda (bara fribrev för stängda planer)	25	–	–	3	–	273	–	10	**311**
Tidigare anställda som inte pensionerats ännu	95	407	230	7	–	–	50	–	**789**
Pensionärer	1 395	662	93	217	301	–	–	110	**2 778**
Totalt	**2 546**	**1 165**	**473**	**228**	**542**	**273**	**68**	**2 691**	**7 986**
Återstående tjänstgöringsperiod									
Återstående tjänstgöringstid för nuvarande anställda med pågående intjäning (år)	10	9	16	5	6	–	11	8	**9**

* Hur mycket skulle nuvärdet av den förmånsbestämda utfästelsen per 31 december öka om (allt annat lika):

Not 27. Övriga avsättningar

Förändring under året

Koncernen

MSEK	1 januari	Omräknings-differens	Nya avsättningar och ökning av befintliga avsättningar	Ianspråktagna belopp	Outnyttjade belopp som återförts	31 december
2016						
Reklamationer	1 125	32	596	-416	-120	1 217
Eftersläpande kostnader	218	9	75	-104	-46	152
Omstrukturering	140	-1	679	-43	-5	770
Förlustorder	120	5	80	-67	-9	129
Stämningar	254	4	91	-27	-2	320
Övrigt	359	19	189	-163	-28	376
Totalt	**2 216**	**68**	**1 710**	**-820**	**-210**	**2 964**
Varav:						
kortfristigt	1 798					2 365
långfristigt	418					599
2017						
Reklamationer	1 217	-8	698	-415	-174	1 318
Eftersläpande kostnader	152	0	120	-68	-69	135
Omstrukturering	770	1	100	-375	-34	462
Förlustorder	129	1	43	-43	-31	99
Stämningar	320	-1	4	-41	-1	281
Övrigt	376	-14	219	-172	-19	390
Totalt	**2 964**	**-21**	**1 184**	**-1 114**	**-328**	**2 685**
Varav:						
kortfristigt	2 365					2 024
långfristigt	599					661

Outnyttjade belopp som återförts avser bland annat ändrade klassificeringar och återföring av under tidigare år avsatta reserver som ej utnyttjats.

Varje typ av avsättning omfattar alltifrån ett fåtal till ett stort antal olika poster. Det är därför inte görligt eller speciellt meningsfullt att specificera avsättningarna post för post. Som framgår ovan förväntas den klart övervägande delen av avsättningarna leda till utbetalningar inom det närmaste året.

Reklamationer avser reklamationer från kunder enligt villkoren i utställda garantier. Reklamationerna gäller tekniska problem med de levererade produkterna eller att utlovad prestanda inte kunnat uppnås.

Eftersläpande kostnader är dels kostnader som är kända men inte debiterade vid faktureringstillfället, dels kostnader som är okända men förväntade vid faktureringstillfället. Reserven för eftersläpande kostnader belastar kostnad sålda varor för att få en korrekt periodisering av bruttomarginalen.

Reserver för omstrukturering avser i regel nedläggning av anläggningar eller nedläggning eller flyttning av produktionslinjer, verksamheter, funktioner etc. eller nerdragning av antalet anställda i samband med en konjunkturnedgång. Avsättningarna för omstrukturering påverkar ungefär 285 (1 040) anställda.

Reserven för förlustorder avser order där en negativ bruttomarginal förväntas. Reservering sker så snart en slutlig förlust på ordern kan förväntas. Detta kan i undantagsfall ske redan vid det tillfälle ordern tas. Normalt avser denna reserv större och komplexa order där den slutgiltiga marginalen är mer osäker.

Reserven för stämningar avser pågående eller förväntade rättstvister. Reserven täcker förväntade juridiska kostnader och förväntade belopp för skadestånd eller förlikningar.

Övrigt avser diverse avsättningar som inte faller under någon av ovanstående kategorier.

Not 28. Skuldsättning och nettoskuld

Nettoskuld

Koncernen

MSEK	2017	2016
Kreditinstitut	142	137
Svensk Exportkredit	2 106	3 153
Europeiska Investeringsbanken	2 411	2 345
Obligationslån	7 837	7 612
Kapitaliserade finansiella leasar	49	66
Räntebärande pensionsskulder	0	0
Total låneskuld	12 545	13 313
Likvida medel och kortfristiga placeringar	-4 345	-3 694
Nettoskuld *	**8 200**	**9 619**

* Alternativa nyckeltal, definierade på sidan 138.

Förändringarna i lånen under året förklaras av följande tabell:

Lån

Koncernen

MSEK	1 januari	Kassaflöden	Valutakurseffekter	31 december
År:				
2016	14 503	-1 921	665	13 247
2017	13 247	-961	210	12 496

Lånen fördelas på valutor enligt följande:

Förfall av lån per valuta

Koncernen

	Kortfristigt		Långfristigt	
MSEK	2017	2016	2017	2016
Valuta:				
BRL	10	–	–	–
CAD	3	–	–	–
DKK	–	–	2	3
EUR	1 344	1 025	9 969	10 929
INR	14	17	–	–
USD	33	36	1 121	1 237
Övrigt	0	0	–	–
Totalt	**1 404**	**1 078**	**11 092**	**12 169**
Varav förfallande efter fem år:			–	4 746

Förfallostrukturen för lånen framgår av stapeldiagrammet i avsnittet ”Likviditetsrisk och refinansieringsrisk” under Finansiella risker.

Lån med rörlig ränta
Lån från kreditinstitut
Alfa Laval har ett låneavtal om MEUR 400 och MUSD 544, motsvarande MSEK 8 422 med ett banksyndikat. Per 31 december 2017 utnyttjades inte faciliteten. Faciliteten löper till juni 2019, med två ettåriga förlängningsoptioner.

Räntan baseras på tillämplig IBOR plus ett tillägg som baseras på relationen mellan nettoskulden och EBITDA och hur mycket av lånefaciliteten som utnyttjas.

Tillägget är vid utgången av året 40 (40) räntepunkter.

Bilaterala lån från övriga kreditgivare
Alfa Laval har ett bilateralt banklån från Svensk Exportkredit fördelat på ett lån om MEUR 100 som förfaller i juni 2021 och ett lån om MUSD 136 som förfaller i juni 2020, totalt motsvarande MSEK 2 106. Lånen löper med rörlig ränta baserad på tillämplig IBOR plus ett tillägg om 95 respektive 80 räntepunkter. Ett lån om MEUR 100 som förföll i juni 2017 har betalats tillbaka.

Alfa Laval har också ett bilateralt banklån från Europeiska Investeringsbanken om MEUR 130 som förfaller i mars 2018 samt ett ytterligare lån om MEUR 115 som förfaller i juni 2021, totalt motsvarande MSEK 2 411. Lånen löper med rörlig ränta baserad på EURIBOR plus ett tillägg om 70 respektive 45 räntepunkter.

Obligationslån
Alfa Laval har emitterat obligationer till ett värde av MEUR 300, motsvarande MSEK 2 955, med rörlig ränta och som förfaller i september 2019. Den rörliga räntan är baserad på EURIBOR plus ett tillägg om 55 räntepunkter.

Räntenivån på lån med rörlig ränta
Lånet med banksyndikatet, de bilaterala låneavtalen och obligationslånet om MEUR 300 löper med rörlig ränta. Per utgången av 2017 löpte lånen med räntor i intervallet 0,18 % – 2,48 % (0,23 % – 1,80 %). Den genomsnittliga räntan uppgick vid årsskiftet 2017 till 0,64 (0,59) procent. Koncernen har valt att säkra 11 (12) procent av lånen till fast ränta, med en löptid om 13,6 (13,8) månader.

Lån med fast ränta
Obligationslån och företagscertifikat
Alfa Laval har emitterat obligationer till ett värde av MEUR 500, motsvarande MSEK 4 882, med fast ränta om 1,495 procent och som förfaller i september 2022.

Företagscertifikatsprogrammet om MSEK 2 000 utnyttjades inte per 31 december 2017. När det utnyttjas fastställs räntan vid utgivandet baserat på STIBOR utan räntetillägg.

Transaktionskostnader
Transaktionskostnaderna vid upptagandet av lånen eller utgivande av obligationerna har kapitaliserats och periodiseras över lånens löptid. Vid utgången av året uppgick kapitalbeloppet till MSEK 25 (35). Årets periodiserade kostnad uppgår till MSEK -10 (-14).

Genomsnittlig ränte- och valutabindningsperiod
Den genomsnittliga ränte- och valutabindningsperioden för alla lån inklusive derivat uppgick till 25,1 (27,8) månader vid utgången av 2017.

Finansiella villkor
Till det syndikerade lånet och de bilaterala banklånen från Svensk Exportkredit och Europeiska Investeringsbanken är länkat ett finansiellt villkor som måste vara uppfyllt under lånens löptid. Villkoret avser relationen mellan nettoskulden och EBITDA i kombination med Alfa Lavals aktuella officiella rating.

Om villkoren inte är uppfyllda äger långivarna rätt att säga upp lånen, förutsatt att villkorsbrottet inte är tillfälligt. Alfa Laval har uppfyllt villkoren med god marginal alltsedan lånen togs upp.

Not 29. Övriga kortfristiga skulder

Fördelat per typ

Koncernen

MSEK	2017	2016
Finansiell leasingskuld	49	66
Momsskulder, personalens källskatt	203	173
Övriga ej räntebärande kortfristiga skulder	1 959	2 113
Totalt	**2 211**	**2 352**

Not 30. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Fördelat på typ och förfall

Koncernen

MSEK	2017	2016
Upplupna sociala kostnader	347	296
Upplupna avgångsvederlag	187	188
Upplupna räntekostnader	23	23
Övriga upplupna kostnader	1 967	1 900
Förutbetalda intäkter	15	26
Totalt	**2 539**	**2 433**
Varav med en återstående löptid överstigande ett år:		
Upplupna sociala kostnader	33	32
Upplupna avgångsvederlag	137	101
Övriga upplupna kostnader	118	116
Totalt	**288**	**249**

Not 31. Ställda panter och eventualförpliktelser

Fördelat på typ

Koncernen

MSEK	2017	2016
Ställda säkerheter		
Övriga ställda panter	12	14
Totalt	**12**	**14**
Eventualförpliktelser		
Diskonterade växlar	21	31
Fullgörandegarantier	1 538	1 530
Övriga eventualförpliktelser	770	673
Totalt	**2 329**	**2 234**

Per den 31 december 2017 har koncernen sålt fordringar med regressrätt om totalt MSEK 21 (31). Dessa visas som diskonterade växlar ovan.

Övriga eventualförpliktelser avser bland annat anbudsgarantier, betalningsgarantier till leverantörer och garantier för av kunden innehållna belopp.

Not 32. Transaktioner med närstående

Tetra Pak inom Tetra Laval gruppen är Alfa Lavals enskilt största kund med 5,3 (5,0) procent av nettoomsättningen. Tetra Pak ingick i juni 1999 ett inköpsavtal med Alfa Laval som reglerar distribution, forskning och utveckling, marknads- och försäljningsinformation och bruk av varumärken och immateriella rättigheter. Följande områden skall löpande överenskommas mellan företrädare för parterna: produkter som täcks av avtalet, priser och rabatter på dessa produkter, geografiska områden och produktområden där Tetra Pak är Alfa Lavals primära distributör, rätten för Tetra Pak att sätta sitt varumärke på Alfa Lavals produkter, försäljningsmål för Tetra Pak i angivna geografiska områden, produkter och teknologier som är föremål för gemensam forskning och utveckling och rätten till forskningsresultatet samt användandet av marknads- och försäljningsinformation. Avtalet tar sikte på de applikationer inom flytande livsmedel där Tetra Pak har en naturlig marknadsnärvaro genom leveranser av förpackningsutrustning och förpackningsmaterial.

Avtalet förlängdes med två år från 31 december 2016. Det löper med 12 månaders uppsägningstid. De priser som Tetra Pak erhåller är inte lägre än de priser som Alfa Laval kunde ha fått vid försäljning till en jämförbar tredje part. Priserna sätts kalenderårsvis.

Alfa Laval hyr ut lokaler till DeLaval i Ryssland. Den totala hyresintäkten för detta uppgår till MSEK 2 (1).

I styrelsen för Alfa Laval AB (publ) sitter två företrädare för Tetra Laval – Jörn Rausing och Finn Rausing.

Alfa Laval koncernen har vid utgången av året följande balansposter mot bolag inom Tetra Laval gruppen (Tetra Pak och DeLaval).

Fordringar på/skulder till närstående

Koncernen

MSEK	2017	2016
Fordringar:		
Kundfordringar	176	144
Övriga fordringar	3	0
Skulder:		
Leverantörsskulder	0	0
Övriga skulder	0	–

Alfa Laval koncernen har haft följande transaktioner med bolag inom Tetra Laval gruppen (Tetra Pak och DeLaval).

Intäkter/kostnader från närstående

Koncernen

MSEK	2017	2016
Nettoomsättning	1 860	1 769
Övriga rörelseintäkter	2	1

Not 33. Andelar i joint ventures

Alfa Laval äger 50 procent i tre olika samriskföretag: Rolls Laval Heat Exchangers Ltd med Rolls Royce som partner, Alfdex AB med Concentric som partner och AlfaWall AB med Wallenius som partner. Inget av dessa joint ventures är av väsentlig betydelse och därför lämnas inga upplysningar om respektive enskilt joint venture. Istället lämnas sammanlagda upplysningar om det redovisade värdet av Alfa Lavals andel i dessa enskilt oväsentliga joint ventures. Se nedanstående tabeller.

I och med att joint ventures/samriskföretag sedan 2014 tas in i koncernredovisningen enligt kapitalandelsmetoden i IFRS 11 ”Samarbetsarrangemang” ingår inte längre beloppen i följande två tabeller i Alfa Lavals konsoliderade rapporter över totalt resultat och finansiell ställning.

Tillgångar/skulder

Joint ventures

MSEK	2017	2016
Omsättningstillgångar	91	61
Anläggningstillgångar	10	6
Kortfristiga skulder	56	32
Långfristiga skulder	13	12
Eventualförpliktelser	35	35

Intäkter/kostnader

Joint ventures

MSEK	2017	2016
Nettoomsättning	213	183
Kostnad sålda varor	-138	-110
Övriga rörelseintäkter	45	38
Övriga rörelsekostnader	-105	-93
Finansiellt netto	0	0
Resultat före skatt	15	18
Skatter	-4	-3
Nettoresultat	11	15
Övrigt totalresultat	0	0
Totalresultat	**11**	**15**

Istället innebär tillämpningen av kapitalandelsmetoden att nettoresultatet i de gemensamt ägda företagen bokas in på en rad i rörelseresultatet. Motposten blir en ökning eller minskning av värdet på aktier i joint ventures. Mottagna utdelningar reducerar värdet på aktierna i joint ventures.

Andelar i joint ventures

Koncernen

MSEK	2017	2016
Rörelseresultat	15	18
Skatter	-4	-3
Nettoresultat	11	15
Erhållna utdelningar	1	12
Aktier i joint ventures	31	21

Effekten på totalresultatet är densamma som nettoresultatet.

Not 34. Pågående arbeten i anläggningsprojekt

Effekt av successiv vinstavräkning

Koncernen

MSEK	2017	2016
Resultatposter		
Intäktsförda uppdragsersättningar	2 414	2 404
Nedlagt arbete på pågående projekt		
Summan av uppdragsutgifter och redovisade vinster (med avdrag för redovisade förluster)	3 136	3 137
Tillgångar		
Av kunden innehållna belopp	27	58
Fordringar på kunder för pågående arbeten	566	618
Skulder		
Erhållna förskott	878	903
Skulder till kunder för pågående arbeten	221	263

Not 35. Leasing

Alfa Laval har ingått icke uppsägningsbara operationella leasingavtal huvudsakligen avseende lokaler och finansiella leasingavtal gällande maskiner och inventarier med avtalstider om 1-20 år. Leasingavgiften avseende icke uppsägningsbara operationella hyresavtal avseende lokaler har uppgått till MSEK 464 (468). Koncernen har under året ingått finansiella leasar med ett kapitaliserat värde om MSEK 0 (0). Se not 18 för upplysning om kapitaliserat värde på finansiella leasar.

De framtida minimileaseavgifterna avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal, fördelat på förfallotidpunkter uppgår till:

Framtida minimileasingavgifter för operationella leasar

Koncernen

MSEK	2017	2016
Förfall under år:		
2017	N/A	451
2018	455	395
2019	386	327
2020	304	243
2021	259	188
2022	191	N/A
Senare	680	764
Totalt	**2 275**	**2 368**

De framtida minimileaseavgifterna avseende finansiella leasingavtal och dessa nuvärden, fördelat på förfallotidpunkter uppgår till:

Finansiella leasar

Koncernen

	Framtida minimileasing-avgifter för finansiella leasar		Nuvärdet av finansiella leasar	
MSEK	2017	2016	2017	2016
Förfall under år:				
2017	N/A	18	N/A	18
2018	18	17	18	17
2019	17	17	17	16
2020	14	14	14	13
2021	0	0	0	0
2022	0	N/A	0	N/A
Senare	0	0	0	0
Totalt	**49**	**66**	**49**	**64**

Not 36. Händelser efter bokslutsdagen

Rapporterna över finansiell ställning och rapporterna över totalt resultat skall fastställas på ordinarie årsstämma den 23 april 2018.

Not 37. Förslag till vinstdisposition

Det fria egna kapitalet i Alfa Laval AB (publ) uppgår till SEK:	
Balanserad vinst	7 414 425 270
Återbetald utdelning	12 123
Nettoresultat 2017	2 002 910 777
	9 417 348 170

Styrelsen föreslår en utdelning om SEK 4,25 (4,25) per aktie motsvarande totalt SEK 1 782 689 339 (1 782 689 339) och att resterande vinstmedel om SEK 7 634 658 831 (7 414 425 270) balanseras i ny räkning.

Enligt styrelsens uppfattning är den föreslagna utdelningen i linje med de krav som typen och storleken av verksamheten, de förknippade riskerna, kapitalbehovet, likviditet och finansiell ställning ställer på bolaget.

Rättvisande bild

Undertecknade försäkrar att årsredovisningen för koncernen och moderbolaget har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder (IFRS), sådana de antagits av EU, respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat, samt att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som koncernens företag står inför.

Lund, den 28 februari 2018

Anders Narvinger
Ordförande

Susanne Jonsson
Arbetstagarledamot

Bror García Lantz
Arbetstagarledamot

Anna Ohlsson-Leijon
Ledamot

Ulla Litzén
Ledamot

Henrik Nielsen
Arbetstagarledamot

Finn Rausing
Ledamot

Jörn Rausing
Ledamot

Ulf Wiinberg
Ledamot

Margareth Øvrum
Ledamot

Tom Erixon
Verkställande direktör och koncernchef

Vår revisionsberättelse avseende denna årsredovisning har avgivits den 8 mars 2018.

Håkan Olsson Reising
Auktoriserad revisor

Joakim Thilstedt
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Alfa Laval AB (publ), org. nr 556587-8054

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Alfa Laval AB (publ) för år 2017. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 57–130 och 135–138 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget samt rapport över totalresultat och rapport över finansiell ställning för koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Värdering av immateriella tillgångar och moderbolagets andelar i koncernföretag
Se not 16, 17 och 19 och redovisningsprinciper på sidan 88 i årsredovisningen och koncernredovisningen för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området
Det redovisade värdet för immateriella anläggningstillgångar främst i form av goodwill, varumärken, patent och icke patenterat kunnande uppgår per den 31 december 2017 till MSEK 24 467, vilket utgör cirka 47 % av balansomslutningen. Goodwill ska årligen, eller vid indikation på värdenedgång, bli föremål för nedskrivningsprövning vilken innehåller både komplexitet och betydande inslag av bedömningar.

Nedskrivningsprövningen ska enligt IFRS genomföras enligt en viss teknik där företagsledningen måste göra framtidsbedömningar om både interna och externa förutsättningar och planer. Exempel på sådana bedömningar är framtida kassaflöden och vilken diskonteringsränta som bör användas för att beakta att framtida bedömda inbetalningar är förenade med risk.

I samband med den strategigenomgång som koncernen gjorde under 2016 resulterade de genomförda nedskrivningsprövningarna i nedskrivningar på totalt MSEK 627. Genomförda nedskrivningsprövningar 2017 indikerar inga behov av nedskrivningar och några sådana har inte gjorts.

Moderbolaget redovisade per den 31 december 2017 andelar i koncernföretag om MSEK 4 669. Om värdet på andelarna överstiger eget kapital i respektive koncernföretag görs samma typ av prövning, med samma teknik och ingångsvärden, som sker med avseende på goodwill i koncernen.

Hur området har beaktats i revisionen
Vi har tagit del av och bedömt koncernens nedskrivningsprövning för att säkerställa huruvida den är genomförd i enlighet med den teknik som föreskrivs i IFRS.

Vidare har vi bedömt rimligheten i framtida kassaflöden och den antagna diskonteringsräntan genom att ta del av och utvärdera koncernens skriftliga dokumentation och planer. Vi har även haft genomgångar med koncernledningen samt utvärderat tidigare års bedömningar i förhållande till faktiska utfall.

Vi har involverat våra egna värderingsspecialister i revisionsteamet för att på så sätt säkerställa erfarenhet och kompetens inom området, främst vad gäller använd metodik och diskonteringsräntor. En viktig del i vårt arbete har även varit att utvärdera hur förändringar i antaganden kan påverka värderingen genom att vi har tagit del av och bedömt koncernens känslighetsanalys.

Vi har också kontrollerat fullständigheten i upplysningarna i årsredovisningen och bedömt om de överensstämmer med de antaganden som koncernsledningen har tillämpat i sin värdering och att de i allt väsentligt motsvarar de upplysningar som ska lämnas enligt IFRS.

Övriga avsättningar
Se not 27 och redovisningsprinciper på 89 i årsredovisningen och koncernredovisningen för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området
Koncernen har avsättningar som per den 31 december 2017 totalt uppgår till MSEK 2 685. Avsättningarna avser bland annat reklamationer, stämningar, omstrukturering och förlustorder.

Av avsättningarna avser MSEK 462 omstruktureringar, vilka främst är hänförliga till det omstruktureringsprogram som lanserades under hösten 2016 som en följd av den genomförda strategigenomgången.

Avsättningarna innefattar betydande bedömningar avseende osäkra framtida utfall, främst avseende belopp, tidpunkt och storlek för den slutliga regleringen. Ändringar i de antaganden som beräkningarna baseras på kan få stor påverkan på det redovisade resultatet.

Hur området har beaktats i revisionen
Vi har tagit del av koncernens dokumentation av avsättningarna. Vi har bedömt de beräkningar som gjorts och diskuterat de antaganden och riskbedömningar som koncernledningen gjort för varje större avsättning för att säkerställa att avsättningarna är i överensstämmelse med koncernens redovisningsprinciper.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen
Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–40. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar
Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar
Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

– identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

– skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

– utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

– drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.

– utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

– inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden
Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Alfa Laval AB (publ) för år 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden
Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar
Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar
Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

– företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
– på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Håkan Olsson Reising, Box 382, 101 27, Stockholm, utsågs till Alfa Laval AB (publ):s revisor av bolagsstämman den 26 april 2017.
Revisorer verksamma vid KPMG AB har varit bolagets revisor sedan 2014.

Joakim Thilstedt, Box 382, 101 27, Stockholm, utsågs till Alfa Laval AB (publ):s revisor av bolagsstämman den 26 april 2017.
Revisorer verksamma vid KPMG AB har varit bolagets revisor sedan 2014.

Stockholm den 8 mars 2018

Håkan Olsson Reising
Auktoriserad revisor

Joakim Thilstedt
Auktoriserad revisor

Tioårsöversikt

Tioårsöversikt

Koncernen										
MSEK, om inget annat anges	2017	2016	2015	2014	2013 *	2012 **	2011	2010	2009	2008
Resultat										
Nettoomsättning	35 314	35 634	39 746	35 067	29 801	29 813	28 652	24 720	26 039	27 850
Jämförelsestörande poster	–	-1 500	–	-320	–	-51	-170	90	-225	-168
Rörelseresultat	4 589	2 989	5 717	4 667	4 353	4 396	4 691	4 401	4 030	5 736
Finansnetto	-218	336	-273	-550	-181	133	-15	-37	-270	-395
Resultat efter finansiella poster	4 371	3 325	5 444	4 117	4 172	4 529	4 676	4 364	3 760	5 341
Skatt	-1 383	-1 013	-1 583	-1 149	-1 132	-1 306	-1 425	-1 248	-1 023	-1 534
Nettoresultat för året	**2 988**	**2 312**	**3 861**	**2 968**	**3 040**	**3 223**	**3 251**	**3 116**	**2 737**	**3 807**
Finansiell ställning										
Goodwill	19 775	20 436	19 498	20 408	10 061	9 792	9 543	5 952	6 143	5 383
Övriga immateriella anläggningstillg.	4 692	5 946	6 556	7 898	3 582	3 807	3 502	2 581	2 490	1 890
Materiella anläggningstillgångar	4 851	4 940	4 773	5 004	3 785	3 823	3 936	3 512	3 548	3 546
Övriga anläggningstillgångar	1 654	2 100	1 804	2 092	1 447	1 509	1 664	1 568	1 542	1 376
Varulager	8 424	7 831	7 405	7 883	6 312	6 176	6 148	4 769	4 485	5 972
Kortfristiga fordringar	8 808	8 431	8 964	9 791	7 671	8 050	7 663	6 884	6 584	9 238
Kortfristiga placeringar	1 208	1 075	1 021	697	605	427	483	575	302	544
Likvida medel	3 137	2 619	1 876	2 013	1 446	1 404	1 564	1 328	1 112	1 083
SUMMA TILLGÅNGAR	**52 549**	**53 378**	**51 897**	**55 786**	**34 909**	**34 988**	**34 503**	**27 169**	**26 206**	**29 032**
Eget kapital	20 500	20 276	18 423	17 202	16 162	14 453	15 144	13 582	12 229	10 493
Avsättningar till pensioner etc.	2 297	2 425	1 931	2 221	1 494	1 727	852	847	920	990
Avsättning för skatter	2 100	2 722	2 925	3 074	1 758	1 932	1 930	1 617	1 390	1 161
Övriga långfristiga skulder	677	636	521	660	423	473	520	632	439	403
Långfristiga lån	11 092	12 169	12 484	16 454	3 529	5 393	5 060	1 041	1 626	3 394
Kortfristiga skulder	15 883	15 150	15 613	16 175	11 543	11 010	10 997	9 450	9 602	12 591
SUMMA EGET KAPITAL & SKULDER	**52 549**	**53 378**	**51 897**	**55 786**	**34 909**	**34 988**	**34 503**	**27 169**	**26 206**	**29 032**

* Omräknad till IFRS 11. ** Omräknad till nya IAS 19.

Förändringar i redovisningsregler

En läsare av tioårsöversikten bör observera att redovisningsreglerna har ändrats upprepade gånger under denna tidsperiod. De större förändringarna är de följande.

Under 2014 har IFRS 11 ”Samarbetsarrangemang” implementerats per 1 januari 2013, vilket har inneburit en omräkning av jämförelsesiffrorna för 2013.

Under 2013 har den reviderade IAS 19 ”Ersättning till anställda” implementerats per 1 januari 2012, vilket har inneburit en omräkning av jämförelsesiffrorna för 2012.

Tioårsöversikt

Koncernen

MSEK, om inget annat anges	2017	2016	2015	2014	2013 *	2012 **	2011	2010	2009	2008
Nyckeltal										
Orderingång	36 628	32 060	37 098	36 660	30 202	30 339	28 671	23 869	21 539	27 464
Orderstock vid utgången av året	18 289	16 870	20 578	22 293	14 568	14 468	13 736	11 552	11 906	14 310
EBITA	5 610	4 680	6 811	5 571	4 914	4 883	5 117	4 772	4 360	5 992
EBITDA	6 239	5 323	7 478	6 136	5 360	5 330	5 566	5 197	4 751	6 296
EBITA-marginal %	15,9%	13,1%	17,1%	15,9%	16,5%	16,4%	17,9%	19,3%	16,7%	21,5%
EBITDA-marginal %	17,7%	14,9%	18,8%	17,5%	18,0%	17,9%	19,4%	21,0%	18,2%	22,6%
Justerad EBITA	5 610	5 553	6 811	5 891	4 914	4 934	5 287	4 682	4 585	6 160
Justerad EBITDA	6 239	6 196	7 478	6 456	5 360	5 381	5 736	5 107	4 976	6 464
Justerad EBITA-marginal %	15,9%	15,6%	17,1%	16,8%	16,5%	16,5%	18,5%	18,9%	17,6%	22,1%
Justerad EBITDA-marginal %	17,7%	17,4%	18,8%	18,4%	18,0%	18,0%	20,0%	20,7%	19,1%	23,2%
Vinstmarginal %	12,4%	9,3%	13,7%	11,7%	14,0%	15,2%	16,3%	17,7%	14,4%	19,2%
Exkl. goodwill och övervärden:										
Kapitalomsättningshastighet, ggr	5,7	8,6	10,6	7,9	6,4	6,7	6,3	5,6	5,2	5,6
Sysselsatt kapital	6 201	4 146	3 734	4 447	4 657	4 430	4 560	4 399	5 052	4 973
Avkastning på sysselsatt kapital %	90,5%	112,9%	182,4%	125,3%	105,5%	110,2%	112,2%	108,5%	86,3%	120,5%
Inkl. goodwill och övervärden:										
Kapitalomsättningshastighet, ggr	1,1	1,2	1,3	1,3	1,6	1,7	1,8	1,9	2,0	2,5
Sysselsatt kapital	31 698	30 663	31 512	27 259	18 598	17 833	16 324	12 752	12 976	11 144
Avkastning på sysselsatt kapital %	17,7%	15,3%	21,6%	20,4%	26,4%	27,4%	31,3%	37,4%	33,6%	53,8%
Avkastning på eget kapital %	13,9%	11,8%	21,7%	17,6%	17,9%	22,9%	22,9%	24,4%	24,5%	42,8%
Soliditet %	39,0%	38,0%	35,5%	30,8%	46,3%	41,3%	43,9%	50,0%	46,7%	36,1%
Nettoskuld	8 200	9 619	11 688	15 068	2 611	4 270	3 264	-551	533	2 074
Nettoskuld jämfört med EBITDA, ggr	1,31	1,81	1,56	2,46	0,49	0,80	0,59	-0,11	0,11	0,33
Skuldsättningsgrad, ggr	0,40	0,47	0,63	0,88	0,16	0,30	0,22	-0,04	0,04	0,20
Räntetäckningsgrad, ggr	28,4	24,5	22,3	18,2	22,1	23,2	28,6	35,9	15,2	26,2
Kassaflöde från:										
rörelseverksamheten	4 463	4 979	5 850	5 123	4 233	3 586	3 429	4 098	5 347	4 062
investeringsverksamheten	-721	-795	-710	-14 970	-951	-3 260	-5 497	-1 417	-2 620	-1 333
finansieringsverksamheten	-3 159	-3 566	-5 229	10 250	-3 191	-407	2 317	-2 431	-2 667	-2 599
Investeringar	675	617	674	603	492	531	555	429	451	747
Medeltal anställda	16 521	17 305	17 486	17 109	16 238	16 060	14 667	12 078	11 773	11 821
Resultat per aktie, SEK ***	7,09	5,46	9,15	7,02	7,22	7,64	7,68	7,34	6,42	8,83
Fritt kassaflöde per aktie, SEK ***	8,92	9,97	12,25	-23,48	7,82	0,78	-4,93	6,38	6,46	6,38

* Omräknad till IFRS 11. ** Omräknad till nya IAS 19. *** Siffrorna för 2008 har omräknats beroende på spliten 4:1.
Observera att vissa finansiella mått ovan utgör alternativa nyckeltal enligt definition på sidan 138.

Produktion: Alfa Laval AB / Bysted AB
Repro och tryck: Gigantprint

Alfa Laval AB (publ)
Box 73
221 00 Lund
Organisationsnummer:
556587-8054

Besöksadress:
Rudeboksvägen 1
Tel: + 46 46 36 65 00
Hemsida: www.alfalaval.com

Alternativa nyckeltal och definitioner

Alternativa nyckeltal

Ett alternativt nyckeltal är ett finansiellt mått över historisk resultatutveckling, finansiell ställning, eller kassaflöden och som inte är definierat eller specificerat i regelverket för finansiell rapportering.

I årsredovisningen har följande alternativa nyckeltal använts (samtliga dessa alternativa nyckeltal relaterar till verkliga historiska siffror och aldrig till förväntat resultat i framtida perioder):

Nyckeltal för att uppnå full jämförbarhet över tid.
Samtliga dessa har att göra med den jämförelsestörande påverkan från framförallt avskrivning på övervärden, både över tid och jämfört med externa bolag. Av samma skäl justeras också för jämförelsestörande poster. Hur de beräknas visas i tabellen Resultatanalys på sida 73, förutom för det sista.

- **EBITA** eller ”Earnings Before Interest, Taxes and Amortisation” är definierat som rörelseresultat före avskrivning på övervärden. Detta resultatmått är fullt jämförbart över tiden oberoende av de finansieringskostnader och den avskrivning på övervärden som från tid till annan belastar koncernen.
- **EBITA-marginal (%)** är definierat som EBITA i förhållande till nettoomsättningen och uttryckt i procent.
- **EBITDA** eller ”Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortisation” är definierat som rörelseresultat före avskrivningar och avskrivning på övervärden. Detta resultatmått är fullt jämförbart över tiden oberoende av de finansieringskostnader och avskrivningar samt den avskrivning på övervärden som från tid till annan belastar koncernen.
- **EBITDA-marginal (%)** är definierat som EBITDA i förhållande till nettoomsättningen och uttryckt i procent.
- **Justerad EBITA** eller Justerad ”Earnings Before Interest, Taxes and Amortisation” är definierat som rörelseresultat före avskrivning på övervärden justerat för jämförelsestörande poster. Detta resultatmått är fullt jämförbart över tiden oberoende av de jämförelsestörande poster och finansieringskostnader och den avskrivning på övervärden som från tid till annan belastar koncernen.
- **Justerad EBITA-marginal (%)** är definierat som Justerad EBITA i förhållande till nettoomsättningen och uttryckt i procent.
- **Justerad EBITDA** eller Justerad ”Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortisation” är definierat som rörelseresultat före avskrivningar och avskrivning på övervärden justerat för jämförelsestörande poster. Detta resultatmått är fullt jämförbart över tiden oberoende av de jämförelsestörande poster, finansieringskostnader och avskrivningar samt den avskrivning på övervärden som från tid till annan belastar koncernen.
- **Justerad EBITDA-marginal (%)** är definierat som Justerad EBITDA i förhållande till nettoomsättningen och uttryckt i procent.
- **Justerat bruttoresultat** är definierat som bruttoresultatet exklusive avskrivning på övervärden. Detta resultatmått är fullt jämförbart över tiden oberoende av den avskrivning på övervärden som från tid till annan belastar koncernen.
- **Justerad bruttomarginal (%)** är definierat som Justerat bruttoresultat i förhållande till nettoomsättningen och uttryckt i procent.
- **Resultat per aktie, exklusive avskrivning på övervärden och motsvarande skatt** är definierat som nettoresultatet hänförligt till moderbolagets ägare, exklusive avskrivning på övervärden och motsvarande skatt dividerat med genomsnittligt antal aktier. Nettoresultatet hänförligt till moderbolagets ägare framgår av koncernens totalresultaträkning och avskrivning på övervärden framgår av tabellen Resultatanalys på sida 73, medan motsvarande skatt uppgick till MSEK 283 (422). Detta nyckeltal är fullt jämförbart över tiden oberoende av den avskrivning på övervärden som från tid till annan belastar koncernen.

Nyckeltal för att visa hur koncernen är finansierad och förvaltar sitt kapital:

- **Avkastning på sysselsatt kapital (%)** är definierat som EBITA i förhållande till genomsnittligt sysselsatt kapital, beräknad på 12 månaders rullande basis och uttryckt i procent. Sysselsatt kapital definieras som totala tillgångar med avdrag för likvida medel, andra långfristiga värdepappersinnehav, upplupna ränteintäkter, rörelseskulder samt övriga ej räntebärande skulder, inklusive skatt och uppskjuten skatt, men exklusive upplupna räntekostnader. Nyckeltalet visar hur väl det kapital som används i den löpande verksamheten förvaltas.
- **Nettoskuld** är definierat som räntebärande skulder inklusive räntebärande pensionsskulder och kapitaliserade finansiella leasar med avdrag för likvida medel. Beräkningen av nettoskuld visas i tabellen Nettoskuld i not 28. Nyckeltalet visar den finansiella nettoskuldsättningen.
- **Nettoskuld jämfört med EBITDA, ggr** är definierat som Nettoskulden i relation till EBITDA, beräknad på 12 månaders rullande basis och uttryckt som en multipel av EBITDA. Detta är ett av de finansiella villkoren till Alfa Lavals lån och ett viktigt nyckeltal för att bedöma den föreslagna utdelningen. EBITDA eller ”Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortisation” är definierat som rörelseresultat före avskrivningar och avskrivning på övervärden.
- **Skuldsättningsgrad, ggr** är definierat som Nettoskulden i förhållande till eget kapital vid slutet av perioden och uttryckt som en multipel av eget kapital. Det är ytterligare ett nyckeltal på hur koncernen är finansierad.
- **Räntetäckningsgrad, ggr** är definierat som EBITDA plus finansnettot ökat med räntekostnader i förhållande till räntekostnader. Uttrycks i antalet gånger som resultat före räntekostnader överstiger räntekostnader. Ger uttryck för koncernens förmåga att betala räntor. Anledningen till att EBITDA används som utgångspunkt är att detta bildar utgångspunkten för ett kassaflödesperspektiv på förmågan att betala räntor. Finansiella poster som klassificerats som jämförelsestörande är exkluderade i beräkningen.

Definitioner av övriga nyckeltal

Nettoomsättning
Intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i koncernens normala verksamhet, efter avdrag för lämnade rabatter, mervärdesskatt och annan skatt som är direkt knuten till omsättningen.

Jämförelsestörande poster
Poster som inte har direkt med koncernens normala verksamhet att göra eller som är av engångskaraktär, där en redovisning tillsammans med övriga poster i rapporten över koncernens totala resultat hade givit en jämförelsestörande påverkan som hade gjort det svårare att bedöma utvecklingen av den normala verksamheten för en utomstående betraktare.

Orderingång
Order som har inkommit under kalenderåret, beräknat på samma sätt som nettoomsättningen. Orderingången ger en hänvisning om den aktuella efterfrågan på koncernens produkter och tjänster, som med varierande fördröjning visar sig i nettoomsättningen.

Orderstock vid utgången av året
Order som inkommit som ännu inte har blivit fakturerade. Orderstocken vid årets slut är lika med summan av orderstocken vid årets ingång med tillägg för orderingången under året och med avdrag för nettoomsättningen under året. Ger en indikation om hur nettoomsättningen kan förväntas utvecklas framöver.

Vinstmarginal %
Resultat efter finansiella poster i förhållande till nettoomsättning, uttryckt i procent.

Kapitalomsättningshastighet, ggr
Nettoomsättning i förhållande till genomsnittligt sysselsatt kapital, uttryckt i gånger. Visas exklusive respektive inklusive goodwill, övervärden och motsvarande uppskjuten skatteskuld.

Sysselsatt kapital
Genomsnittliga totala tillgångar med avdrag för likvida medel, andra långfristiga värdepappersinnehav, upplupna ränteintäkter, rörelseskulder samt övriga ej räntebärande skulder, inklusive skatt och uppskjuten skatt men exklusive upplupna räntekostnader. Visas exklusive respektive inklusive goodwill och övervärden och motsvarande uppskjuten skatt. Visar det kapital som används i den löpande verksamheten. Sysselsatt kapital för koncernen skiljer sig från nettokapitalet för rörelsesegmenten avseende skatter, uppskjutna skatter och pensioner.

Avkastning på eget kapital %
Nettoresultatet för året i förhållande till genomsnittligt eget kapital, uttryckt i procent.

Soliditet %
Eget kapital i förhållande till totala tillgångar, uttryckt i procent.

Kassaflöde från rörelseverksamheten
Visar koncernens kassaflöde från den operativa verksamheten, det vill säga vad den dagliga rörelseverksamheten genererar kassamässigt.

Kassaflöde från investeringsverksamheten
Visar koncernens kassaflöde från investeringsverksamheten, det vill säga vad framförallt koncernens avyttringar och förvärv av verksamheter och försäljning av fastigheter genererar kassamässigt.

Kassaflöde från finansieringsverksamheten
Visar koncernens kassaflöde från finansieringsverksamheten, det vill säga vad framförallt koncernens upplåning kräver kassamässigt i form av räntebetalningar och amorteringar.

Investeringar
Investeringar representerar en viktig komponent i koncernens kassaflöde. Investeringsnivån under några år i följd ger en bild av koncernens kapacitetsuppbyggnad.

Medeltal anställda
De kostnader som har med antalet anställda att göra representerar en stor del av koncernens totala kostnader. Utvecklingen av medelantalet anställda över tiden i förhållande till utvecklingen av nettoomsättningen ger därför en indikation på den kostnadsrationalisering som sker.

Resultat per aktie
Nettoresultatet för året hänförligt till aktieägarna i moderbolaget dividerat med genomsnittligt antal aktier.

Fritt kassaflöde per aktie
Summan av kassaflödena från rörelse- och investeringsverksamheterna under året dividerat med genomsnittligt antal aktier. Detta representerar det tillgängliga kassaflödet för räntebetalningar, amorteringar och utdelningar till investerare.

Finansiell information

Alfa Laval använder flera kanaler för att informera om bolagets verksamhet och finansiella utveckling. Hemsidan – **www.alfalaval.com/sv/investerare** – uppdateras kontinuerligt med årsredovisningar, kvartalsrapporter, pressmeddelanden och presentationer. Vidare skickas årsredovisningen ut till de aktieägare som anmält att de så önskar. Telefonkonferenser för analytiker, investerare och press anordnas i samband med offentliggörandet av bolagets kvartalsrapporter. En gång om året arrangeras en kapitalmarknadsdag då representanter för den finansiella marknaden erbjuds fördjupad information kring företagets verksamhet.

Därutöver träffar representanter för koncernledningen analytiker, investerare och journalister löpande för att säkerställa att dessa har korrekt och aktuell information. I enlighet med avtalet med Nasdaq OMX Stockholm lämnas aldrig kurspåverkande information, som inte redan är allmänt känd, vid denna typ av möten eller kontakter. Alfa Laval tillämpar en tyst period som omfattar de tre sista veckorna innan en kvartalsrapport offentliggörs. VD och ekonomidirektör varken träffar eller pratar med representanter för finansmarknaden under denna period.

Finansiell information under 2018

Alfa Laval publicerar kvartalsrapporter vid följande tillfällen:

Bokslutskommuniké 2017,	30 januari
Rapport för det första kvartalet,	23 april
Rapport för det andra kvartalet,	17 juli
Rapport för det tredje kvartalet,	25 oktober

Aktieägarinformation

Gabriella Grotte
Investor Relations Manager

Tel: 046-36 74 82
e-post: investor.relations@alfalaval.com

Analytiker som följer Alfa Laval

ABG Sundal Collier
Anders Idborg
anders.idborg@abgsc.se
Tel: 08-5662 8674

ALPHAVALUE
Marzio Foa
m.foa@alphavalue.eu
Tel: +33 1 70 61 10 71

Bank of America Merrill Lynch
Alexander Virgo
alexander.virgo@baml.com
Tel: +44 20 7996 1221

Barclays Capital
Lars Brorson
lars.brorson@barclays.com
Tel: +44 20 3134 1156

Carnegie
Johan Wettergren
johan.wettergren@carnegie.se
Tel: 08-5886 87 43

Citi Investment Research
Klas Bergelind
klas.bergelind@citi.com
Tel: +44 207 986 4018

Commerzbank
Malte C. Schulz
malte.schulz@commerzbank.com
+49 69 136 52814

Credit Suisse
Max Yates
max.yates@credit-suisse.com
Tel: +44 20 7883 8501

Danske Bank
Oscar Stjerngren
oscar.stjerngren@danskebank.se
Tel: 08-568 806 06

DNB Markets
Christer Magnergård
christer.magnergard@dnb.no
Tel: 08-473 48 44

Goldman Sachs International
Jonathan Hanks
jonathan.hanks@gs.com
Tel: +44 20 7051 0928

Handelsbanken Capital Markets
Peder Frölén
pefr15@handelsbanken.se
Tel: 08-701 12 51

HSBC
Jörg-André Finke
joerg.andre.finke@hsbc.de
Tel: +49 211 910 3722

JP Morgan
Glen Liddy
glen.liddy@jpmorgan.com
Tel: +44 20 7155 6113

Kepler Cheuvreux
Johan Eliason
jeliason@keplercheuvreux.com
Tel: 08-723 51 77

Morgan Stanley Research
Peter Murdoch
peter.murdoch@morganstanley.com
Tel: +44 20 7425-2044

Morningstar
Denise Molina
denise.molina@morningstar.com
Tel: +31 20 797 0010

Nordea
Andreas Koski
andreas.koski@nordea.com
Tel: 010-157 02 29

Pareto Securities
Erik Paulsson
erik.paulsson@paretosec.com
Tel: 08-402 52 89

SEB
Fredrik Agardh
fredrik.agardh@enskilda.se
Tel: 070-432 98 06

UBS
Sven Weier
sven.weier@ubs.com
Tel: +49 69 1369 8278

Årsstämma 2018

Årsstämma i Alfa Laval AB (publ) hålls måndagen den 23 april 2018 klockan 16.00 i Sparbanken Skåne Arena, Klostergårdens idrottsområde, Stattenavägen, i Lund. Efteråt bjuds det på lättare förtäring. Kallelsen till årsstämman införs, i enlighet med bolagsordningen, som en kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar samt på bolagets webbplats tidigast sex och senast fyra veckor innan stämman. Att kallelse skett annonseras i Dagens Nyheter. Som en service till befintliga aktieägare kan de även få information om årsstämman hemskickad per post. Informationen nedan utgör inte någon legal kallelse.

Anmälan om deltagande
För rätt att delta och rösta vid stämman måste aktieägare dels vara införd i den av Euroclear AB förda aktieboken senast tisdagen den 17 april 2018, dels anmäla sin avsikt att delta – eventuellt jämte biträde – senast tisdagen den 17 april, gärna före kl. 12.00. Aktieägare som har förvaltarregistrerade aktier måste senast den 17 april tillfälligt ha registrerat aktierna i eget namn. Sådan registrering bör begäras ett par arbetsdagar i förväg hos den som förvaltar aktierna.

Anmälan om deltagande lämnas till:

– Alfa Laval AB, Koncernstab Juridik, Box 73, 221 00 Lund

– genom e-post till: arsstamma.lund@alfalaval.com

– på hemsidan: www.alfalaval.com

– per telefon: 046-36 74 00 eller 046-36 65 00.

Vid anmälan skall namn, personnummer och telefonnummer uppges. Sker deltagande med stöd av fullmakt skall fullmakten insändas till bolaget före årsstämman.

Stämmoprogram

Kl. 13.30	Buss avgår från Sparbanken Skåne Arena till Alfa Lavals produktionsanläggning för värmeväxlare i Lund
Kl. 15.30	Inregistrering påbörjas
Kl. 16.00	Årsstämman börjar

Visning av produktionsanläggningen i Lund
Innan årsstämman startar kommer det att finnas möjlighet att se produktionen av plattvärmeväxlare vid anläggningen i Lund. Visningen börjar med samling vid Sparbanken Skåne Arena, Klostergårdens idrottsområde, Stattenavägen, Lund, senast klockan 13.30. Bussar kommer att transportera besökarna till produktionsanläggningen och därefter tillbaka till stämmolokalen. Anmälan till visningen skall göras i samband med anmälan till årsstämman.
OBS! Deltagarantalet är begränsat.

Utdelning
Styrelsen och verkställande direktören föreslår att det till aktieägarna utdelas 4:25 SEK per aktie. Som avstämningsdag för utdelningen föreslås onsdagen den 25 april 2018. Beslutar årsstämman enligt förslaget, beräknas utdelningen komma att skickas ut måndagen den 30 april 2018. Avstämningsdag respektive utdelningsdag kan komma att senareläggas till följd av det tekniska förfarande som krävs för verkställande av utbetalningen.

Om Alfa Laval

Alfa Laval är en ledande, global leverantör av specialprodukter och processtekniska lösningar.

Företagets utrustning, system och service bidrar till att förbättra prestanda i kundernas processer. Om och om igen.

Med Alfa Lavals hjälp värmer, kyler, separerar och transporterar Alfa Lavals kunder produkter som olja, vatten, kemikalier, drycker, mat, läkemedel och stärkelse.

Alfa Lavals världsomspännande organisation arbetar nära kunderna i 100 länder och hjälper dem att optimera sina processer.

Mer information på Internet:

Alfa Lavals hemsida uppdateras kontinuerligt med ny information. Där finns även upplysningar om företagets kontaktuppgifter världen över.

Läs mer på www.alfalaval.com samt
www.alfalaval.com/sv/investerare

100000116-1-SV 1803